

BÁCS-KISKUN MEGYE Területrendezési Terve

a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
Közgyűlésének 7/2020. (VII. 8.) önkormányzati
rendelete

a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
Közgyűlésének 18/2020. (VI. 26.) számú
határozata a Bács-Kiskun Megye Területrendezési
Tervével összefüggő intézkedésekről

Megalapozó munkarészek

2020. július hó

TARTALOM

BEVEZETÉS	7
Előzmények	7
A tervezés folyamata	7
A. ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEK	11
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2020. (VII. 8.) önkormányzati rendelete Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervéről.....	12
1. Általános rendelkezések.....	13
2. A megye térségi szerkezeti terve.....	15
3. A megye térségi övezetei	16
4. Az egyedileg meghatározott megyei övezetekre vonatkozó szabályok.....	17
5. Záró rendelkezések.....	20
Melléletek.....	21
1/1. melléklet: A Bács-Kiskun megyéhez tartozó települések jegyzéke és azok társzerkezeti szerepe.....	21
1/2. melléklet: Bács-Kiskun megye településeinek területi mérlege	23
1/3. melléklet: A közúthálózat Bács-Kiskun megyét érintő elemei.....	31
1/4. melléklet: Országos és térségi kerékpárútvonalak Bács-Kiskun megyét érintő elemei.....	35
1/5. melléklet: A vasúthálózat Bács-Kiskun megyét érintő elemei.....	36
1/6. melléklet: A gyorsforgalmi és főúthálózat, valamint a vasúti törzshálózat nagy hídjai a Dunán és a Tiszán Bács-Kiskun megyében	37
1/7. melléklet: Határátkelők Bács-Kiskun megyében	37
1/8. melléklet: Repülőterek Bács-Kiskun megyében	38
1/9. melléklet: Nemzetközi és országos vízi utak, kikötők Bács-Kiskun megyében.....	38
1/10. melléklet: Térségi logisztikai központok Bács-Kiskun megyében	39
1/11. melléklet: Kiserőművek Bács-Kiskun megyében.....	39
1/12. melléklet: A villamosenergia-átviteli és elosztó hálózat távvezetékek Bács-Kiskun megyét érintő elemei	40
1/13. melléklet: Szénhidrogén-szállító vezetékek Bács-Kiskun megyét érintő elemei ..	41
1/14. melléklet: Meglévő 1 millió m ³ -t meghaladó és 10 millió m ³ -nél kisebb tározási lehetőségek Bács-Kiskun megyében	43
1/15. melléklet: Meglévő kiemelt jelentőségű vízi építmények	43
1/16. melléklet: Meglévő országos és térségi csatornák	43
1/17. melléklet: Térségi hulladékkezelő helyek Bács-Kiskun megyében.....	45
2. melléklet: Térségi szerkezeti terv	46

3/1. melléklet: Az ökológiai hálózat övezetei.....	48
3/2. melléklet: Szántóterületek övezetei	49
3/3. melléklet: Erdők övezetei.....	50
3/4. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete	51
3/5. melléklet: Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete.....	52
3/6. melléklet: Vízminőség-védelmi terület övezete	53
3/7. melléklet: Nagyvízi meder övezete	54
3/8. melléklet: Honvédelmi és katonai célú terület övezete.....	55
3/9. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete.....	56
3/10. melléklet: Rendszeresen belvízjárta terület övezete	57
3/11. melléklet: Tanyás területek övezete.....	58
3/12. melléklet: Földtani veszélyforrás terület övezete.....	59
3/13. melléklet: A városkörnyéki településegyüttesek övezete	60
3/14. melléklet: Különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete.....	61
3/15. melléklet: Gépjárműgyártási beszállítói terület övezete	62
3/16. melléklet: Híd gazdaságfejlesztési térség övezete.....	63
3/17. melléklet: Az együtt élő négy város térségének övezete.....	64
3/18. melléklet: Kötött pályás gazdasági terület övezete	65
3/19. melléklet: Az általános turisztikai fejlesztés övezete	66
3/20. melléklet: A pusztai turizmusfejlesztés övezete	67
3/21. melléklet: A pincefalvak övezete.....	68
3/22. melléklet: A gyógyhelyek és gyógyfürdők övezete.....	69
3/23. melléklet: A Duna menti térség övezete.....	70
3/24. melléklet: A natúrpark terület övezete.....	71
3/25. melléklet: Napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet	72
3/26. melléklet: A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet.....	73
3/27. melléklet: Klímaváltozással fokozottan érintett térség övezete	74
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 18/2020. (VI. 26.) számú határozata a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervével összefüggő intézkedésekről	75
B. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK:	82
1. Az elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás.....	82
Általános indoklás	82
Részletes indoklás	83
2. A területrendezési tervet megalapozó szakági tervjavaslatok.....	89
2.1. A fejlesztési potenciál alapú területfelhasználás alakítása.....	89

2.2.	Közlekedési és egyéb infrastruktúra-hálózatok.....	95
2.3.	A tájjelleg térségi jellemzői	102
2.4.	A tanyás területek övezete	106
2.5.	Természetvédelem.....	111
2.6.	Környezetvédelem – országos vízminőségvédelmi területek.....	112
2.7.	Mező- és erdőgazdálkodás	112
2.8.	Vízgazdálkodás.....	113
3.	Tervezői nyilatkozat.....	127
4.	A tervező igazoló számítása	128
5.	Területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat	134
5.1.	A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése	134
5.2.	A területi terv céljainak ismertetése: túl a jelszavakon!.....	134
5.3.	A terv célrendszerében foglaltak hatásai, különös tekintettel a környezeti, gazdasági, társadalmi fenntarthatóság szempontjaira	135
5.4.	A szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások.....	137
5.5.	A térségi övezetek módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások.....	143
5.6.	Összegzés: a terv jelentősebb hatásainak ismertetése, a feltárt konfliktusok értékelése	146
5.7.	A feltárt konfliktusok feloldására, a káros hatások ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések meghatározása	147
5.8.	Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni	
	148	
	A MUNKA RÉSZTVEVŐI	149

BEVEZETÉS

Előzmények

Bács-Kiskun megye területrendezési tervének készítése a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (TfTv) felhatalmazása alapján 1997-ben kezdődött, a tervet Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése 1999-ben fogadta el. Mivel azonban a megyei területrendezési terv értelemszerűen még nem vehette figyelembe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Tervet (OTrT), valamint az azt követően megjelent, a területrendezési koncepciók, programok és a területrendezési tervek tartalmi követelményeit rögzítő jogszabályokat [18/1998. (VI. 25.) KTM rendelet és az ezt módosító 1/2003. (IX. 9.) TNM rendelet], ezért a tervet az OTrT törvény hatályba lépése, valamint az azt követően megjelent jogszabályok szerinti tartalmi és formai követelmények miatt módosítani kellett. A módosított tervet a Közgyűlés 16/2006. (X. 3.) számú rendeletével fogadta el.

Mivel a területrendezési terveknek igazodniuk kell az élet által megkövetelt változásokhoz, az OTrT előírja az ilyen tervek rendszeres felülvizsgálatát.

A fentiek szerint módosított OTrT-t az Országgyűlés 2008. június 9-én fogadta el, és ennek alapján készült el 2010-től a hatályos, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 19/2011. (XI. 29.) önkormányzati rendeletével megállapított területrendezési terv, egyúttal a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 190/2011. (XI. 25.) Kgy. határozatban fogadta el a területrendezési intézkedési javaslatokat, a területrendezési ajánlásokat és a megyei övezetét.

Az Országgyűlés ezt követően 2018. decemberében megalkotta a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt, ami tartalmazza az ismét módosított OTrT-t, ami a jelen megyei területrendezési terv alapjául szolgál. Ezt követően napvilágot látott – több más, az OTrT-vel összefüggő jogszabálymódosítást követően a Miniszterelnökséget vezető miniszter 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelete a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról, ami a megyei övezetek tekintetében alapozta meg a tervet. Ezt követően kerülhet a tervcsomag a jogszabályok szerinti véleményezési eljárásra, amely után a beérkezett vélemények értékelése, és a dokumentumok megfelelő továbbfejlesztése kerülhet sorra, hogy aztán azok az állami főépítész nyilatkozatával együtt megküldhetők legyenek a miniszteri állásfoglalás kéréséhez, majd közgyűlési elfogadásra.

A tervezés folyamata

A jelenlegi tervezési folyamatot az elmúlt időszakban bekövetkezett jogszabályi változások tették szükségessé, hiszen 2017-ben – összhangban a törvényi előírásokkal és az élet által megkövetelt változásokkal – az OTrT újabb felülvizsgálata indult el, amely a megyei területrendezési tervek újragondolását is szükségessé tette. Ennek megfelelően 2017 decemberében a kormányzatban a területrendezési tervezésért felelős Miniszterelnökség szerződést kötött a megyei önkormányzatokkal – köztük a Bács-Kiskun Megyei

Önkormányzattal is – a hatályos területrendezési terv szükség szerinti módosításáról. A Megyei Önkormányzat által kiírt beszerzési pályázatot a DRO Studio Bt. által szervezett tervezői csapat nyerte el, így a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat ezzel a céggel kötött szerződést a tervezés elvégzésére.

A megyei területrendezési terv módosításának jogszabályi háttérét a mindenkor hatályos OTrT mellett a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet képezi.

A Bács-Kiskun megyei területrendezési terv módosítása ez utóbbi jogszabály rendelkezése alapján – az előkészítő és javaslattevő fázis egymás utáni elkészítésével, de összevont egyeztetési folyamattal kerül véleményezésre. A tervezés során a tervezők kiemelt figyelmet fordítanak a megye fejlesztési szereplőinek minél teljesebb bevonására, hogy a terv a lehető legalkalmasabb legyen szerepének betöltésére, azaz az OTrT területi fejlesztési elhatározásainak közvetítésén túl teremtsen alkalmat a megyei területfejlesztési elhatározások területi vonatkozásainak megerősítésére, továbbá a 2021-től várhatóan megváltozó fejlesztési támogatási rendszer tervezésének előkészítésére is.

Ennek érdekében a munka 2018 áprilisában a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat székhelyén rendezett nyilvános munkaindító konferenciával indult, és a megyei önkormányzat írásban is kért javaslatokat a települési önkormányzatoktól a térségi fejlődés tekintetében szükségesnek tartott elképzeléseikről. A tervezés folyamata során 2018 júliusának második felében a járásközpontokban szervezett Jövőműhely-sorozat keretében történt további interaktív előzetes egyeztetés a tervezés és megvalósítás különféle kulcsszereplőivel, a települési önkormányzatok mellett a megye gazdasági és társadalmi életében fontos szerepet játszó szervezetek képviselőivel is. Ezzel párhuzamosan 2018. május-júniusában került lefolytatásra a jogszabályban előírt adatkérési eljárás, amikor a megyei önkormányzat a törvényben előírt módon kérte meg az illetékes állami szervezeteket a tervezéshez szükséges adatszolgáltatásra.

2018. decemberében elkészült a megalapozó munkarészek egyeztetési tervezete, majd 2019. első hónapjaiban megszületett a terv javaslattevő (elfogadásra kerülő és alátámasztó) munkarészeinek tervezete, amely március végén a megye települési szakmai vezetőinek körében informális egyeztetésre került.

2018. novemberben és 2019. áprilisban a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés előtt került ismertetésre a tervezés folyamata, és annak előre haladása, valamint a települési főépítészek és az állami főépítészek külön tájékoztató workshopen is részt vettek.

Az előzetes egyeztetések során megerősítést nyertek azok a törekvések, amelyek a területrendezési tervnek a fejlesztési tervezéssel való fokozott összhangjára irányultak, egyebek mellett azért, hogy a terv biztosítson alapokat a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat számára a 2021-ben induló időszak terveinek megalapozásához is.

Az informális egyeztetési eljárás során beérkező és elfogadásra kerülő előzetes vélemények, javaslatok alapján elkészült egyeztetési anyag, ami 2019. október végén került fel a Lechner tudásközpont egyeztető felületére a jogszabályban előírt véleményezési eljárás megkezdésére, és egyúttal hozzáférhetővé vált a megyei önkormányzat honlapján is, a széles körű nyilvánosság számára.

A 2019. december 9-én zárult véleményezést követő egyeztetések – köztük a 2020. február 13-án a megyei közgyűlés tagjai és a megye országgyűlési képviselői számára szervezett fórum nyomán megszülettek a tervezői válaszok, és módosításra került a tervanyag az állami

főépítész állásfoglalására. A március közepén megkapott állásfoglalást követően az anyag az indokolt észrevételeknek megfelelően módosításra került, és így 2020. május elején került fel a Lechner Tudásközpont E-Tér rendszerének digitális egyeztetési felületére, a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását kérve.

A június elején elkészült vélemények nyomán a tervanyag átdolgozása, továbbfejlesztése megtörtént, és a széles körben egyeztetett és számos elemében továbbfejlesztett tervdokumentáció a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése elé került elfogadásra, amely megalkotta a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervéről szóló 7/2020. (VII.8.) önkormányzati rendeletet, és elfogadta Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének - 18/2020. (VI. 26.) számú határozatát a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervével összefüggő intézkedésekről.

A. ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEK

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2020. (VII. 8.) önkormányzati rendelete Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervéről

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 88. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 12. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva,

a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 12. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Bács-Kiskun megyei érintett települési önkormányzatai,

az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 3. melléklet II. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Budapest Főváros Kormányhivatala, Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,

a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 11. mellékletében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Budapest és a fővárosi agglomeráció fejlesztéséért felelős miniszter, kulturális örökség védelméért felelős miniszter, területrendezésért felelős miniszter, határrendészetért felelős miniszter, helyi önkormányzatokért felelős miniszter, katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, vízgazdálkodásért felelős miniszter, vízvédelemért felelős miniszter, területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter, erdőgazdálkodásért, felelős miniszter földügyért felelős miniszter, környezetvédelemért felelős miniszter, természetvédelemért felelős miniszter, térképészetért felelős miniszter, kultúráért felelős miniszter, honvédelemért felelős miniszter, bányászati ügyekért felelős miniszter, elektronikus hírközlésért felelős miniszter, energiapolitikáért felelős miniszter, hulladékgazdálkodásért felelős miniszter, közlekedésért felelős miniszter, területfejlesztésért felelős miniszter és állami infrastruktúra-beruházásokért felelős miniszter,

Országos Atomenergia Hivatal, Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Nemzeti Népegészségügyi Központ, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal, Országos Környezetvédelmi Tanács, Magyar Építész Kamara, Magyar Mérnöki Kamara, Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Megyei Jogú Városok Szövetsége, Kisvárosok Szövetsége, Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége, Jegyzők Országos Szövetsége, Magyar Faluszövetség, Duna–Tisza–közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács, Baranya Megyei Önkormányzat, Csongrád Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Pest Megyei Önkormányzat, Tolna Megyei Önkormányzat, Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága,

a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 20. § (6) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Szerb Köztársaság Vajdaság Autonóm Tartomány Tartományi Kormány Elnök, és Horvátország Eszék Baranya Megyei Önkormányzat Župan,

a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII. 3.) önkormányzati rendelete 34. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Pénzügyi és Eljárásjogi Bizottság, és a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII. 3.) önkormányzati rendelete 34. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Fejlesztésekért, Turizmusért és Klímaügyekért Felelős Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

- (1) A rendelet célja az, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény második részében foglalt Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT), a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet), és más hatályos jogszabályok alapján meghatározza Bács-Kiskun megye (a továbbiakban: megye) egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok és egyedi építmények összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve az erőforrások védelmére.
- (2) A rendelet hatálya a megye területére terjed ki. A megye területéhez tartozó települések jegyzékét azok térszerkezeti szerepének megjelölésével az 1/1. melléklet tartalmazza.
- (3) A megyei területrendezési terv a megye térségi szerkezeti tervét, a megye térségi övezeteit és az ezekre vonatkozó szabályokat tartalmazó területrendezési szabályzatot foglalja magában.

2. §

A rendelet alkalmazásában

1. *az együtt élő négy város térsége*: Kecel, Kiskőrös, Kiskunhalas és Soltvadkert városok és azok szomszédos települései,
2. *általános turisztikai fejlesztési terület*: azok a városokon belüli, központi belterületi fekvésű, beépítésre szánt területek, ahol a szállás- és vendéglátóipari kínálat, a turisztikai attrakciók és szolgáltatások bővítése lehetőséget teremt a megyében töltött vendégéjszakák növekedésére;
3. *Duna menti térség*: a megye olyan településeinek összessége, amelyek Duna-parttal rendelkeznek, ezért kiemelten alkalmasak lehetnek a sport- és természetközeli turizmus fejlesztésére;
4. *geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet*: a megye településeinek azok a területei, ahol olyan kihasználatlan melegvízkutak találhatóak, amelyek gazdasági,

- rekreációs, vagy kommunális infrastrukturális hasznosítása csökkentheti a megye és a település fosszilis energiafelhasználását, illetve üvegházhatású gáz kibocsátását, egyúttal lehetőség szerint növelve azok gazdasági teljesítőképességét is;
5. *gépjárműgyártási beszállítói terület*: a megye ipari húzóágazatát jelentő gépjárműgyártás további beszállítói számára kedvező közlekedési és földrajzi adottságokat biztosító települések területe;
 6. *gyógyhely és gyógyfürdő település*: a megyének az olyan települése, amelyet, vagy amelynek egy részét a természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet (a továbbiakban: 74/1999. (XII.25.) EüM rendelet) 2. § (1) bekezdésének megfelelően az illetékes népegészségügyi hatóság gyógyhellyé nyilvánított, illetve amelyen belül a 74/1999. (XII.25.) EüM rendelet 10. § (1) bekezdése szerinti gyógyfürdő működik, vagy amely gyógyvízzel nyilvánított vízű kúttal rendelkezik;
 7. *híd gazdaságfejlesztési körzet*: a Kalocsa térségében épülő Duna-híd beruházás- és gazdaságfejlesztő hatásai által közvetlenül érintett térség;
 8. *klímaváltozással fokozottan érintett térség*: a megyének azok a települései – nagyrészt a Homokhátság területén –, ahol sajátos talajszerkezetük és klímaviszonyaik miatt az aszályosság jelensége a Pálfai-féle aszályossági indexszel kimutathatóan a sokéves országos átlagnál lényegesen nagyobb mértékben jelentkezik, ezért a klímavédelem érdekében a vízvisszatartás, a takarékos vízhasználat kiemelt jelentőséggel bír;
 9. *kötött pályás gazdasági terület*: olyan, a vasútállomások területéhez közvetlenül csatlakozó, vagy attól a legrövidebb gyalogos megközelítési úton mérve legfeljebb 500 m-es távolságon belül fekvő területek, amelyek fejlesztése során a vasút használata mind a teherszállításban, mind pedig a napi munkahelyi ingázásban csökkentheti a gépkocsiforgalmat, így megvalósításuk környezeti szempontból indokolt;
 10. *különleges eszközökkel fejlesztendő terület*: a megye olyan több településből álló térsége, amelynek társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetének javítása sajátos, különleges gazdaságfejlesztési és befektetésösztönzési eszközök fokozott alkalmazását igényli, ide értve az ilyen területek szervező központjaként szolgáló városokat is, ha azok szolgáltatásokat, vagy munkahelyeket biztosítanak a környező települések számára;
 11. *napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet*: a megye településeinek az olyan beépítésre szánt, vagy beépítésre nem szánt területei, amelyek egybefüggő módon 0,5-50,0 MW közötti beépített teljesítményű napelempark létesítésére a településrendezési tervekben övezet jelölhető ki;
 12. *natúrpark terület övezete*: a megye olyan településrészei, amelyek a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében a táji, természeti és kulturális értékek megőrzésén és fenntartható hasznosításán alapuló natúrparki együttműködéshez csatlakoztak;
 13. *pincefalvak övezete*: a megye olyan településrészei, ahol legalább száz préház és pince található, és a pincék több sorban, egymáshoz közel, jól körülhatárolható területeken állnak, ahol rendezett a térszerkezet, egyedi az építészeti stílusjegyeik és ezért látványukban, hangulatukban is legalább térségi, vagy országos turisztikai vonzerővel rendelkeznek, és a települések életének ma is szerves része a szőlő-, és borkultúra;
 14. *pusztai turizmusfejlesztés övezete*: a megye olyan településrészei, amelyek megőrizték a hagyományos mezőgazdasági alapú pusztai életmódot, kultúrát, szokásokat, és azokat turisztikai vonzerőként mutatják be, azokból turisztikai terméket hoznak létre;

15. *városkörnyéki településegységek*: a megye városainak és a város térségéhez tartozó olyan településeknek az együttese, amely központi városának, esetenként a településegységes más településeinek intézményeit, közlekedési és közműhálózatait, valamint kereskedelmi és szolgáltató létesítményeit, munkahelyeit más, a településegységeshez tartozó település lakossága is használja.

2. A megye térségi szerkezeti terve

3. §

- (1) A megye térségi szerkezeti tervét a rendelet 1/1 – 1/17. szöveges és táblázatos, továbbá 2. rajzi melléklete tartalmazza.
- (2) A térségi szerkezeti terven ábrázolt megyei területfelhasználási kategóriák
 - a) erdőgazdálkodási térség,
 - b) mezőgazdasági térség,
 - c) vízgazdálkodási térség,
 - d) települési térség, és
 - e) sajátos területfelhasználású térség - napelempark.
- (3) A megyéhez tartozó településeket és azok térszerkezeti szerepét az 1/1. és a 2. melléklet, az egyes települések területének a (2) bekezdésben felsorolt megyei területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlását az 1/2. melléklet tartalmazza.
- (5) Az országos és térségi jelentőségű közlekedési infrastruktúra-hálózatok térbeli rendjét és az országos és térségi jelentőségű építmények elhelyezkedését a 2. melléklet, azok térbeli rendjét a meghatározó települések felsorolásával pedig az 1/3-10. melléklet tartalmazza.
- (6) Az 5-50 MW közötti névleges teljesítőképességű erőművek elhelyezkedését a 2. melléklet, az ezek térbeli rendje szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig az 1/11. melléklet tartalmazza.
- (7) A villamosenergia-átviteli hálózat távvezetékeit, az átvitelt befolyásoló elosztó hálózatot, továbbá a nemzetközi és hazai, valamint a térségi szénhidrogén szállítóvezetékek térbeli rendjét a 2. melléklet, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig az 1/12-13. melléklet tartalmazza.
- (8) A vízgazdálkodási építmények térbeli rendjét a 2. melléklet, az 1 millió m³-t meghaladó és 10 millió m³-nél kisebb tározási lehetőségek felsorolását az 1/14. melléklet tartalmazza.
- (9) A meglévő kiemelt jelentőségű vízi építmények térbeli rendjét a 2. melléklet, felsorolását pedig az 1/15. melléklet, a meglévő országos és térségi jelentőségű csatornák térbeli rendjét a 2. melléklet, felsorolását az 1/16. melléklet tartalmazza.
- (10) A térségi hulladéklerakó helyek térbeli rendjét a 2. melléklet, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig az 1/17. melléklet tartalmazza.

3. A megye térségi övezetei

4. §

- (1) Az 5. § (1) bekezdésében felsorolt és a 3/1-3/8. mellékleten feltüntetett országos övezetek lehatárolását és az azokra vonatkozó szabályokat a terv az OTrT-ben meghatározott módon, az illetékes államigazgatási szervektől kapott adatszolgáltatás alapján tartalmazza.
- (2) Az 5. § (2) bekezdésében felsorolt megyei övezetekre vonatkozó szabályokat az MvM rendelet tartalmazza, azok területi lehatárolását az OTrT 19. § (5) bekezdése alapján a 3/9-3/12. melléklet állapítja meg.
- (3) Az OTrT 24.§-a alapján egyedileg meghatározott, az 5. § (3) bekezdésében felsorolt megyei övezetekre vonatkozó szabályokat a 6. § tartalmazza, azok térbeli viszonyait a 3/13-3/27. melléklet tünteti fel.

5. §

- (1) Az OTrT alapján feltüntetett országos övezetek közül
 - a) az ökológiai hálózat magterületének övezetét, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetét és az ökológiai hálózat pufferterületének övezetét a 3/1. melléklet,
 - b) a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetét és a jó termőhelyi adottságú szántók övezetét a 3/2. melléklet,
 - c) az erdők övezetét és az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét a 3/3. melléklet,
 - d) a tájképvédelmi terület övezetét a 3/4. melléklet,
 - e) a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett településeket a 3/5. melléklet,
 - f) a vízminőség-védelmi terület övezetét a 3/6. melléklet,
 - g) a nagyvízi meder övezetét más árvízvédelmi létesítményekkel összefüggésben a 3/7. melléklet, és
 - h) a honvédelmi és katonai célú terület övezetével érintett települések területét a 3/8. melléklettartalmazza.
- (2) Az OTrT-ben és az MvM rendeletben meghatározott megyei övezetek közül
 - a) az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a 3/9. melléklet,
 - b) a rendszeresen belvízjárta terület övezetét a 3/10. melléklet,
 - c) a tanyás területek övezetéhez tartozó települések területét a 3/11. melléklet, és
 - d) a földtani veszélyforrás terület övezetét a 3/12. melléklettartalmazza.
- (3) Az OTrT 24. §-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek közül
 - a) a városkörnyéki településeggyüttesek övezetéhez tartozó városkörnyékeket a 3/13. melléklet,
 - b) a különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezetét a 3/14. melléklet,
 - c) a gépjárműgyártási beszállítói terület övezetét a 3/15. melléklet,

- d) a híd gazdaságfejlesztési térség övezetét a 3/16. melléklet,
 - e) az együtt élő négy város térségének övezetét a 3/17. melléklet,
 - f) a kötött pályás gazdasági terület övezetét a 3/18. melléklet,
 - g) az általános turisztikai fejlesztés övezetét a 3/19. melléklet,
 - h) a pusztai turizmusfejlesztés övezetét a 3/20. melléklet,
 - i) a pincefalvak övezetét a 3/21. melléklet,
 - j) a gyógyhelyek és gyógyfürdők övezetét a 3/22. melléklet,
 - k) a Duna menti térség övezetét a 3/23. melléklet,
 - l) a natúrpark terület övezetét a 3/24. melléklet,
 - m) a napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezetet a 3/25. melléklet,
 - n) a geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezetet a 3/26. melléklet, és
 - o) a klímaváltozással fokozottan érintett térség övezetét a 3/27. melléklet tartalmazza.
- (4) Az (1) bekezdés f) pontjában foglalt vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetésével és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetésével, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésével kapcsolatosan az MvM rendelet előírásain túl a következő előírásokat kell alkalmazni:
- a) a vízminőség-védelmi terület övezetében a tisztított szennyvizek kivezetéséről a gazdasági és műszaki szempontok mérlegelésével gondoskodni kell;
 - b) az övezet területére kívülről – regionális szennyvízgyűjtő- és tisztító rendszerre szennyvízcsatorna-hálózaton történő csatlakozás kivételével – a szennyvíz bevezetése tilos;
 - c) az övezet által érintett települések településrendezési eszközeiben a felszín alatti vizek, üzemelő és tartalék ivóvízbázisok, gyógyforrások védelme érdekében rendelkezni kell a potenciálisan vízszennyező építmény létesítés korlátozására vonatkozó szabályokról.

4. Az egyedileg meghatározott megyei övezetekre vonatkozó szabályok

6. §

- (1) A 3/13. mellékleten feltüntetett városkörnyéki településegységek övezetéhez tartozó települések településfejlesztési koncepciója, integrált településfejlesztési stratégiája készítése során – a hatályos jogszabályban előírt fejezeteken túl – olyan fejezetet is készíteni kell, amely a terv típusának megfelelően, az érintett településekkel való egyeztetések alapján azt tartalmazza, hogy a város és a vonzáskörzetéhez tartozó települések milyen módon tervezik fejleszteni a vonzáskörzet számára nyújtott szolgáltatásokat, legalább a középfokú oktatási és egészségügyi létesítmények, a munkahelyek, és a rekreációs és szabadidőeltöltési lehetőségek, továbbá a várostérség belső közlekedési infrastruktúrája tekintetében.
- (2) A különféle gazdasági, innovációs fejlesztési területeknek a (3) bekezdésben részletezett övezeteihez sorolt települések településrendezési terveiben a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület egységeken a (3) bekezdésben foglalt esetekben olyan építési övezetek alkalmazhatók, amelyekben a környék lakosságának, intézményeinek zavarása nélkül az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm.

rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 2. mellékletében meghatározottnál az építési telek legnagyobb beépítettsége legfeljebb 10%-kal nagyobb, az építési telek legkisebb zöldfelülete pedig legfeljebb 5%-kal kisebb lehet. Az ilyen övezetekbe tartozó települések önkormányzatainak a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia készítése és módosítása során kell megjelölniük azokat a helyi sajátosságoknak megfelelő feltételeket és beavatkozásokat, amelyek nyomán biztosítható az így kijelölt területek gazdasági szempontból megfelelő hasznosítása.

(3) A (2) pontban foglalt gazdasági, innovációs fejlesztési területek közül

- a) a különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete Bácsalmás, Bácsbokod, Bácsborsód, Bátmonostor, Bácsszentgyörgy, Bácsszőlős, Baja, Borota, Császártöltés, Csátalja, Csávoly, Csikéria, Dunafalva, Dávod, Érsekcsanád, Érsekhalma, Felsőszentiván, Gara, Hajós, Hercegszántó, Jánoshalma, Katymár, Kelebia, Kéleshalom, Kiszállás, Kunadacs, Kunbaja, Kunbaracs, Kunpeszér, Madaras, Mátételke, Mélykút, Nagybaracska, Nemesnádudvar, Rém, Sükösd, Szeremle, Tataháza, Tompa, és Vaskút település településeknek a 3/14. mellékleten feltüntetett területein belül olyan, a gazdaságfejlesztést és munkahelyteremtést szolgáló területrészeket alkalmazható, amelyek lehetőleg csatlakoznak a település beépített területéhez, és amelyek a település és a szomszéd települések lakói számára közösségi közlekedési eszközökkel is jól elérhetők,
- b) a gépjárműgyártási beszállítói terület övezete Ágasegyháza, Ballószög, Bugac, Bugacpusztaháza, Felsőlajos, Fülöpháza, Fülöpjakab, Helvécia, Izsák, Jakabszállás, Kecskemét, Kerekegyháza, Kiskunfélegyháza, Kunszállás, Ladánybene, Lajosmizse, Lakitelek, Nyárlőrinc, Orgovány, Szentkirály, Tiszakécske és Városföld településeknek a 3/15. mellékleten feltüntetett területrészein belül a gépjárműgyártási beszállítást szolgáló létesítmények számára alkalmazható, olyan, lehetőség szerint barnamezős területeken, amelyek nem terhelik a település lakókörnyezetét, és a környék településeiről közösségi közlekedéssel is jól elérhetők,
- c) a híd gazdaságfejlesztési körzet övezete Bácsalmás, Drágszél, Dunapataj, Dunaszentbenedek, Dúsnok, Fajsz, Foktő, Géderlak, Homokmégy, Kalocsa, Miske, Ordas, Öregcsertő, Szakmár, Újtelek, Uszód településeknek a 3/16. mellékleten feltüntetett területrészein belül a beépített területhez csatlakozóan, vagy barnamezős területen alkalmazható, ha az a paksi híd irányából közösségi, vagy egyéni közlekedési eszközzel a település lakóterületeinek zavarása nélkül megközelíthető,
- d) az együtt élő négy város térségének övezete Akasztó, Balotaszállás, Bócsa, Császártöltés, Csengőd, Harkakötöny, Homokmégy, Imrehegy, Kaskantyú, Kecel, Kiskőrös, Kiskunhalas, Kunfehértó, Öregcsertő, Páhi, Pirtó, Soltvadkert, Szakmár, Tabdi, Tázlár és Zsana településeknek a 3/17. mellékleten feltüntetett területrészein belül a mezőgazdaságot, illetve a mezőgazdasági termékfeldolgozást, illetve az ahhoz csatlakozó szolgáltatási, raktározási, és kereskedelmi tevékenységet szolgáló létesítmények számára alkalmazható, a beépített területhez csatlakozó, vagy barnamezős területen,
- e) a kötött pályás gazdasági terület övezete Bácsalmás, Bácsbokod, Baja, Balotaszállás, Csengőd, Felsőlajos, Fülöpszállás, Gátér, Harkakötöny, Jánoshalma, Jászszentlászló, Kecskemét, Kelebia, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kiszállás, Kunfehértó, Kunszentmiklós, Lajosmizse, Lakitelek, Mélykút, Nyárlőrinc, Petőfiszállás, Pirtó, Soltszentimre, Soltvadkert, Szabadszállás, Tiszaalpár, Tiszakécske, Városföld településeknek a 3/18. mellékleten feltüntetett

területrészein belül barnamezős, vagy a település beépített területéhez csatlakozó területrészen alkalmazható, a működő vasútállomás felvételi épületének kijáratától a telek bejáratáig a legrövidebb gyalogos megközelítési úton mérve legfeljebb 500 m-es távolságon belül.

7. §

- (1) A turisztikai fejlesztés céljából a (2) bekezdésben egyedileg meghatározott megyei övezetekhez sorolt települések településrendezési terveiben a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területegységeken olyan építési övezetek jelölhetők ki, amelyekben a környezet lakosságainak, intézményeinek zavarása nélkül az OTÉK 2. mellékletében meghatározottnál az építési telek legnagyobb beépítettsége legfeljebb 10%-kal nagyobb, legkisebb zöldfelülete pedig legfeljebb 5%-kal kisebb lehet, ha azokon a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev.2 rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendelet módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelete által létrehozott TEÁOR '08 rendszerében az „5510 Szállodai szolgáltatás” kategóriájába tartozó tevékenység céljára szolgáló, illetve a vendéglátást és gyógyturizmust, a turisztikai infrastruktúra fejlesztését szolgáló más kereskedelmi, vagy szolgáltató építmény kerül elhelyezésre.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti egyedileg meghatározott megyei övezetek közül
- a) az általános turisztikai fejlesztés övezete a megye városainak a 3/19. mellékleten feltüntetett területrészein belül fekvő barnamezős területén alkalmazható,
 - b) a pusztai turizmusfejlesztés övezete Bugac, Bugacpusztaháza, Felsőlajos, Fülöpjakab, Jakabszállás, Kerekegyháza, Kunszállás, Kunszentmiklós, Lajosmizse, Móricgát, Solt és Szank településeknek a 3/20. mellékleten feltüntetett területrészen alkalmazható,
 - c) a pincefalvak övezete Császártöltés, Hajós, Nemesnádudvar és Solt települések 3/21. mellékleten feltüntetett területén belül alkalmazható,
 - d) a gyógyhelyek és gyógyfürdők övezete Dávod, Kalocsa, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kunszentmiklós, Lakitelek és Tizsakécske települések 3/22. mellékleten feltüntetett területrészen, továbbá más, a gyógyhely vagy gyógyfürdő minősítést megszerző települések területén alkalmazható, a település barnamezős területén megvalósuló, a gyógyturizmust szolgáló létesítmény számára,
 - e) a Duna menti térség övezete Apostag, Baja, Bács, Dunaegyháza, Dunafalva, Dunapataj, Dunaszentbenedek, Dunavecse, Dusnok, Érsekcsanád, Fajsz, Foktő, Géderlak, Harta, Ordas, Hercegszántó Kalocsa, Solt, Sükösd, Szalkszentmárton, Szeremle, Tass, Uszód települések 3/23. mellékleten feltüntetett területrészen alkalmazható, a sport- és természetközeli turizmust szolgáló létesítmények számára,
 - f) a natúrpark terület övezete Kelebia, Tompa, Csikéria, Bácsszőlős, Bácsalmás, Tataháza, Bácsalmás, Mátételke, Kunbaja, Madaras, Katymár, továbbá Hajós, Császártöltés, Érsekhalma, Homokmégy és Öregcsertő települések 3/24. mellékleten feltüntetett területrészen alkalmazható, a sport- és természetközeli turizmust szolgáló létesítmények számára.

8. §

- (1) A napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet a megye településeinek a településrendezési tervében a 3/25. mellékleten kijelölt területrészen belül fekvő területegységeken alkalmazható, beépítésre szánt területen az OTÉK 24. § (2) bekezdés g) pontja szerint, vagy legfeljebb 10 AK értékű mezőgazdasági, vagy felhagyott külterületi korábban beépített területen az OTÉK 30/B. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően. Az 5 MW-nál nagyobb névleges teljesítőképességű napelempark ezen belül telepítési tanulmányterv alapján alakítható ki.
- (2) A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet a lezárt termálvízutakkal rendelkező Akasztó, Balotaszállás, Dávod, Érsekcsanád, Jászszentlászló, Kalocsa, Kecskemét, Kiskőrös, Lakitelek, Mélykút, Szabadszállás, Tiszakécske települések településrendezési tervében a 3/26. mellékleten feltüntetett területen alkalmazható, ahol a településen meglévő, kihasználatlan melegvíz gazdaságos és környezettudatos hasznosítása céljából az OTÉK 24. § (2) bekezdés g) pontja, vagy 30/B. § (2) bekezdés c) pontja szerinti építési övezet, illetve övezet alakítható ki, a település településfejlesztési koncepciójában és integrált településfejlesztési stratégiájában meghatározott célra.

9. §

A klímaváltozással fokozottan érintett térség övezetéhez tartozó, a 3/27. mellékleten feltüntetett településeken a vízmegtartó vízgazdálkodás és a víztakarékos mezőgazdálkodás elterjesztése olyan kimagaslóan fontos cél, amit az érintett települések településfejlesztési koncepciójában és integrált településfejlesztési stratégiájában is szerepeltetni kell.

10. §

A településrendezési terveknek az egyedileg meghatározott megyei övezetek szerinti építési övezeteinek kijelölése az OTTrT 13. § (1)-(2) bekezdésében, 25. § (2) bekezdésében, 26. § (2) bekezdésében, 28. § (1) bekezdésében, valamint az MvM rendelet 6. § (1) bekezdésében szereplő előírásokat figyelembe véve történhet.

5. Záró rendelkezések

11. §

- (1) Ez a rendelet 2020. július 8. napján lép hatályba.
- (2) Hatályát veszti a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervéről szóló 19/2011. (XI. 29.) önkormányzati rendelete.

Dr. Temesvári Péter s.k.
megyei jegyző

Rideg László s.k.
a Bács-Kiskun megyei közgyűlés elnöke

Mellékletek

1/1. melléklet: A Bács-Kiskun megyéhez tartozó települések jegyzéke és azok térszerkezeti szerepe

Regionális térszervező központ

Kecskemét megyei jogú város

Térségi térszervező központok

Bácsalmás város

Kiskőrös város

Kunszentmiklós város

Baja város

Kiskunfélegyháza város

Tiszakécske város

Jánoshalma város

Kiskunhalas város

Kalocsa város

Kiskunmajsa város

Egyéb városok

Dunavecse város

Kerekegyháza város

Soltvadkert város

Hajós város

Lajosmizse város

Szabadszállás város

Izsák város

Mélykút város

Tompa város

Kecel város

Solt város

Egyéb települések

Ágasegyháza

Csávoly

Foktő

Akasztó

Csengőd

Fülöpháza

Apostag

Csikéria

Fülöpkaják

Bácsbokod

Csolyospálos

Fülöpszállás

Bácsborsód

Dávod

Gara

Bácsszentgyörgy

Drágszél

Gátér

Bácsszőlős

Dunaegyháza

Géderlak

Ballószög

Dunafalva

Harkakötöny

Balotaszállás

Dunapataj

Harta

Bátmonostor

Dunaszentbenedek

Helvécia

Bátya

Dunatetétlen

Hercegszántó

Bócsa

Dusnok

Homokmégy

Borota

Érsekcsanád

Imrehegy

Bugac

Érsekhalma

Jakabszállás

Bugacpusztaháza

Fajsz

Jászszentlászló

Császártöltés

Felsőlajos

Kaskantyú

Csátalja

Felsőszentiván

Katymár

Kelebia
Kéleshalom
Kisszállás
Kömpöc
Kunadacs
Kunbaja
Kunbaracs
Kunfehértó
Kunpeszér
Kunszállás
Ladánybene
Lakitelek
Madaras
Mátételke
Miske
Móricgát

Nagybaracska
Nemesnádudvar
Nyárlőrinc
Ordas
Orgovány
Öregcsertő
Páhi
Pálmonostora
Petőfiszállás
Pirtó
Rém
Soltszentimre
Sükösd
Szakmár
Szalkszentmárton
Szank

Szentkirály
Szeremle
Tabdi
Tass
Tataháza
Tázlár
Tiszaalpár
Tiszaug
Újsolt
Újtelek
Uszód
Városföld
Vaskút
Zsana

1/2. melléklet: Bács-Kiskun megye településeinek területi mérlege

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási társég		Mezőgazdasági társég		Vízgazdálkodási társég		Települési társég		Sajátos terület- felhasználású társég – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	Ágasegyháza	2108	36	2585	48	697	12	697	4		
2	Akasztó	258	4	5073	79	545	8	545	9		
3	Apostag	411	12	2148	69	143	4	143	15		
4	Bácsalmás	1102	10	8723	80	163	2	163	8		
5	Bácsbokod	118	2	5832	91	41	1	41	6		
6	Bácsborsód	1357	17	6170	80	70	1	70	2		
7	Bácsszentgyörgy	5	0	1365	93	25	2	25	5		
8	Bácsszőlős	1814	46	1871	49	2	0	2	5		
9	Baja	6823	38	7081	40	1037	6	1037	16		
10	Ballószög	692	19	2512	73	1	0	1	8		
11	Balotaszállás	6128	56	4235	43	4	0	4	1		
12	Bátmonostor	980	25	2296	62	56	1	56	12		
13	Bátya	257	7	2723	81	179	5	179	7		
14	Bócsa	4726	48	4541	47	96	1	96	4		
15	Borota	4107	49	3920	49	4	0	4	2		
16	Bugac	5582	42	7130	56	47	0	47	2		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási társég		Mezőgazdasági társég		Vízgazdálkodási társég		Települési társég		Sajátos terület- felhasználású társég – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
17	Bugacpusztaháza	2411	54	1823	43	60	1	60	2		
18	Császártöltés	4098	49	3280	41	323	4	323	6		
19	Csátalja	1143	29	2449	63	2	0	2	8		
20	Csávoly	1161	24	3338	71	10	0	10	5		
21	Csengőd	809	16	3646	75	177	4	177	5		
22	Csikéria	831	31	1580	63	2	0	2	6		
23	Csolyospálos	1249	18	5130	80	8	0	8	2		
24	Dávod	972	14	5496	79	122	2	122	5		
25	Drágszél	4	0	1154	92	4	0	4	8		
26	Dunaegyháza	103	10	594	59	109	11	109	20		
27	Dunafalva	1244	21	3997	70	304	5	304	4		
28	Dunapataj	424	4	7750	87	312	3	312	6		
29	Dunaszentbenedek	290	12	1641	71	198	9	198	8		
30	Dunatetétlen	53	1	2961	68	1191	28	1191	3		
31	Dunavecse	136	2	5904	89	147	2	147	7		
32	Dusnok	863	15	4487	78	49	1	49	6		
33	Érsekcsanád	3067	51	2086	37	265	5	265	7		
34	Érsekhalma	2059	75	525	19	25	1	25	5		
35	Fajsz	657	20	1992	63	360	11	360	6		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos terület- felhasználású térség – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
36	Felsőlajos	396	33	566	51	18	2	18	14		
37	Felsőszentiván	11	0	5083	95	52	1	52	4		
38	Foktő	214	7	2464	78	225	7	225	8		
39	Fülöpháza	603	12	3892	84	152	3	152	1		
40	Fülöpjakab	936	39	1232	54	41	2	41	5		
41	Fülöpszállás	394	4	8078	89	389	4	389	3		
42	Gara	612	10	4879	82	238	4	238	4		
43	Gátér	83	3	2668	86	212	7	212	4		
44	Géderlak	280	15	1456	78	3	0	3	7		
45	Hajós	2881	31	5727	65	38	0	38	4		
46	Harkakötöny	2243	41	2791	54	154	3	154	2		
47	Harta	256	2	11464	88	926	7	926	3		
48	Helvécia	2239	37	3158	59	15	0	15	4		
49	Hercegszántó	1370	20	4956	73	165	2	165	5		
50	Homokmégy	132	2	6196	88	446	6	446	4		
51	Imrehegy	3535	49	3345	49	3	0	3	2		
52	Izsák	2190	19	6870	61	945	8	945	12		
53	Jakabszállás	2962	40	3315	49	84	1	84	10		
54	Jánoshalma	4688	35	7664	59	11	0	11	6		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási társég		Mezőgazdasági társég		Vízgazdálkodási társég		Települési társég		Sajátos terület- felhasználású társég – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
55	Jászsztentlászló	1852	30	3768	63	68	1	68	6		
56	Kalocsa	52	1	3919	73	30	1	30	25		
57	Kaskantjú	3364	57	2260	39	697	1	42	3		
58	Katymár	1617	23	5083	71	545	2	117	4		
59	Kecel	1969	17	8517	75	143	0	41	8		
60	Kecskemét	8674	26	16690	52	163	1	278	21		
61	Kelebia	4261	62	1346	22	41	3	226	13		
62	Kéleshalom	3893	62	2191	37	70	0	1	1		
63	Kerekegyháza	1921	23	5056	63	25	1	70	13		
64	Kiskőrös	791	7	8143	80	2	2	205	11		
65	Kiskunfélegyháza	3460	13	20102	79	1037	1	149	7		
66	Kiskunhalas	10598	47	8720	37	1	1	135	14	101	1
67	Kiskunmajsa	8042	35	13046	60	4	0	72	5		
68	Kísszállás	3499	37	5324	59	56	0	14	4		
69	Kömpöc	997	33	1930	65	179	0	5	2		
70	Kunadacs	3525	39	5238	58	96	1	55	2		
71	Kunbaja	804	23	2320	70	4	0	2	7		
72	Kunbaracs	3551	62	1896	37	47	0	6	1		
73	Kunfehértó	3718	47	3767	49	60	0	18	4		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos terület- felhasználású térség – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
74	Kunpeszér	1911	24	5672	74	323	0	22	2		
75	Kunszállás	131	6	1813	87	2	0	2	7		
76	Kunszentmiklós	600	3	15796	93	10	0	70	4		
77	Ladánybene	2151	51	1809	46	177	0	1	3		
78	Lajosmizse	5839	34	9425	59	2	0	61	7		
79	Lakitelek	2103	37	2648	50	8	1	56	12		
80	Madaras	947	19	3560	73	122	0	22	8		
81	Mátételke	23	1	2654	95	4	0	3	4		
82	Mélykút	2775	22	8132	66	109	0	9	12		
83	Miske	129	3	3821	91	304	0	9	6		
84	Móricgát	1167	34	2040	64	312	0	2	2		
85	Nagybaracska	1389	36	1802	48	198	9	357	7		
86	Nemesnádudvar	987	16	4534	78	1191	1	40	5		
87	Nyárlőrinc	2293	33	4063	63	147	0	9	4		
88	Ordas	188	11	1060	64	49	19	309	6		
89	Öregcsertő	84	2	4000	93	265	0	15	5		
90	Orgovány	2099	21	7076	72	25	4	405	3		
91	Páhi	698	17	2871	75	360	3	120	5		
92	Pálmonostora	789	14	4099	78	18	4	217	4		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos terület- felhasználású térség – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
93	Petőfiszállás	1684	24	4840	73	52	1	90	2		
94	Pirtó	1872	53	1311	39	225	1	31	7		
95	Rém	1745	43	2018	51	152	0	1	6		
96	Solt	1212	9	9944	75	41	5	623	11		
97	Soltszentimre	120	3	4126	93	389	0	19	4		
98	Soltvadkert	3122	27	6687	63	238	1	99	9		
99	Sükösd	2812	29	5803	63	212	2	215	6		
100	Szabadszállás	2546	15	12174	75	3	6	1059	4		
101	Szakmár	57	1	6796	91	38	4	312	4		
102	Szalkszentmárton	829	10	6387	78	154	4	330	8		
103	Szank	3378	43	3815	53	926	1	59	3		
104	Szentkirály	4608	44	5366	54	15	0	11	2		
105	Szeremle	580	17	2557	76	165	4	150	3		
106	Tabdi	420	19	1497	70	446	2	38	9		
107	Tass	185	2	6603	89	3	4	316	5		
108	Tataháza	85	3	2320	89	945	0	5	8		
109	Tázlár	2661	35	4000	55	84	2	120	8		
110	Tiszaalpár	1304	14	6793	75	11	4	408	7		
111	Tiszaakécske	2841	21	8745	66	68	2	271	11		

Sor- szám	Település	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlás									
		Erdőgazdálkodási térség		Mezőgazdasági térség		Vízgazdálkodási térség		Települési térség		Sajátos terület- felhasználású térség – napelempark	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
112	Tiszaug	749	29	1370	56	30	7	179	8		
113	Tompa	3568	43	3667	46	42	0	5	11		
114	Újsolt	121	3	3082	95	117	0	13	2		
115	Újtelek	0	0	821	86	41	0	0	14		
116	Uszód	59	2	2151	88	278	4	100	6		
117	Városföld	175	3	5642	91	226	0	7	6		
118	Vaskút	1788	25	4717	66	1	0	11	9		
119	Zsana	4321	48	4375	51	70	0	3	1		

1/3. melléklet: A közúthálózat Bács-Kiskun megyét érintő elemei

Gyorsforgalmi utak

Meglévő gyorsforgalmi utak

- M5: (Budapest) – Kecskemét – Kiskunfélegyháza – (Szeged – Rösztke – Szerbia)
- M8: (– Baracs – Dunaújváros) – Apostag –
- M9: (– Szekszárd) – Dusnok –

Tervezett gyorsforgalmi utak

- M44: (Nagykőrös (M8)) – (Békéscsaba)
- M8: (Balatonfőkajár (M7) – Sárbogárd – Baracs), Apostag – Kecskemét – (Szolnok (M4))
- M9: (Nagycenk (M85) – Szombathely – Vasvár – Rábahídvég (M80) – Vasvár (M80) – Zalaegerszeg – Nagykanizsa – Kaposvár – Dombóvár – Szekszárd), Dusnok – (Szeged (M5))

Főutak

Meglévő főutak

- 5. sz. főút: (Budapest – Dabas) – Kecskemét – Kiskunfélegyháza – (Szeged – Rösztke – Szerbia)
- 44. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) – (Békéscsaba)
- 441. sz. főút: (Cegléd (4. sz. főút) – Nagykőrös) – Kecskemét
- 445. sz. főút: Kecskemét (M5) – Kecskemét (44. sz. főút)
- 451. sz. főút: Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – (Csongrád – Szentes (45. sz. főút))
- 51. sz. főút: (Budapest (M0)) – Kalocsa – Baja – Hercegszántó – (Szerbia)
- 511. sz. főút: Baja (51. sz. főút) – Baja (55. sz. főút)
- 52. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) – Solt – (Dunaföldvár (6. sz. főút))
- 53. sz. főút: Solt (52. sz. főút) – Kiskunhalas – Tompa – (Szerbia)
- 54. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) – Soltvadkert – Sükösd (51. sz. főút)
- 541. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) – Kecskemét (54. sz. főút)
- 542. sz. főút: Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) (Távlatban az 5. sz. főút részeként)
- 55. sz. főút: (Szeged (5. sz. főút)) – Baja – (Bátaszék (M6))
- 551. sz. főút: Baja (51. sz. főút) – Baja (511. sz. főút)

Tervezett főutak

- 57. sz. főút: (Mohács) – Csátalja (51. sz. főút)
- 512. sz. főút: Kalocsa térsége (51. sz. főút) – (Paks térsége (M6))
- Kalocsa (51. sz. főút) – Kecel (54. sz. főút)
- Soltvadkert (53. sz. főút) – Kiskunmajsa – (Kistelek – Mindszent – Derekegyház – Nagymágocs – Orosháza (M47))
- Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – Kiskunhalas – Mélykút – Kunbaja – (Szerbia)

Főutak tervezett településelkerülő szakaszai

- 5. sz. főút: Lajosmizse
- 451. sz. főút: Gátér
- 51. sz. főút: Solt, Harta, Dunapataj, Kalocsa, Sükösd – Érsekcsanád, Baja (délkeleti elkerülő), Bátmonostor, Nagybaracska
- 5125. jelű út nyomvonalán Kalocsa nyugati elkerülő út - Foktő - Bátya

- 52. sz. főút: Solt
- 53. sz. főút: Akasztó, Kiskőrös, Soltvadkert, Kiskunhalas
- 54. sz. főút: Jakabszállás, Bócsa, Soltvadkert, Kecel, Császártöltés, Hajós
- 541. sz. főút: Kecskemét
- 55. sz. főút: Csávoly, Felsőszentiván, Tataháza, Mélykút

Meglévő térségi szerepű összekötő utak

- 4501 – Alpár-Tiszaújfalu összekötő út	- 5309 – Kecel-Kiskunhalas összekötő út
- 4502 – Tiszaújfalu-(Csongrád) összekötő út	- 5311 – Szakmár-Dusnok összekötő út
- 4503 – Pálmonostora-Gátér-összekötő-út	- 5312 – Kalocsa-Bácsalmás összekötő út
- 4504 – Pálmonostora-(Csanytelek) összekötő út	- 5313 – Homokmégy-Császártöltés összekötő út
- 4505 – Lakitelek-Kapásfalu összekötő út	- 5314 – Kiskeckemét összekötő út
- 4518 – Gátér-(Pusztaszer) összekötő út	- 5401 – Városföld-Kunszállás összekötő út
- 4622 – Kecskemét-Lakitelek összekötő út	- 5402 – Kiskunfélegyháza-Kiskunhalas összekötő út
- 4623 – Szentkirály-Tizsakécske összekötő út	- 5403 – Kiskunfélegyháza összekötő út
- 4625 – (Szolnok)-Kiskunfélegyháza összekötő út	- 5404 – Bócsa-Kiskunmajsa (Szank-Kiskunmajsa) összekötő út
- 5105 – Apostag-Solt összekötő út	- 5405 – Soltvadkert-(Szeged) összekötő út
- 5106 – Dunapataj-Foktő-Kalocsa összekötő út	- 5406 – Tázlár-Pirtó összekötő út
- 5107 – Nagybaracska-(Mohács) összekötő út	- 5407 – Bugac összekötő út
- 5122 – Kalocsa északi összekötő út	- 5408 – Kiskunhalas-(Szeged) összekötő út
- 5151 – Hercegszántó-(Homorúd) összekötő út	- 5409 – Kiskunmajsa-(Pusztamérges) összekötő út
- 5203 – (Kiskunlacháza)-Izsák összekötő út	- 5411 – Kiskunmajsa-(Kistelek-Ópusztaszer) összekötő út
- 5211 – Lajosmizse-Kunszentmiklós összekötő út	- 5412 – Kiskunhalas-Csávoly összekötő út
- 5212 – Ladánybene-Kerekegyháza összekötő út	- 54121 – (Csengele)-Kiskunmajsa összekötő út
- 5213 – Szabadszállás-Szalkszentmárton összekötő út	- 54125 – Kiskunfélegyházi összekötő út
- 5214 – Kecskemét-Kerekegyháza-Szabadszállás összekötő út	- 5413 – Balotaszállás-(Öttömös) összekötő út
- 5215 – Kerekegyháza-Fülöpháza összekötő út	- 5414 – Jánoshalma-Borota összekötő út
- 5216 – Solt, Tételhegyi összekötő út	- 5416 – Jánoshalma-Kisszállás összekötő út
- 5217 – Szabadszállás-Kaskantyú összekötő út	- 5429 – Pusztamérges-(Öttömös) összekötő út
- 5218 – Kecskemét-Kerekegyháza összekötő út	- 5441 – Petőfiszállás összekötő út
- 5301 – Kecskemét-Kalocsa összekötő út	- 5442 – Csólyospálos-Kömpöc összekötő út
- 5302 – Izsák-Kiskunfélegyháza összekötő út	- 5501 – Kelebia-Baja összekötő út
- 5303 – Kecskemét-Kiskőrös összekötő út	- 5503 – Tataháza-Bácsalmás összekötő út
- 5304 – Kisizsák-Fülöpszállás összekötő út	- 5504 – Tataháza-Bácsbokod összekötő út
- 5305 – Dunatétlen-Harta összekötő út	- 5505 – Csávoly-Csátalja összekötő út
- 5306 – Csengőd-Akasztó összekötő út	- 5506 – Baja-Bácsszentgyörgy összekötő út
- 5307 – Csengőd-Tabdi összekötő út	- 5507 – Bácsalmás-Bácsszőlős összekötő út
- 5308 – Dunapataj-Szakmár-Kalocsa összekötő út	- 5508 – Bácsalmás-Katymár-Bácsborsód összekötő út

Tervezett térségi szerepű összekötő utak

- 4623 – Szentkirály elkerülő	- 5211 – Lajosmizse elkerülő

– 5404 – Bócsa-Kiskunmajsa (Bócsa-Szank) összekötő út

– 5502 – Mélykút-Csikéria összekötő út
– Kecskemét [Hetényegyháza] elkerülő

Meglévő egyéb mellékutak

– 4511 – Tiszaug-(Kunszentmárton) összekötő út
– 4601 – (Budapest)-Tizsakécske összekötő út
– 4608 – (Cegléd)-Lajosmizse összekötő út
– 4615 – (Jászkarajenő)-Tizsakécske összekötő út
– 5202 – (Taksony)-Kecskemét összekötő út
– 5205 – (Örkény)-Tass összekötő út
– 5206 – (Bugyi)-Kunpeszér összekötő út
– 45101 – Pákapusztai bekötő út
– 45102 – Nyárlőrinci bekötő út
– 45103 – Pálmonostori bekötő út
– 45111 – Tiszaug bekötő út
– 45301 – Kohárimajor állomáshoz vezető út
– 45302 – Lakitelek állomáshoz vezető út
– 45303 – Alpár állomáshoz vezető út
– 45304 – Tiszaújfalu állomáshoz vezető út
– 45306 – Gátér állomáshoz vezető út
– 46321 – Katonatelep állomáshoz vezető út
– 46325 – Nagyrév hajóállomáshoz vezető út
– 46326 – Tizsakécske állomáshoz vezető út
– 46327 – Tizsakécske hajóállomáshoz vezető út
– 51114 – Dömsöd-Dunavecse bekötő út
– 51142 – Dunaegyházi bekötő út
– 51144 – Szeremlei bekötő út
– 51145 – Dunafalvi bekötő út
– 51147 – Püspökpusztai bekötő út
– 51148 – Hódunai bekötő út
– 51152 – Kálimajori bekötő út
– 51341 – Tass hajóállomáshoz vezető út
– 51342 – Dunaújváros révhez vezető út
– 51343 – Dunavecse hajóállomáshoz vezető út
– 51344 – Solt révhez vezető út
– 51345 – Harta hajóállomáshoz vezető út
– 51347 – Géderlak révhez vezető út
– 51349 – Uszód hajóállomáshoz vezető út
– 51355 – Fajszt-Dusnok hajóállomáshoz vezető út
– 52112 – Baracspuszta bekötő út
– 52121 – Tassi bekötő út
– 52122 – Szalkszentmártoni bekötő út
– 52124 – Újsolti bekötő út
– 52125 – Solti bekötő út

– 52311 – Kunszentmiklós-Tass állomáshoz vezető út
– 52312 – Szalkszentmárton állomáshoz vezető út
– 52313 – Dunavecse állomáshoz vezető út
– 52314 – Homokszentlőrinc állomáshoz vezető út
– 52317 – Szabadszállás állomáshoz vezető út
– 52319 – Miklóstelep állomáshoz vezető út
– 52321 – Solti rádióállomási bekötőút
– 53101 – Ballószög bekötő út
– 53102 – Helvéciai bekötő út
– 53105 – Dunatétleni bekötő út
– 53106 – Csengődi bekötő út
– 53107 – Kiskőrösi bekötő út
– 53109 – Felsőereki bekötő út
– 53111 – Gombolyagi bekötő út
– 53112 – Öregtényi bekötő út
– 53113 – Alsóerek bekötő út
– 53114 – Csomai bekötő út
– 53115 – Öregcsertői bekötő út
– 53116 – Alsómégy bekötő út
– 53117 – Hillyei bekötő út
– 53118 – Dusnoki bekötő út
– 53119 – Nemesnáudvari bekötő út
– 53121 – Harta-Nagykékesi bekötő út
– 53122 – Seregélyesi bekötő út
– 53301 – Solt állomáshoz vezető út
– 53303 – Uzovicsstelep állomáshoz vezető út
– 53304 – Izsák állomáshoz vezető út
– 53305 – Dunatétlen állomáshoz vezető út
– 53306 – Soltszentimre állomáshoz vezető út
– 53307 – Harta állomáshoz vezető út
– 53311 – Kecel állomáshoz vezető út
– 53312 – Öregcsertő állomáshoz vezető út
– 54101 – Városföld bekötő út
– 54102 – Bugaci bekötő út
– 54103 – Petőfiszállási bekötő út
– 54107 – Harkakötönyi bekötő út
– 54112 – Kunfehértói bekötő út
– 54114 – Keleshalmi bekötő út
– 54116 – Borota bekötő út
– 54117 – Rémi bekötő út

- 54118 – Érsekhalmai bekötő út
- 54122 – Fischerbócsai bekötő út
- 54126 – Kígyópusztai bekötő út
- 54143 – Csólyosi bekötő út
- 54304 – Petőfiszállás állomáshoz vezető út
- 54308 – Pirtó állomáshoz vezető út
- 54309 – Kiskunmajsa állomáshoz vezető út
- 54311 – Kiskunhalas állomáshoz vezető út
- 54312 – Harkakötöny állomáshoz vezető út
- 54317 – Jánoshalma állomáshoz vezető út
- 54318 – Kisszállás állomáshoz vezető út
- 54319 – Mélykút állomáshoz vezető út
- 55101 – Mátételkei bekötő út
- 55107 – Kunbajai bekötő út II.
- 55108 – Csikériai bekötő út
- 55109 – Garai bekötő út
- 55111 – Madarasi bekötő út
- 55112 – Katymári bekötő út
- 55114 – Katymár-Újszőlős bekötő út
- 55115 – Bácsszentgyörgy bekötő út
- 55301 – Tompa állomáshoz vezető út
- 55302 – Kelebia állomáshoz vezető út
- 55305 – Bácsbokod állomáshoz vezető út
- 55307 – Bácsalmás állomáshoz vezető út

Tervezett egyéb mellékutak

- 4614 – (Nagykörös)-Kiskunfélegyháza összekötő út
- Tass elkerülő
- Ladánybene – Felsőlajos
- Újsolt – Szabadszállás
- 51. sz. főút Solt – 52. sz. főút Solt
- Szabadszállás elkerülő
- Kerekegyháza – Fülöpháza
- Kerekegyháza 5212. j. elkerülő
- Kerekegyháza 5214. j. elkerülő
- Kecskemét [Hetényegyháza] – Kecskemét [Méntelek]
- Izsák elkerülő
- Ágasegyháza – 52. sz. főút
- Ballószög - 52. sz. főút
- 5303. j. Kecskemét – Kiskőrös
- Szentkirály – Kocsér
- Kecskemét – (Csongrád)
- Tiszakécske elkerülő
- Tiszaalpár átkötés
- Bugac – Fülöpkab
- Fülöpkab – Petőfiszállás
- Kunbaracs – (Tatárszentgyörgy)
- Soltvadkert – Kaskantyú
- Kaskantyú – Bócsa
- Kalocsa – Újtelek [Gombolyag] – Dunapataj [Szelidi-tó]
- Szakmár – Öregcsertő [Csorna]
- Dusnok – Miske
- Dusnok – Rém
- Borota – Érsekhalma
- Homokmégy [Hillye] – Császártöltés
- Császártöltés – Kéleshalom
- Kiskunhalas tehermentesítő
- Kiskunmajsa elkerülő
- Csólyospálos – 5409 j. út
- 5312. j. Jánoshalma – Kisszállás
- Borota – Tataháza
- 5507. j. Bácsszőlős – Csikéria
- Bácsalmás elkerülő
- Kunbaja – Bácsalmás
- Szeremle – Dunafalva
- Hercegszántó – Bácsszentgyörgy
- Tompa - Kelebia

1/4. melléklet: Országos és térségi kerékpárútvonalak Bács-Kiskun megyét érintő elemei

Meglévő országos kerékpárútvonalak

6. Alsó-Dunamente kerékpárútvonal (6-os jelű Euro Velo®):

- 6.A: (Budapest – Dunaharaszti – Taksony – Dunavarsány – Majosháza – Ráckeve – Dömsöd) – Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas – Dunaszentbenedek – Uszód – Foktő – Fajsz – Baja – Szeremle – Dunafalva – (Mohács – Kölked – Horvátország)

Tervezett országos kerékpárútvonalak

4. Tiszamente kerékpárútvonal (11-es jelű Euro Velo®):

- 4.A: (Gönc – Telkibánya – Bózsza – Pálháza – Füzérradvány – Mikóháza – Sátoraljaújhely – Sárospatak – Bodrogolaszi – Vámosújfalva – Olaszliszka – Szegilong – Szegi – Bodrogkisfalud – Bodrogkeresztúr – Tarcál – Tokaj – Tiszaladány – Tiszatardos – Tiszalök – Tiszadada – Tiszadob – Tiszaújváros – Tiszapalkonya – Tiszatarján – Tiszakeszi – Ároktő – Tiszadorogma – Tiszabábolna – Poroszló – Sarud – Kisköre – Tiszasüly – Kőtelek – Nagykőrű – Szolnok – Tószeg – Tiszavárkony – Tiszajenő) – Tiszakécske – Lakitelek – Tiszaalpár – (Csongrád – Baks – Ópusztaszer – Sándorfalva – Szeged – Röske – Szerbia)

5. Dél-alföldi határmente kerékpárútvonal (Tompa – Mohács között 13-as jelű Euro Velo®)::

- 5.A: (Debrecen – Létavértes – Biharkeresztés – Sarkad – Gyula – Lőkősháza – Battonya – Mezőhegyes – Tótkomlós – Orosháza – Hódmezővásárhely – Szeged – Mórahalom) – Tompa – Bácsalmás – Nagybaracska – (Mohács)
- 5.C: Nagybaracska – Dávod – (Szerbia)

6. Alsó-Dunamente kerékpárútvonal (6-os jelű Euro Velo®):

- 6.D: (Mohács) – Hercegszántó – (Szerbia)

32. Jászok, kiskunok földje kerékpárútvonal:

- (Jászberény – Cegléd – Nagykőrös) – Kecskemét – Bugacpusztaháza

43. Körösvölgyi kerékpárútvonal:

- (Románia – Gyula – Békéscsaba – Békés – Mezőberény – Gyomaendrőd – Szarvas – Öcsöd – Csongrád) – Kiskunfélegyháza – Bugacpusztaháza

51. Csongrádi kerékpárútvonal:

- (Románia – Nagylak – Makó – Szeged) – Kiskunmajsa – Jászszenlászló – Bugac

61. A Közép-magyarországi kerékpárútvonal:

- Bugacpusztaháza – Soltvadkert – Kiskőrös – Dunapataj – (6.A Alsó-Dunamente kerékpárútvonal Dunapataj és Solt közötti szakasza) – Solt – (Dunaföldvár – Cece – Simontornya – Tamási)

62. Sió-völgyi kerékpárútvonal:

- Fajsz – (Szekszárd - Sióagárd - Kölesd - Sárszentlőrinc - Simontornya - (61. Közép-magyarországi kerékpárútvonal Simontornya és Tolnanémedi közötti szakasza) - Szabadhídvég – Siófok)

Tervezett térségi kerékpárútvonalak

Velence–Gyula kerékpáros túraútvonal

- (Dunaújváros) – Dunavecse – (6.A sz. Alsó-Dunamente kerékpárútvonal Dunavecse és Szalkszentmárton közötti szakasza) – Szalkszentmárton – Szabadszállás – Kerekegyháza –

Kecskemét (32.) – Nyárlőrinc – Lakitelek – (4. sz. Tiszamente kerékpárútvonal Lakitelek és Csongrád közötti szakasza)

Egyéb kerékpárútvonalak

- (Pörböly) – Baja (6.A) – Csávoly – Felsőszentiván – Tataháza – Mélykút – Kisszállás – (Ásotthalom)
- Solt (6.A) – Dunatető – Akasztó – Kiskőrös (61.) – Soltvadkert – Pirtó – Kiskunhalas – Tompa (5.A) – (Szerbia)
- Baja – Érsekcsanád – Sükösd – Nemesnádudvar – Hajós – Császártöltés – Kecel – Soltvadkert
- Kecskemét (32.) – Városföld – Kunszállás – Fülöpjakab – Bugac – (51. Csongrádi kerékpárútvonal Bugac és Kiskunmajsa közötti szakasza) – Kiskunmajsa – Kömpöc – (Kistelek – Ópusztaszer)
- Tass (6.A) – Kunszentmiklós – Kerekegyháza
- Lajosmizse – Lajosmizse (Velence–Gyula kerékpáros túraútvonal)
- Kunszentmiklós – Szabadszállás – Fülöpszállás – Izsák – Orgovány (32.)
- Kiskőrös (61.) – Páhi – Izsák – Ágasegyháza – Kecskemét (Szarkás) – Kecskemét (32.)
- (Paks) – Foktő (6.A) – Kalocsa – Öregcsertő – Kiskőrös
- Sükösd (6.A) – Sükösd
- Baja (6.A) – Bátmonostor – Nagybaracska – (Dél-alföldi határmente kerékpárútvonal Nagybaracska és Csátalja közötti szakasza) – Csátalja – Dávod – Hercegszántó – (Szerbia)
- Baja (6.A) – Vaskút – Gara (5.A) – Bácsszentgyörgy – (Szerbia)
- Kiskunhalas – Kunfehértó – Jánoshalma – Mélykút
- Bácsalmás – Tataháza
- (Tizsakürt) – Tiszaug – (Tizsasas)
- Lakitelek (4.A) – Tiszaug – (Tizsakürt)
- Tizsakécske (4.A) – (Kocsér)
- Kiskunfélegyháza (43.) – Petőfiszállás – Pálmonostora – (Tömörkény)
- Kiskunhalas – Zsana – (Üllés)
- Kelebia (5.A) – Öttömös

1/5. melléklet: A vasúthálózat Bács-Kiskun megyét érintő elemei

Tervezett nagysebességű vasútvonal

- (Ausztria és Szlovákia – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér]) – (Röszke és Kübekháza – Szerbia és Románia)

Meglévő országos törzshálózati vasúti pályák

- 140 (Cegléd) – (Szeged)
- 142 (Budapest [X. kerület, Kőbánya–Kispest]) – Lajosmizse – Kecskemét
- 150 (Budapest [IX. kerület, Ferencváros]) – Kelebia – (Szerbia)
- 154 (Bátaszék) – Baja – Kiskunhalas
- 155 Kiskunhalas – Kiskunfélegyháza

Tervezett országos törzshálózati vasúti pályák

- 392 Bácsalmás – Csikéria – (Szerbia)

Meglévő országos vasúti mellékvonalak

- 145 (Szolnok) – Kecskemét
- 146 Kiskunfélegyháza – (Kunszentmárton elágazás)
- 147 Kiskunfélegyháza – (Szentés – Orosháza)
- 148 Kecskemét KK – Kiskőrös KK
- 149 Törökfái – Kiskunmajsa KK
- 151 Kunszentmiklós-Tass – Dunapataj
- 152 Kecskemét alsó – Fülöpszállás
- 153 Kiskőrös – Kalocsa
- 390 Baja (Dunaparti elágazás) – Baja Dunapart
- 391 Baja – Baja-külső

Tervezett országos vasúti mellékvonalak

- Dunapataj – Kalocsa
- Kecel – Baja – (Szerbia)

1/6. melléklet: A gyorsforgalmi és főúthálózat, valamint a vasúti törzshálózat nagy hídjai a Dunán és a Tiszán Bács-Kiskun megyében

Meglévő közúti hidak

- (Dunaújváros) – Dunavecse (M8, Duna)
- (Dunaföldvár) – Solt (52. sz. főút, Duna)
- (Bogyiszló) – Fajsz (M9, Duna)
- Baja (55. sz. főút, Duna)

Tervezett közúti hidak

- (Paks) – Foktő (új főút, Duna)
- Tiszaug – Lakitelek (M44, Tisza)

Meglévő vasúti hidak

- Baja (Duna)

1/7. melléklet: Határátkelők Bács-Kiskun megyében

Meglévő határátkelők

Szerbia felé közúton:

- Hercegszántó (51. sz. főút)
- Bácsszentgyörgy (5506. sz. út, fejlesztésre szorul)
- Kunbaja (Bácsalmási határátkelő) (5312. sz. út)
- Tompa (53. sz. főút)

Szerbia felé vasúton:

- Kunbaja (Kelebia határátkelő)

Tervezett határátkelők

Szerbia felé vasúton:

- Csikéria
- Hercegszántó

Szerbia felé közúton:

- Kunbaja

1/8. melléklet: Repülőterek Bács-Kiskun megyében

Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérré fejleszthető repülőtér

- Kecskemét

Meglévő térségi repülőtér

- Kalocsa – Foktő - Uszód
- Kecskemét [Matkópuszta]
- Jakabszállás

1/9. melléklet: Nemzetközi és országos vízi utak, kikötők Bács-Kiskun megyében

Vízi utak

A vízi út neve	A szakasz (fkm – fkm)	A vízi út osztálya
Duna (nemzetközi vízi út)	1641-1433	VI/C
Tisza	403-254	II
Tisza	254-160	IV

Meglévő országos kikötők

A Dunán:

- Baja

Meglévő térségi kikötők

A Dunán:

- Dunavecse
- Foktő
- Kalocsa

Tervezett térségi kikötők

A Dunán:

- Tass
- Solt

Meglévő kompátkelőhelyek

A Dunán:

- (Paks) – Ordas (géderlaci kompátkelő)
- (Dunaszekcső) – Dunafalva

A Tiszán:

- Tizsakécske – (Nagyrev)

1/10. melléklet: Térségi logisztikai központok Bács-Kiskun megyében

Meglévő térségi logisztikai központok

- Baja
- Kecskemét
- Kiskunfélegyháza
- Kiskunhalas
- Kalocsa – Foktő - Uszód
- Tompa

Tervezett térségi logisztikai központok

- Kelebia

1/11. melléklet: Kiserőművek Bács-Kiskun megyében

Meglévő térségi jelentőségű 5-50 MW közötti névleges teljesítőképességű erőművek:

- Borota
- Csátalja
- Felsőszentiván
- Foktő
- Jánoshalma
- Kecskemét
- Kiskunfélegyháza
- Kiskunmajsa
- Kunszállás
- Mátételke
- Mélykút
- Tataháza
- Rém
- Vaskút

Tervezett térségi jelentőségű 5-50 MW közötti névleges teljesítőképességű erőművek:

- Kiskunhalas
- Kunszállás
- Rém

- Tázlár
- Vaskút

1/12. melléklet: A villamosenergia-átviteli és elosztó hálózat távvezetékek Bács-Kiskun megyét érintő elemei

Meglévő 400 kV-os átviteli hálózat távvezetékek /ágazati szám/

- (Paks) – (Szeged) /32/

Meglévő 220 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei /ágazati szám/

- (Szolnok) – (Szeged) /75/

Meglévő térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezetékek

- Baja – Kiskunhalas
- Baja [Dunapart] – Baja
- Csátalja – Baja
- (Dunaújváros [OVIT]) – Solt [I. T-Papírgyár]
- (Dunaújváros [OVIT]) – Solt [II. T-Papírgyár]
- (Dunaújváros [OVIT]) – Szabadszállás
- Kalocsa – Baja [Dunapart]
- Kalocsa – Kiskőrös
- Kecskemét – Kecskemét [Észak II.]
- Kecskemét – Kecskemét [Szultán út I.]
- Kecskemét – Kecskemét [Szultán út II.]
- Kecskemét – Kiskunfélegyháza [MÁV]
- Kecskemét – Lajosmizse [T-Kecskemét Észak]
- Kecskemét – (Nagykőrös)
- Kiskőrös – Kiskunmajsa
- Kiskunfélegyháza [DÉMÁSZ] – Kiskunfélegyháza [MÁV]
- Kiskunfélegyháza [DÉMÁSZ] – (Kistelek)
- Kiskunfélegyháza [MÁV] – (Csongrád [I.])
- Kiskunfélegyháza [MÁV] – (Csongrád [II.])
- Kiskunhalas [DÉMÁSZ] – [Kiskunhalas MÁV]
- Kiskunhalas [MÁV] – (Szeged [Kiskundorozsma])
- Kiskunmajsa – Zsana
- Lajosmizse – (Ócsa [Felsőbabád])
- (Mohács) – Csátalja
- (Paks) – Kalocsa [I.]
- (Paks) – Kalocsa [II.]
- Szabadszállás – Kecskemét

Tervezett 400 kV-os átviteli hálózat távvezetékek

- (Albertirsa - Mikebuda - Cegléd - Csemő - Nyársapát – Nagykőrös) - Városhőd - Kecskemét

- (Bogád) – Hercegszántó – (Szerbia)
- (Paks) – (Albertirsa)
- Kecskemét – Nyárlőrinc
- (Szolnok) – Nyárlőrinc

Tervezett térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezetékek

- Vaskúti Erőmű – (Kistelek)
- Ágasegyháza – Izsák
- Baja – Bácsalmás – Tompa – (Mórahalom – Szeged [Kiskundorozsma])
- (Dunaújváros [OVIT]) – (Ráckeve)
- Dusnok – Hajós
- Kecskemét – Tiszakécske
- (Szolnok) – Tiszakécske

1/13. melléklet: Szénhidrogén-szállító vezeték Bács-Kiskun megyét érintő elemei

Meglévő nemzetközi és hazai földgázszállító vezeték /ágazati szám/

- (Mezőtúr – Öcsöd – Tiszainoka) – Lakitelek – Városföld /301/
- (Mezőtúr – Öcsöd – Tiszainoka) – Lakitelek – Városföld /302/
- (Algyő – Ópusztaszer) – Kiskunfélegyháza – Városföld – Kecskemét – Lajosmizse – (Újhartyán – Vecsés) /303/
- Kecskemét – (Nagykőrös) /303-1/
- Városföld – Kiskunfélegyháza – (Ópusztaszer – Szatymaz – Szeged [Kiskundorozsma]) /304/
- (Kardoskút – Szentés – Csongrád) – Kiskunfélegyháza – Városföld /305/
- Városföld – Kecskemét – Kunadacs – Tass – (Makád – Adony) /306/
- Kecskemét /306-01/
- Kecskemét /306-02/
- Városföld – Kecskemét – Kunadacs – Tass – (Makád – Adony) /307/
- Szank – Kiskunmajsa – (Üllés) /310/
- Zsana – Kiskunmajsa – Szank /311/
- Szank – Bugac – Városföld /312/
- Szank – Bugac – Városföld /313/
- Szank – Soltvadkert – Kalocsa – (Fadd – Szekszárd) /329/
- Szank – Kiskunhalas – Jánoshalma – Baja – (Báta – Maráza – Pécs) /330/
- Kiskunhalas /330-01/
- Városföld – Kiskunfélegyháza – (Ópusztaszer – Szatymaz – Szeged [Kiskundorozsma] – Algyő) /331/
- Városföld – Bugac – Szank – Kiskunhalas – Jánoshalma – Baja – (Báta) /335/
- (Vecsés – Újhartyán) – Lajosmizse – Kecskemét – Városföld /402/
- Kecskemét – (Nagykőrös) /402-01/

Tervezett nemzetközi és hazai földgázszállító vezetékek

- Nabucco: (Románia – Nagylak – Hódmezővásárhely) – Kecskemét – (Adony – Székesfehérvár – Mór – Tét – Rajka – Ausztria)
- Déli Áramlat: (Szerbia) – Hercegszántó – (Szigetvár térsége – Tornyiszentmiklós – Szlovénia)
- Városföld – (Adony – Ercsi)

Meglévő térségi földgázelosztó vezetékek

- (Kunszentmárton) – Tiszaug
- Ágasegyháza ellátó vezeték
- Bácsalmás ellátó vezeték
- Bácsszőlős – Csikéria – Kunbaja ellátó vezeték
- Baja – Nemesnádudvar
- Balotaszállás ellátó vezeték
- Bátmonostor – Gara
- Bátmonostor – Hercegszántó
- Bátmonostor-Dunafalva ellátó vezeték
- Bócsa ellátó vezeték
- Borota ellátó vezeték
- Bugac – Orgovány
- Bugac [Alsómonostor] ellátó vezeték
- Bugac ellátó vezeték
- Csátalja ellátó vezeték
- Csávoly - Bácsbokod ellátó vezeték
- Csengőd ellátó vezeték
- Csólyospálos ellátó vezeték
- Drágszél – Miske ellátó vezeték
- Dunaegyháza ellátó vezeték
- Dunapataj ellátó vezeték
- Dunaszentbenedek ellátó vezeték
- Érsekcsanád ellátó vezeték
- Fajsz ellátó vezeték
- Felsőlajos ellátó vezeték
- Felsőszentiván – Bácsborsód
- Felsőszentiván – Császártöltés
- Felsőszentiván ellátó vezeték
- Foktő ellátó vezeték
- Fülöpszállás ellátó vezeték
- Gátér ellátó vezeték
- Géderlak ellátó vezeték
- Hajós ellátó vezeték
- Harkakötöny ellátó vezeték
- Harta ellátó vezeték
- Helvécia ellátó vezeték
- Homorúd ellátó vezeték
- Izsák [Kisizsák] ellátó vezeték
- Jánoshalma – Kelebia
- Jánoshalma ellátó vezeték
- Kalocsa – Dunatetőtlen
- Kalocsa – Dusnok
- Kalocsa – Öregcsertő - Homokméggy
- Kalocsa – Újtelek
- Kaskantyú ellátó vezeték
- Kecskemét – Ballószög
- Kecskemét [Hetényegyháza] ellátó vezeték
- Kecskemét [Kadafalva] ellátó vezeték
- Kecskemét [Katonatelep] ellátó vezeték
- Kéleshalom ellátó vezeték
- Kerekegyháza – Izsák
- Kerekegyháza ellátó vezeték
- Kiskőrös ellátó vezeték
- Kisszállás ellátó vezeték
- Kömpöc ellátó vezeték
- Kunadacs – Kunpeszér
- Kunadacs – Soltszentimre
- Kunadacs ellátó vezeték
- Kunbaracs ellátó vezeték
- Kunfehértó ellátó vezeték
- Kunszentmiklós – Solt
- Kunszentmiklós ellátó vezeték
- Lajosmizse – Ladánybene
- Madaras ellátó vezeték
- Mátételke ellátó vezeték
- Nagybaracska ellátó vezeték
- Nagykőrös ellátó vezeték

- Nemesnádudvar ellátó vezeték
- Nyárlőrinc ellátó vezeték
- Ordas ellátó vezeték
- Pálmonostora ellátó vezeték
- Petőfiszállás ellátó vezeték
- Pirtó ellátó vezeték
- Soltvadkert – Akasztó
- Soltvadkert – Imrehegy
- Soltvadkert – Páhi
- Soltvadkert ellátó vezeték
- Sükösd ellátó vezeték
- Szabadszállás ellátó vezeték
- Szakmár ellátó vezeték
- Szank – Móricgát
- Szentkirály ellátó vezeték

- Szeremle ellátó vezeték
- Tataháza ellátó vezeték
- Tázlár ellátó vezeték
- Tiszaalpár [Tiszaújfalú] – Tiszakécske
- Újsolt ellátó vezeték
- Városföld – Fülöpjakab
- Városföld ellátó vezeték
- Zsana ellátó vezeték

Meglévő kőolajszállító vezetékek

- Kiskunhalas – Szank – Pálmonostora
- (Algyő) – Pálmonostora – Kecskemét – (Pusztavacs – Százhalombatta)

Meglévő termékvezetékek

- (Cegléd) – Kecskemét
- Kecskemét

1/14. melléklet: Meglévő 1 millió m³-t meghaladó és 10 millió m³-nél kisebb tározási lehetőségek Bács-Kiskun megyében

- Kékesiréti-tározó (Dunapataj, Harta)
- Kolon tói-tározó (Csengőd, Izsák, Páhi)
- Csiraszéki-tározó (Orgovány)
- Orgoványi-tározó (Ágasegyháza, Orgovány)
- Ágasegyházi-tározó (Ágasegyháza)
- Kurjantó-tó (Fülöpszállás, Kunadacs, Szabadszállás)
- Kondor-tó (Fülöpháza, Kerekegyház, Szabadszállás)
- Szappanos-tó (Bócsa)
- Nyárlőrinc-pusztai tározó (Nyárlőrinc, Tiszaalpár)

1/15. melléklet: Meglévő kiemelt jelentőségű vízi építmények

- Tassi zsilip (Tass - Ráckevei-Duna)

1/16. melléklet: Meglévő országos és térségi csatornák

Országos csatornák

	A	B
1	Csatorna neve	Érintett települések
2	Megkerülő	Dunapataj
3	Sárközi-II.-főcsatorna	Öregcsertő–Sükösd
4	Kadia–Ó–Duna	Hercegszántó

5	Harta–II-összekötő-csatorna	Harta
6	KÖF–DVCS-összekötő-csatorna	Akasztó
7	Szelidi–tavi	Dunapataj–Kalocsa
8	Csorna–Foktői-csatorna	Foktő–Szakmár
9	Csillagosi-összekötő-csatorna	Homokmégy
10	Solti-árapasztó	Solt
11	Sugovica	Baja
12	Kiskunsági-főcsatorna	Tass–Akasztó
13	Homoródi-összekötő-csatorna	Miske–Dusnok
14	Karapancsai-főcsatorna	(Mohács)–Dávod/Hercegszántó
15	XXXI. Apaji-csatorna (Átok-csatorna)	Kiskunlacháza–Kunszentmiklós
16	Északi-főgyűjtő	Dunafalva–(Mohács)
17	Harta–I.-összekötő-csatorna	Dunatétlen
18	Klágya–Duna	Hercegszántó
19	Kékesiréti	Dunapataj–Harta
20	Duna-völgyi-főcsatorna	(Újlengyel)–Baja
21	Fűzvölgyi-főcsatorna	Szalkszentmárton–Harta
22	Ferenc-tápcsatorna	Baja–Hercegszántó
23	Sárközi–I.-főcsatorna	Kalocsa–Érsekcsanád
24	Kígyósér-mellékág	Szakszentmárton–Tass
25	V. csatorna	Dunavecse–Akasztó
26	XXX-csatorna	Alsónémedi–Kunszentmiklós

Térségi csatornák

	A	B
1	Csatorna neve	Érintett települések
2	I. övcsatorna	Szabadszállás, Izsák, Fülöpszállás, Kunbaracs, Ladánybene, Kunadacs
3	II. övcsatorna	Izsák
4	III. övcsatorna	Izsák, Páhi, Ágasegyháza, Orgovány, Soltszentimre, Fülöpszállás, Csengőd
5	VII. csatorna	Kaskantyú, Tabdi, Soltvadkert, Tázlár, Akasztó, Kiskőrös, Bócsa, Soltvadkert, Pirtó
6	XXIII. csatorna	Kunpeszér, Kunbaracs
7	Bácsbokodi-Kígyós csatorna	Bácsborsód, Bácsbokod, Felsőszentiván, Rém, Katymár
8	Foktő-barákai tápcsatorna	Foktő

9	Holt-Duna	Nagybaracska, Dusnok, Dunafalva, Bátmonostor
10	Igali gravitációs főcsatorna	Vaskút, Hercegszántó, Gara, Bácsszentgyörgy, Hercegszántó, Dávod, Baja
11	Kígyós főcsatorna	Katymár, Madaras, Kéleshalom, Hercegszántó, Bácsszentgyörgy, Bácsalmás, Mélykút, Jánoshalma
12	Kurjantó-Kondortó	Szabadszállás, Kunadacs
13	Mátételkei-Kígyós csatorna	Borota, Tataháza, Mátételke, Bácsalmás, Jánoshalma
14	Pap I. csatorna	Csikéria, Bácsszőlős
15	Sárközi III. csatorna	Hajós, Öregcsertő, Dusnok, Nemesnádudvar, Miske, Homokmégy, Sükösd
16	Tavankúti csatorna	Bácsszőlős, Kunbaja
17	Térségi belvíz és öntözőcsatorna	Tizsakécske, Kiskunhalas, Kunszállás, Kisszállás, Kunfehértó, Kelebia, Kecskemét, Gátér, Balotaszállás, Tiszaalpár, Kiskunmajsa, Nyárlőrinc, Szentkirály, Kiskunfélegyháza, Lajosmizse, Csikéria, Petőfiszállás, Csólyospálos, Szank, Zsana, Kömpöc, Városföld, Jászszenlászló, Harkakötöny, Kunbaja, Ladánybene, Pálmonostora, Kunbaja
18	Vajas-toroki összekötő csatorna	Sükösd, Fajszt

1/17. melléklet: Meglévő térségi hulladékkezelő helyek Bács-Kiskun megyében

- Kecskemét
- Izsák
- Vaskút
- Kiskunhalas

JELMAGYARÁZAT

Településrendszer elemei

- Regionális térszervező központ
- Térségi térszervező központ

TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

Gyorsforgalmi út

- Meglévő
- Tervezett

Főút

- Meglévő
- Tervezett

Térségi szerepű összekötő út

- Meglévő
- Tervezett

Mellékút

- Meglévő egyéb mellékút
- Tervezett egyéb mellékút

Nagysebességű vasútvonal

- Tervezett

Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

- Meglévő
- Tervezett

Országos vasúti mellékvonal

- Meglévő
- Tervezett

Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszthető repülőtér

- Meglévő

Térségi repülőtér

- Meglévő térségi repülőtér

Országos kerékpárút

- Meglévő
- Tervezett

Térségi kerékpárút

- Tervezett térségi kerékpárút

Országos kikötő

- Meglévő

Térségi kikötő

- Meglévő térségi kikötő
- Tervezett térségi kikötő

Kompátkelőhely

- Meglévő

Térségi logisztikai központ

- Meglévő térségi logisztikai központ
- Tervezett térségi logisztikai központ

Energetikai hálózatok és egyéb építmények

5-50 MW névleges teljesítő-képességű erőmű

- Meglévő
- Tervezett

400 kV-os átviteli hálózati távvezeték

- Meglévő
- Tervezett

220 kV-os átviteli hálózati távvezeték

- Meglévő

Kőolajszállító vezeték

- Meglévő

Földgázszállító vezeték

- Meglévő
- Tervezett

Földgázelosztó vezeték

- Meglévő

Termékvezeték

- Meglévő

Vízi létesítmények

Kiemelt jelentőségű vízi építmény

- Meglévő

Országos jelentőségű csatorna

- Meglévő

Térségi csatorna

- Meglévő

Elsőrendű árvíz-védelmi fővédvonal

- Meglévő

Másodrendű árvízvédelmi fővédvonal

- Meglévő

1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkár-elhárítási célú tározó

- Meglévő

Hulladékgazdálkodás

Térségi hulladékkezelő

- Meglévő térségi hulladékkezelő

ALAPTÉRKÉPI ELEMEK

- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

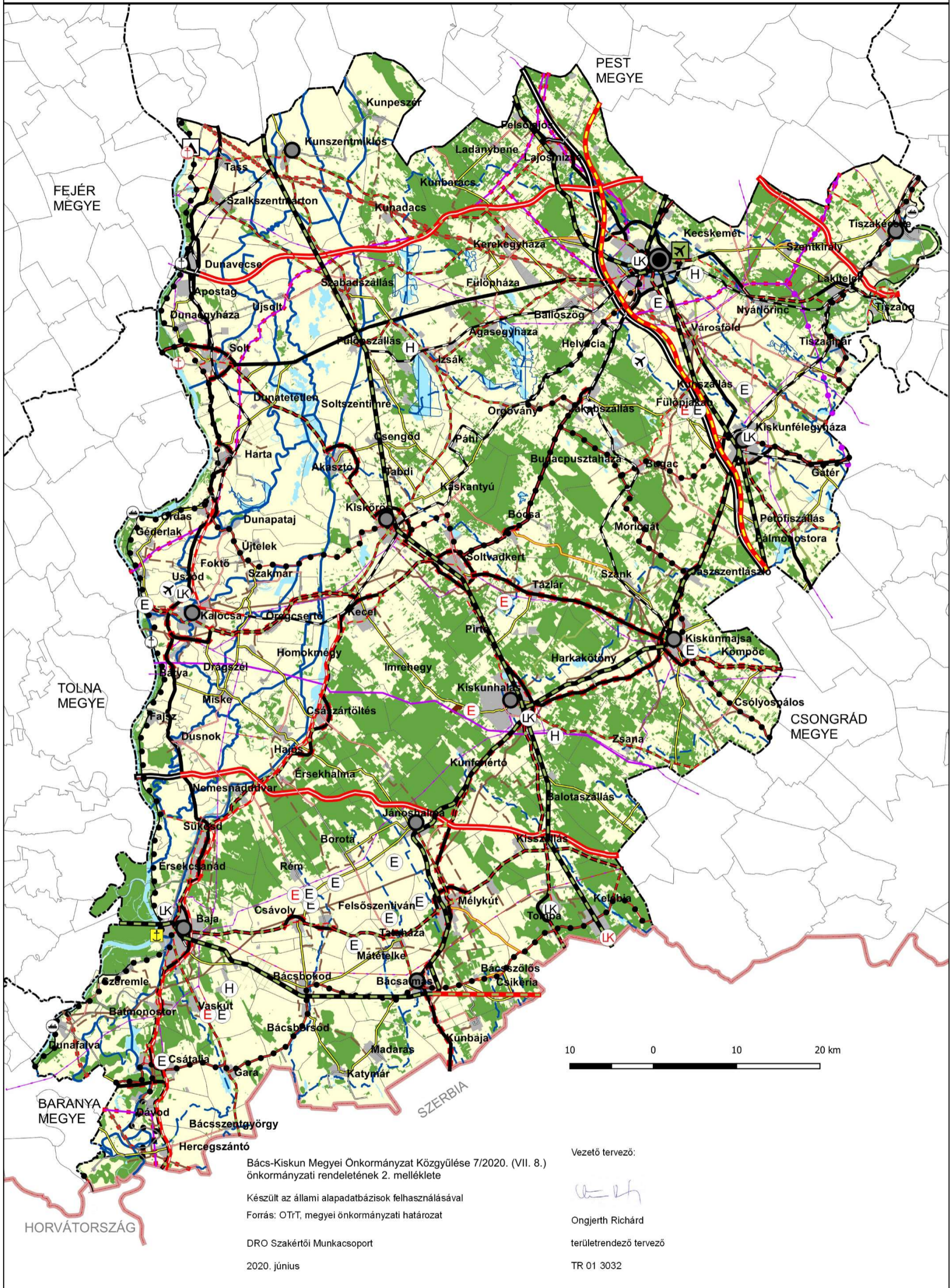
Térségi területfelhasználási kategóriák

- Vízgazdálkodási térség
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

BÁCS-KISKUN MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

2. melléklet

Térségi szerkezeti terv

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése 7/2020. (VII. 8.) önkormányzati rendeletének 2. melléklete

Készült az állami alapadatbázisok felhasználásával

Forrás: OTRT, megyei önkormányzati határozat

DRO Szakértői Munkacsoport

2020. június

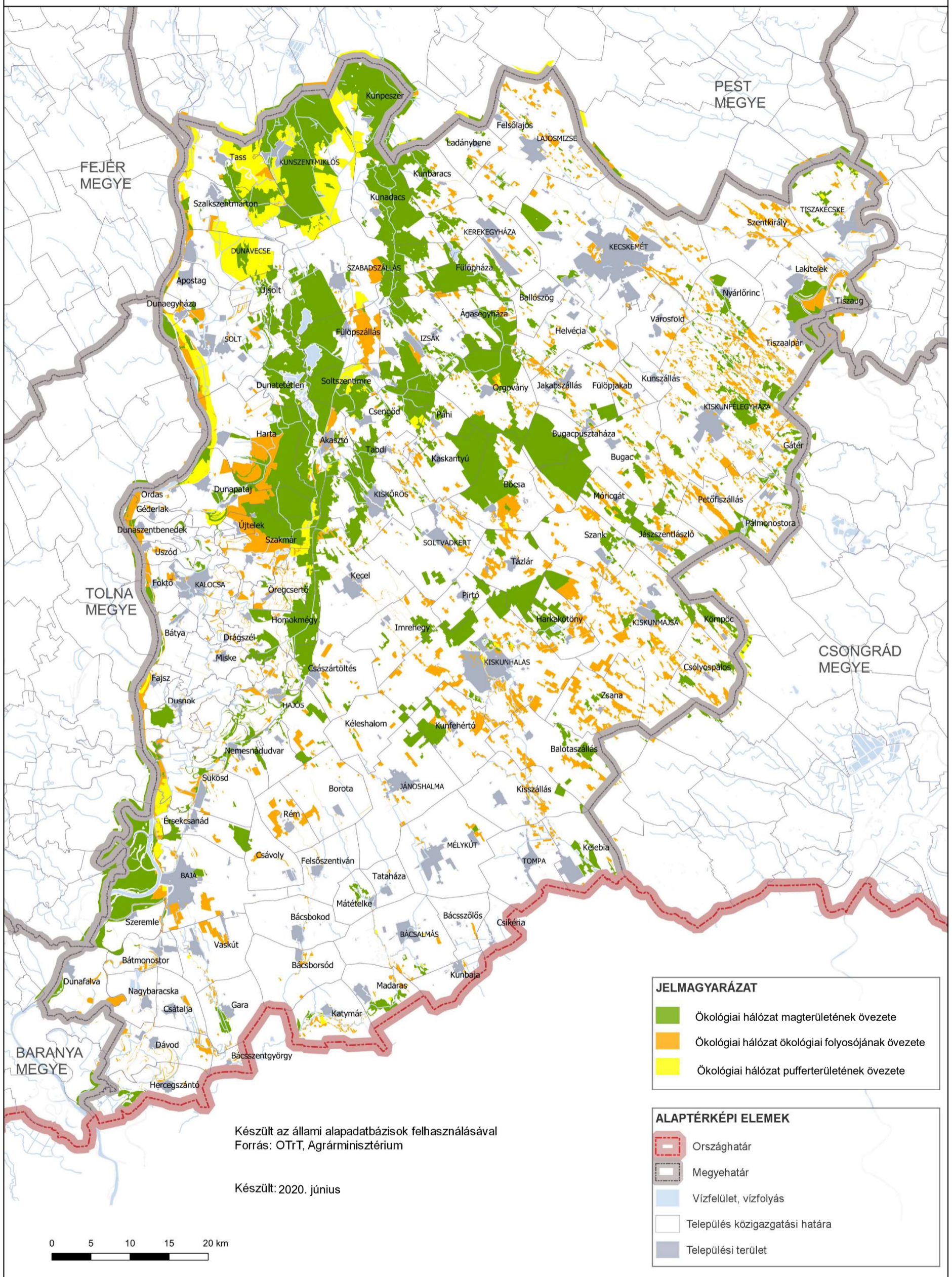
Vezető tervező:

Ongjerth Richárd

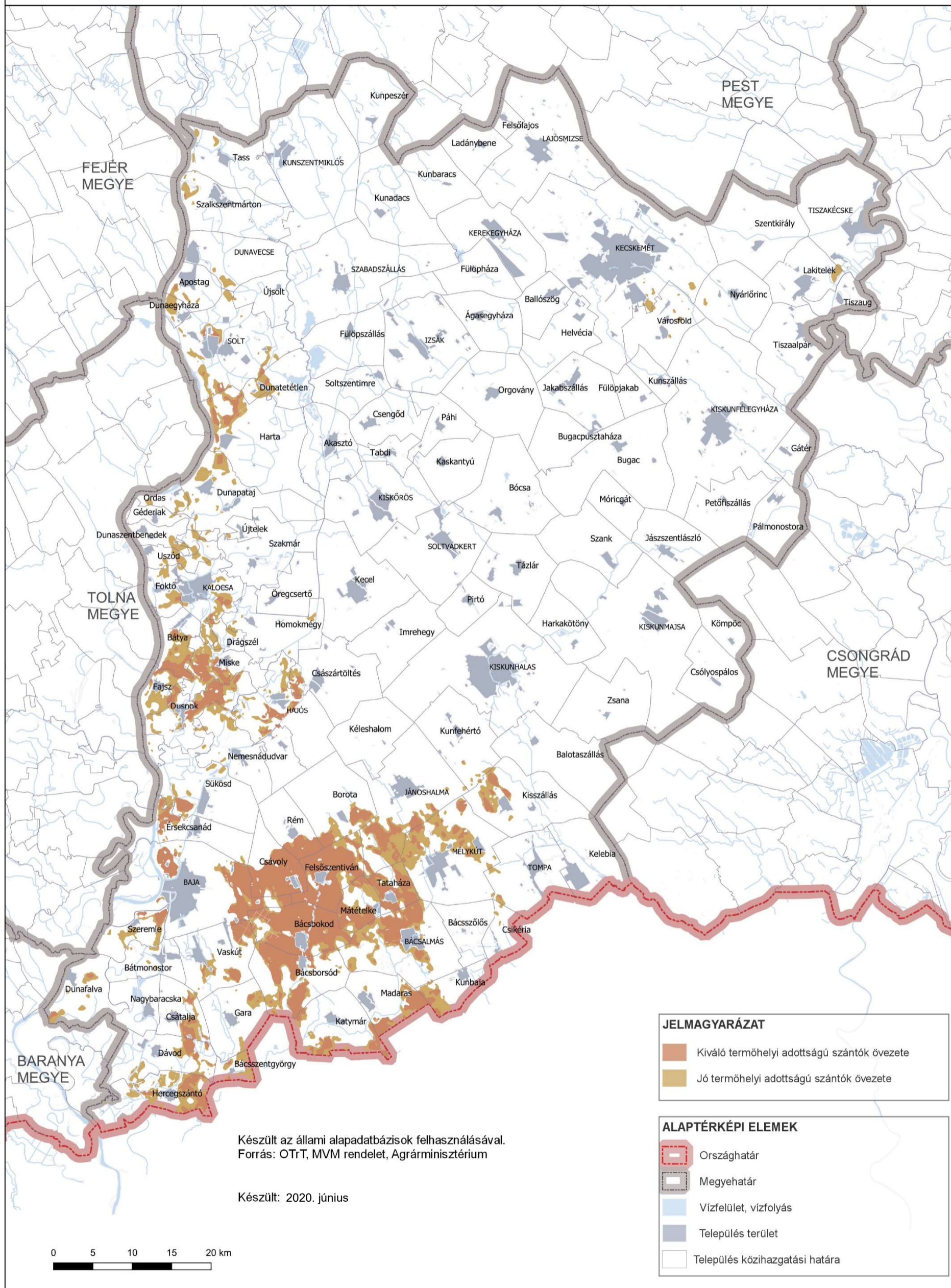
területrendező tervező

TR 01 3032

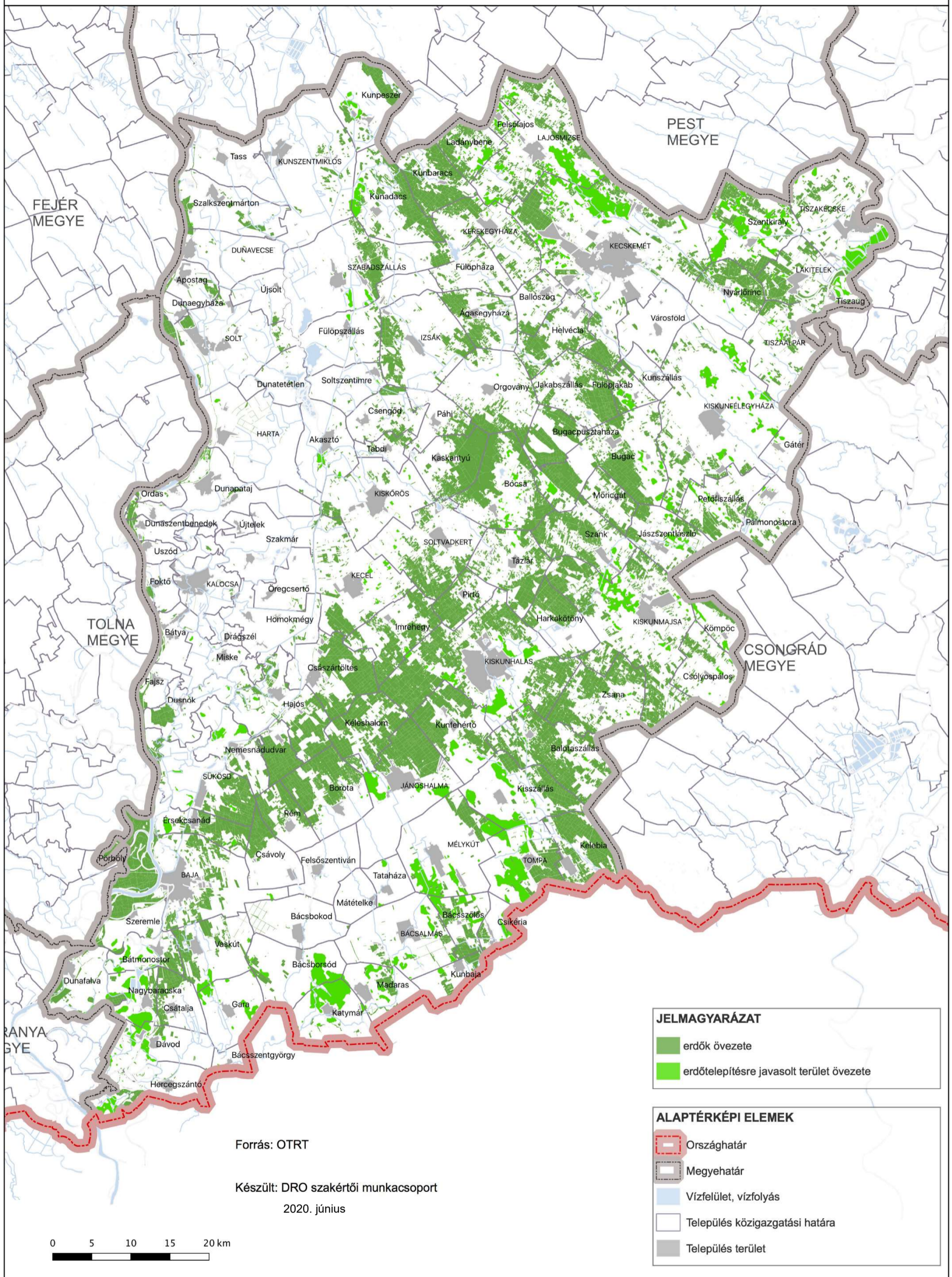
Az ökológiai hálózat övezetei

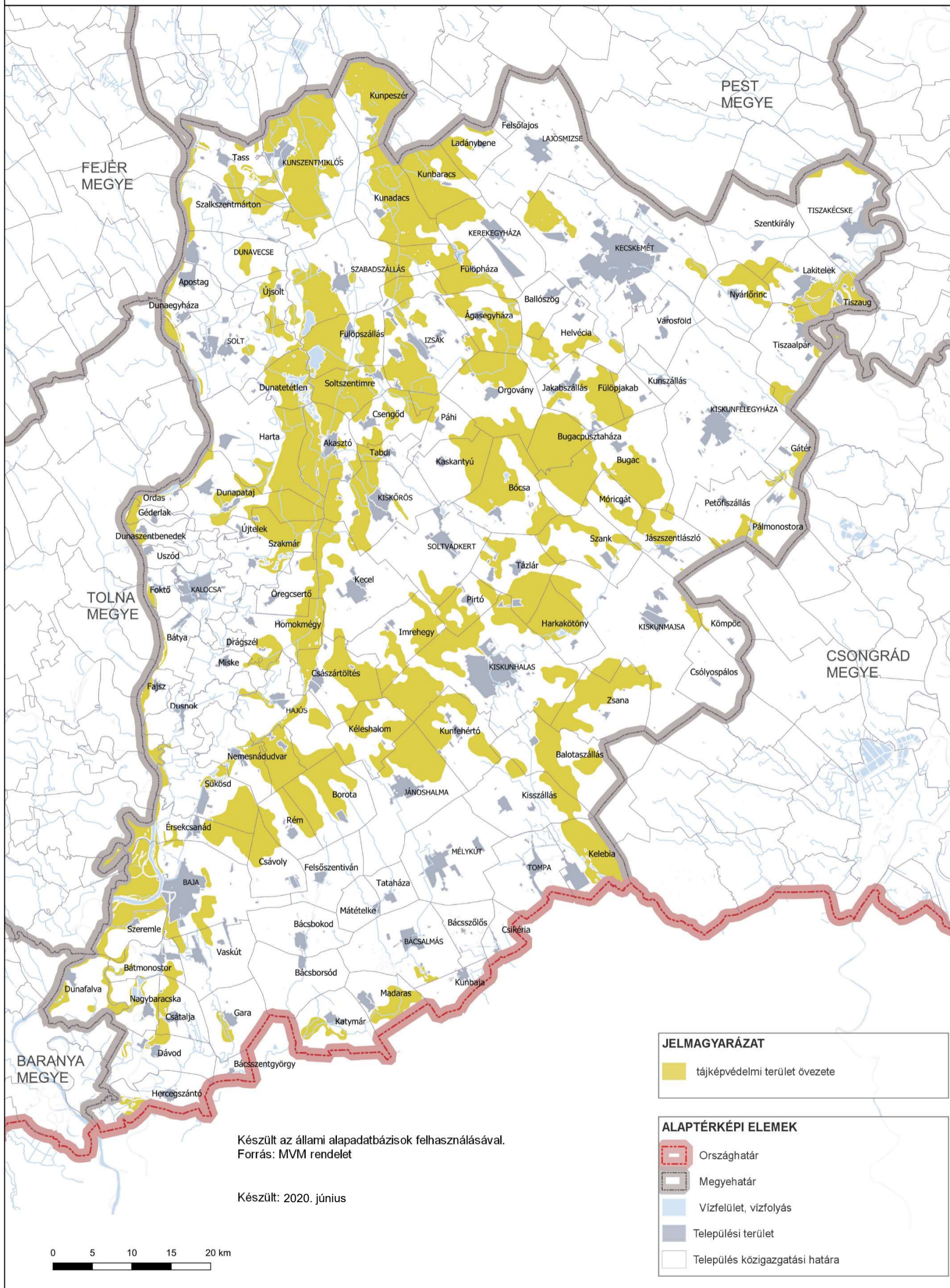
Szántóterületek övezetei

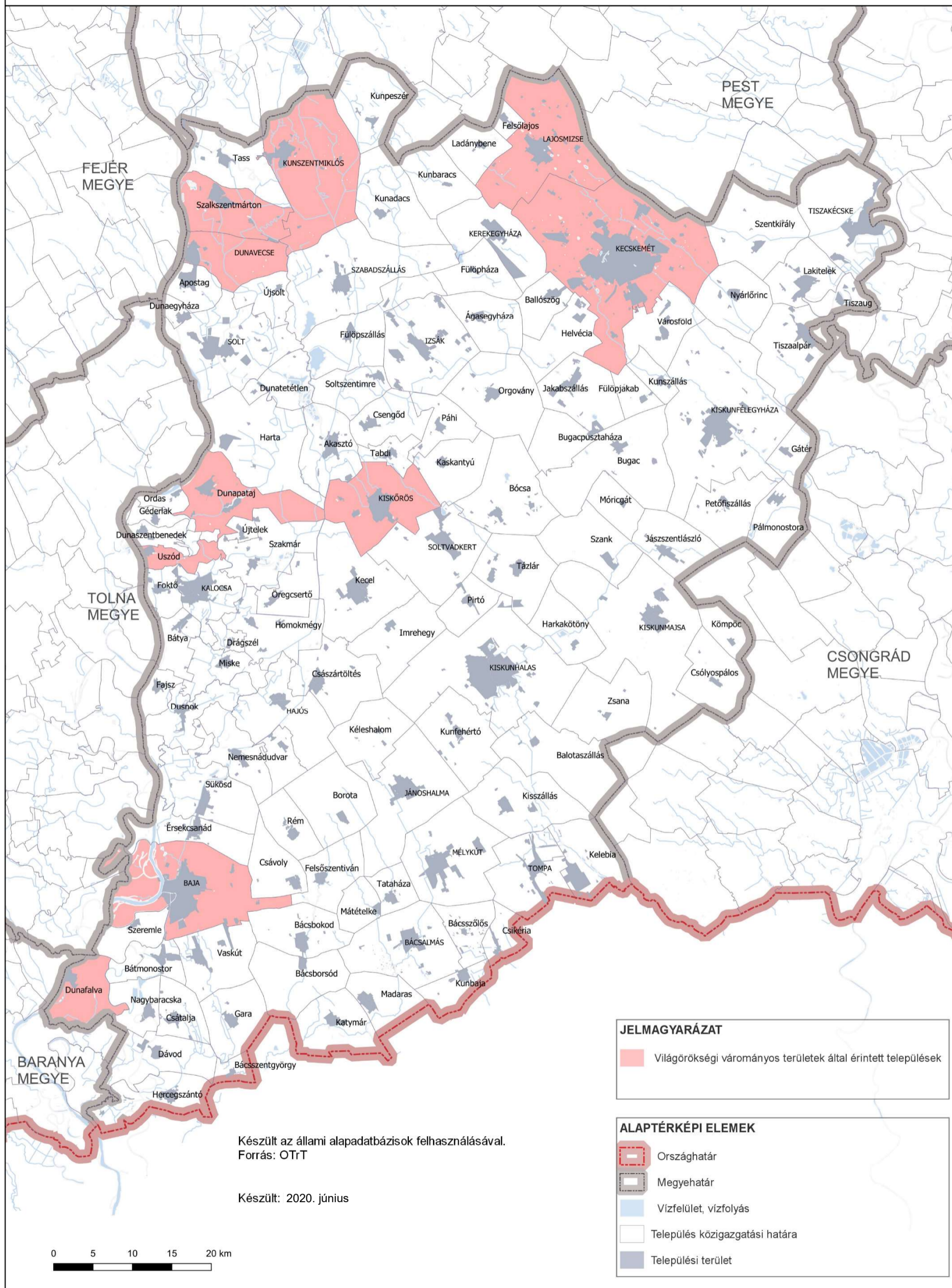
Erdők övezetei

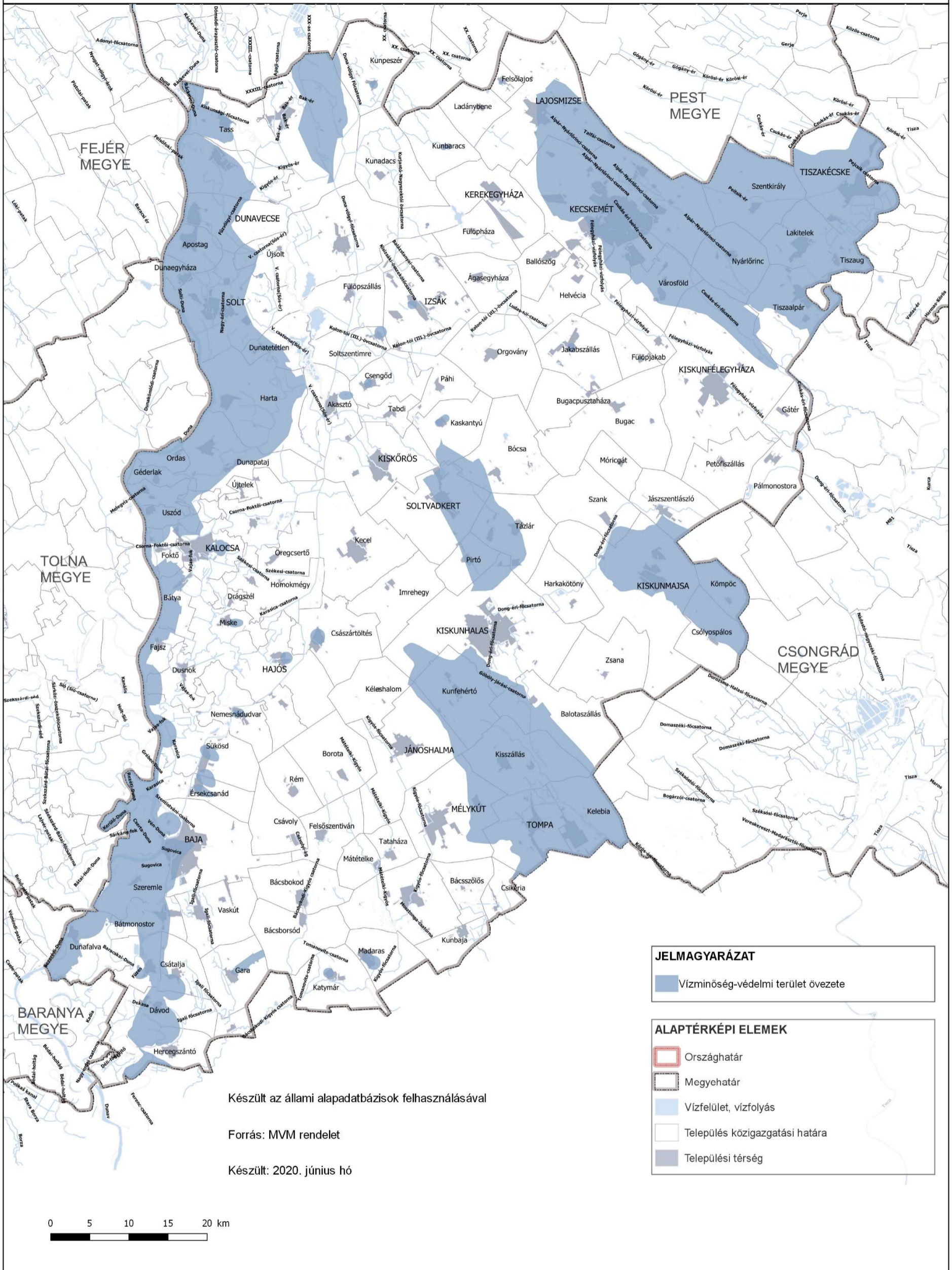
Tájképvédelmi terület övezete

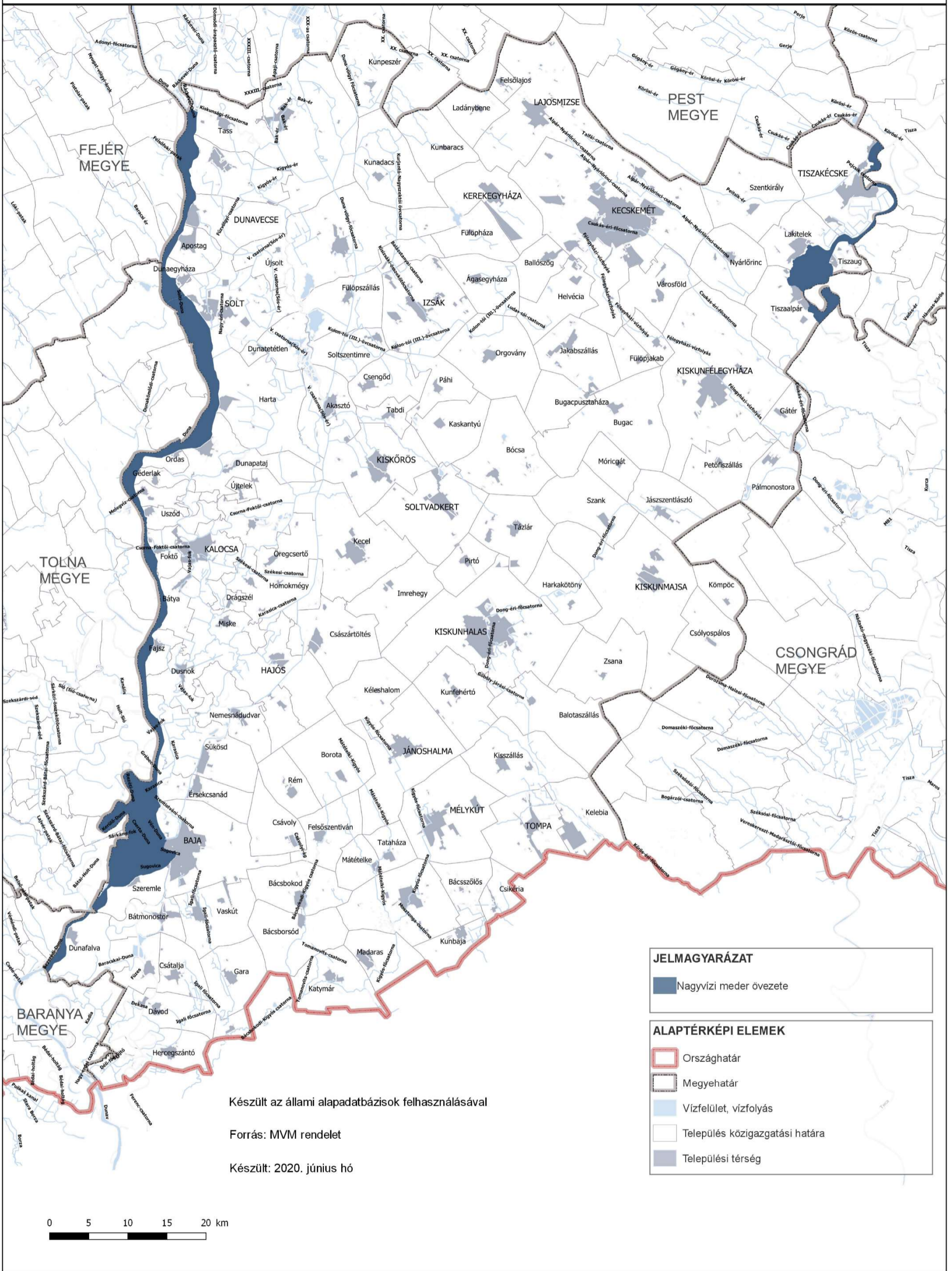
Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

Vízminőség-védelmi terület övezete

Nagyvízi meder és a VTT tározók övezete

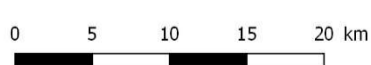
Készült az állami alapadatbázisok felhasználásával
 Forrás: MVM rendelet
 Készült: 2020. június hó

JELMAGYARÁZAT

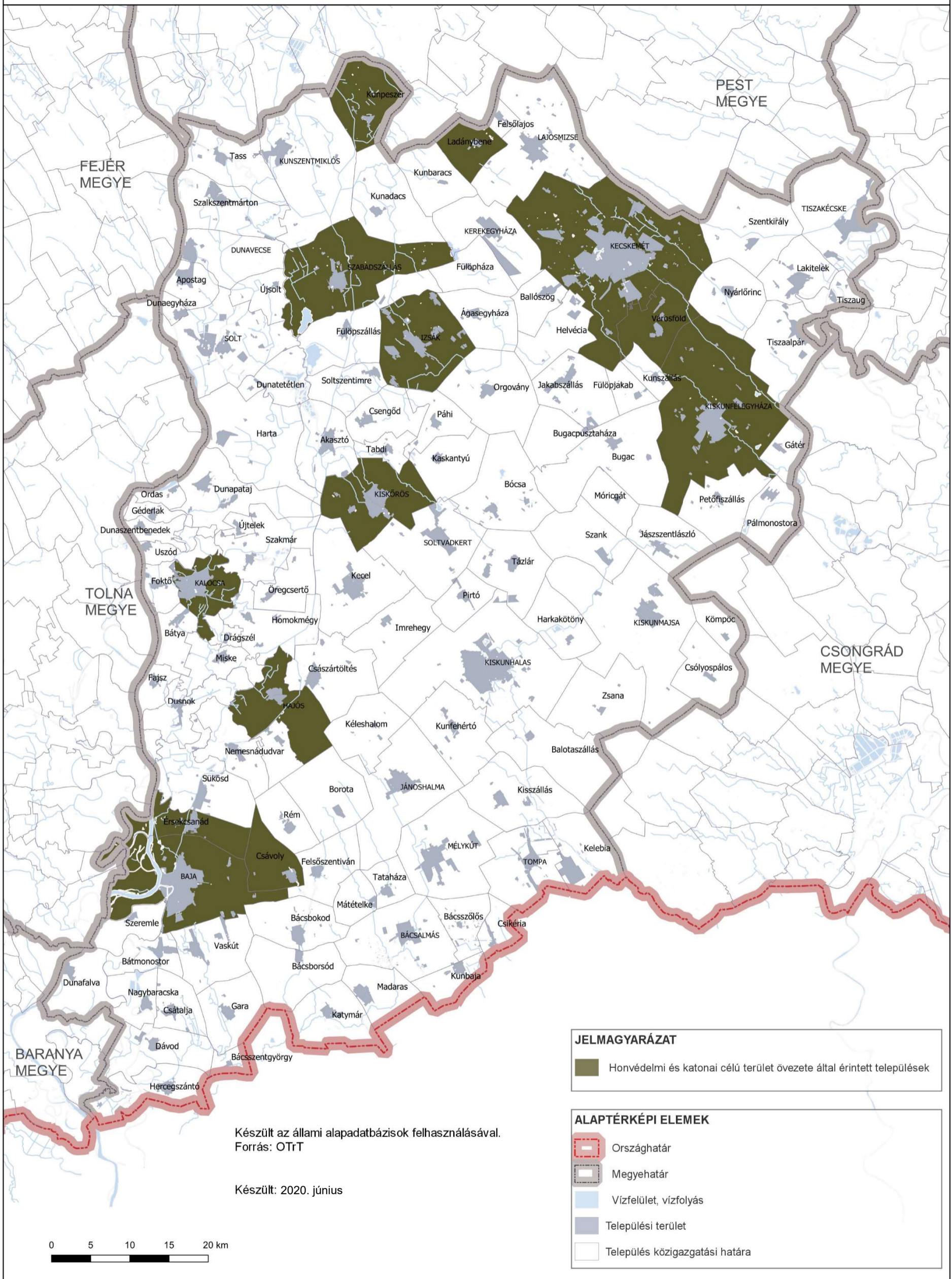
- Nagyvízi meder övezete

ALAPTÉRKÉPI ELEMEK

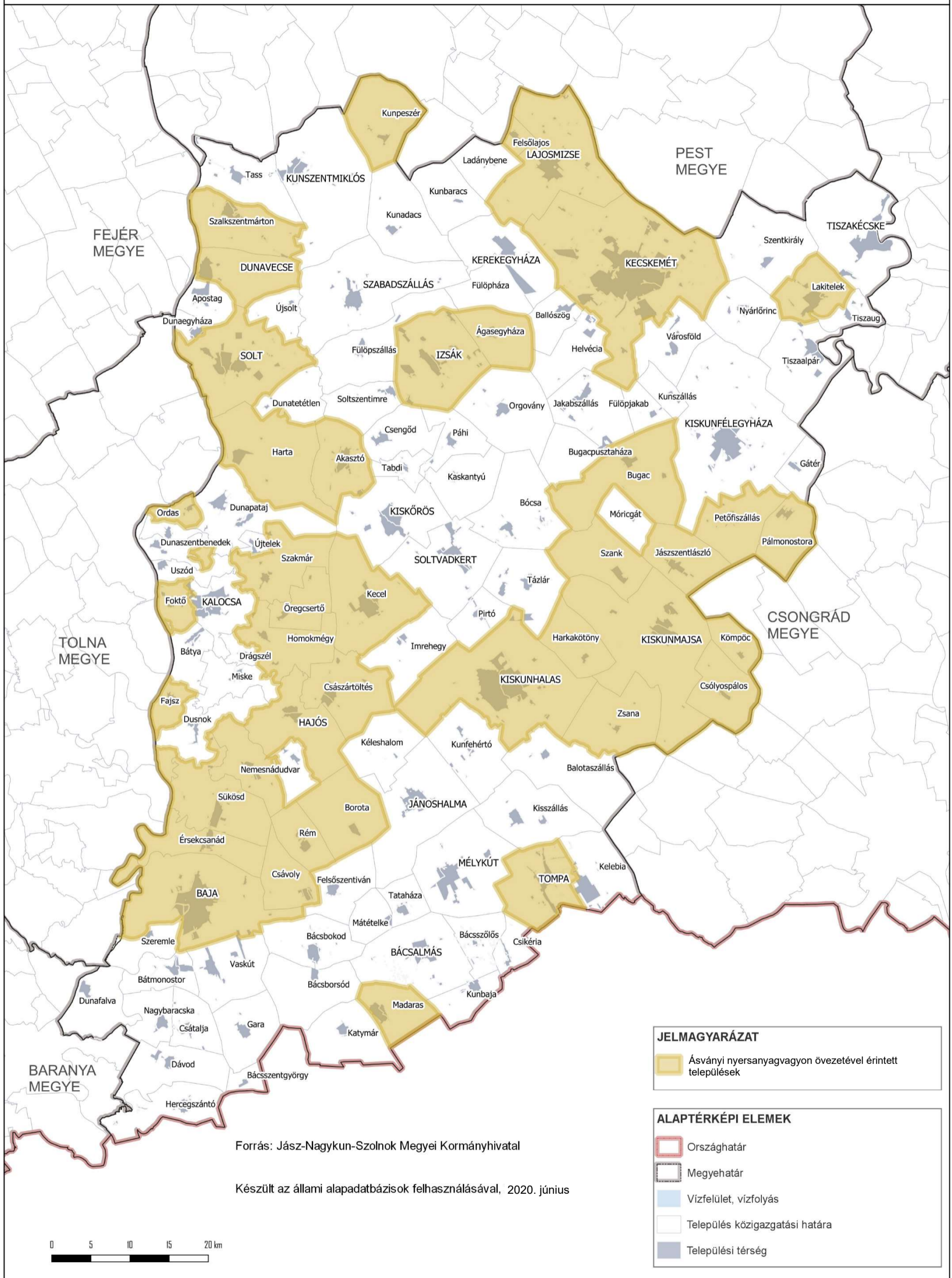
- Országhatár
- Megyehatár
- Vízfelület, vízfolyás
- Település közigazgatási határa
- Települési térség

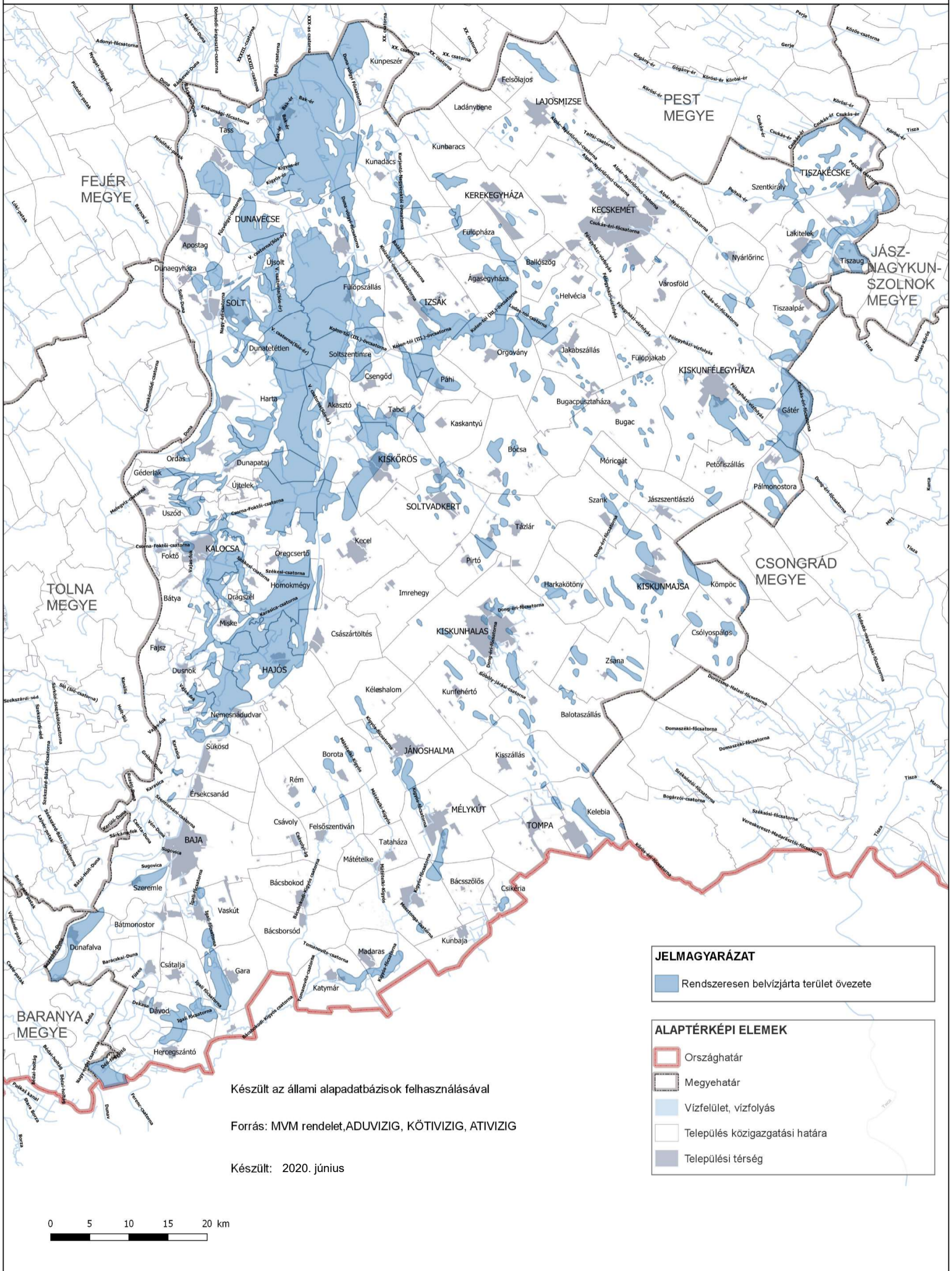
Honvédelmi és katonai célú terület övezete

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Rendszeresen belvízjárta területek övezete

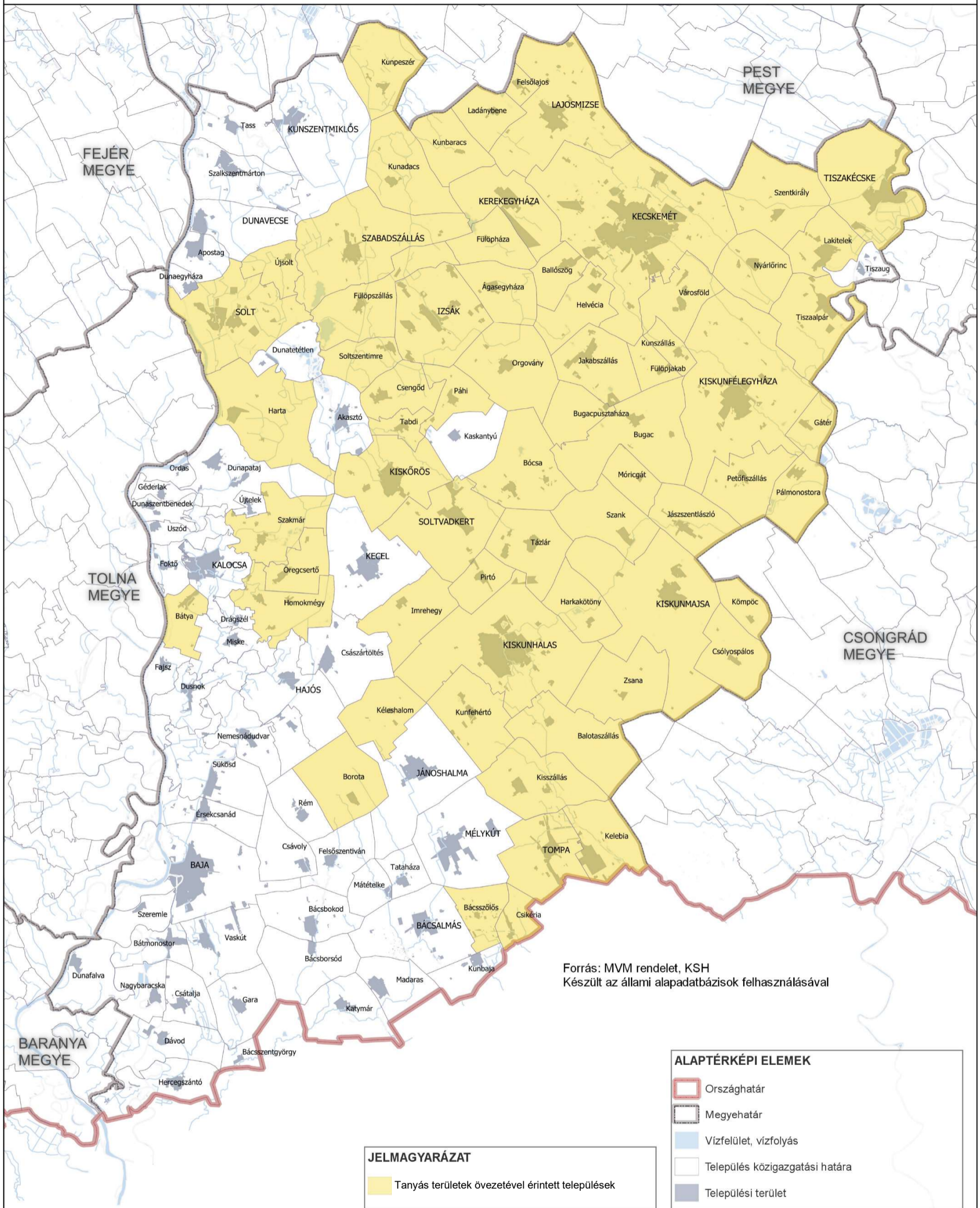

Készült az állami alapadatbázisok felhasználásával

Forrás: MVM rendelet, ADUVIZIG, KÖTIVIZIG, ATIVIZIG

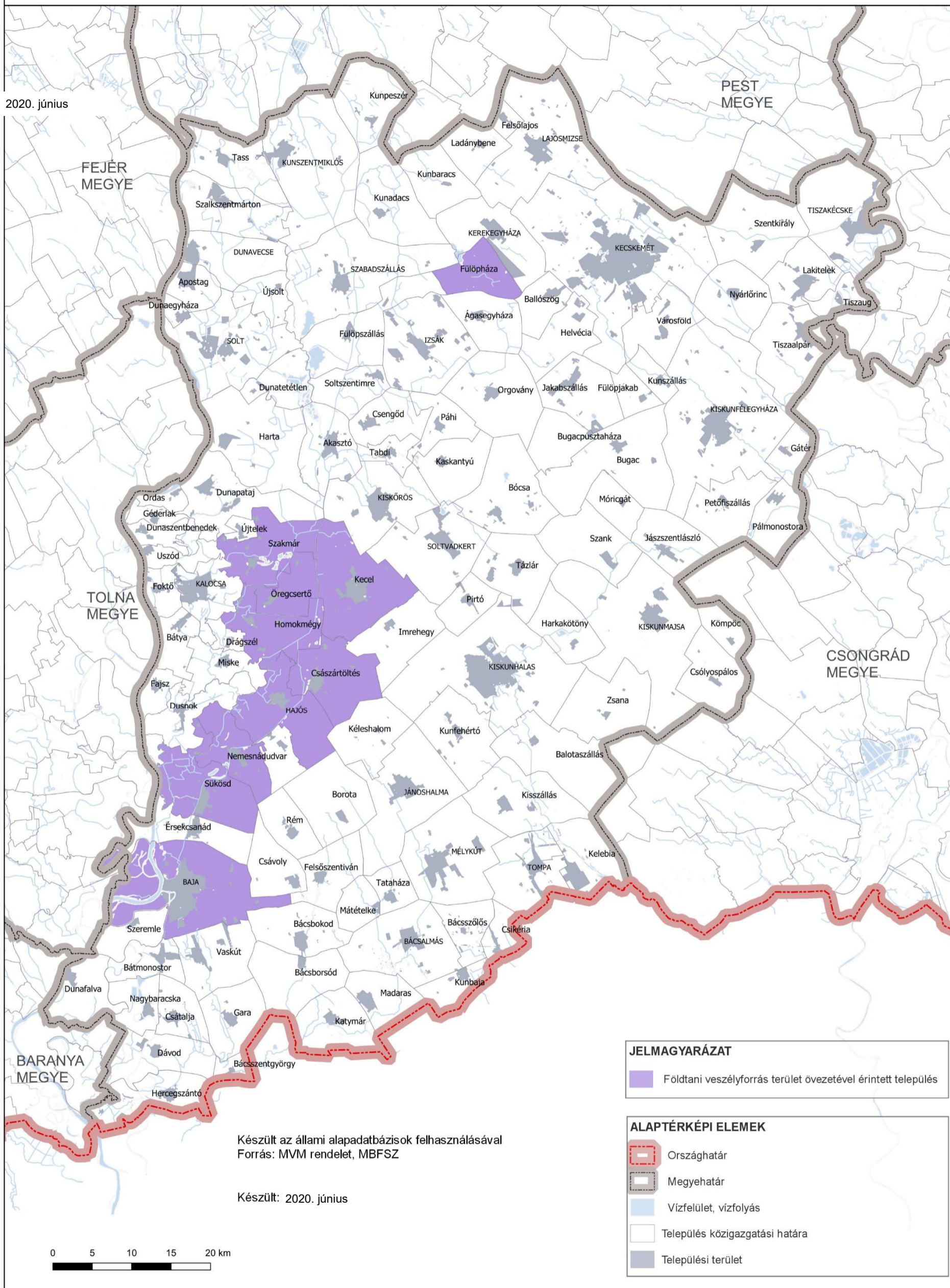
Készült: 2020. június

Tanyás területek övezete

Földtani veszélyforrás terület övezete

2020. június

Készült az állami alapidatbázisok felhasználásával
 Forrás: MVM rendelet, MBFSZ

Készült: 2020. június

JELMAGYARÁZAT

 Földtani veszélyforrás terület övezetével érintett település

ALAPTÉRKÉPI ELEMÉK

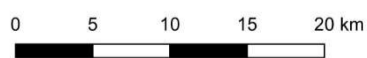
 Országhatár

 Megyehatár

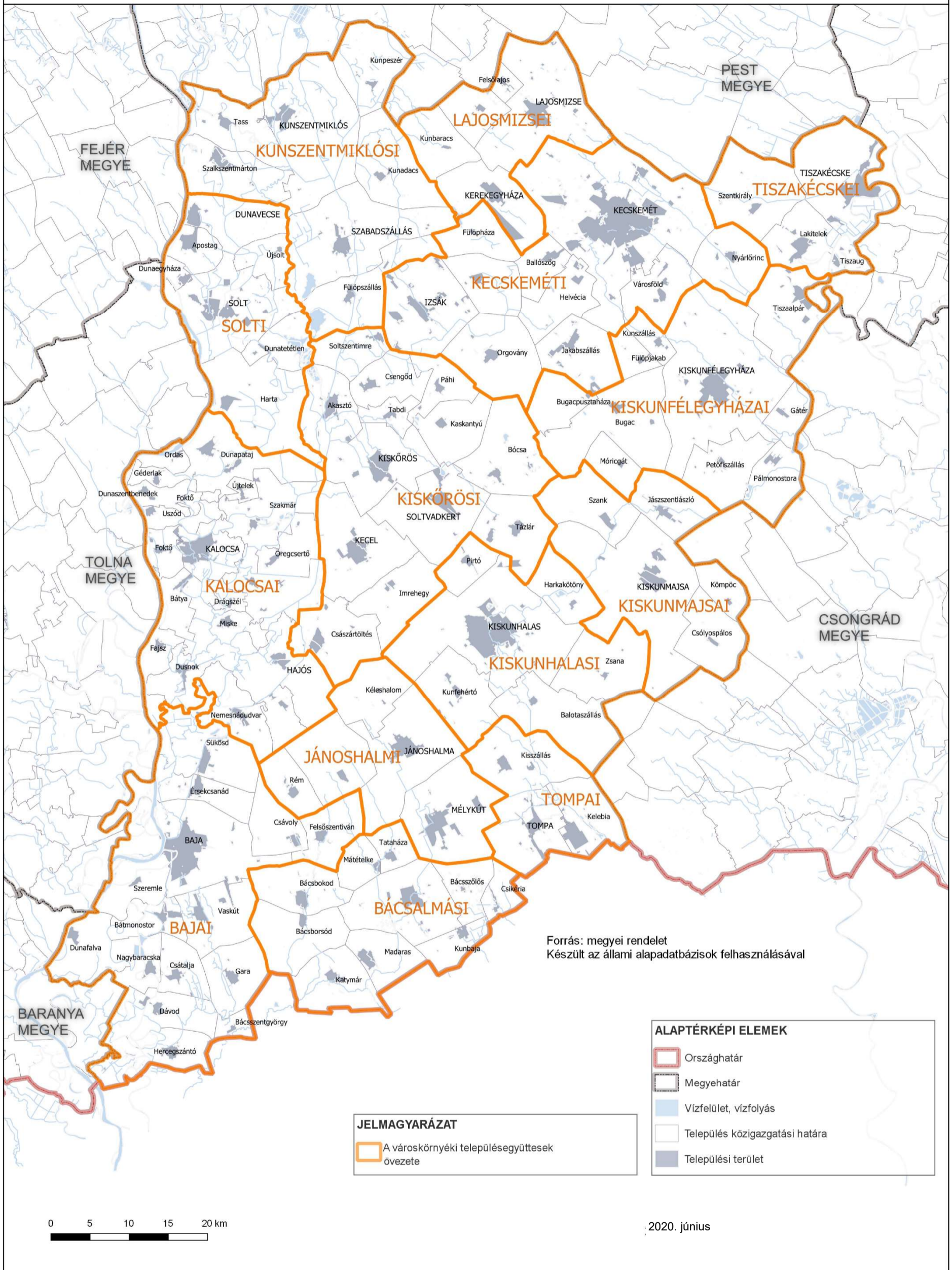
 Vízfelület, vízfolyás

 Település közigazgatási határa

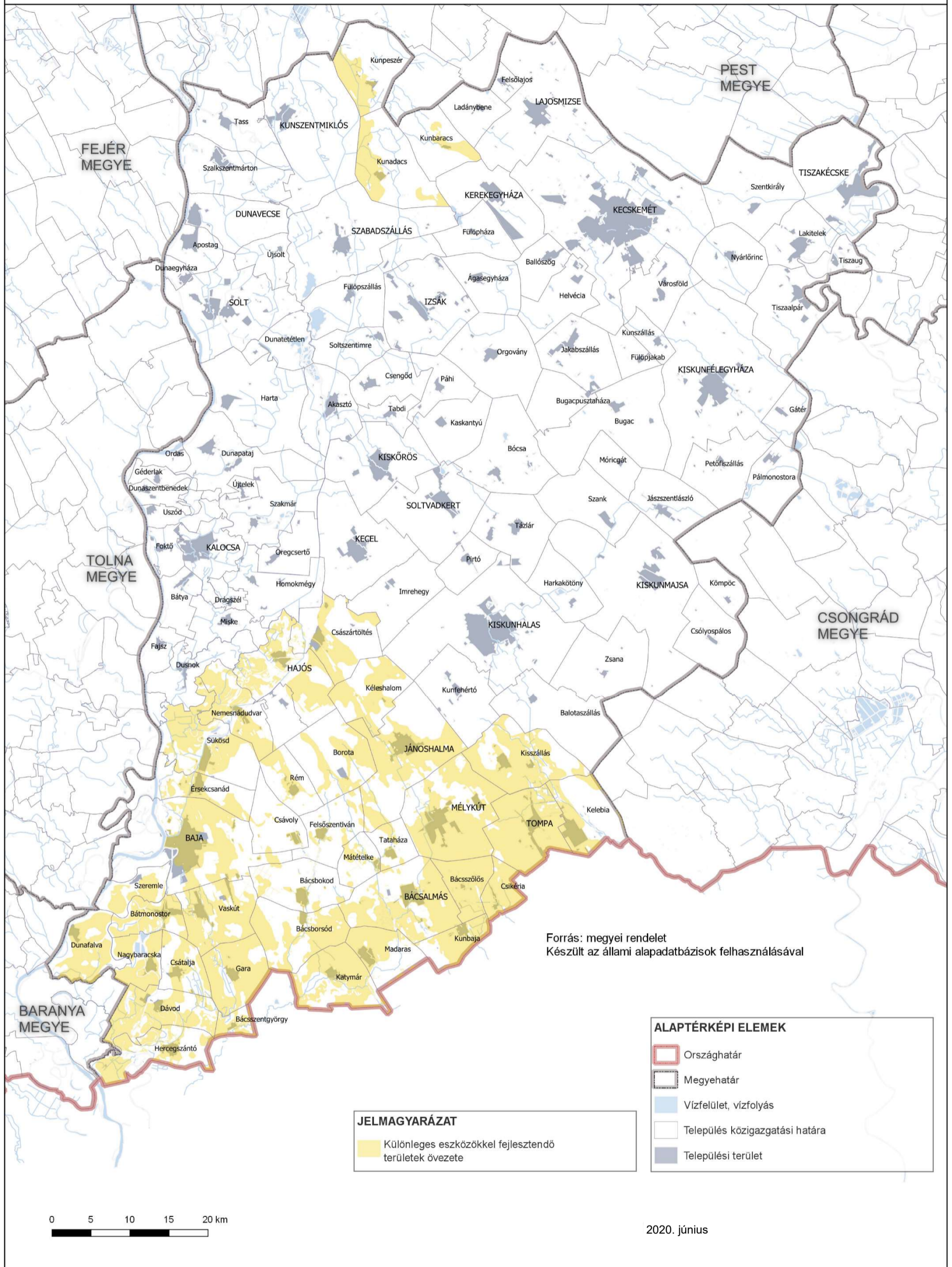
 Települési terület

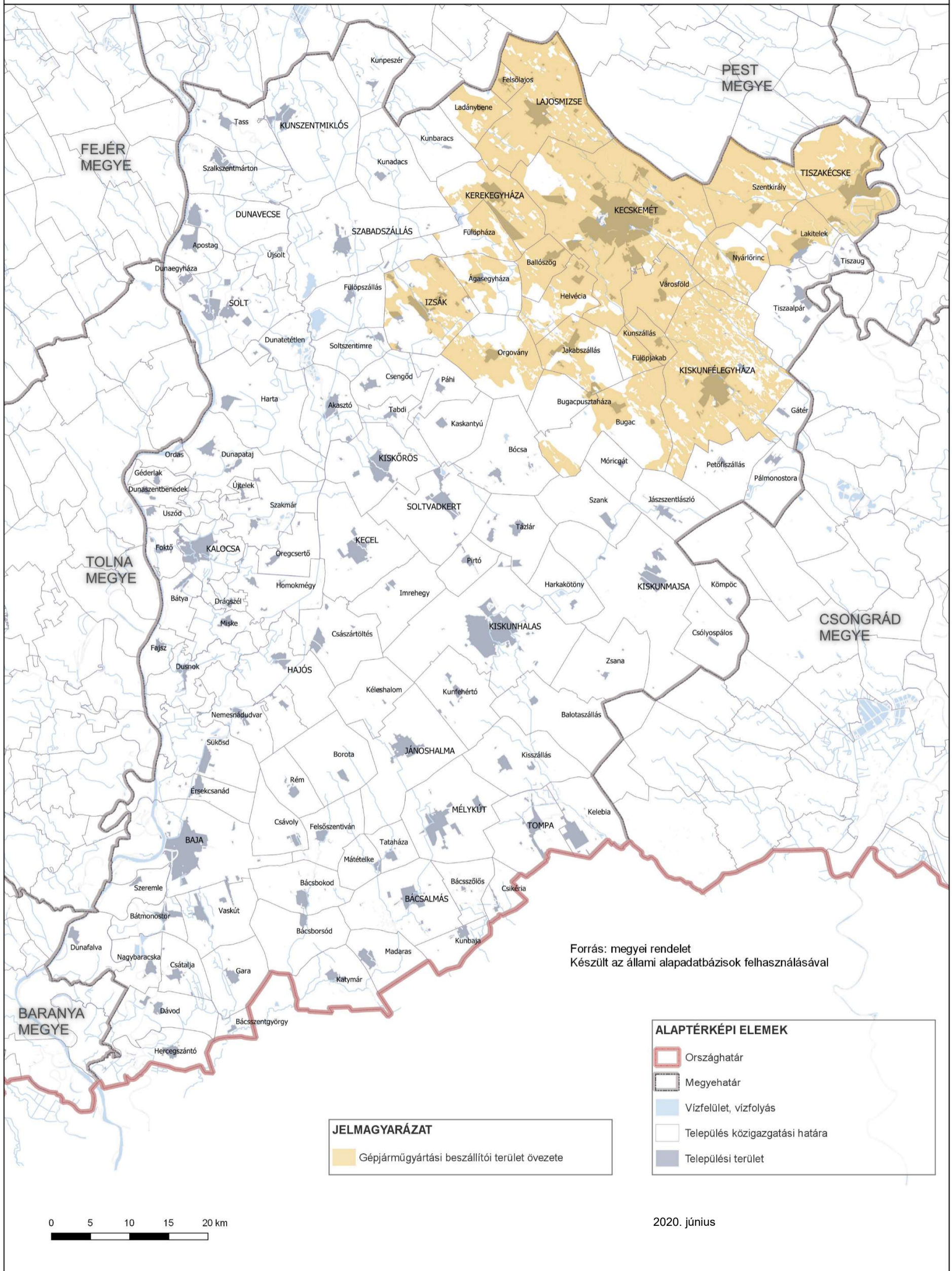
A városkörnyéki településegységek övezete

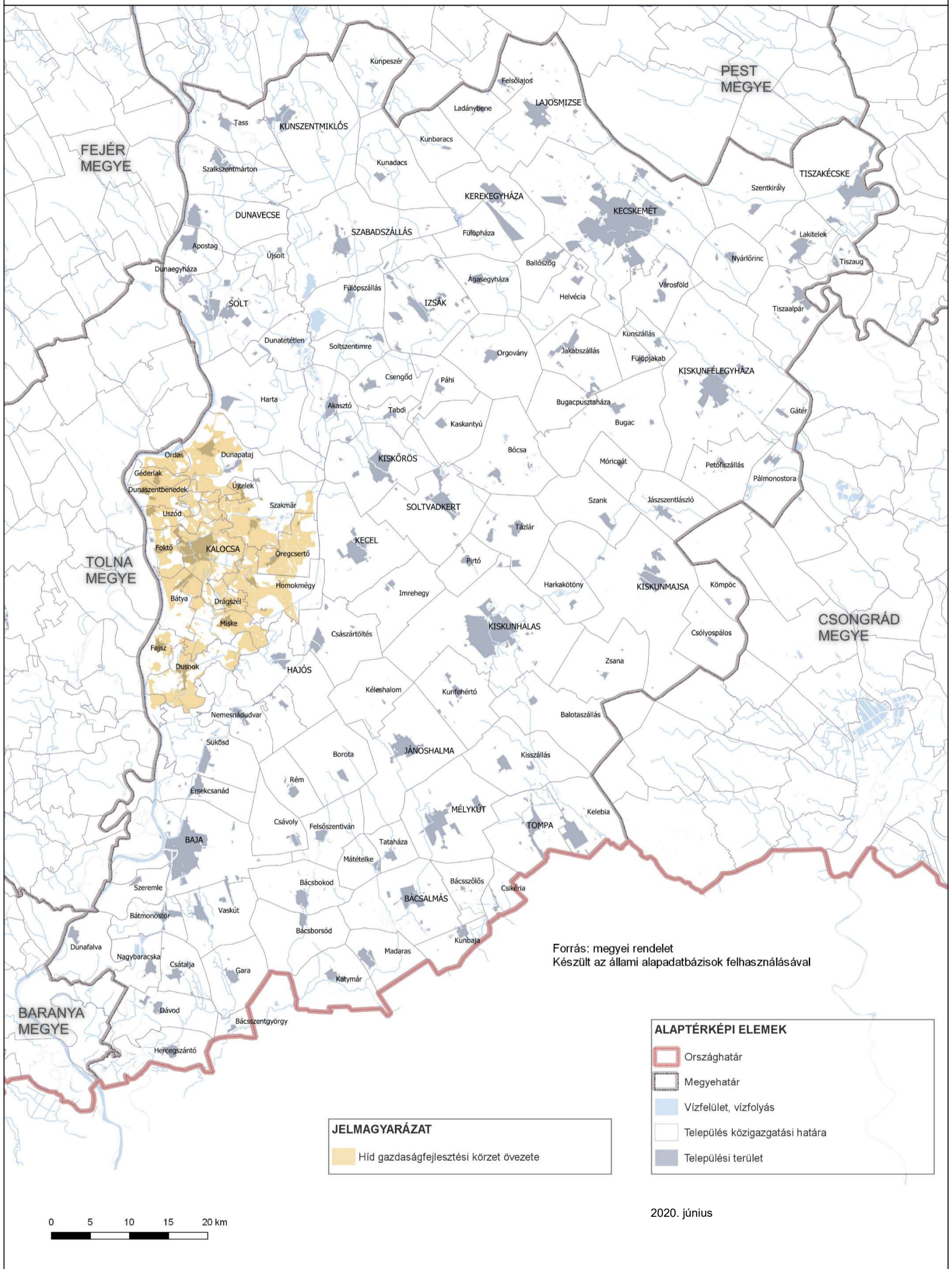
Különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete

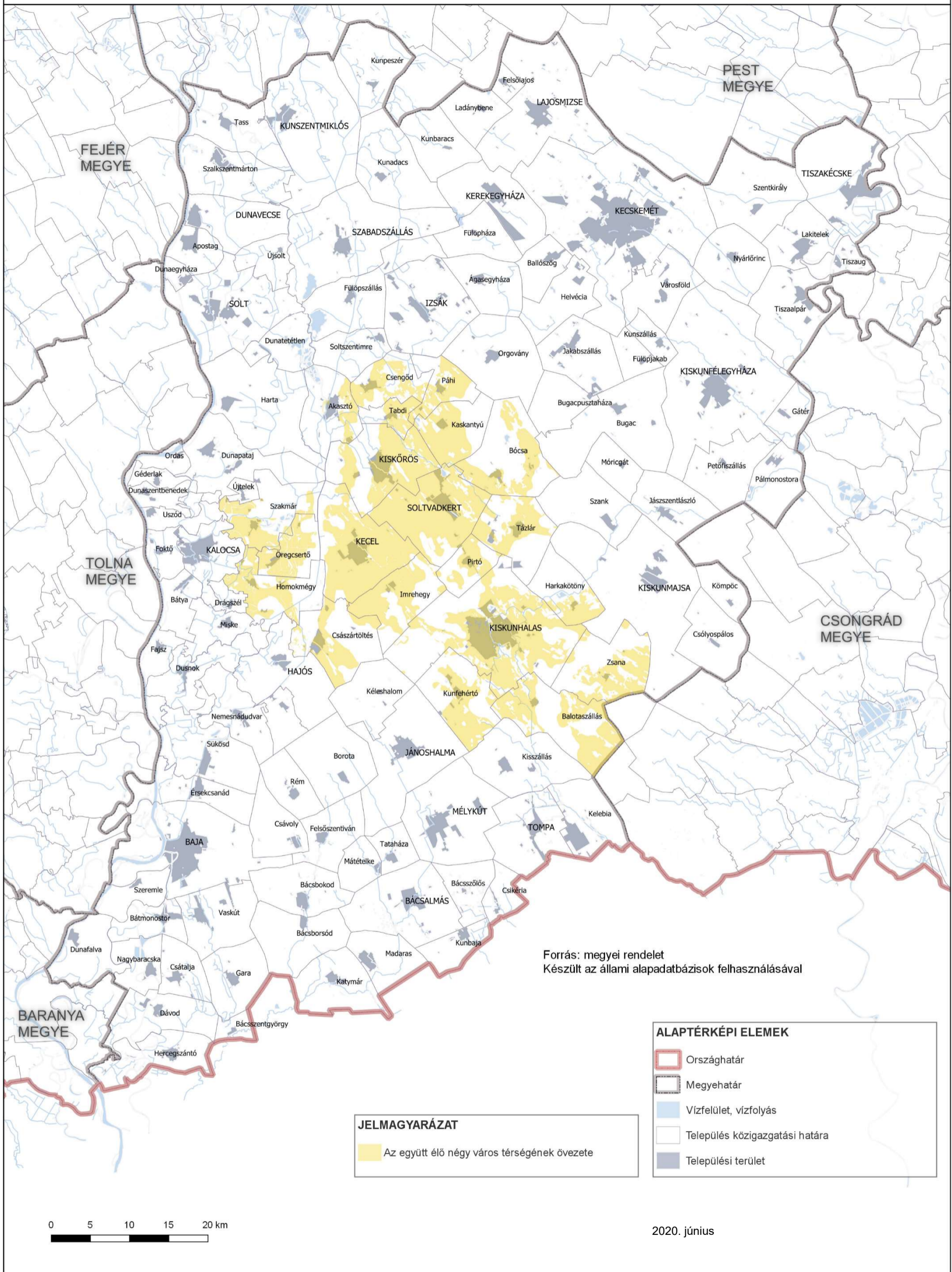
Gépjárműgyártási beszállítói terület övezete

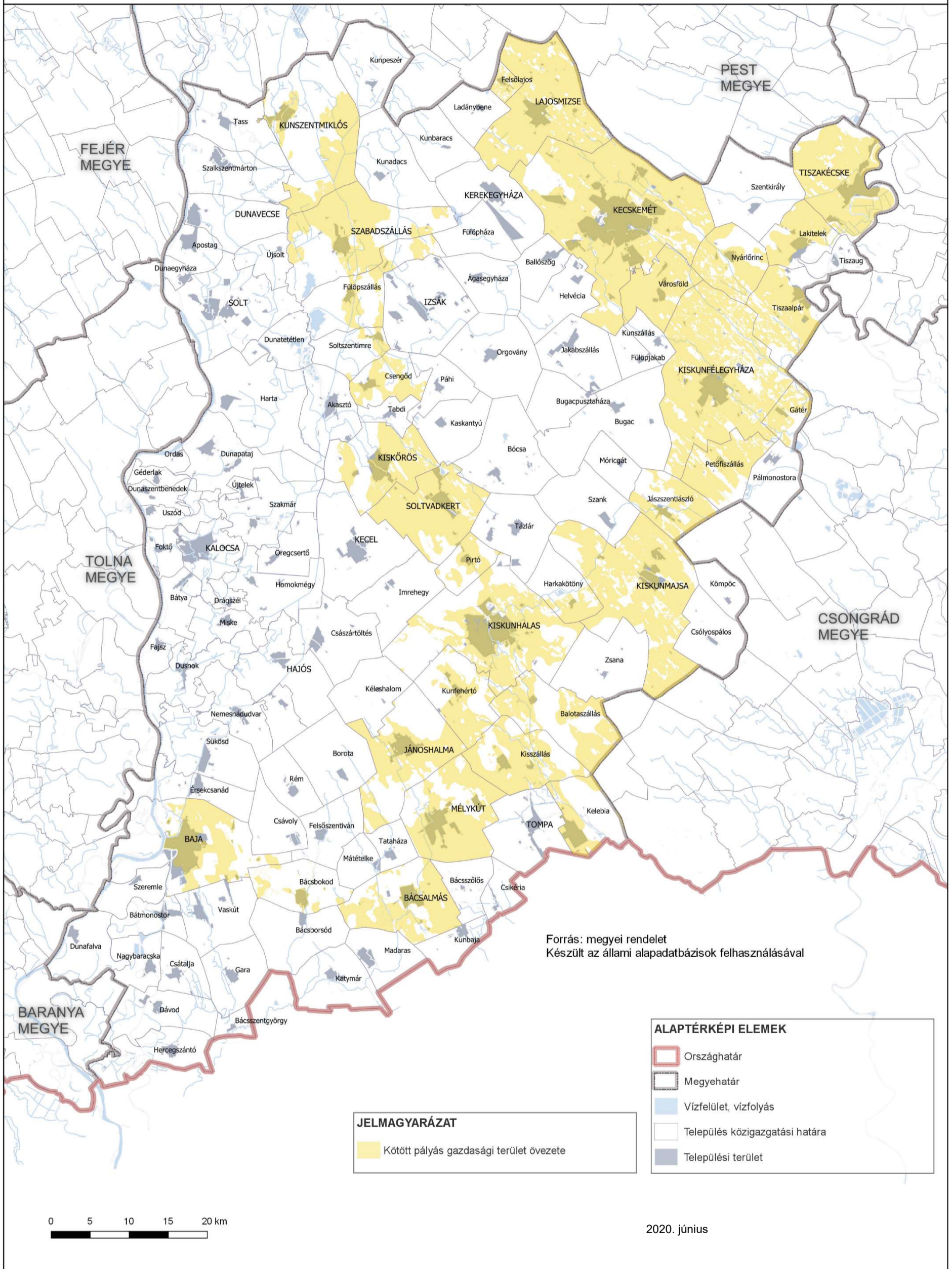
Híd gazdaságfejlesztési körzet övezete

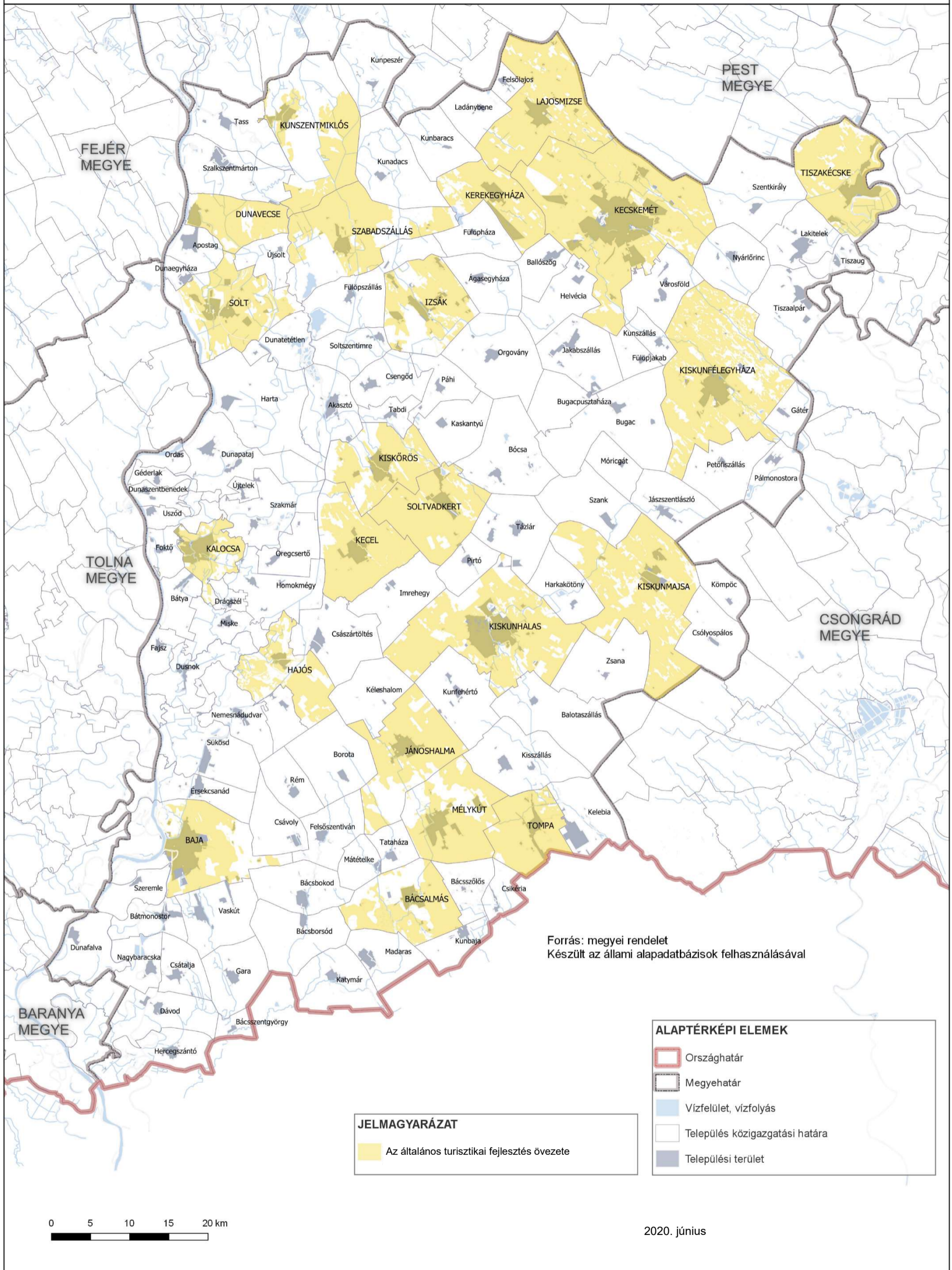
Az együtt élő négy város térségének övezete

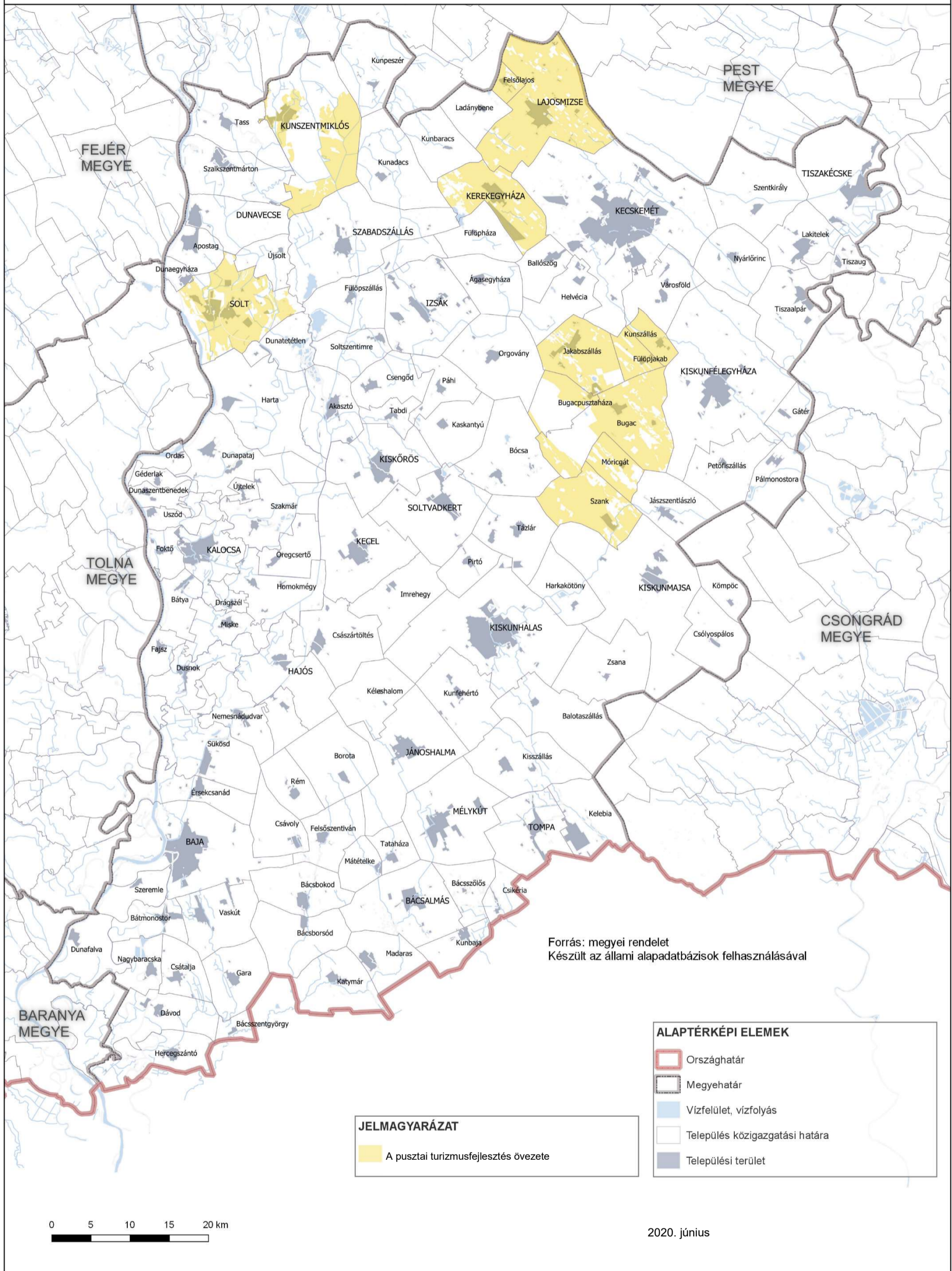
Kötött pályás gazdasági terület övezete

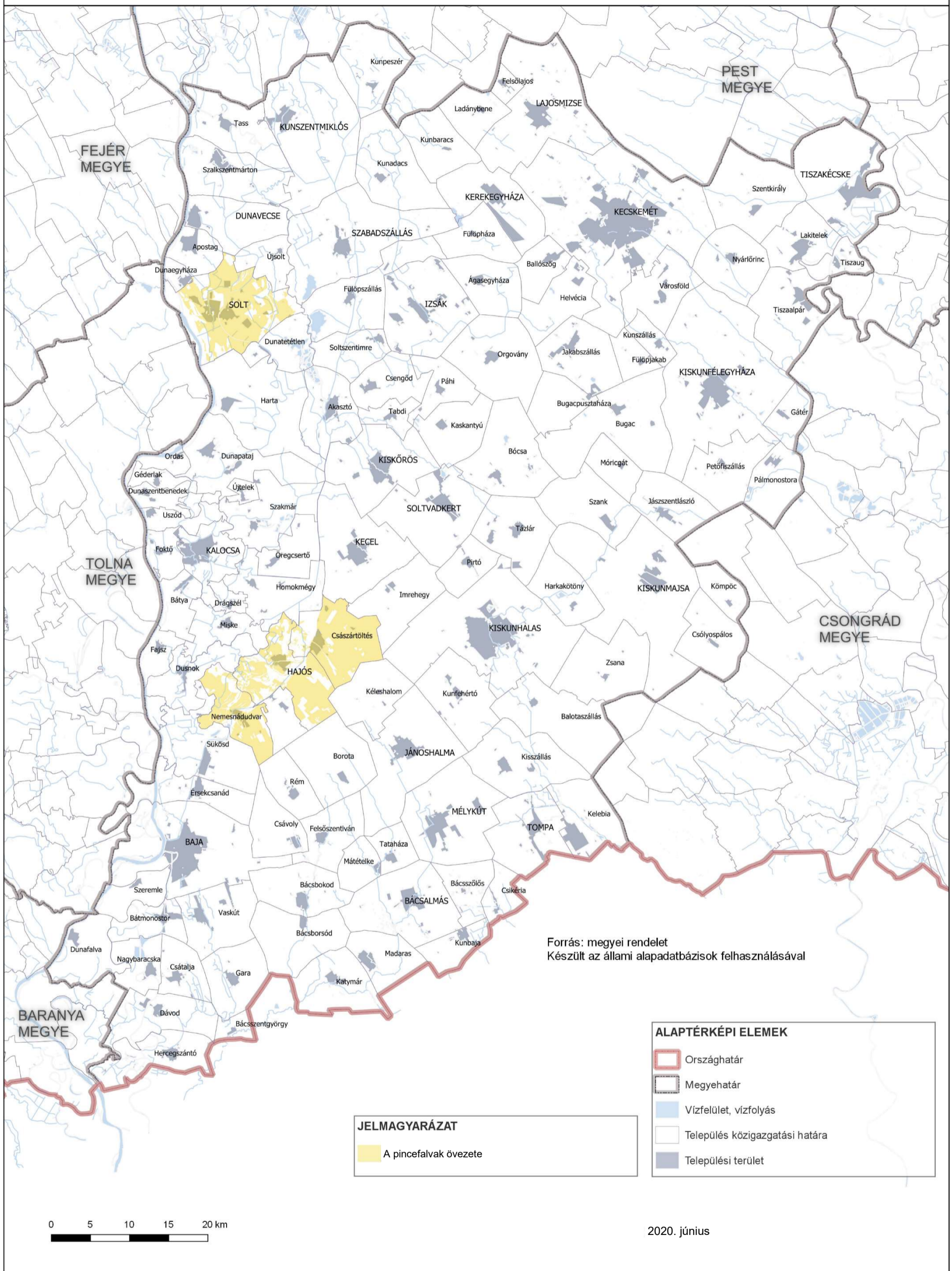
Az általános turisztikai fejlesztés övezete

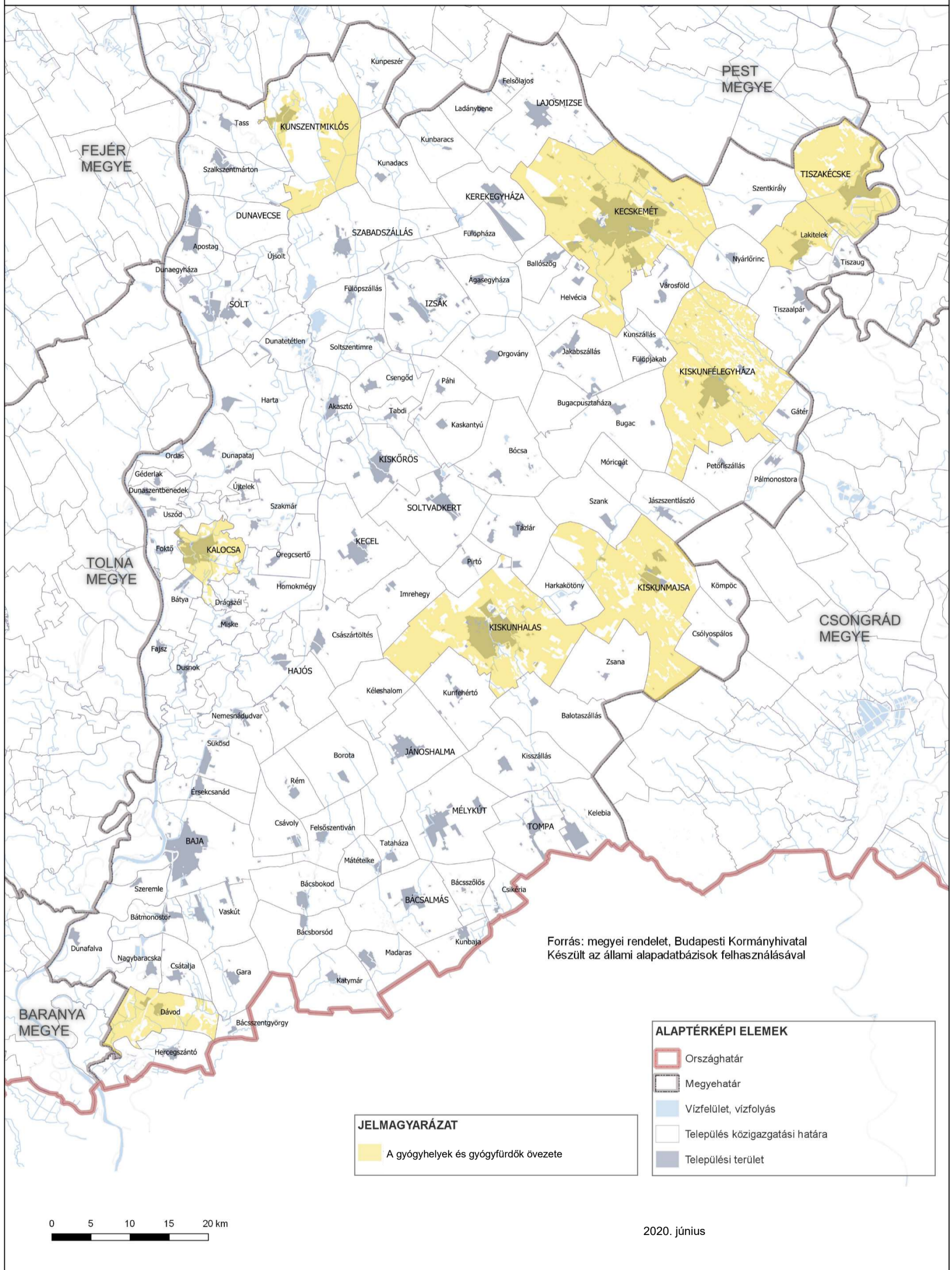
A pusztai turizmusfejlesztés övezete

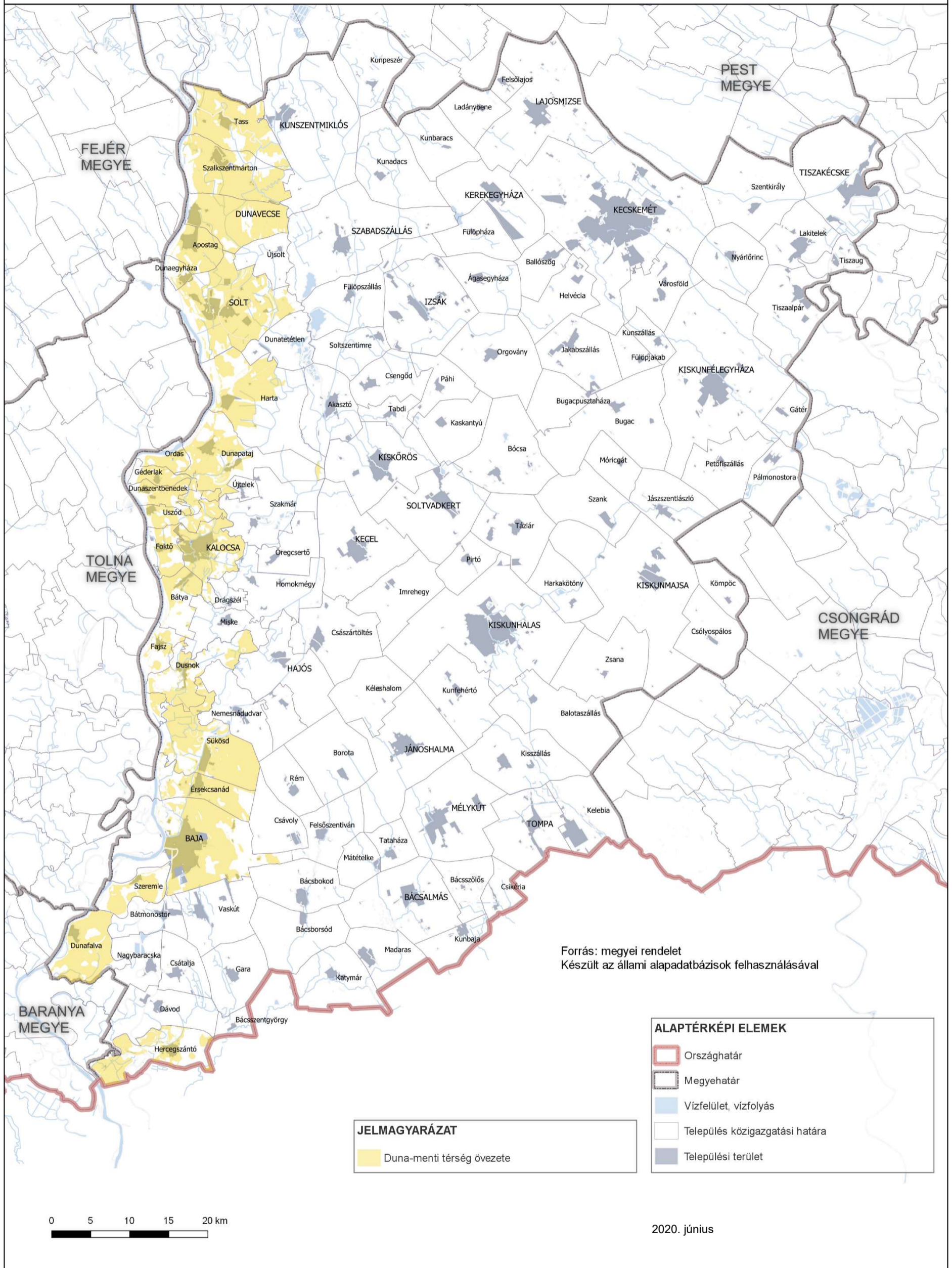
A pincefalvak övezete

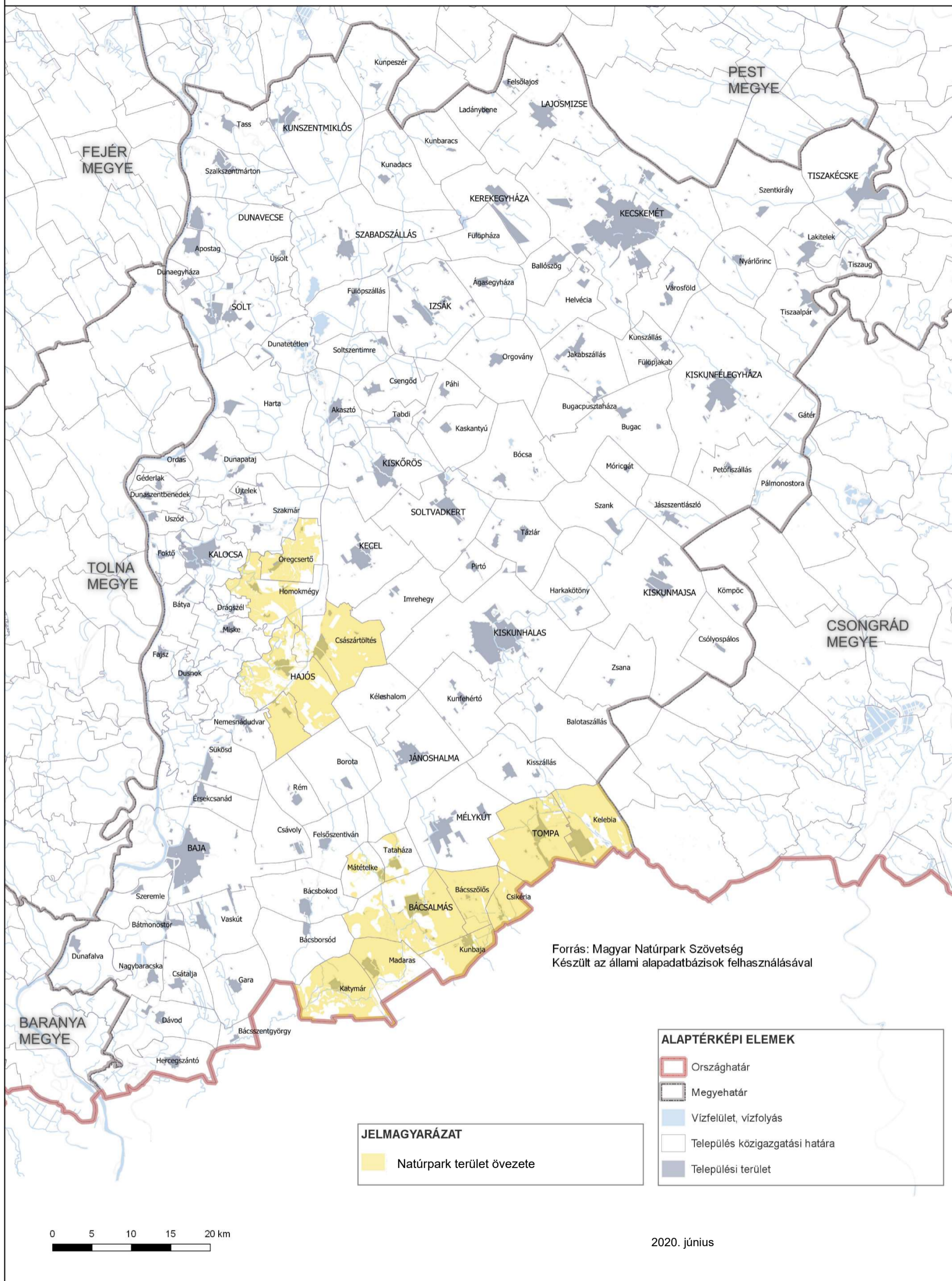
A gyógyhelyek és gyógyfürdők övezete

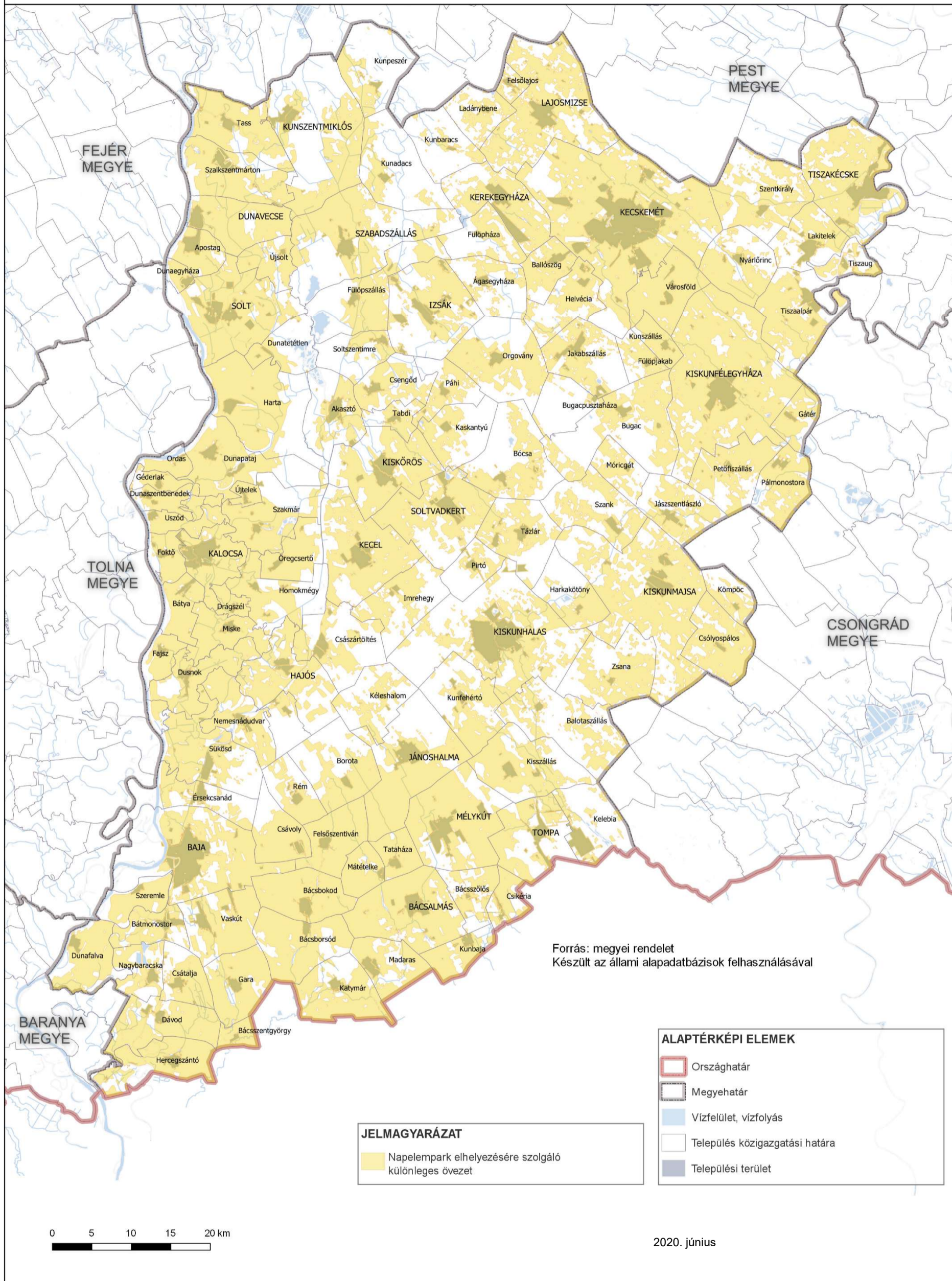
A Duna-menti térség övezete

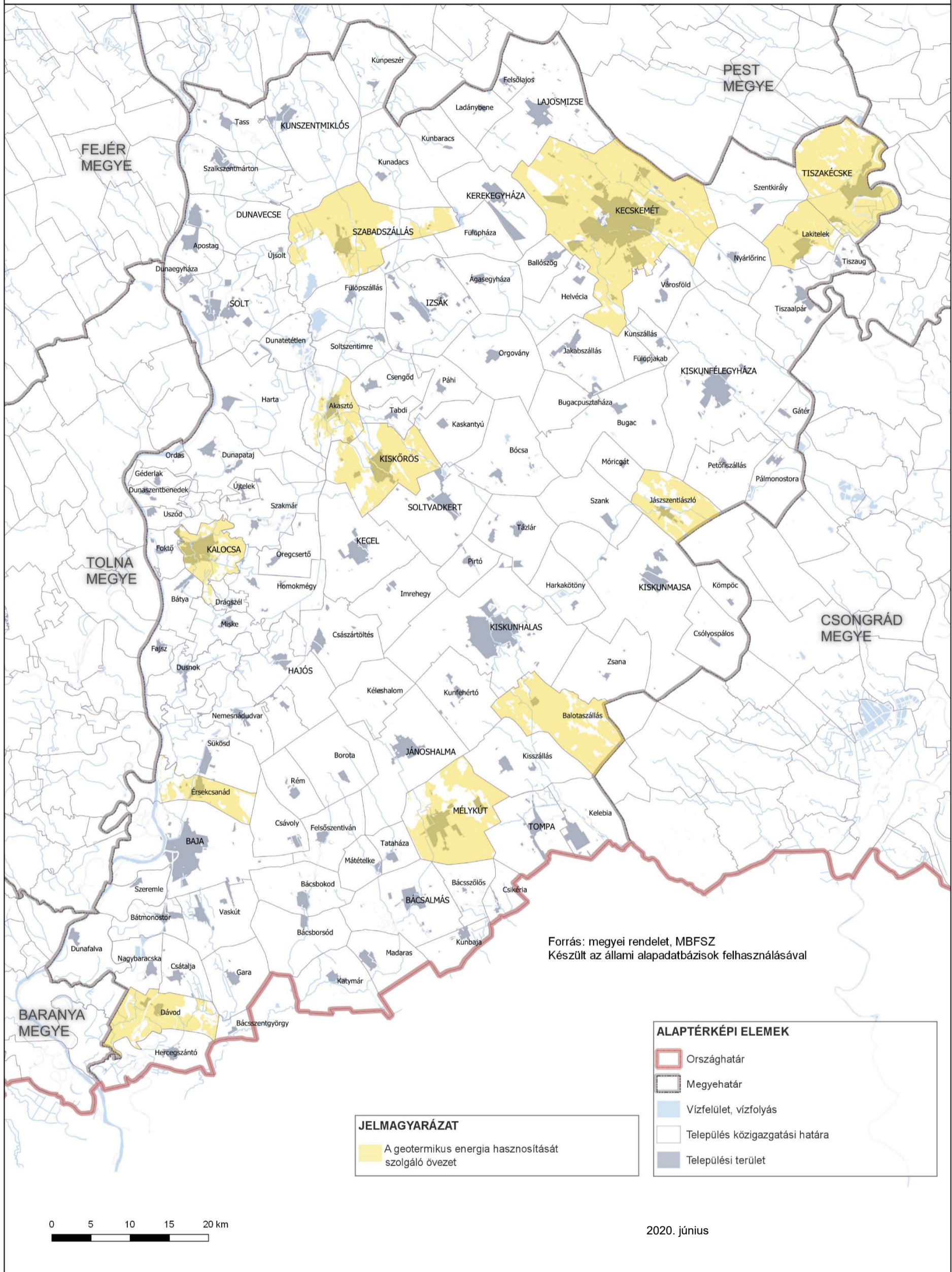
A natúrpark terület övezete

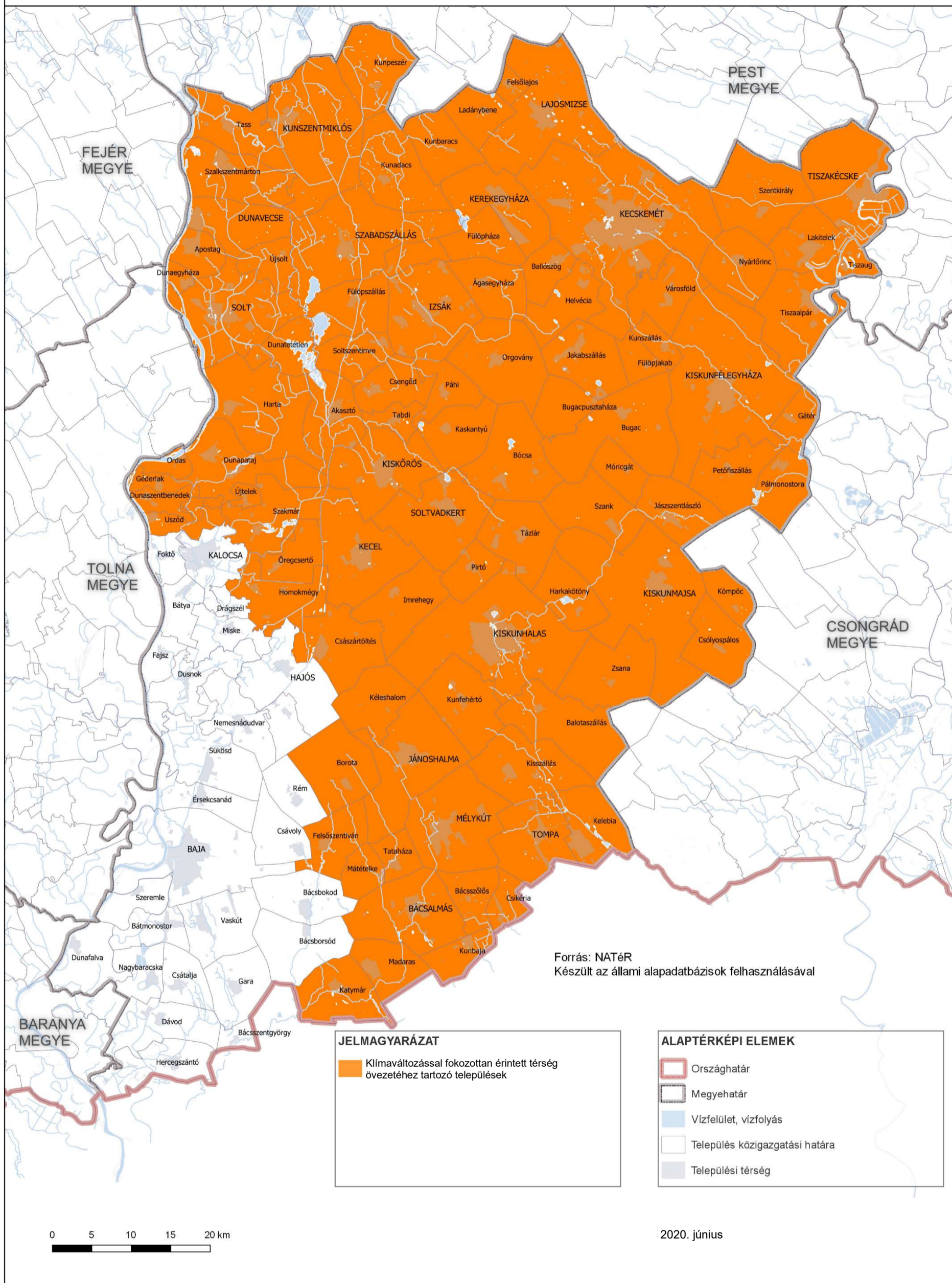
Napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet

A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet

Klímváltozással fokozottan érintett térség övezete

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 18/2020. (VI. 26.) számú határozata a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervével összefüggő intézkedésekről

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta Rideg Lászlónak, a megyei közgyűlés elnökének a 3742-1/2020. számú előterjesztését és az alábbi határozatot hozza:

Bács-Kiskun megye fenntartható fejlődésének elősegítése érdekében a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlése az alábbi határozatot hozza.

- I. A megye **gazdaságfejlesztése és beruházás-ösztönzése** érdekében teendő feladatok
 1. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) szükségesnek tartja a következő befektetés-ösztönzési intézkedések megtételét:
 - a) befektetés-ösztönzési adatbázis létrehozása a megye települési önkormányzataival közösen, a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel együttműködve,
 - b) a kereshető adatbázis interneten történő folyamatos közzététele, megjelenítése különböző hazai és nemzetközi ingatlanfejlesztési kiállításokon, vásárokon.
 2. A beruházási helyszínek kiajánlása, a befektetés-ösztönzés során előnyt élvez a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program támogatásával megvalósult ipari parkok, ipari, inkubátor és logisztikai létesítmények kihasználtságának biztosítása, a nagyberuházásokhoz kapcsolódó beszállítói kapcsolatok erősítése, a különleges eszközökkel fejlesztendő területek, valamint a korábban laktanya, vagy mezőgazdasági üzemi területek ipartelepítése, továbbá az általános turisztikai fejlesztési területek övezetébe tartozó települések attrakciói, fürdő, és szálloda fejlesztése.
 3. Az Önkormányzat a fenti intézkedések végrehajtása érdekében elkötelezi magát a megyei befektetés- és beruházásösztönzés összefogására és koordinálására.
 4. A befektetés-ösztönzési adatbázisban szereplő települések a 2021-2027-es időszak gazdaságfejlesztési célú támogatási rendszer kiválasztási szempontjai szerint előnyt élveznek.
 5. Azok a megyei egyedi gazdasági, innovációs övezetekben lévő települések, amelyek településrendezési eszközei tartalmazzák az övezetekhez való gazdasági kapcsolódási pontok elemzését, a 2021-2027-es időszak támogatási rendszer kiválasztási szempontjai szerint előnyt élveznek.
 6. A vízmegtartó fejlesztéseket tartalmazó beruházások a 2021-2027-es időszak támogatási rendszer kiválasztási szempontjai szerint előnyt élveznek.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: a befektetésösztönzési adatbázis működtetésére és feltöltésére: folyamatos

- II. Az Önkormányzat fontosnak tartja, a **települések hagyományos szerkezetének és jellegének** értékőrző fejlesztését a kulturális örökség és a természeti környezet szempontjából érzékeny területeken. Ezért a települések fejlesztését célzó támogatások odaítélése során
 1. fokozottan támogatja a gazdasági és ipari területek kijelölését, a meglévők rendezését, újrafelépítését, megközelítésének, parkolási helyzetének javítását, elsődlegesen az I. 2. és I. 5. pontban szereplő területeken,
 2. nem támogatja a hagyományos, történeti városi településszerkezeti településrészek és városközpontok területén az attól idegen funkciójú beépítések (pl. üzemanagytló

állomások, nagy bevásárló központok, nagy kiterjedésű közlekedési létesítmények stb.) megvalósítását,

3. fokozottan támogatja a vízgazdálkodást tartalmazó fejlesztések megvalósítását.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos, 2027. december 31-ig

III. A Bács-Kiskun megyei **közlekedési hálózat fejlesztése** érdekében a 2021-2027 közötti út- és vasúthálózati, illetve kerékpárút-hálózati fejlesztések közül a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben meghatározott Országos Területrendezési Tervben (a továbbiakban OTrT-ben) szereplők közül és azok mellett a következők az elsődlegesek, amelyek mielőbbi megvalósulását az Önkormányzat folyamatosan szorgalmazza az illetékes kormányzati szerveknél:

1. Közúthálózati elemek

- 1.1. M9 jelű gyorsforgalmi út 54. sz. főútig tartó szakasza megépítése,
 - 1.2. 512. sz. főút Kalocsa térsége (51. sz. főút) – (Paks térsége (M6)) (az OTrT-ben szerepel),
 - 1.3. 513. sz. Dunavecse, 51. sz. főút régi nyomvonala,
 - 1.4. Kalocsa (51. sz. főút) – Hajós (54. sz. főút),
 - 1.5. Kalocsa (51. sz. főút) – Kecel (54. sz. főút) (az OTrT-ben szerepel),
 - 1.6. 51. sz. főút meglévő nyomvonalon történő felújítása, új és korszerű, a terheléseknek megfelelően méretezett útpálya és burkolat elkészítése,
 - 1.7. 51. sz. főút Sükösd-iparterületi kapcsolatának kiépítése,
 - 1.8. 52. sz. főút meglévő nyomvonalon történő felújítása, új és korszerű, a terheléseknek megfelelően méretezett útpálya és burkolat elkészítése,
 - 1.9. 53. sz. főút (Kiskőrös – 54. sz. úttal körforgalom – Soltvadkert – Kiskunhalas – 55. sz. úttal körforgalom – országhatár) meglévő nyomvonalon történő felújítása, új és korszerű, a terheléseknek megfelelően méretezett útpálya és burkolat elkészítése,
 - 1.10. Soltvadkert (53. sz. főút) – Kiskunmajsa – (Kistelek – Mindszent – Derekegyház – Nagymágocs – Orosháza (M47)) (az OTrT-ben szerepel),
 - 1.11. 54. sz. főút meglévő nyomvonalon történő felújítása, új és korszerű, a terhelésnek megfelelően méretezett útpálya és burkolat elkészítése,
 - 1.12. 55. sz. főút Mélykút-iparterülettel való kapcsolatának közlekedésbiztonsági fejlesztése,
 - 1.13. Jánoshalma – Mélykút (55. sz. főút) – Bácsalmás 5312. jelű út,
 - 1.14. Paksi bővítéshez kapcsolódó utak, hidak összekötése a gyorsforgalmi utakkal,
 - 1.15. Tiszaalpár -Tiszaújfalu 4501. jelű összekötő út felújítása,
 - 1.16. Az 5501 és 5505 jelű utak bácsbokodi kereszteződésének balesetbiztonságának növelése,
 - 1.17. Az 5506 jelű út fejlesztése a nagyobb határmenti térségi teherforgalom számára, a Bácsszentgyörgyi határátkelőhely felkészítése a teherforgalom fogadására,
 - 1.18. Az 5416. jelű összekötő út és az 54318 jelű út korszerűsítése,
 - 1.19. Az 5211, 5212 és 5214 utak korszerűsítése Kerekegyháza térségében,
- Az 1982/2017. (XI. 19) Korm. határozat Bács-Kiskun megyei elemei:**
- 1.20. 445 sz. főút Kecskemét elkerülő (II/2) ütem (m5 és 5. sz. főút között) projekt megvalósítása,
 - 1.21. Kalocsa – Paks Duna híd megvalósítása,

- 1.22. 52. sz. főút M5 autópálya és Kecskemét, Nagykörút közötti szakasz négysávossá történő kapacitásbővítése,
- 1.23. M8 nyomvonalán M7 Dunaújváros és Dunavecse – Kecskemét közötti szakasz fejlesztése,
- 1.24. 54. sz. főút M5 autópálya és 5. sz. főút közötti szakasz kapacitásbővítése,
- 1.25. 53., 54 sz. főutak, Soltvadkert elkerülő szakasz megvalósítása,
- 1.26. 441. sz. főút Kecskemét elkerülő – Nagykőrös szakasz fejlesztése.

Az 1573/2018. (XI. 15.) Korm. határozat Bács-Kiskun megyei elemei:

Az országos közutakat érintő felújítások

- 1.27. 5106. jelű összekötő út Dunapataj – Ordas – Géderlak – Dunaszentbenedek – Uszód – Foktő közötti szakasz felújítása,
- 1.28. 5301. jelű összekötő út Homokmégy elágazó – Kalocsa közötti szakaszok felújítása,
- 1.29. 5308. jelű összekötő út felújítása (Kalocsa – Negyvenszállás – Szakmár – Újtelek – Szelidítópart-Üdülő - Dunapataj),
- 1.30. 5311. jelű összekötő út felújítása 51. sz. úttól elágazva Bátyától délre – Miske – Drágszél – Szakmár),
- 1.31. 5313. jelű összekötő út felújítása az 5311 – 53116. jelű összekötő utak között, amely Homokmégyen átmenő út,
- 1.32. 53115. jelű bekötő út felújítása, amely Öregcsertő útja,
- 1.33. 53116. jelű bekötőút felújítása, amely Alsómégy útja,
- 1.34. 53114. jelű bekötő út felújítása, amely az 5301. jelű úttól északra vezet Csorna lakott területéhez.

Az országos közutakat érintő fejlesztések:

- 1.35. 5125. jelű Kalocsa nyugati elkerülő út - Foktő - Bátya megvalósítása meglévő nyomvonalú utak felhasználásával,
- 1.36. 51. számú főút Kalocsa - M9 gyorsforgalmi út közötti, valamint a Kalocsa belterületi szakasz fejlesztése,
- 1.37. 51. sz. főút fejlesztése M9 gyorsforgalmi út – Baja között, Sükösd és Érsekcsanád elkerülő út építésével,
- 1.38. 55. sz. főút Baja Pörboly közötti szakasz fejlesztése, párhuzamos kerékpárút építéssel.

A helyi közutakat érintő fejlesztések:

- 1.39. 5301 – 53115. jelű mellékutak összekötése, új út építése,
- 1.40. 51. sz. főút – Fajsztól dél (Tsz major) közötti összekötő út megvalósítása,
- 1.41. 5301. jelű mellékút – Szakmár közötti összekötő út megvalósítása.

- 2. **Vasúthálózati** szakasz a megye kiegyenlített gazdasági fejlődése szempontjából az észak bácskai területek nemzetközi hálózatokba bekapcsolása érdekében a tervezett 392 számú Bácsalmás – Csikéria – (Szerbia – Röske és Szeged) országos vasútvonal kiépítése (az OTrT-ben szerepel).
- 3. **Kerékpárutak**, a megye turisztikai fejlődése szempontjából:
 - I. 6. Alsó-Dunamente kerékpárút (6-os jelű Euro Velo ®): 6. A: (Dömsöd) – Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas – Dunaszentbenedek – Uszód – Foktő – Fajsztól – Baja – Szeremle – Dunafalva – (Mohács), 6. C: (Mohács) – Hercegszántó – (Szerbia) nemzetközi és országos jelentőségű (az OTrT-ben szerepel),

- II. 4. Tiszamente kerékpárút (11-es jelű Euro Velo®): 4. A: (Tiszajenő) – Tiszakécske – Lakitelek – Tiszaalpár – (Csongrád) nemzetközi és országos jelentőségű (az OTrT-ben szerepel),
- III. 5. Dél-alföldi határmente kerékpárút (részben 13-as jelű Euro Velo®): 5. A: (Szeged – Mórahalom) – Tompa – Bácsalmás – Nagybaracska – (Mohács) nemzetközi és országos jelentőségű (az OTrT-ben szerepel),
- IV. (Velence) – Dunavecse – Szalkszentmárton – Szabadszállás – Kerekegyháza – Kecskemét – Lakitelek – Tiszaug – (Gyula) országos és megyei jelentőségű,
- V. (Pörböly) – Baja – Mélykút – (Szeged) országos és megyei jelentőségű,
- VI. Solt – Soltvadkert – Kiskunhalas – Tompa – (Szerbia) országos és megyei jelentőségű,
- VII. Baja – Hajós – Soltvadkert országos és megyei jelentőségű,
- VIII. Kecskemét – Bugac – Kiskunmajsa – (Ópusztaszer) / Kiskunhalas országos és megyei jelentőségű.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: 2027. december 31.

- IV. Bács-Kiskun megye **turizmusának** jelentős bővítése érdekében el kell készíteni a megye 2021-2027 időszakra szóló turisztikai stratégiáját, segítve ezzel a megye turizmusának fejlődését. Ezen belül kiemelt szerepet kell adni a turisztikai attrakciók, a kiemelt gyógy- és egészségturisztikai létesítmények, - a turisztikai szuprastruktúra és az attrakciókat és szállásokat összekötő kerékpárút-hálózat fejlesztésének és azok széles – országos és nemzetközi szintű – promóciójának, továbbá a közös turisztikai menedzsment szervezetnek is.

Azok a megyei egyedi turisztikai övezetekben lévő települések, mely települések településrendezési eszközei tartalmazzák az övezetekhez való gazdasági kapcsolódási pontok elemzését, a 2021-2027-es időszak támogatási rendszer kiválasztási kritériumaiban előnyt élveznek.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: a turisztikai stratégia elkészítésére 2020. december 31.

- V. Bács-Kiskun megye **vidékfejlesztésének** elősegítéséhez

1. a tájvédelem és erdőgazdálkodás követelményeinek teljesítése érdekében a településrendezési tervek készítése során, a biológiai aktivitásérték biztosításakor szükségessé váló erdőket Bács-Kiskun megye településein az Önkormányzat elsődlegesen, ha erre mód van, az infrastrukturális beruházásokat kísérő védőerdőként, valamint a víz- és szélrózsió övezetei által érintett területeken, illetve nagy kiterjedésű mezőgazdasági táblákat tagoló mezővédő fásításként javasolja telepíteni, pollenben szegényebb, kevésbé allergizáló őshonos fafajtákból;
2. a tanyás térségek vidékies arculatának megőrzése érdekében, a tanyák fenntartható, a környezeti értékeket megőrző, innovatív gazdasági hasznosításához kapcsolódó jó példák gyűjtésére és széles körű bemutatására az Önkormányzat szemléletformáló programokat szervez;
3. az Önkormányzat a hatékony **mezőgazdaság** fejlesztése érdekében támogatja a vízszegény térségekben alkalmazható vízszegény földművelési technikák feltárását és alkalmazásba ültetési feltételeinek meghatározását, továbbá együttműködik más, a klímaváltozással különösen érintett megyékkel azok elterjesztésére.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: 2021. december 31.

VI. Az Önkormányzat a megyében lévő települések **eredményesebb és összehangoltabb** fejlődése érdekében **a térségi aktivitások, tudásbővítés** és az innováció térbeli terjedésének elősegítése terén

1. továbbra is aktív résztvevője a regionális területfejlesztési intézményrendszerben a Dél-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórumnak, valamint a Pest Megyei Önkormányzat, a Csongrád Megyei Önkormányzat és a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat által életre hívott Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanácsnak, ellátja annak munkaszervezeti feladatait, és a Homokhátság kisfalvas területein potenciálisan alkalmazható, természetközeli szennyvíztisztítást megvalósító mintaprojektet valósít meg,
2. megyei szinten továbbra is működteti a megye és a megyei jogú város közti egyeztetés színtereként a Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumot, és lépéseket tesz annak egyre hatékonyabbá tételére,
3. a jövőben félévi gyakorisággal települési egyeztetési konzultációs fórumokat tart, valamint évente megyei településfejlesztési és -rendezési konferenciát szervez, amelyen megismerhetők és bemutathatók a megye települései fejlesztésének eredményei, legjobb példái, és a megye településeinek azon fejlesztési, vagy rendezési problémái, amelyek több települést érintenek, és amelyek megoldásában az Önkormányzat szerepet vállalhat,
4. koordinációs, kapcsolatmenedzsment, társfinanszírozási és szakmai támogatást nyújt a Kormány által kiemelt nagyberuházásoknak minősített, valamint egyedi kormánydöntéssel támogatott projektekhez, valamint a gyógyhelyek, turisztikai magterületek – azaz olyan turisztikai gócpontok, amelyek részben jelenleg is, összességében azonban a jövőben húzóerőként szolgálhatnak az adott régió turizmusának fellendítésében – a fejlesztéseikhez,
5. támogatja az érintett megyék önkormányzatainak együttműködésében a Paks II. ütemének megvalósításához szükséges humánerőforrást kiszolgáló infrastruktúra- és szuprastruktúra kiépítését.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos, 2027. december 31-ig

VII. Az Önkormányzat a megyei **épített és természeti értékeinek** szélesebb körű megismerése, **a megyei identitás növelése és a megye márkájának építése és promóciója** céljából

1. a marketingstratégiát szükség szerint aktualizálja és éves munkaterv alapján hajtja végre programjait,
2. a megye kiegyenlített belső fejlődése, egyúttal a megyei identitástudat és tudatosság-növelés erősítése érdekében
 - a. folytatja és a megye teljes területére kibővíti a „Bács-Kiskunban itthon vagy!” című tanulmányi ösztöndíj programot, amelynek célja a fiatalok anyagi támogatása abban, hogy befejezhessék tanulmányaikat, sikeresen elhelyezkedjenek és az általuk kitűzött célok valóra válhassanak, és jól képzett szakemberként lehetőleg a megyei vállalkozásoknál találják meg a boldogulásukat;
 - b. keresi a fenntartható működtetés lehetőségét a korábban kísérleti jelleggel elindított, a népesség megtartását, a kötődést, a helyben boldogulást és vidéki életforma választását ösztönző, sikeresnek bizonyult, de mindeddig pályázati forrásokból működtetett, alábbi programoknak:
 - Kiskertünk program – közösségi kert pályázat felső tagozatos gyermekek számára;

- Mesélő – óvodai foglalkozások keretében a gyermek megismertetése a térség hagyományaival, népszokásaival, meséivel, történeteivel;
- Bács-Kiskun hazavár – a megyéből elszármazottak és a vidéki életformát kedvelők térségbe csábítása, applikáció készítése;
- Helyi Arcok - megye szerte és országosan elismert sikeres, helyi emberekkel beszélgető est, melynek témája, hogy miért érdemes itt élni és hogyan lehet boldogulni helyben;
- Boldogulj Bács-Kiskunban – a térségben élők elvándorlásának megelőzése vállalkozások fejlesztését segítő előadásokkal;
- Összetartozunk – közösségépítő kulturális programok szervezése;
- c. a népesség megtartását, a kötődést, a helyben boldogulást és vidéki életforma választását ösztönző együttműködések és programokat generál;
- d. Bács-Kiskun megye természeti és épített értékeinek szélesebb körű megismerése és megőrzése érdekében
 - kiadványokat készít el;
 - marketing akciókat szervez és média kampányt bonyolít le;
- e. a megye külső ismertségének és jó hírnevének a turizmus fejlesztése és a beruházás-ösztönzés terén egyaránt nélkülözhetetlen növelése érdekében az elfogadott marketingstratégiának megfelelően
 - kiadványokat készít el;
 - marketing akciókat szervez és média kampányt bonyolít le.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos, 2027. december 31-ig

VIII. Az Önkormányzat folytatja

1. az „Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési együttműködés” nevű programot, amelynek keretében partneri hálózatának közreműködésével segíti a megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztését, képzését, elhelyezkedésének támogatását, munkaerő-piaci hátrányaik mérséklését, valamint foglalkoztathatóságuk javítását, ezáltal a foglalkoztatás ösztönzését és bővítését, és a munkaerőpiaci programok mellett befektetés-ösztönzéssel és helyi termék/szolgáltatás fejlesztéssel is hozzájárul a térség gazdasági fejlődéséhez;
2. a koordinációs feladatait a képzési-, foglalkoztatási programok és a széleskörű társadalmi-gazdasági együttműködésein keresztül kialakított átfogó partnerségi rendszerén keresztül, hogy a megye településein, a megye vállalkozásainál végrehajtott gazdaságfejlesztési tevékenységekben és beruházás-ösztönzésben elért eredményeket sikeresen megtartsa és/vagy azokat tovább fejlessze.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatosan

IX. Az Önkormányzat a megyében élő lakosok, itt működő vállalkozások és intézmények klímatudatosabbá tétele érdekében

1. működteti a Bács-Kiskun Megyei Klíma Platformot;
2. a megyei klíma stratégiát és SECAP-ot (Sustainable Energy and Energy and Climate Program – Fenntartható Energia- és Klímagazdálkodási Program) szükség szerint aktualizálja;
3. együttműködések generál és projekteket fejleszt;
4. jó gyakorlatokat mutat be;

5. részt vesz a települések klíma stratégiáinak és SECAP-jainak elkészítésében;
6. részt vesz szemléletformálási programok tervezésében és végrehajtásában;
7. részt vesz éghajlatvédelmi együttműködésekben és fenntartható fejlődést szolgáló projekteknél.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatosan

X. Az Önkormányzat a **hátrányos helyzetű települések** halmozottan hátrányos helyzetben lévő településrészeinek szociális rehabilitációja érdekében

1. szakmai segítséget nyújt az érdekelt önkormányzatoknak az illetékes kormányzati szervezetekkel való kapcsolattartásban, pályázatírásban, illetve az elérhető legkedvezőbb, fenntartható megoldások megtalálásában;
2. működteti a Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Fórum (továbbiakban: Fórum) szakmai konzultációs rendszert, amelynek az a célja, hogy a Bács-Kiskun megyében működő felzárkóztatási politikában érintett – főként megyei hatáskörrel rendelkező – szervezetek részére közös felületet biztosítson, valamint, hogy a Fórum és az Önkormányzat közös munkájaként feltérképezésre kerüljenek Bács-Kiskun megyében a hátrányos helyzetű lakosság számára elérhető szolgáltatások, különös tekintettel a hiányterületekre, így végeredményként a tevékenység hozzájárul a területi kiegyenlítődés biztosításához.

Felelős: Rideg László, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos, 2027. december 31-ig.

Értesülnek: elnök, alelnökök, jegyző, aljegyző, irodavezető, Bács-Kiskun megyei települések, Lechner Tudásközpont Dokumentációs Központ, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, állami főépítész, E-TÉR rendszer

B. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK:

1. Az elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervének tervezői javaslata a területrendezésről és a területfejlesztésről szóló 1996. évi XXI. törvény, a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Második fejezetében foglalt Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban OTrT), a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet és más hatályos jogszabályok előírásai szerint készült. A terv jóváhagyandó munkarésze ennek megfelelően két részből áll, a megyei rendeletnek a jogszabályok szerint összeállított tervanyagából, valamint a megyei önkormányzatnak a tervben foglaltak megvalósítása érdekében meghozott, több pontból álló határozatából. Tekintettel arra, hogy a megyei önkormányzatok jogalkotási hatásköre meglehetősen szűk keretek között mozoghat, a két jóváhagyásra kerülő munkarész úgy került megfogalmazásra, hogy azok együttesen és összehangoltan minél nagyobb mozgásteret biztosítsanak a megyei önkormányzat törvényben megfogalmazott, és a gyakorlat által igényelt koordinációs feladatainak valóra váltása számára.

Ennek megfelelően a megye területrendezési tervéről szóló rendelet javaslata 16 egyedileg meghatározott megyei övezetet tartalmaz, míg a határozat 10 pontban írja le a megyei önkormányzat legfontosabb operatív tennivalóit Bács-Kiskun megye dinamikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődése érdekében.

Általános indoklás

A rendelet egyes szakaszai az OTrT előírásai szerint, azzal összhangban kerültek megfogalmazásra, az országos jogszabályok alapján kötelezően előírt elemek mellett az 5 § (3) bekezdésében szereplő egyedileg meghatározott megyei övezetekben olyan területek előírásait körvonalazva, amelyek Bács-Kiskun megye és egyes településeinek, térségeinek sajátos, jövőorientált és fenntartható fejlődéséhez egyaránt szükségesek. Az övezeti tervlapok elkészítése során alapelv volt, hogy a terv pusztá tervezői elhatározásból ne változtasson az illetékes állami szervezetektől adatszolgáltatásként kapott területi határokon, így a tervezők saját szakmai elhatározásukból általában nem éltek az OTrT 10. §-ban foglalt eltérési lehetőségekkel. Kivételt képez ez alól az erdőtelepítésre javasolt területek övezete, ahol az illetékes állami szervezetektől kapott észrevételek nyomán az övezet miniszteri rendeletben foglalt területéből az OTrT által megengedett mértékben az ökológiai hálózat magterületéhez és az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetéhez tartozó védett területek, ahol természet- és tájvédelmi okokból erdőtelepítés nem javasolható, levonásra kerültek. Hasonló módon nem éltek az OTrT 15. § (1) b) pontjában biztosított eltérési lehetőségekkel az országos műszaki infrastruktúra-hálózatoknak az Ország Szerkezeti Tervében megállapított nyomvonalától és a térbeli rendjétől sem, hanem az OTrT-ben nem szereplő megyei hálózati

elemeket igazították az országos hálózatokhoz, meghagyva az eltérés lehetőségét a települések tervezői számára. Ahol azonban az országos illetékességű szervezetek adatszolgáltatása kismértékben eltért a megyei állami szervezetekétől, vagy az OTrT elfogadása óta elkészült, engedélyezett tervek alapján ez indokolt volt, ott a pontosabbnak, aktuálisabbnak ítélt lehatárolás került fel a tervlapra, tervezői mérlegelés alapján. A megyei önkormányzat munkájának hatékonyabbá tétele érdekében szerepelnek a terven az infrastruktúra elemek és hálózatok közül azok az OTrT-ben nem szereplő térségi jelentőségű elemek, amelyek a megye fejlődése szempontjából jelentős szerepet játszhatnak, kimaradtak azonban azok, amelyek kifejezetten helyi érdekeket szolgálnak.

A nagyléptékű megújuló energiatermelés övezeti jellemzőinek megállapítása során a szabályzat azzal számol, hogy egy átlagos minőségű 0,5 MW-os napelempark napjainkban mintegy 500 átlagos háztartás energiafogyasztását képes biztosítani, és ehhez 0,5-1,0 Ha közötti nagyságú területet igényel. Mivel a beépített teljesítménnyel a napelemparkok területe a terv léptékében egyenesen arányosnak tekinthető, a nagyobb teljesítmény tervezése táji és termőföld-gazdálkodási szempontból is többféle szempont figyelembe vételét igényli, ezért az előírások is ilyeneket tartalmaznak.

Részletes indoklás

A rendelet egyes sajtós szakaszaihoz

A rendelet egyedileg meghatározott megyei övezeteinek tervezői megfontolásait az általános indoklás tartalmazza. Ezen túlmenően indokolt kiemelni azt, hogy az övezetek szabályai úgy kerültek megfogalmazásra, hogy azok a megye adottságainak, fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek megfelelően segítsék a megye társadalmi, gazdasági célrendszerének a valóra váltását, a megfelelő munkahelyek térben kiegyensúlyozott megteremtésével a területileg kiegyensúlyozottabb demográfiai és társadalmi státus viszonyokat, ugyanakkor a kellemes vonzó lakókörnyezet mellett a lehető legnagyobb figyelmet fordítsák a környezet értékeinek megőrzésére, az értéktudatos, bölcs környezetgazdálkodásra, de minél kevesebb korlátot állítsanak a települési önkormányzatok saját tervezési munkája elé.

Az övezeti tervlapokon az egyedi meghatározású megyei övezetek közül azok az övezetek, amelyek a település önkormányzata számára valamilyen tervkészítéssel összefüggő, az egész településre vonatkozó, nem területhez között előírást tartalmaznak – pl. valamilyen tényező szerepeltetését a településfejlesztési koncepcióban, vagy az integrált településfejlesztési stratégiában – a település közigazgatási határos megjelölésével, azok pedig amelyek valamilyen településrendezési, megengedő jellegű előírást tartalmaznak, a településtervezés számára az egyes ilyen övezetek kijelölésére számba vehető területrészeik feltüntetésével szerepelnek, amelyek nem tartalmazzák az ökológiai magterület és az ökológiai folyosók, a kiváló és jó minőségű szántók, továbbá az erdők övezetének a területét.

Az 1. melléklethez

Az 1. melléklet tartalma háromféle forrásból áll össze. Az OTrT meglévő és tervezett országos jelentőségű infrastruktúra elemei, és a meglévő megyei infrastruktúra-hálózat mellett helyet kaptak a korábbi megyei területrendezési tervben szereplő, térségi jelentőségű elemek közül azok, amelyek az előkészítő szakasz jövőműhely-megbeszélései és a megyei szintű egyeztetések alapján ma is szükségesek, és azok is, amelyek az igények változása következtében új elemként merültek fel az előbbi fórumokon.

Ki kell emelni az előzők közül a települési térség övezetét, amelyek meghatározásánál az országos állományokból származó területek mellett az előkészítő szakaszban a településektől kapott hatályos településszerkezeti tervekben elfogadott beépítésre szánt területi növekmények is bekerültek, függetlenül azok elfogadásának időpontjától. Az így megnövelt települési területek szerepelnek az 1/1. melléklet területi kimutatásában, és a 2. melléklet településszerkezeti tervlapján, továbbá 3. melléklet tervsorozatának alaptérképén is.

A 2. melléklethez

A 2. melléklet az 1. melléklet elemei közül azokat tartalmazza, amelyek szerepeltetését az OTrT előírja, illetve amelyek szerepeltetését a jogszabályok alapján a Lechner Tudásközponttól kapott digitális sablon állományai lehetővé tették. Az országos jelentőségű, az illetékes államigazgatási szervek adatszolgáltatása alapján feltüntetett elemek mellett a megyei jelentőségű elemek vonatkozásában adatforrás volt a korábbi megyei területrendezési terv, valamint a megye településeinek, és a megyében működő egyes államigazgatási ágazati szervezetek adatszolgáltatása, esetenként egyes települések településszerkezeti terve. A területszerkezeti terv általában változtatás nélkül tartalmazza az országos adatbázisokból származó elemeket, kivéve, ha a megyében illetékes államigazgatási szervezet saját nyilvántartása ettől eltér, mert ilyen esetekben az OTrT 22. és 23. §-a szerint a megyei adatokkal módosított országos adatokat tünteti fel a terv. Kivételt jelentenek az erdőgazdasági térségek is, amelyek az általános indoklásban foglalt okból az erdőtelepítésre javasolt területrészek tekintetében az OTrT-ben megengedett mértéken belül természet- és tájvédelmi okból csökkentésre kerültek. A korábbi tervből átvett, és az újonnan tervezett megyei jelentőségű infrastruktúra elemek – pl. a megyei kerékpáros stratégiában elfogadott kerékpárutak – is az országos hálózatokhoz illesztve kerültek feltüntetésre.

A 3. melléklethez

A 3. melléklet általában az OTrT-ben és más hatályos jogszabályokban előírtak szerint tartalmazza a megyei tervben alkalmazott övezeteket, figyelembe véve a véleményezési eljárás nyomán indokoltá vált, az OTrT-ben megengedett mértékű eltéréseket. Kivételt képeznek ez alól az egyedi sajátosságoknak megfelelő megyei övezetek, ahol az előkészítő egyeztetések alapján születtek meg az egyes övezetek, azok előírásai és lehatárolása.

A 3/1. melléklethez

Az ökológiai hálózat övezete az OTrT-ben megállapított övezet az Agrárminisztérium és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján készült. A terv elemeihez az országos jelentőségű természetes, illetve természetközeli területek összessége és az azok közötti kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes összefüggő rendszere tartozik, és amelynek része a magterület, az ökológiai folyosó és a pufferterület.

A 3/2. melléklethez

Az OTrT és a munka indításakor még a Budapest Fővárosi Kormányhivatalhoz tartozó FÖMI adatszolgáltatása alapján a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete az OTrT-ben meghatározott, a megyei területrendezési tervben alkalmazandó övezet, amelybe a kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak. A jó termőhelyi adottságú szántók övezetébe a jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak, szintén az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján.

A 3/3. melléklet

Az erdők övezete az OTTrT-ben megállapított övezet, amelybe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak.

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezetébe olyan területek tartoznak az illetékes állami szervezetek adatszolgáltatása szerint, amelyeknek az erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból szükséges vagy indokolt. A vonatkozó 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben foglalt területek az alföldi táj sajátosságai miatt Az Agrárminisztérium és a Kiskunsági Nemzeti Park egyeztetett álláspontja alapján az ökológiai hálózat magterületének és ökológiai folyosójának területével csökkentésre került, az OTTrT-ben megengedett határokon belül.

A 3/4. melléklet

A tájképvédelmi terület övezetébe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A tájképvédelmi övezetet a terv az Agrárminisztérium és a Kiskunsági Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján tünteti fel.

A 3/5. melléklet

A világörökségi és világörökségi várományos területek védelméről a 2011. évi LXXVII. Törvény, továbbá a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet rendelkezik. A világörökségi és világörökségi várományos terület által érintett települési övezetet a terv az OTTrT és a Miniszterelnökség előzetes adatszolgáltatása alapján, a fenti jogszabályokkal összhangban tünteti fel.

A 3/6. melléklet

A vízminőségvédelmi területek övezete az OTTrT, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet, valamint a 2015-ben elfogadott Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT2) az érintett alegységekre vonatkozó vízyűjtő gazdálkodási tervei szerint készült, és az illetékes vízügyi igazgatóságok adatszolgáltatása alapján került feltüntetésre.

A 3/7. melléklet

Az árvízvédelmi területek övezete a folyó- és állóvizek nagyvízi medrét foglalja magában, az OTTrT, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet valamint a 2015-ben elfogadott Vízyűjtő-gazdálkodási Terv és az illetékes vízügyi igazgatóságok adatszolgáltatása alapján. A szakmai összefüggések jobb figyelembe vétele érdekében a tervlap feltünteti az ártéri öblözeteket, a szükségtározókat, az elsőrendű árvízi védvonalakat, a lokalizációs vonalakat, a 10 millió m³ feletti vízkárelhárítási tározókat, az országos jelentőségű csatornákat, és az egyéb kiemelt jelentőségű vízi építményeket is. A Vásárhelyi tervben tervezett vízkárelhárítási célú tározó A megye területén nem található, így ezek övezete nem szerepel a tervben.

A 3/8. melléklet

A honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett településeket a terv az OTrT, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet, valamint a Honvédelmi Minisztérium előzetes állásfoglalása szerint tünteti fel.

A 3/9. melléklet

Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a terv a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal előzetes adatszolgáltatása szerint tünteti fel.

A 3/10. melléklet

A rendszeresen belvízjárta terület övezete a rendszeresen belvízjárta területeket tartalmazza, az OTrT, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet, valamint a 2015-ben elfogadott Vízyűjtő-gazdálkodási Tervnek (VGT2) a megyében lévő alegységekre vonatkozó vízyűjtő gazdálkodási tervei szerint készült, az illetékes vízügyi igazgatóságok adatszolgáltatása alapján.

A 3/11. melléklet

A tanyás területek övezete az OTrT-nek és a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletnek megfelelően azokat a 3%-ot meghaladó külterületi lakónépességű járásokban lévő településeket foglalja magában, ahol a település lakónépességének legalább az 5%-a külterületen él.

A 3/12. melléklet

A földtani veszélyforrás terület övezetével érintett településeket a terv a korábbi megyei területrendezési terv és a Magyar Földtani és Bányászati Hivatal 2009-ben a Bányakapitányságok adatainak felhasználásával kiadott Földtani veszélyforrások Magyarországon című térképe alapján tünteti fel. A hatályos jogszabályok szerint a földtani veszélyforrással ténylegesen érintett területeket a településrendezési eszközökben kell meghatározni.

A 3/13. melléklet

A megye egyes városkörnyékeihez tartozó területeket a terv a járási beosztás szem előtt tartásával úgy alakítja ki, hogy azok a lehető legteljesebben a városok tényleges szomszédságait fedjék le, teljes körűen, de átfedések nélkül. A beosztás nem kizárólagos érvényű az egyes intézmények ellátási körzetét tekintve, azokat az érintett önkormányzatok az adott szakterület sajátosságainak megfelelően eltérő módon is megállapíthatják.

A 3/14. melléklet

A különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete szabályainak a rendelet 2. § 10. pontjában megfogalmazott meghatározása és a 6. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt lehatárolása a tervezés során lefolytatott előzetes szakmai egyeztetések alapján, a hátrányos helyzetű települések elhelyezkedése, valamint a befektetésösztönző hatású telepítési tényezőknek a terület központi városaiban való tényleges rendelkezésre állásának figyelembe vételével készült.

A 3/15. melléklet

A gépjárműgyártási beszállítói övezet előírásainak a rendelet 2.§ 5. pontjában foglalt meghatározása, a 6.§ (3) bekezdés b) pontjában és az övezet tervlapon történő lehatárolása a tervezés során lefolytatott előzetes szakmai egyeztetések alapján készült.

A 3/16. melléklet

A híd gazdaságfejlesztési térség övezete előírásainak a rendelet 2.§ 7. pontjában foglalt meghatározása, a 6.§ (3) bekezdés c) pontjában és az övezet tervlapon történő lehatárolása a tervezés során lefolytatott előzetes szakmai egyeztetések, valamint a tervezett híd térségi gazdasági befolyásoló hatásainak szakértői előrebecslése alapján készült.

A 3/17. melléklet

Az együtt élő négy város térsége övezeti előírásainak a rendelet 2.§ 1. pontjában foglalt meghatározása, a 6.§ (3) bekezdés d) pontjában és az övezet tervlapon történő lehatárolása a tervezés során lefolytatott előzetes szakmai egyeztetések, valamint a meglévő és prognosztizálható gazdasági profilok, az azzal összefüggő befektetésösztönző hatású telepítési tényezőknek a térbeli figyelembe vételével alapján készült.

A 3/18. melléklet

A kötött pályás gazdasági terület övezetét a terv azokra a településekre a területére terjeszti ki, amelyek vasútállomással rendelkeznek, azaz alkalmasak a színvonalas utaskiszolgálás mellett a teherszállítás lebonyolítására is. A csak vasúti megállóhelyel rendelkező települések így nem kerültek bele az övezetbe.

A 3/19. melléklet

A tervlap – a rendelet szövegének megfelelően – a megye városainak a megfelelő területeit tünteti fel, ahol az általános turizmusfejlesztési övezetben meghatározott terület egységek kijelölhetők a településrendezési tervekben.

A 3/20. melléklet

A pusztai turizmusfejlesztés övezetéhez tartozó településeknek a megye hagyományos értékeit felmutató, a kulturális és a természetközeli turizmus ötvöző ágazati fókuszpontjait jelölik ki, kedvező területi körülményeket teremtve a minőségi turizmushoz nélkülözhetetlen szállodai és vendéglátó kapacitások megteremtésére.

A 3/21. melléklet

A pincefalvak övezetéhez azoknak a településeknek a megfelelő területrészei tartoznak, ahol a minőségi bortermelés mellett megmaradtak a hagyományos falusi környezet jelentős népi építészeti értéket, egyben vonzó turisztikai látványosságot képviselő pincefalutelepülésrészek, sajátos vonzerőt képezve a borturizmus számára.

A 3/22. melléklet

A gyógyhely és gyógyfürdő települések övezetéhez az illetékes népegészségügyi hatóság nyilvántartása szerint ilyen minősítésű létesítménnyel vagy területtel rendelkező települések

megfelelő területrészei tartoznak. A tervlap a rendelet által felsorolt, a jóváhagyás időpontjában idetartozó települések területeit tünteti fel, ha azonban a 2. § 6. pontjában meghatározott minősítést a későbbiekben más települések is elnyerik, azok szintén bekerülnek majd az itt kedvezményezett települések körébe, ha pedig elveszítenék a minősítést, kikerülnek az övezetből is.

A 3/23. mellékletéhez

A Duna menti térség övezete előírásainak a rendelet 2.§ 3. pontjában foglalt meghatározása, a 7.§ (2) e) pontjában és az övezet tervlapon történő lehatárolása a tervezés során lefolytatott előzetes turisztikai szakmai egyeztetések alapján készült.

A 3/24. mellékletéhez

A natúrpark terület övezete azoknak a településeknek a megfelelő területeire terjed ki, amelyek a vonatkozó jogszabályok szerint natúrpark egyesületet létrehozva közösen tervezik és szervezik a természetközeli turizmus számára igen jelentős célterületeket felmutató térségek fenntartható fejlődését.

A 3/25. mellékletéhez

A tervlap a napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezetet olyan módon tünteti fel, hogy a megye mezőgazdasági területeiből kivette az ökológiai hálózat magterületeihez és ökológiai folyosóihoz tartozó területeket. Ezen a területen belül a rendelet előírásainak megfelelő földminőségi kritériumok figyelembe vételével lehetséges a napelemparkok létesítése.

A 3/26. mellékletéhez

A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezetet a tervlap az illetékes bányászati és geológiai hatóság termálkút-nyilvántartása alapján tünteti fel.

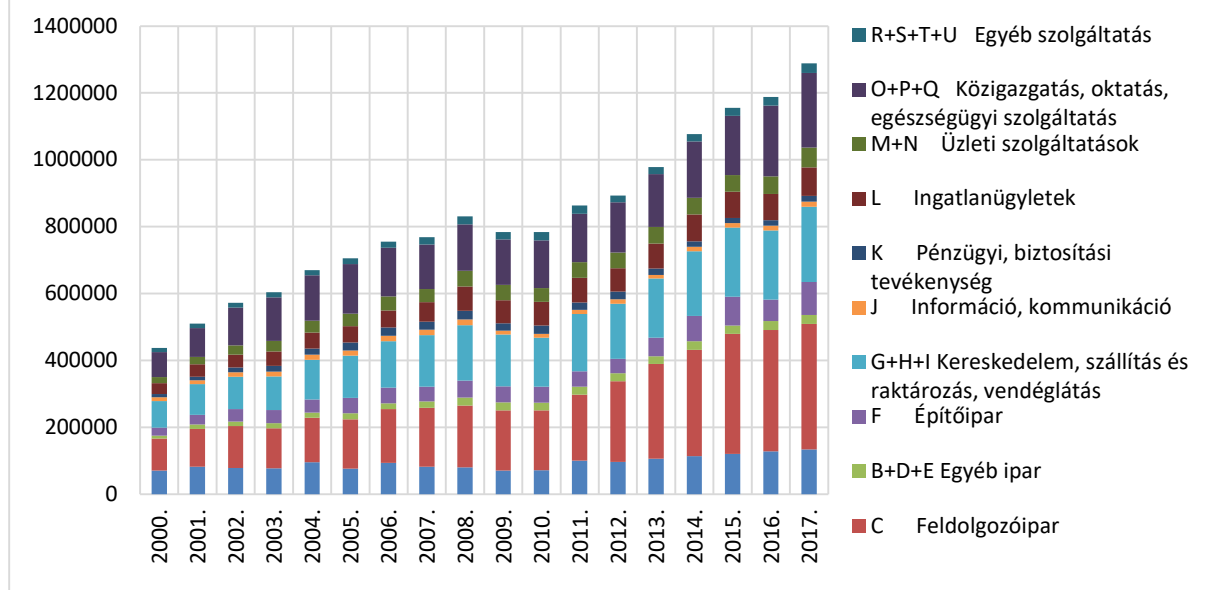
A 3/27. mellékletéhez

A klímaváltozással különösen érintett mezőgazdasági területeknek a rendelet 2.§ 8. pontjában foglalt meghatározása, az övezet térképen történő lehatárolása az Országos Meteorológiai Szolgálat 1931-2010 között hosszú távú időszoraiból építkező Pálfai-féle Aszályossági Indexre (PAI) támaszkodva tartalmazza. A PAI olyan relatív mutatószám, amely az aszályt – az egész mezőgazdasági év vonatkozásában – egyetlen számértékkal jellemzi, így jól alkalmazható a különféle területek ilyen adottságainak megbízható osztályozására és összehasonlítására.

A határozati javaslatokhoz

A határozati pontok a terv előkészítési szakaszában lefolytatott Jövőműhelyeken elhangzottak, illetve más, a terv előkészítését szolgáló szakértői egyeztetések nyomán kerültek megfogalmazásra azzal a szándékkal, hogy azok rövid és hosszabb időtávlatban is támogassák a megyei önkormányzatnak a települések fejlődését koordináló szakmai munkáját, továbbá segítsék a 2020 utáni időszakra a későbbiekben elinduló területfejlesztési tervezési munka megalapozását is.

Bács-Kiskun megye bruttó nemzetgazdasági hozzáadott értéke (GDP), 2000-2017, millió HUF

A magyar megyék GDP-termelésének összevetése ugyanakkor azt is mutatja, hogy – a nagyrészt szolgáltatás-orientált Budapesttől eltekintve – azok a megyék (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Fejér, Vas) rendelkeznek a legmagasabb gazdasági hozzáadott értékkel – és lakossági, valamint közösségi jövedelmekkel –, ahol a magasan fejlett ipar aránya volumenében és arányaiban is magas.

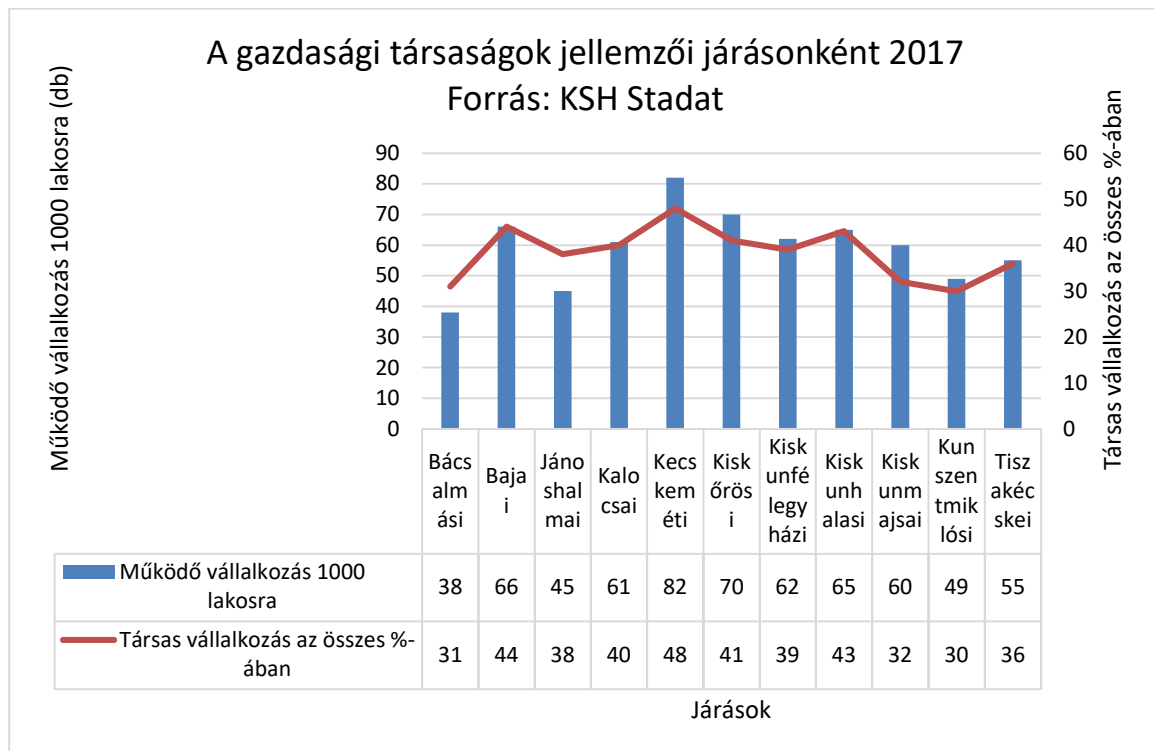
Megállapítható továbbá, hogy Bács-Kiskun megye iparosodási középmezőnybe kerülése is egyértelműen a Mercedes kecskeméti gyárnyitásának köszönhető, amely a 2009-es alapkövetélt követően már az építés éveiben meglódtította a megye gazdaságát, 2012-től a termelés megindulásától kezdve pedig egyértelműen, évről évre növeli a megye feldolgozó iparát, úgy, hogy az 2017-ben már a 2000-es érték csaknem négyszerese volt, míg a megye összes gazdasági ágát összegezve ez a növekedés csak háromszoros volt. Ugyanebben az időszakban a mező- és erdőgazdálkodás, halászat hozzáadott értéke csak 1,9-szeres növekedést mutatott.

Még szembe tűnőbb a különbség a 2010-2017 évek közötti növekedési arányokat tekintve, ahol az látható, hogy ez alatt az idő alatt a megye feldolgozóipari hozzáadott értéke 2,1-szeresére nőtt, míg a gazdaság egészében ez a növekedés csak 1,6-szoros volt. Ezen belül sajátos növekedési pályát mutatott a mezőgazdaság, ahol a 2000-es évek stagnálását követően a 2010-es évtized első hét évében 1,9-szeres volt a hozzáadott érték növekedése, bár az ágazat részesedése a teljes GDP-ből 2000-2017 között így is 16 %-ról 10 %-ra csökkent.

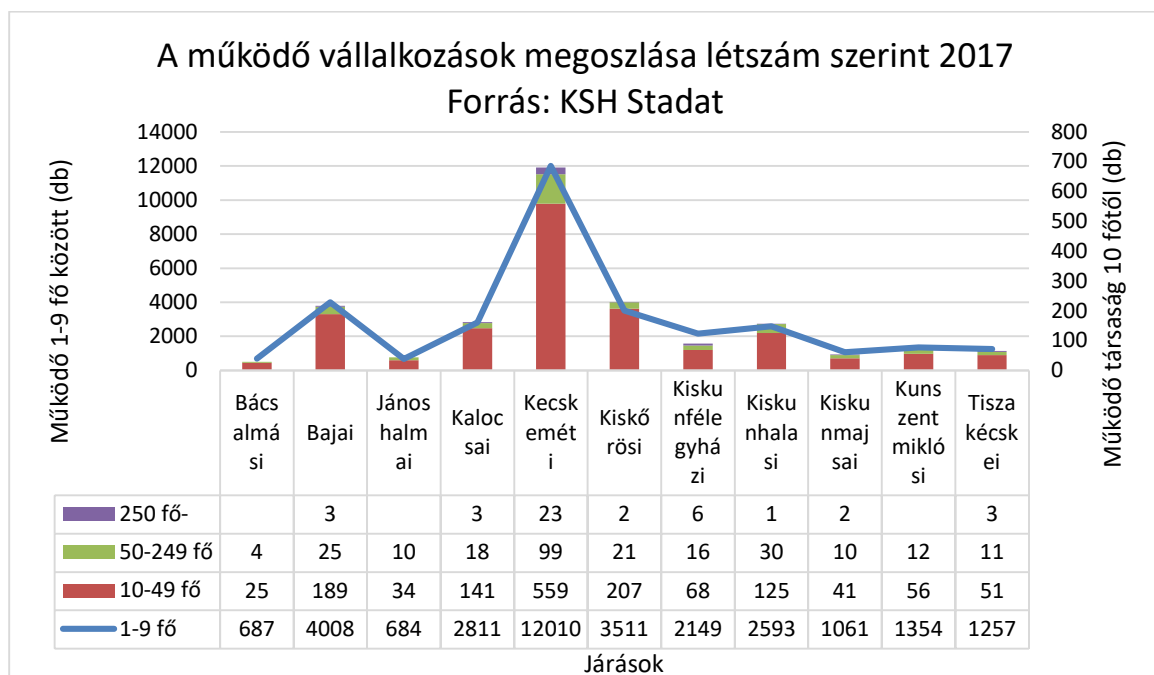
Az előkészítő szakaszban lefolytatott egyeztetések, műhelymunkák alapján leszögezhető ugyanakkor, hogy mivel ez a rendkívül dinamikus növekedés csak egyetlen ágazati csoportban következett be, és túlnyomó többségében a Mercedes gyárhoz és beszállítói köréhez köthető, a jelentős mértékű feldolgozó- és autóipari növekedés a térben közel sem volt kiegyensúlyozott.

Az autóipari cégekbe dolgozni járó, illetve ingázó távolságra lévő települések ipari dolgozói viszonylag jó jövedelemmel rendelkeznek, azonban az ennél távolabbi településeken,

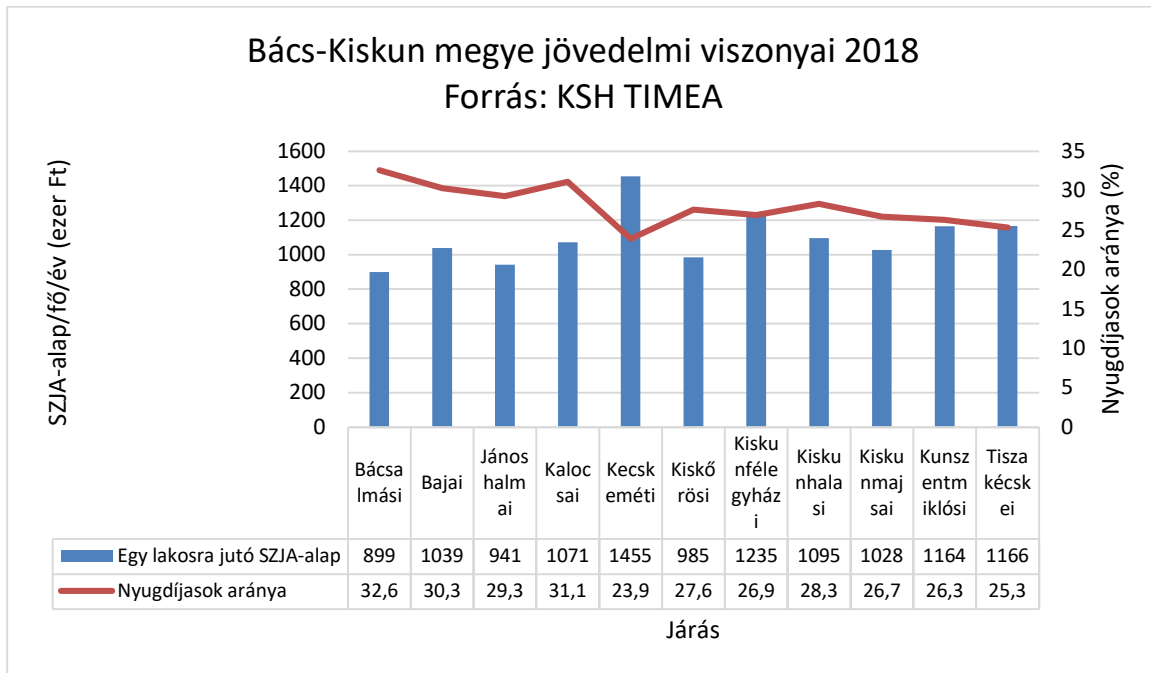
ahonnan kevesebben vállalják a napi két-három órányi utazást, a munkanélküliség elől igen sokan az elvándorlást választják.

A Mercedes miatt Kecskeméten és környékén megélénkült befektetői érdeklődés ugyanakkor egyelőre nem jelentkezik az olyan távolabbi városokban, mint Kiskőrös, Kiskunmajsza vagy Kiskunhalas. A megyeszékhelytől ennél is távolabb eső városok pedig, mint Bácsalmás vagy Jánoshalma, kifejezetten a munkanélküliség problémájával küzdenek, térségükkel együtt. A kitűnő talajadottságokkal rendelkező bácskai földeken ugyanis a korszerű mezőgazdálkodás térhódítása miatt csak elenyészően kevés munkaerőre és időszakosan van szükség, így jelentősebb ipar hiányában az alacsony képzettségű lakossági csoportok munkavállalási esélye meglehetősen alacsony.

A gazdasági dinamizálás és a területi kiegyenlítés együttes alkalmazásának szándéka indokolja a rendeletnek és a határozati pontoknak azokat a szakaszait, amelyek a határmenti járások településein a gazdasági vonzerő növelése érdekében a gazdasági területeken magasabb beépítési lehetőséggel kísérik meg a befektetők vonzását, ugyanakkor ezek a területek – a megye gazdasági lokomotívjaként működő északi térséggel, valamint a turisztikai viszonyok javításának potenciális helyszíneivel együtt – kitüntetett helyzetben lesznek a megyei befektetésösztönzési tevékenység során is.

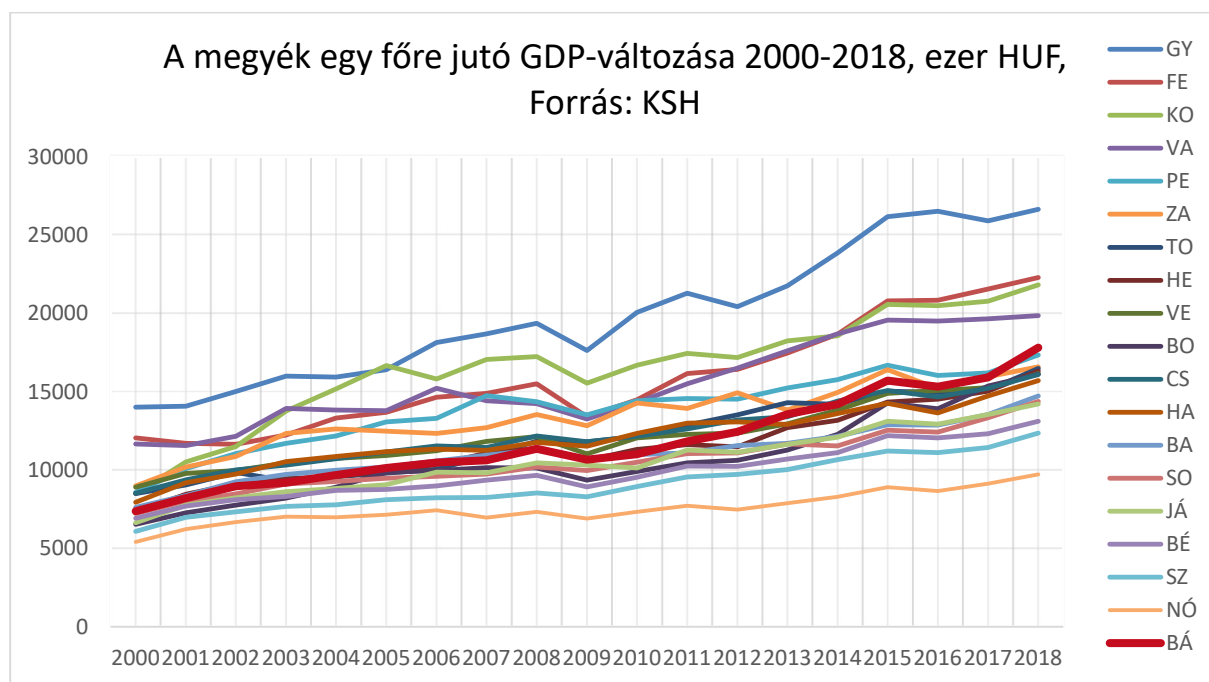
A fenti területi gazdasági mutatók jelentős különbségeket eredményeznek a lakossági jövedelmek nagysága tekintetében éppúgy, mint a jövedelmekkel – és a lakosság munkavállalási lehetőségeivel – szorosan összefüggésben álló jövedelemtípus szerinti megoszlással.

A lakossági jövedelmek nagysága tekintetében az aktív korú lakosság jövedelemnagyságára jellemző egy állandó lakosra jutó SZJA-alapot képező jövedelem tekintetében megállapítható, hogy az egyes járások között igen jelentősek a különbségek: a legalacsonyabb érték a Bácsalmási járásban mindössze a 62%-a a legmagasabb, a Kecskeméti járásban mért értéknek. Ebben a mutatóban a megye 1.186 ezer Ft/fős átlaga mintegy 17%-kal elmarad az országos átlagtól, ami 1.425 Ft/fő. Az értékben – mivel a vetítés alapját nem az adófizetők, hanem az állandó lakosság képezi – szerepet játszik az inaktív népesség jóval magasabb aránya is az alacsonyabb keresetet biztosító járásokban.

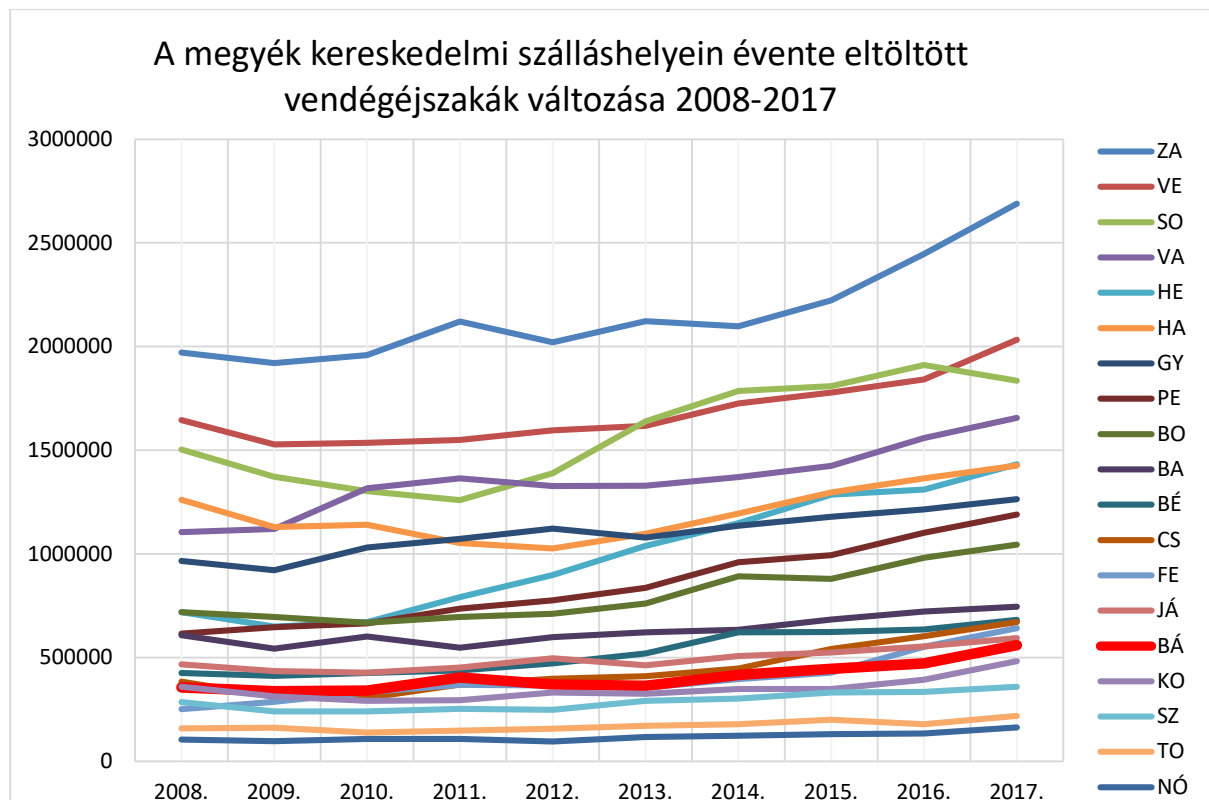
Ezt tükrözi a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya a teljes népességben, ami éppen fordított összefüggéseket mutat az adóköteles jövedelemhez képest: minél magasabb a jövedelem, annál alacsonyabb a nyugdíjasok aránya. Itt a legalacsonyabb értéket képviselő Kecskeméti járás mutatója a legmagasabb értéket képviselő Bácsalmási járásnak a 73%-át teszi ki. Az országos átlag ilyen vonatkozásban 26,4%, aminél a megyei átlag 27,1%-os értéke kissé kedvezőtlenebb.

Ha Bács-Kiskun megye gazdasági fejlődését az ország többi megyéjének változásával vetjük össze, jól látható a megye pozíciójának a többi megyéhez viszonyított jelentős javulása az autógyár építésének megkezdését követően. Az azonban, hogy Bács-Kiskun még így is csak a „derékhadba” került, azt mutatja, hogy a megyének más gazdasági ágazatokban is

erősítenie kell a helyzetét. Ezt a megállapítást támasztja alá az a tény, hogy például a turizmus terén – ami országos átlagban a mezőgazdaságot meghaladó hozzáadott értékkel bír a gazdaságban – Bács-Kiskun kifejezetten gyenge helyzetben van az ország többi megyéjéhez képest.

A megyék gazdasági szempontból legjellemzőbb turisztikai mutatóját, a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák éves számát tekintve megállapítható, hogy Bács-Kiskun megye kifejezetten gyengén teljesít.

Nem csak a nagyobb számú, híresebb fürdőhellyel rendelkező éllovas megyék mögött marad el jelentősen, hanem az inkább egynapos látogatásokra berendezkedett Békés vagy Csongrád

megyék is megelőzik, és szinte kizárólag a kisebb méretű, szálláshellyel alig rendelkező, jelentős, több napi programmal maradásra bíró attrakciócsomag híján egynapos kirándulóhelyeket magukban foglaló megyék vannak mögötte a megyei ranglistán.

Tekintettel arra, hogy a megye bővelkedik természeti és épített örökségi értékekben, ugyanakkor Kecskeméten kívül alig található szállodák, a kialakult helyzet megváltoztatása érdekében egyrészt a meglévő értékek magasabb szintű érdeklődést kiváltó attrakcióvá formálása, és az alig létező turisztikai szuprastruktúra – szállodák, vendéglátóhelyek, színvonalas, négy évszakon át használható fürdők – lényeges megerősítése elengedhetetlen. Ezek mellett erőteljesen fel kell élénkíteni a megye turisztikai és befektetésösztönzési aktivitásait is, hogy a megyén kívül élő célközönség számára – a széles körben közismert agrárhagyományokon túlmenően is – könnyen megismerhetők legyenek a megye tudásbázisának, kiváló technikai tradícióinak az elemei.

Éppen a több éjszakát a településen töltő jellege miatt lényeges elemét jelenti a megye turizmusfejlesztésének a termál- és a gyógyturizmus, ami az esetek jelentős részében a terület gyógyvíz-kincséhez kapcsolódik. Az ilyen fejlesztések hitelességének, valódi turistavonzó képességének a megteremtése érdekében feltétlenül szükséges a megfelelő bizonylatok és minősítések megszerzése, a település gyógyfürdőként, vagy gyógyhelyként való nyilvántartásba vétele, ahogyan az pl. Kelebia esetében folyamatban van. Ez indokolja az ilyen irányú előírások meghozatalát, és azok érvényesítését a kedvezményes területegységek kijelölése esetében, és a megyei önkormányzat területi marketingmunkájában is.

Sem a befektetésösztönzés, sem pedig a turizmus nem képzelhető el az eddiginél hatékonyabb külső – a megye határán túlnyúló, a megcélzott célközönségre szabott – kommunikáció és promóció nélkül, aminek alapjául kiválóan megfelel a megye elfogadott marketingstratégiája: Az átfogó, jelentős időtávlatra előre tekintő dokumentum feladatként fogalmazza meg a turizmusban, illetve a befektetés-ösztönzésben alkalmazandó jelszavak, szimbólumok, logók használatát. Ennek megvalósítását kívánja elősegíteni a vonatkozó határozati javaslat, elősegítve a promócióra alkalmas egyedi épületek, természeti elemek, a hozzájuk tartozó történetek megtalálását, és azok kiváló minőségű bemutatását az ország és Európa más tájain is, felkeltve ezzel a megye iránt érdeklődők figyelmét, és alakítva, javítva, vagy éppen megteremtve a megyéről alkotott véleményt. Ennek a munkának az elősegítését is szolgálhatják a turizmusra törekvő települések látogatóközpontjai, turisztikai információs pontjai, ezért a beépíthetőségi kedvezmény általában az ilyen létesítmények elhelyezésére is vonatkozik.

Bár a mezőgazdasági termőhelyi területek jelentős részén – a megye nagyobb részét elfoglaló Homokhátságon – az agrárium feltételrendszere korántsem tekinthető ideálisnak, a vízszegény területeken való gazdálkodás elsődlegesen a víztakarékos, vízvisszatartó termelési technológiák skálájának a rendszerszerű feltárását és elterjesztését, az érintett területeken minél szélesebb körű elterjesztését teszi szükségessé. Mivel a Homokhátság más megyékre is kiterjed, ugyanakkor a klímaváltozás miatt az ország egyre több szántóterülete kénytelen a Homokhátságon kívül is szembenézni a hagyományos termelést megnehezítő öntözési problémákkal, indokolt, hogy Bács-Kiskun megye más hasonló helyzetű megyékkel együttműködve keresse a kilábalás útját, az elérhető legjobb megoldásokat a vízszegény területek termelésének hatékonyabbá tételére.

A mezőgazdasági termelést, ugyanakkor a kedvező tájkép alakítását szolgálja az a törekvés, amely az útkísérő és a mezővédő erdősávok telepítését kívánja elősegíteni a meglévő törvényi előírásoknak a megye sajátosságaihoz való jobb alkalmazásával.

A fenntartható klímagazdálkodáshoz nyújthat segítséget – a Bács-Kiskun Megyei Klímaplatform hatásos közreműködése mellett – az uniós forrásoknak az eddiginél intenzívebb kihasználása az energiaracionalizálás területén. Mivel az önkormányzatok létesítményei, intézményei egy-egy település összes energiafogyasztásának csak töredékét használják fel, a klímatudatos területfejlesztésnek ki kell terjednie a település lakóinak és gazdasági szereplőinek a támogatására is, hogy azok saját energiatudatos beruházásaikat minél előnyösebben végezhessék el.

2.2. Közlekedési és egyéb infrastruktúra-hálózatok

Közlekedés

Az Európai Unió 2020-ig szóló közlekedéspolitikai fehér könyve szerint a következő évtizedek feladataihoz a kőolaj szűkössége, az üvegházhatású gázok kibocsátásának veszélyei, a zaj- és légszennyezés csökkentésének szükségessége, valamint a torlódások jelentős problémája adják a kiindulási feltételeket. Ahhoz, hogy a közlekedési rendszer európai szinten versenyképes és fenntartható legyen, szükség van a személyszállításban az autóbuszon, a vasúton és a repülőn megtett utazások részarányának növelésére; „az európai közlekedéspolitika elsődleges célja annak elősegítése, hogy olyan közlekedési rendszer jöjjön létre, amely hozzájárul a gazdasági fejlődéshez, növeli a versenyképességet, magas színvonalú mobilitási szolgáltatásokat nyújt, és emellett az erőforrásokat is hatékonyabban használja fel.”

Az Európai teherszállítási logisztika című bizottsági közlemény szerint „A teherszállítás logisztikájának fejlesztése elsősorban az üzleti vállalkozások tevékenységéhez kapcsolódik, az ipar feladata. Egyértelműen jut szerep ugyanakkor a hatóságoknak is: megfelelő keretfeltételeket kell kialakítaniuk, és a logisztika ügyét folyamatosan a politikai napirenden kell tartaniuk. [...] Ahol lehet, különösen pedig a távolsági szállításban, a városi övezetekben és a zsúfolt közlekedési folyosókon, el kell érni az áttérést a környezetbarátabb szállítási módokra.”

Az Európai Unió közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos szakpolitikai iránymutatása – az Európa 2020 stratégiára hivatkozva – meghatározza a közúti közlekedésbiztonság céljait. „A közös közlekedésbiztonsági térség megvalósítása érdekében a Bizottság javasolja, hogy az Európai Unió 2010-től is fenntartsa azt a célkitűzését, hogy a halálos közúti balesetek áldozatainak számát 2020-ig a felére csökkenti”. Az ezt szolgáló stratégiai célkitűzések közé tartozik a biztonságosabb közúti infrastruktúra létrehozása és a veszélyeztetett úthasználók védelme. Megállapítja, hogy a „közúti biztonságot érintő vélt vagy valós kockázatok továbbra is számos úthasználót rettentenek el a kerékpározástól. [...] További intézkedéseket is meg kell vizsgálni (például a láthatóság javítása, a sebességszabályozás, a nem motorizált közúthasználókat szolgáló megfelelő infrastruktúra, a veszélyes vegyes forgalom szétválasztása stb. vonatkozásában).”

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) hosszú távú jövőképet és fejlesztéspolitikai célokat fogalmaz meg. Tizenhárom specifikus cél, köztük hét szakpolitikai és hat területi cél jelenik meg a tervben. A területi specifikus célok közül a 6. Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítás célja „egy olyan közlekedési struktúra kialakítása, ami elősegíti a társadalmi mobilitást, a különböző területi szintek gyors és könnyű elérhetőségét, ezáltal kialakítva egy dinamikus térségi kapcsolatrendszert, amelynek révén valamennyi

szolgáltatás elérhetővé válik egy település vagy térség szűkebb és tágabb környezetének egyaránt.”

Megfogalmazza, hogy „kiemelkedően fontos szempont a közlekedési rendszer fenntarthatóságának biztosítása gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból is. A beruházásoknál a gazdasági és társadalmi jólét maximalizálására, és a negatív környezeti hatás minimalizálására kell törekedni.” A területi fejlesztések kiegyensúlyozása érdekében szorgalmazza, hogy a „közlekedéshálózat országos és nemzetközi jelentőségű elemeinek kialakításakor is a többközpontú fejlődést kell szem előtt tartani, melynek legfontosabb eleme a centralizáltság oldása, a vidéki nagyvárosok erősítése. Kulcsfontosságú a saját városaink bekapcsolása az európai és a globális közlekedési hálózatokba, a hazai és a globális jelentőségű európai és nemzetközi nagyvárosok közötti közlekedési kapcsolat megteremtésével, az elérhetőség javításával.”

Az OFTK által meghatározott ún. nemzeti prioritások közül a 3. prioritás (Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé) relevánsnak tekinthető: „A közösségi és az alternatív, egyéni, nem motorizált közlekedés újbóli térnyerése a településeken belüli és települések közötti közlekedésben, valamint a kötöttpályás közlekedés preferálása a komplexebb élethez és fenntarthatósági szempontok mellett az energiaigényünk csökkentésére is nagymértékben kihat.”

A II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS-2) a közlekedés dekarbonizációjával kapcsolatosan rövid-, közép-, és hosszútávú cselekvési irányokat fogalmaz meg, főként a meglévő infrastruktúra hatékony kihasználásával (közösségi közlekedés vonzóvá tétele, a vasút részesedésének növelése, nem motorizált közlekedés feltételeinek fejlesztése, közlekedési, szállítási igények csökkentése).

A Nemzeti Energiastratégia a közlekedés energiafogyasztásának és környezeti terhelésének csökkentésére többek között a következőket ösztönzi: mobilitási igények csökkentése (pl. infokommunikációs technikák, kerékpár használat), hatékonyabb közlekedési módok preferálása (vasút és a közösségi közlekedés szerepének növelése), a kevésbé környezetterhelő megoldások versenyképesebbé tétele fiskális eszközökkel (útdíj, behajtási korlátozás, közúti teherszállítás visszaszorítása).

A 2014-ben jóváhagyott Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia (NKS) középtávra (2020), hosszú távra (2030) és nagytávra (2050) fogalmazza meg a közlekedés koncepcionális célkitűzéseit. Az NKS célja a gazdaság és a jólét mobilitási feltételeinek biztosítása. A fejlesztési eszközöket az NKS társadalmi hasznosság és megvalósíthatóság szempontjából kategorizálta, és ezek alapján sorolja be kategóriákba. Elsődleges megvalósítású többek között az elkerülő utak fejlesztése; javasolt megvalósítású többek között a hiányzó közúti TEN-T átfogó hálózati elemek építése, meglévő gyorsforgalmi és főúthálózat fejlesztése (beleértve az országhatárok és megyeközpontok gyorsforgalmi elérését), a nagyvárosok elővárosi forgalmának vasúti fejlesztése, a hiányzó haránt irányú közúti elemek kiépítése, az összefüggő európai, országos kerékpárforgalmi hálózat hiányzó elemeinek kialakítása, a vízi TEN-T hálózati kikötők paramétereinek törzshálózati szintre való fejlesztése, illetve a nemzetközi vasúti forgalom fejlesztése jelentős forgalmú relációkban.

Az uniós közlekedési célok nemzeti szintű megvalósítását szolgáló közúti közlekedésbiztonsági akcióprogram „fő célja, hogy biztonságosabbá váljon Magyarország úthálózata és minél kevesebb embert érjen közúti baleset.” Ez egy évtizedes vállalás teljesítését célozza, mely szerint „Magyarország saját szándékából és uniós tagállamként arra törekszik, hogy a 2011-es szinthez képest 2020-ig felére csökkentse a közúti balesetek halálos áldozatainak számát”. A program átfogó céljai közé tartoznak az „Infrastrukturális

beavatkozások az úthálózat magasabb biztonsági szintjének eléréséhez”, valamint a „védtelen közlekedők (és azon belül a fokozottan védtelen közlekedési csoportok) kiemelt kezelése, biztonságuk további fokozása.”

A fentiekkel összhangban a gyorsforgalmi- és főúthálózat, valamint a vasúthálózat fejlesztésével, illetve korszerűsítésével javítani szükséges a megye (különösen annak déli része) országos és nemzetközi elérhetőségét, és az országos ill. megyei szintű centralizáltság oldását. Ennek elemeit az Országos Területrendezési Terv tartalmazza. A nagy forgalmú közutak (elsősorban főutak) települési átkelési szakaszait indokolt lehetőség szerint elkerülő szakasszal kiváltani, tehermentesítve a települések belterületét. A vonalas infrastruktúra fejlesztése során biztosítani kell a biztonságos és hatékony kerékpáros közlekedés feltételeit is (új vagy átépített főúti szakaszokkal párhuzamosan kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása; keresztirányú átjárhatóság biztosítása különösen a jelentős elvágó hatású gyorsforgalmi utak esetén).

A vasúthálózat korszerűsítése, (részben a határ térségében történelmi okokból létrejött) kapcsolati hiányainak pótlása, szolgáltatási színvonalának emelése különösen fontos annak érdekében, hogy a távolsági áruszállítás és a távolsági, regionális és elővárosi személyszállítás minél nagyobb arányban vasútra terelhető legyen, így csökkentve a közúti torlódásokat, környezeti terhelést és baleseti kockázatot. Ehhez intermodális (vasúti kapcsolattal is rendelkező) logisztikai központok kialakítása és az új, nagy szállítási igényű üzemek esetén iparvágány-kapcsolatok kiépítése is szükséges.

A kerékpárforgalmi hálózat kiépítése szintén elsőrendű fontosságú mind közlekedésbiztonsági célból, mind a fenntartható mobilitás elősegítése érdekében. Ki kell alakítani a nemzetközi, országos és térségi kerékpárútvonal-hálózatokat összefüggő módon, a hatályos Útügyi Műszaki Előírásoknak megfelelően az egyes szakaszok adottságainak megfelelő létesítménytípust választva. A részben szabadidős, illetve turisztikai kerékpározást szolgáló főhálózat mellett ki kell alakítani a mindennapi közlekedést (többek között munkába járást) szolgáló kapcsolatokat is. Lehetővé kell tenni a kerékpáros és közösségi közlekedés (különösen vasút) kombinált használatát.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat 2018-ban jóváhagyott Klíma és Energiaügyi Akcióterve a megye közlekedésében 2030-ig elérendő célként jelöli meg a közlekedés üvegházhatású gázkibocsátása 563.869 t/év CO₂ egyenértékű mennyiségének 40%-os csökkentését, amit a robbanómotoros járművek fogyasztásának a korszerűsítésből származó fogyasztáscsökkenés, valamint az azoknál lényegesen jobb hatásfokkal működő elektromos autók, és a környezetbarát közlekedési eszközök – leginkább a kerékpárok – növekvő arányú használatával tervez elérni.

Vízellátás

A megye vezetékes vízellátása teljes körűnek számít, így a jövőben a hangsúly a minőség javítására kerül, a következők szerint:

- Ivóvízminőség javítása uniós és hazai határértékek teljesítése céljából, a vízi közmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett. Az intézkedés keretében ivóvízminőség-javító projektek megvalósítása a cél, a határértéknek megfelelő minőségű vizek biztosítása a Víz Keretirányelvben foglaltak tiszteletben tartásával, kiegészítve a lakosság tájékoztatásával.
- Ivóvízminőség-javítás ivóvíz-kezelési technológiák fejlesztésével, más vízbázisra áttéréssel, térségi rendszerek kialakításával, rekonstrukcióval, illetve ezek

kombinációival. A védőterületek kijelölését fel kell gyorsítani és a vízbázis védelmet a mindennapi gyakorlatban hatékonyra kell tenni. 2022-ig az összes üzemelő vízbázisnak kijelölt védőterülettel kell rendelkeznie.

- Elsősorban a települési (bel-, és külterületi egyaránt) területhasználatok vízbázis védelmi szempontú használatát kell felülvizsgálni, és a jó gyakorlatot kialakítani. A vízbázis védelmet a biztonságba helyezési tervek alapján, a települési vízgazdálkodási tervekbe kell integrálni. Meglévő erdőhasználat esetén kezdeményezni kell vízbázis védelmi erdők kijelölését.
- A fentiek elősegítéséhez 2019. januárjában elkészült a Használt- és szennyvizek mennyiségi felmérése a Homokhátság térségében című dokumentum.

Szennyvízelvezetés és ártalmatlanítás

Az elszórt településeken, tanyás térségekben, valamint a kistelepüléseken, ahol a szennyvíztisztítás még nem teljes körű, a természetközeli (pl. gyökérszén) szennyvíztisztítási technológiát kell előtérbe helyezni, melynek során az előzetes geotechnikai vizsgálatokat kötelező elvégezni. (Decentralizált szennyvízkezelés)

A természetközeli szennyvíztisztítók három nagy csoportja különíthető el:

- a tavas,
- a gyökérszén szennyvíztisztítók, melyek lehetnek
 - (b1) szabad vízfelszínű
 - (b2) felszín alatti átfolyásos kialakításúak, (épített wetlandek-ek /műmocsarak/)
- és a nyárfás szennyvízöntözés

A megyében a közcsatorna rendszeren elvezetett szennyvíz összességét minimum a III. fokozatú szennyvíztisztítási technológiával kell megtisztítani.

Olyan szennyvíztisztítóknál, amelyek a befogadóhoz képest jelentős vízhozamot képviselnek (10-20 ezer m³/nap), illetve ívóvízbázis található rajtuk, hosszabb távon javasoljuk a IV. fokozatú tisztítási technológiát (mikroszennyezők eltávolítása)

A szennyvízcsatorna-hálózat létesítésére csak a megfelelő kapacitású csatlakozó szennyvíztisztító telep megléte esetén, illetve új tisztító építésekor azzal egyidejűleg kerülhet sor.

Energiagazdálkodás

Villamosenergia-hálózatok és építmények

Bács-Kiskun megye területe az NKM Áramhálózati Kft. ellátási területéhez tartozik. A megyében emellett hálózattal rendelkezik az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. és az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. is. A megye területét érinti továbbá a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító országos átviteli hálózata.

Nagyfeszültségű átviteli és főelosztó hálózatok

Az országos rendszer két alaphálózati állomása a Sándorfalva 400/120 kV és a Paksi Atomerőmű 400/120 kV-os állomása, melyeket 400 kV-os nagyfeszültségű vezeték köt össze, amely Bács-Kiskun Megye területén nyugat-keleti irányban halad keresztül.

A nagyfeszültségű főelosztó hálózatot 132 kV-os távvezetékek alkotják.

Az alaphálózati rendszerben üzemelő Szolnok – Szeged Öthalmi úti alállomások közötti 220 kV-os távvezeték alacsonyabb szinten az ellátás biztonságát segíti a 120 kV-os főelosztó hálózatszintű rendszer számára.

Folyamatban van Kecskemét Törökfái 400 kV-os alállomás létesítése 400/128 kV-os, 2x250 MVA transzformátorral, 2x70 Mvar tercier söntfojtóval, valamint Albertirsa–Kecskemét Törökfái 400 kV-os kétrendszerű távvezeték létesítése. A 132 kV-os csatlakozás kuplungvezetékkel vagy elosztóhálózati vezetékkel felhasításával és beforgatásával történik.

A korábban tervezett Kecskemét Kósafalu 132 kV-os alállomás létesítése megvalósult, Kecskemét (Városföld) – Kecskemét Észak és Kecskemét Autógyár – Lajosmizse 132 kV-os távvezetékek közös kétrendszerű szakaszának felhasítása, beforgatás Kecskemét Kósafalu alállomásba megtörtént. A Kecskemét Szultán utca alállomásban transzformátorkapacitásbővítés történt.

Megvalósult továbbá:

- Kiskunhalas MÁV — Kiskundorozsma távvezeték felhasítása és beforgatása Zsana alállomásba (2010-2012)
- Zsana — Kiskundorozsma távvezeték felhasítása és beforgatása Mórahalom alállomásba (2010-2012)
- Kecskemét — Lajosmizse távvezeték egyik rendszerének felhasítása és beforgatása Kecskemét Autógyár alállomásba (2010-2012).

Tervezett:

- 2020. évig Kecskemét Törökfái 400/132 kV hálózatba illesztése
 - Kecskemét Városföld – Kecskemét Autógyár és Kecskemét Városföld – Kecskemét Kósafalu kétrendszerű távvezeték felhasítása Kecskemét Törökfái alállomásba
 - Kecskemét Városföld – Kecskemét Szultán utca 1,2 kétrendszerű távvezeték felhasítása Kecskemét Törökfái alállomásba
- 2022-ig Kecskemét Autógyár alállomásba csatlakozó 132 kV-os vezeték téli/nyári terhelhetőségének növelése 860/710 A-re
 - Kecskemét Autógyár – Kecskemét Törökfái
 - Kecskemét Autógyár – Kecskemét Kósafalu
- 2022-ig Kecskemét Szultán utca – Kecskemét Kósafalu: 2,5 km új kábel létesítése.

Magas terhelésfelfutás esetén tervezett 2025-ig:

- Kecskemét Törökfái — Kecskemét Szultán utca távvezeték felhasítása Kecskemét Ipari park alállomásba
- Kecskemét Városföld — Szabadszállás távvezeték felhasítása Kecskemét Nyugat alállomásba
- Kecskemét Észak alállomáshoz kapcsolódó vezetékrendezés és új kábel létesítése.

Megszűnik:

- Lajosmizse T — Lajosmizse,

Helyette:

- Kecskemét Észak – Lajosmizse (Kecskemét Észak – Lajosmizse T új kábel és Lajosmizse T – Lajosmizse vezetékszakas összekötése).

Az alállomásokot a nagy villamos energia fogyasztású területek, a városok és az agglomerációjukhoz tartozó települések kiszolgálására telepítették le, amelyekről középvezetési szinten történik a szolgáltatás.

A város intenzív beépítésű részein a nagyfeszültségű hálózatot földalatti vezetéssel, kábelben kell fektetni.

A meglévő és a tervezett villamosművek biztonsági övezetéről a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről szóló 2/2013. (I. 22.) NGM rendeletben foglaltak az irányadók.

A gazdaság bővülésével a térségben lakossági és kommunális villamosenergia-felhasználás növekedése is várható, amely elsősorban középvezetési szintű hálózatfejlesztést tesz szükségessé, de az országos igények kiszolgálásához újabb távvezetéképítések és alállomás telepítések szükségesek a megyében.

Középvezetési szintű hálózat fejlesztése

A hálózati engedélyes lehetőséget biztosít a közcélú hálózati kapcsolattal rendelkező erőművek/kiserőművek többlet energiáinak fogadására, támogatja a megújuló energiatermelés beruházásait.

Az épülő új elektromos szabadvezetéseket minden esetben a madárvilág biztonságát figyelembe véve kell megvalósítani, amely rendelkezés a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénybe is beépült.

Az ütemezett karbantartási munkák során az áramszolgáltató a hálózaton igény szerint felújítási munkát is végez.

Kisfeszültségű és közvilágítási hálózatok fejlesztése

A kisfeszültségű és közvilágítási hálózatok városközpontokban és lakótelepeken földkábelbe fektetve, egyéb helyeken oszlopokra szerelten kerültek kiépítésre. A kisebb keresztmetszetű vezetékszakaszok folyamatosan épülnek át szigetelt vezetékkegyes rendszerre, ezzel növelve a hálózat átviteli képességét és az üzembiztonságot.

Az utcák, település központok arculatának javítása érdekében a szabadvezetékes hálózatok környezetbe való illesztése szükséges földkábeles kialakítással.

A természetes fogyasztásnövekedés kielégítését a hálózati engedélyes távlati terveiben figyelembe veszi és az ezzel kapcsolatos fejlesztési munkákat elvégzi. A konkrétan jelentkező nagyobb teljesítményigényeket egyedileg kell vizsgálni, és a műszakilag szükséges hálózatfejlesztést végrehajtani.

Szénhidrogén-hálózatok és építmények

A megye területén az NKM Észak-Dél Földgázhálózati Zrt. a kijelölt elosztóhálózati engedélyes.

A megyében kiépített nagynyomású gázvezetékek az országos hálózat nagynyomású szállítóvezetékein keresztül nyolc fő irányból (Városföld, Szank, Kiskundorozsma, Algyő, Kardoskút, Mezőtúr, Vecsés, Adony csomópontoktól megépített vezetékeken) kapják a földgázt. Az elosztás gázátadó állomásokból történik nagy/nagyközépnomású nyomásszabályzókon keresztül.

Bács-Kiskun megyében Zsana közigazgatási területén találhatók üzemelő földgázmezők, amelyek az alaphálózati rendszerbe juttatják a kitermelt szénhidrogéneket. A leművelt gázmezőkbe visszanyomott földgáz az országos tartalék gázkészlet részét képezi.

Nyugat-Európa biztonságos gázellátás érdekében Törökország és Ausztria között tervezett egy új tranzitvezeték, amely Törökországon, Románián, Magyarországon és Ausztrián átvezetve halad majd célállomása felé. Tervezett nyomvonala Bács-Kiskun megyét is érinteni fogja.

A megye településeit gázzal ellátó középnyomású hálózatok teljeskörűen kiépültek, ez alól csak Bácsszentgyörgy kivétel. A településen nem is várható a hálózat kiépítése, mivel az időskorú lakosság ezt a szolgáltatást nem igényli.

A gázátadó állomások kiterheltsége mindenütt a megengedhető szinten belül van, állomási kapacitásbővítés nem szükséges.

Mivel a gázhálózatok – az említett kivétellel – valamennyi települést eléri, jelentős gázhálózat fejlesztés középtávon nem tervezett. A jelentkező gázigényeket a helyi kis- és középnyomású vezetékek meghosszabbításával, vagy közvetlenül azokról leágazva ki lehet szolgálni. Általánosságban is jellemző, hogy a meglévő rendszerek mentén történnek az új fogyasztói bekapcsolások.

A megyében az ellátatlan településrészeket igény esetén, az ott élők kezdeményezésére tudja a szolgáltató ellátni földgázzal.

Az országos energiapolitikától függően a szállítórendszer bővülése elsősorban nemzetközi hálózati fejlesztések kapcsán várható.

Dél-Alföld gázellátásában a nagynyomású földgázzszállító rendszer több tárolói betáplálási és tárolói kiadási pontja, valamint hazai termelési betáplálási pontjai vesznek részt, amelyek közül a megye területén a Városföld főcsomópont és kompresszorállomás, a szanki hazai termelési betáplálási pont és a zsanai tárolási betáplálási/kiadási pontok találhatóak. Zsanán 2,2 milliárd m³ kapacitású földalatti gáztároló létesítmény üzemel, amely feladata a kitermelő-besajtoló kútjainak, vezetékeinek, felszíni technológiai rendszereinek, segédüzemi berendezéseinek üzemeltetése.

A megyét több, az országos alaphálózati rendszerhez tartozó nemzetközi és országos gázzszállító vezeték érinti, amelyek mindegyike áthalad a Városföld területén lévő csomóponton. Az importkapacitás bővítése okán 2009-ben helyezték üzembe az Algyő–Városföld DN 1000 PN 63 gázvezetékét. A rendszer másik eleme a Városföld – Slobodnica (Horvátország) közötti DN800 PN75 gázvezeték, amelyet 2010. év végén adtak át.

A megyét érintően 2022-ig történő megvalósulással várható a Városföld kompresszorállomás bővítése. Az országos energiapolitikától függően a szállítórendszer bővülése elsősorban nemzetközi hálózati fejlesztések kapcsán várható.

Hazánkban a gáztároló létesítmények geológiaiailag porózus szerkezetűek, jellemzően a kőzet homokkő (Hajdúszoboszló, Pusztaderics, Kardoskút), Zsana kivételével, ahol mészkő. Ezeket a geológiai képződményeket – amelyekből a földgáz kitermelése részben vagy teljesen befejeződött, és bizonyossá vált, hogy földgáz tárolására alkalmasak – átalakították föld alatti gáztárolókká.

Jelenleg négy földalatti gáztároló létesítményünk üzemel, amelyek közül a megyében a **zsanai** található.

- Kitérési kapacitás: 28 Mm³/nap
- Betárolási kapacitás: 17 Mm³/nap
- Mobilgáz kapacitás: 2.170 Mm³

A fogyasztás szerkezeti átalakulása és a megújuló energia használatának terjedése

Bács-Kiskun Megye Önkormányzata 2018-ban fogadta el a megye Fenntartható Klíma és Energiaügyi Akciótervét (SECAP), amelyben a megye üvegházhatású gázkibocsátásának a 2012. évihez képest 40 %-kal történő csökkentését irányozta elő 2030-ig. Ez szorosan összefügg az energiafogyasztás szerkezetének átalakulásával, és a megújuló energiaforrások használatának térnyerésével. A tervezett csökkenés az elfogadott terv szerint az érintett területeken – az lakó, valamint a kereskedelmi és szolgáltató épületállomány, a közvilágítás és az ipar területén is közel egyenletesen oszlik el, amiben kimagasló szerep jut az épületállomány és az ipari technológiák korszerűsítése, a járművek technikai fejlődése mellett a megújuló energiatermelés terjedésének, aminek várhatóan a napenergia hasznosításának. A megcélzott, jelentős termelésszerkezeti változások az egyes tulajdonosok saját épületkorszerűsítései, az ipari vállalkozások technológiafejlesztési munkája mellett a kommunális áramtermelés egy résznek a napenergia hasznosításával való biztosítását, azaz az erre alkalmas területeken napelemparkok létesítését is megkövetelik.

2.3. A tájjelleg térségi jellemzői

A táj jellemzői a megyében

A megye területe sík vidék, legalacsonyabb és legmagasabb pontja közt mindössze 80 méter a különbség. A megye legmagasabb pontja a Rém és Csávoly közelében levő Ólom-hegy (174 m.), legalacsonyabb pontja Kalocsa (94 m.) Bács-Kiskun megyében három természetföldrajzi középtáj húzódik: a Duna-menti síkság, a Duna-Tisza közti síkvidék és a Bácskai-síkvidék.

A Duna-menti síkság területének nagy részét középkötött jó termőképességű öntéstalaj foglalja el, amelyen valamennyi szántóföldi növény sikerrel termeszthető. Az évi csapadékmennyiség 540-670 mm között mozog, a napsütéses órák átlagos évi száma pedig 1440-1490 óra. A táj keleti peremén a növénytermesztés szempontjából kedvezőtlen adottságú szikesek nagyobb foltjai találhatóak, amelyeket természetvédelmi szempontból értékes gyepterületek borítanak. A térség jellegzetes növényei a fűszerpaprika és a zöldpaprika.

A Duna-Tisza közti síkvidék főleg meszes lepelhomokkal fedett, kiterjedt futóhomok buckák vonulataiból és közöttük pangó vizes mélyedésekből tevődik össze. A lepelhomokos sík felszíneket humuszos, illetve humuszban szegény homoktalajok, – a közjük ékelődő löszös felszíneket csernozjom –, a mélyedéseket réti és lápos talajok fedik. Az évi csapadékösszeg mindössze 500-550 mm, amelyből a nyári félévben 290-340 mm hullik. A Duna-Tisza közti síkvidék az ország legnagyobb összefüggő homokterülete, ahol a gazdálkodást a gyenge termőképességű talajok mellett a kevés és egyenlőtlen eloszlású csapadék is nehezíti. A táj jelenlegi hasznosításában a szőlő- és gyümölcsstermesztésnek nagy jelentősége van. A gyümölcsök közül az alma, a kajszi és az őszibarack a leggyakoribb, de jelentős a körte a meggy és a szilva termőterülete. A szőlőfajták többsége fehér bort adó fajta. A térség jellegzetes szántóföldi növényei a rozs, a tarlóburgonya és a homoki bab. A tájra hajdan (és részben jelenleg is) jellemző tanyás gazdálkodásban nagy szerepe volt a szőlő- és gyümölcsstermesztésnek, a külterjesebb szántóföldi művelésnek és a szarvasmarha tartásának.

A Bácskai síkvidék északi részén a növénytermesztési szempontból kedvezőtlen adottságú homok az uralkodó talajtípus, míg a mezorégió déli részén a jó vízgazdálkodású, középkötött csernozjom talajok dominálnak. Utóbbi területeken valamennyi szántóföldi növény sikerrel

termeszthető. A homoktalajokkal fedett északi részen főképp erdők találhatók, de jelentős a szőlő- és gyümölcsstermesztés (korai cseresznye) is.

A megye mezei régióinak kistájai:

- Duna-menti síkság: Csepeli-sík, Solti-sík, Kalocsai-Sárköz, Tolnai-Sárköz, Mohácsi-sziget
- Duna-Tisza közti síkvidék: Pilis-Alpári-homokhát, Kiskunsági-homokhát, Bugaci-homokhát, Dorozsma-Majsai-homokhát, Kiskunsági löszös hát
- Bácskai-síkvidék: Illancs, Bácskai löszös síkság
- Alsó-Tisza-vidék: Dél-Tisza-völgy

Bács-Kiskun megye közép-, és kistájai

Forrás: novenyzetiterkep.hu

A megye legjellegzetesebb tájszerkezeti formája a tanya. A külterületi lakások aránya Bács-Kiskun megyében a legnagyobb az országban. A tanyák, és a környékükön jellemző a mozaikos földhasználat megszűnése ezért jelentős tájszerkezeti változásokat okoz a spontán beerdősülések, illetve a lakófunkciójú épületegyüttesek elszaporodásával.

A tájterhelés szempontjai a településrendezésben

A területfelhasználás jellege, intenzitása és helye minden esetben visszahat a környezeti-társadalmi-gazdasági folyamatokra. A területfelhasználás mind időben, mind térben állandóan változó, dinamikus folyamata a környezeti elemekre, azok rendszereire sok esetben jelentős negatív hatással van (pl. szabad természetes felszínborítás csökkenése, talajok és a levegő szennyezése, élőhelyek feldarabolódása). A szabad talajfelszín jelentős és folyamatos csökkenése figyelhető meg mind az EU, mind hazánk esetében, ami megelőzhető a területek

újrahasznosításával, a szennyezett területek kármentesítésével, valamint a zöldmezős beruházások korlátozásával.

Az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalainak és az egyedi építmények helyének meghatározásakor a természetes élőhelyek, a termőföld és erdőterületek, mint természeti erőforrások további darabolódásának, igénybevételének mérséklése érdekében előnyben kell részesíteni a már meglévő műszaki infrastruktúrák mentén történő kijelölést. A területrendezés során továbbra is fontos a természet- és környezetvédelmi szempontok érvényesítése. Ennek egyik ex-ante követelménye, hogy készüljön hozzá – jogszabályban előírt módon – környezeti vizsgálat.

A területrendezési tervezés végső soron a fenntartható, természeti értékeket és erőforrásokat megőrző területhasználat biztosítását kell, hogy elérje. E szemléletben a kritikus állapotban lévő természeti erőforrások védelme érdekében normatív, korlátozó előírások bevezetésére, esetlegesen az erőforrás-felhasználás teljes tilalmára lehet szükség. Továbbra is elengedhetetlen a környezetkímélő, területtakarékos, az energia- és erőforrás-hatékonyságot szolgáló területhasználati módok támogatása. A térségi szerkezet kialakítása során elő kell segíteni a természeti és táji értékek védelmét és az ökológiai hálózat fejlesztését. Ugyancsak fontos, hogy a területi szerkezet alakítása ne veszélyeztesse a felszíni vizek és a felszín alatti vízbázisok védelmét, illetve a talajok funkcióinak, termőképességének megőrzését.

A tájterhelhetőségi vizsgálat módszertana

A táj terhelhetőségét fejlesztési alapú megközelítéssel vizsgáltuk. Arra kerestük a választ, hogy a jövőbeni, tájterheléssel járó fejlesztések a megye mely területein lennének fenntartható módon elhelyezhetőek. A tájat, a környezetet terhelő beruházások jellemzően valamilyen fizikai építmény létrehozásával járnak együtt, ami a közművezetékek kivételével legtöbbször földkivonást is jelent. Az adott helyen megszűnik a korábban ott folyó mező-, vagy erdőgazdasági művelés, vízgazdálkodás, és beépítésre szánt terület jön létre.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program cselekvési irányjaival összhangban, egy olyan tájterhelhetőségi térképet hoztunk létre, amely az egyes térképi fedvényekhez különböző erősségű védelmi szintet rendel, a táji-, természeti-, és környezeti értékeink fenntartható megőrzése érdekében.

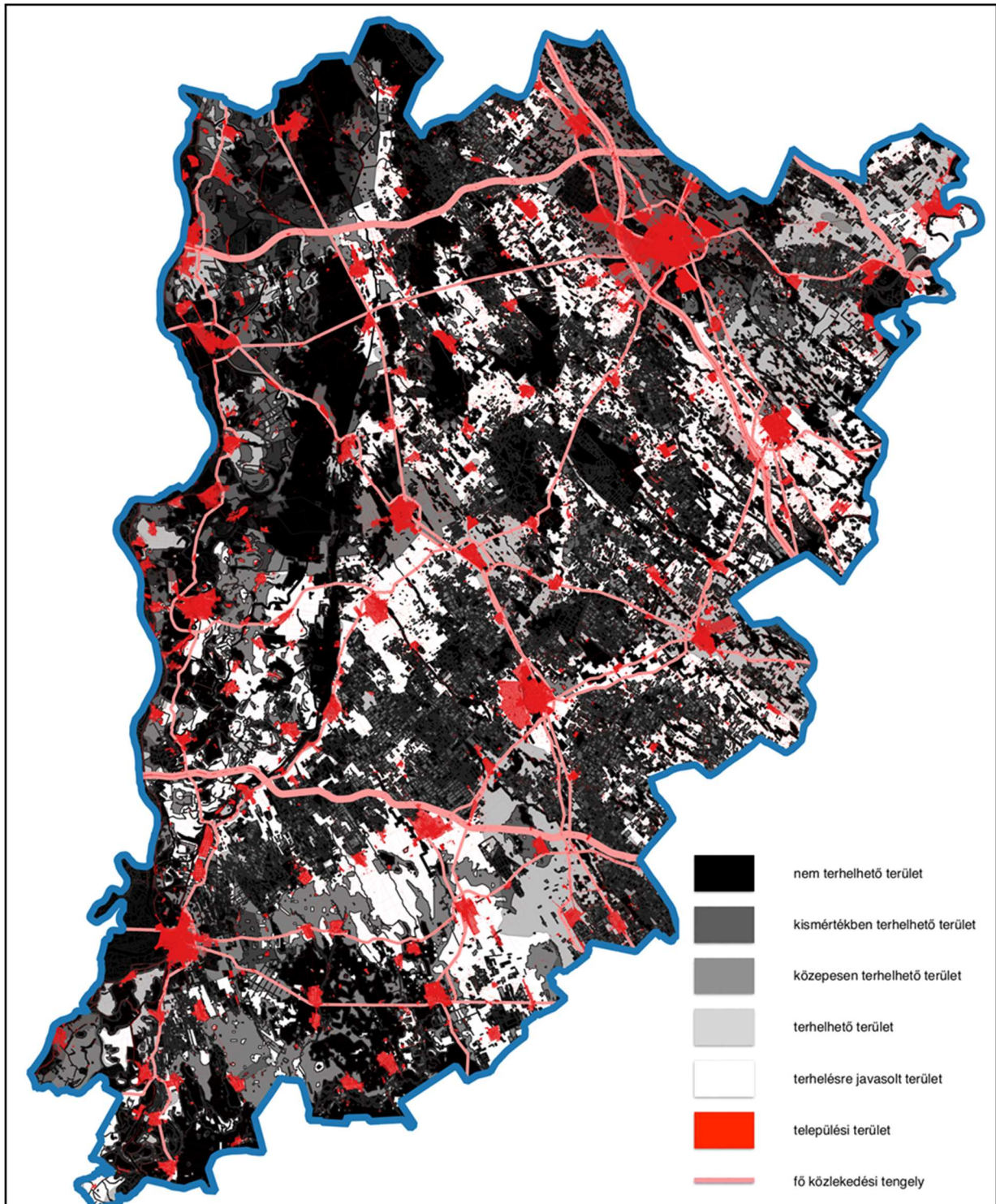
- A természetvédelmi területek (NP, TK, TT, MTÉT, Natura 2000, magterület, ökoháló, ex lege, helyileg védett) nem terhelhetőek, tehát teljes védelmet (100%) kell élvezzenek
- Ökoháló pufferterületek közepes (50%) védelmet kaptak
- Az őshonos állományú, a védelmi és jóléti rendeltetésű erdők, valamint az erdőtelepítésre alkalmas övezet erős (75%), a gazdasági erdők közepes (50%) védelmet kaptak
- A nem védett vizes élőhelyek erős (75%) védelmet kaptak
- Világörökség és világörökség-várományos területek közepes (50%) védelmet kaptak
- A kiváló minőségű szántók és erdők teljes (100%) védelmet kaptak
- A nagyvízi meder területei teljes (100%) védelmet kaptak
- Az országos jelentőségű tájképvédelmi terület közepes (50%) védelmet kap
- Térségi jelentőségű tájképvédelmi területen a tájképvédelmi szempontokat figyelembe véve lehet fejleszteni (25%-os védelem)

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen a bányászati tevékenység tilos, minden egyéb fejlesztést az övezet céljaihoz illeszkedően kell végezni (25%)

Az egyes fedvények átfedés esetén erősítik az adott terület védettségi szintjét. Ez alapján egy ötfokú skála állítható fel a táj terhelhetősége szempontjából, amit az alábbi kartogram szemléltet.

Bács-Kiskun megye területének tájterhelhetősége

Forrás: BKMTTrT Megalapozó Vizsgálatok

Kapcsolat a tájképvédelmi terület övezetével

Az OTrT végrehajtására hatályba lépett A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet). Az MvM rendelet 4. § (1) alapján a tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit.

Az MvM rendelet a tájjelleg, (tájkarakter), a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat értékeinek teljes körű megállapítását, továbbá a területfelhasználás és beépítés sajátos szabályozásának kidolgozását a megyei és települési tervezéshez delegálja.

Az övezet lehatárolását alátámasztja továbbá az is, hogy az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozat területi specifikus célként jelöli meg a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztését. Az Európai Tájegyezményhez való csatlakozásunk pedig megköveteli a tájak, tájképi értékek fokozott védelmét, a tájkarakter kutatását, feltárását, és annak fejlesztési tényezőként való hasznosítását.

Az övezetbe tartozó területek védelme érdekében a törvény egyes területfelhasználási kategóriák kijelölésével, valamint a bányászati tevékenység és a közműrendszerek elhelyezésével kapcsolatban állapít meg korlátozásokat. Meghatározza ezen túl a településrendezés eszközeiben alkalmazandó szabályokat, melyek az övezet települési szintű lehatárolását és védelmét biztosítják.

2.4. A tanyás területek övezete

A 49/2009 (V.27.) országgyűlési határozat értelmében a tanya, a tanya településrendszer és gazdálkodási forma a magyar nemzeti örökség része, amelynek fennmaradása, új életre keltése és fejlesztése nemzeti érdek. Magyarországon Bács-Kiskun megye területén található a legnagyobb kiterjedésű tanya terület. A mezőgazdasági termeléshez kötődő, a termőterületre kitelepült életvitel sajátos és igen jellegzetes mozaikos tájszerkezetet eredményez, mely kiterjedtségénél fogva az egész megye karakterére rányomja bélyegét. A mezőgazdasági termelés átrendeződésével, a tanyai élet egyre nehezebben fenntartható. A megélhetési problémák, a romló körülmények, illetve az alapvető szolgáltatások és infrastruktúra alacsony színvonala miatt nagy arányú az elköltözés. A tanya területek értékőrző, mezőgazdasági és turisztikai célú fejlesztése, az infrastruktúrák felújítása fontos célként szerepel a megye fejlesztési koncepciójában is. Ezt a célt tűzte ki a területrendezési terv is, de mivel a tanya területek olyan megyei övezetek, ahol a hatályos miniszteri rendelet tartalmazza a betartandó szabályokat, ezek önmagukban nem változtatnak a gazdasági, társadalmi szükségszerűségeken, a megyei önkormányzatoknak pedig csak a határozathozatallal lehet operatív beavatkozási területük.

Terület	Lakónépesség száma (fő)	Külterületen élő lakónépesség (fő)	Külterületen élők aránya %	Külterületen élők aránya járásonként %
Magyarország összesen	9 937 628	305 676	3,08	
Bács-Kiskun megye	520331	66132	12,71	
Bácsalmási járás	20094	754	3,75	3,75
Bácsalmás	6753	233	3,45	

Terület	Lakónépesség száma (fő)	Külterületen élő lakónépesség (fő)	Külterületen élők aránya %	Külterületen élők aránya járásonként %
Bácsbokod	2676	4	0,15	
Bácsborsód	1183	23	1,94	
Bácsszőlős	346	173	50,00	
Csikéria	866	106	12,24	
Katymár	2053	72	3,51	
Kunbaja	1552	0	0,00	
Madaras	2936	111	3,78	
Mátételke	468	8	1,71	
Tataháza	1261	24	1,90	
Bajai járás	66501	1875	2,82	2,82
Bácsszentgyörgy	156	0	0,00	
Baja	36267	1623	4,48	
Bátmonostor	1554	28	1,80	
Csátalja	1431	3	0,21	
Csávoly	1854	0	0,00	
Dávod	1963	9	0,46	
Dunafalva	886	64	7,22	
Érsekcsanád	2796	15	0,54	
Érsekhalma	639	15	2,35	
Felsőszentiván	1850	4	0,22	
Gara	2334	15	0,64	
Hercegszántó	2092	25	1,20	
Nagybaracska	2263	11	0,49	
Nemesnádudvar	1883	10	0,53	
Sükösd	3697	39	1,05	
Szeremle	1421	3	0,21	
Vaskút	3415	11	0,32	
Jánoshalmi járás	17341	709	4,09	4,09
Borota	1396	87	6,23	
Jánoshalma	9008	321	3,56	
Kéleshalom	417	218	52,28	
Mélykút	5200	41	0,79	
Rém	1320	42	3,18	

Terület	Lakónépesség száma (fő)	Külterületen élő lakónépesség (fő)	Külterületen élők aránya %	Külterületen élők aránya járásonként %
Kalocsai járás	52497	2727	5,19	5,19
Bátya	2094	116	5,54	
Drágszél	311	1	0,32	
Dunapataj	3172	20	0,63	
Dunaszentbenedek	866	0	0,00	
Dunatetőten	532	13	2,44	
Dusnok	2934	24	0,82	
Fajsz	1709	3	0,18	
Foktő	1586	15	0,95	
Géderlak	1015	6	0,59	
Hajós	3104	6	0,19	
Harta	3936	812	20,63	
Homokmégy	1366	571	41,80	
Kalocsa	17142	25	0,15	
Miske	1711	4	0,23	
Ordas	447	3	0,67	
Öregcsertő	807	71	8,80	
Solt	7019	833	11,87	
Szakmár	1205	190	15,77	
Újsolt	158	14	8,86	
Újtelek	357	0	0,00	
Uszód	1026	0	0,00	
Kecskeméti járás	155481	30523	19,63	19,63
Ágasegyháza	1893	492	25,99	
Ballószög	3260	1379	42,30	
Felsőlajos	888	291	32,77	
Fülöpháza	834	416	49,88	
Fülöpkab	1147	694	60,51	
Helvécia	4451	2306	51,81	
Jakabszállás	2591	827	31,92	
Kecskemét	111411	17281	15,51	
Kerekegyháza	6284	839	13,35	
Kunbaracs	613	149	24,31	

Terület	Lakónépesség száma (fő)	Külterületen élő lakónépesség (fő)	Külterületen élők aránya %	Külterületen élők aránya járásonként %
Kunszállás	1665	378	22,70	
Ladánybene	1620	648	40,00	
Lajosmizse	11050	3318	30,03	
Nyárlőrinc	2300	437	19,00	
Orgovány	3318	760	22,91	
Városföld	2156	308	14,29	
Kiskőrösi járás	54625	5760	10,54	10,54
Akasztó	3354	51	1,52	
Bócsa	1747	699	40,01	
Császártöltés	2371	5	0,21	
Csengőd	2052	471	22,95	
Fülöpszállás	2172	263	12,11	
Imrehegy	715	343	47,97	
Izsák	5650	389	6,88	
Kaskantyú	997	181	18,15	
Kecel	8711	426	4,89	
Kiskőrös	14236	1192	8,37	
Páhi	1217	240	19,72	
Soltszentimre	1269	102	8,04	
Soltvadkert	7309	796	10,89	
Tabdi	1070	254	23,74	
Tázlár	1755	348	19,83	
Kiskunfélegyházi járás	37455	6672	17,81	17,81
Bugac	2708	647	23,89	
Bugacpusztaháza	260	79	30,38	
Gátér	968	130	13,43	
Kiskunfélegyháza	30172	4232	14,03	
Pálmonostora	1849	703	38,02	
Petőfiszállás	1498	881	58,81	
Kiskunhalasi járás	43849	8230	18,77	18,77
Balotaszállás	1473	577	39,17	
Harkakötöny	887	179	20,18	
Kelebia	2583	1171	45,33	

Terület	Lakónépesség száma (fő)	Külterületen élő lakónépesség (fő)	Külterületen élők aránya %	Külterületen élők aránya járásonként %
Kiskunhalas	28285	3792	13,41	
Kisszállás	2480	401	16,17	
Kunfehértó	2156	326	15,12	
Pirtó	946	228	24,10	
Tompa	4267	1218	28,54	
Zsana	772	338	43,78	
Kiskunmajsai járás	18908	3806	20,13	20,13
Csólyospálos	1681	671	39,92	
Jászszentlászló	2448	387	15,81	
Kiskunmajsa	11229	1852	16,49	
Kömpöc	705	159	22,55	
Móricgát	457	307	67,18	
Szank	2388	430	18,01	
Kunszentmiklósi járás	29998	1598	5,33	5,33
Apostag	2056	32	1,56	
Dunaegyháza	1461	0	0,00	
Dunavecse	3881	27	0,70	
Kunadacs	1499	423	28,22	
Kunpeszér	680	143	21,03	
Kunszentmiklós	8561	260	3,04	
Szabadszállás	6093	516	8,47	
Szalkszentmárton	2877	95	3,30	
Tass	2890	102	3,53	
Tiszaújvárosi járás	23582	3478	14,75	14,75
Lakitelek	4449	508	11,42	
Szentkirály	1911	776	40,61	
Tiszaalpár	4898	521	10,64	
Tiszaújváros	11430	1634	14,30	
Tiszaug	894	39	4,36	

Bács-Kiskun megye külterületi lakónépességének száma és aránya járásonként és településenként Forrás: KSH 2011. évi népszámlálás

Bács-Kiskun az ország legtanyásabb megyéje, főként a Homokhátsághoz tartozó területeken igen magas a tanyákon élő lakosság aránya. Megyei átlagban a külterületeken élő állandó lakosság a 3,08%-os országos átlag több mint négyszerese, 12,7%, amely nem egyenletesen oszlik meg a megye járásai között. Míg a megye 11 járásából – a Bajai járás kivételével – 10

járás átlaga van az országos érték fölött, és ebből hat járásban a tanyán élők aránya 10-20% között változik, négy járásban 3-5% között alakult. Tekintettel a tanyás települések bőségére, a területrendezési terv az országos átlagnál magasabban, 5%-ban húzta meg a tanyás területek övezetéhez tartozó települések külterületi állandó lakossági küszöbértékét, és így a megye összesen 119. településéből 67 tartozik ehhez az övezethez.

Főként ezekben a településekben a településrendezés eszközeivel lehetőség szerint meg kell akadályozni a telkek felaprózódását, a tájidegen beépítések létrejöttét. Fejleszteni kell az infrastruktúrát, és be kell kötni a tanyákat a kerékpáros-, illetve túraútvonalakba.

A terv megvalósítása érdekében javasolt határozat pályázati megoldással kívánja feltárni a megyében a tanyák újszerű hasznosítására alkalmazható módszereket, hogy ezek összegyűjtésével és terjesztésével a tanyák tulajdonosai megfelelő beavatkozásokat tehessenek a tanyák megmentése érdekében.

A terv nem szól az esetleges új tanyák létesítésének feltételeiről, mivel azokat a településrendezési jogszabályok enélkül is egyértelműen tartalmazzák, ugyanakkor az ilyen témájú megyei övezet miniszteri rendeletben szabályozott tartalmától való eltérésre a megyei területrendezési terveket jóváhagyó megyei önkormányzatoknak nincs jogszabályi felhatalmazása.

2.5. Természetvédelem

Magterület övezete

Az övezet Bács-Kiskun megyében az egyedi jogszabállyal védetté nyilvánított országos jelentőségű védett természeti területeket (NP, TK, TT), az országos jelentőségű védelemre tervezett és a nemzetközi védelem alatt álló (Ramsari, bioszféra rezervátum) területeket, illetve a Natura 2000 területek nagyobb részét fedi le, összesen mintegy 135 ezer hektár kiterjedéssel.

A magterület övezetének előírása a beépítésre szánt területek kijelölését úgy szabályozza, hogy általános tiltás mellett lehetőséget ad a kijelölésre, ha a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó övezete körül zárja a települési területet, és a kijelölést más jogszabály nem tiltja. Ilyenkor van mód a 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendeletben meghatározott területrendezési hatósági eljárás lefolytatására, amelynek során kiadott engedély lehetőséget biztosít magterületen beépítésre szánt terület kijelölésére. A törvény a beépítésre szánt terület kijelölésének szabályozása mellett a közlekedési infrastruktúra-hálózatok, a közművezetékek és a járulékos közműépítmények elhelyezésére, valamint a külszíni művelésű bányatelek létesítésére, illetve bővítésére állapít meg szabályokat, a magterület élőhelyeinek védelme érdekében.

Ökológiai folyosó övezete

Az övezetbe olyan területek tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, puffertületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Felszínalaktani tagolódása alapján Bács-Kiskun megyében a folyók és holtágak, a csatornák, ritkább esetben a megmaradt erek és fokok képezik a folytonos folyosókat. Ezen vízfolyásokra ráfűződve sorakoznak az értékes természetközeli területek (erdők, gyepek), melyek láncolata adja a megszakított folyosókat.

Az ökológiai folyosó övezeti előírása a beépítésre szánt területek kijelölését a magterület övezetével azonos módon szabályozza. Az övezeti előírás kibővül a közlekedési infrastruktúra hálózatok, a közművezetékek és járulékos közműépítmények elhelyezésére, valamint a külszíni művelésű bányatelek létesítésére, illetve bővítésére vonatkozó korlátozó szabályokkal.

Pufferterületek övezete

A pufferterületek Bács-Kiskun megyében a magterületekhez és az ökológiai folyosókhoz szorosan kapcsolódva helyezkednek el. Jellemző, hogy míg a megye nyugati részén a védőövezet a védett természeti területek körül nagy kiterjedésben terül el és azokkal szerves kapcsolatban van, addig a keleti részen az ökológiai folyosók mentén, vagy egyes szigetszerűen elhelyezkedő védett természeti területek körül kisebb foltokat alkot csak.

A törvény a beépítésre szánt területekkel kapcsolatban állapít meg korlátozó szabályt.

2.6. Környezetvédelem – országos vízminőségvédelmi területek

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területnek minősülnek a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 2. melléklet szerinti területek.

Bács-Kiskun megyében a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területekre fokozott veszélyt jelent, hogy a felszíni szennyeződésre érzékeny, magas talajvízállású, dunai kavicssterasz területén található. Emellett a fajlagos vízfogyasztás elmúlt években bekövetkezett csökkenésével a szennyvizek koncentráltabbakká válva kerülnek ki a környezetbe.

Az övezetre vonatkozó szabály a bányászattal kapcsolatban fogalmaz meg korlátozásokat.

Az övezetbe a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. mellékletének besorolása alapján Bács-Kiskun megyében a Szelidi-tó és a Duna 1450-1497 szelvények közötti szakasz vízgyűjtőjén lévő befogadók tartoznak.

Az övezet lehatárolása a települések közigazgatási területére vonatkozik, nem a természeti viszonyok alapján lehatárolt vízgyűjtő területként jelenik meg. Az övezet területét az érintett települések rendezési terveiben pontosítani szükséges.

A környezeti kérdésekkel összefüggésben kell megemlíteni az illegális hulladéklerakás problémáját, ami Bács-Kiskun megyében is számos helyen jelent nehezen felszámolható problémát. A levegő védelme érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a hulladékok égetésének is, ami egyre jelentősebb tényezőjévé válik a hazai és a megyei légszennyezésnek is.

2.7. Mező- és erdőgazdálkodás

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Az övezetbe az agroökológiai adottságaik alapján kimagasló agrárpotenciállal rendelkező, ugyanakkor környezeti szempontból a legkevésbé érzékeny, ezért mezőgazdasági árutermelésre legalkalmasabb szántóterületek tartoznak. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek megóvása érdekében a törvény a beépítésre szánt területek kijelölését a 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendeletben meghatározott területrendezési hatósági eljárás lefolytatásához köti.

A megye mezőgazdasági modernizálásában fontos szerepe van a hagyományos mezőgazdasági művelésből adódó tájterhelés csökkentésének, és a környezetkímélő technológiák bevezetésének és alkalmazásának. Főként a tanyás térségekben lényeges az állattartásból származó hígtrágya elhelyezés minimális környezeti kockázati szintre történő csökkentése.

Az erdők övezete

Az erdők a stratégiai jelentőségű megújuló természeti erőforrások közé tartoznak, ezért védelmük érdekében a beépítésre szánt területek kijelölését a szabályozás a 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendeletben meghatározott területrendezési hatósági eljárás lefolytatásához köti. Az erdőterületek védelmét szolgálja továbbá az az előírás is, hogy a bányászati tevékenység engedélyezése során a kivett helyekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A terv a belterületi erdők területét – az OTrT-hez hasonlóan – a települési térségekhez sorolja. Kiemelkedő jelentőségű ugyanakkor ezeknek az erdős területeknek a megőrzése, amihez az erdőtörvény megfelelő alapot szolgáltat.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Az erdőtelepítésre javasolt területek lehatárolásának célja, hogy a Nemzeti Erdőtelepítési Program megvalósítására alkalmas területek védelmét a területrendezés során is meg lehessen valósítani. Az övezeti lehatárolást alapvetően az adott terület szántóföldi alkalmassága, erdőtelepítési alkalmassága és környezeti érzékenysége határozza meg.

Bács-Kiskun megye erdőtelepítésre alkalmas területei szórtan helyezkednek el, főként a megye É-i (Solti-sík Ny-i, Kiskunsági-homokhát É-i részén és a Pilisi-Alpári-homokhát, Dél-Tisza-völgy, Tiszazug kistáj területén), középső (Illancs kistáj területén) és K-i részén, patkó alakban (Kiskunsági-löszöshát D-i, a Bugaci-homokhát K-i, és a Dorozsma-Majsai- homokhát É-i részén).

Tekintettel arra, hogy az erdőtelepítésre javasolt területek egy kisebb hányada az ökológiai magterület és az ökológiai folyosók olyan területeit is feltünteti, ahol az alföldi táj sajátosságai miatt erdőtelepítés nem javasolható, így ezeket a területeket az OTrT előírásain belül az övezet nem tartalmazza.

2.8. Vízgazdálkodás

A megyei önkormányzat szerepvállalása

A megyei önkormányzatoknak jelenleg jogszabályban nevesített, közvetlenül ellátandó feladatkörük nincs. A vízgazdálkodás túlnyomó részben állami, kisebb részben települési önkormányzati feladat, számos magángazdasági szereplő részvételével. Mivel azonban a vízgazdálkodásért felelős állami szervezetek rendszerint saját szűken értelmezett ágazati feladataikban gondolkodnak, a települési önkormányzatok integráltan ugyan, de leginkább saját közigazgatási határaikon belül, a magángazdasági szereplők pedig a saját közvetlen körülményeikben, ingatlanában, ugyanakkor a vízzel kapcsolatos kérdések a legtöbbször integrált, és a településhatárokon túlnyúló gondolkodást igényelnek, indokolt – különösen a kiterjedt homokhátsági és folyómenti területekkel egyaránt rendelkező Bács-Kiskun megyében, hogy a megye vállaljon jelentős koordinációs szerepet a vízgazdálkodás szereplői között.

Ennek elősegítésére az ágazati munkarész a szokásosnál kissé bővebben ad tájékoztatást azokról a vízügyi és környezeti szempontokról, amelyekben a megyének segítenie indokolt a települések ilyen irányú munkáját, különösen az alábbi területeken.

1. A térségre vonatkozó vízellátáshoz, szennyvízelvezetéshez, felszíni vízrendezéshez, vízminőség védelemhez, valamint árvízvédelemhez kapcsolódó lakossági tájékoztatási rendszer kialakítása a környezettudatos szemlélet és magatartás kialakítása érdekében.
2. Az érvényben lévő környezetvédelmi rendeletek alkalmazása, esetleges módosítása.
3. Kapcsolódás a vízgazdálkodáshoz a következő területeken:
 - a. Csapadékvíz hasznosítás;
 - b. Talajvíz hasznosítás;
 - c. Vízelvezető árkok, tározók;
 - d. Korszerű meliorációs tervezés, vízgazdálkodás szükségessége, talajeróziók, belvizek megszüntetése;
 - e. Új vízmegtartó mezőgazdasági művelési módszerek, növényi kultúrák;
 - f. Vízbázisok védelme.
4. Vízkárelhárítás, katasztrófa-megelőzés, monitoring rendszerek létrehozása és működtetése.
5. Önkormányzatok, közműszolgáltatók, hatóságok együttműködése.
6. Kapcsolódás a helyi víziközmű-szolgáltatáshoz:
 - a. Vízellátás biztonsága;
 - b. Szennyvízelvezetés, tisztítás környezetkímélő módszerei;
 - c. Egészségvédelmi előírások, feladatok.
7. Együttműködés a megyei környezetvédelmi programok vízgazdálkodási feladatainak megvalósításában az illetékes szervezetekkel.
8. Kistérségi együttműködés, feladatok.

Lehetőségek

A területen egyszerre van jelen a vízhiány és a víztöbblet, ami a vízgazdálkodás fejlesztésében jelentős potenciálokat rejt magában.

A felszín alatti vízkészletek további csökkenésének megakadályozására több lehetőség is adódik, mint pl. a vízrendezés átalakítása, a víztakarékosság, vízvisszatartás és a vízpótlás különböző módjai, az illegális kutak számának csökkentése, a gazdálkodási mód megváltoztatása, a víztakarékos növénytermesztési technológiák bevezetése, a vízigényes növénykultúrák visszaszorítása, a tisztított szennyvizek visszatáplálása a felszín alatti vizekbe, a területi tározás.

A kiszáradt egykori tómedrek, buckaközi mélyedések, vízállásos területek többsége jelenleg is alkalmasak a víz átmeneti tározására, talajba szivárogtatására, időszakos többletvizek visszatartására.

A területhasználat megváltoztatása szintén jelentősen mérsékelheti a víz párologtatását, a talajvíz csökkenését.

Vízgazdálkodási térségek - irányelvek

A vízgazdálkodási térségek távlati célja a vízkészletek jó állapotának elérése, a természetes vízkészletek és a vízigények egyensúlyának megőrzése. Az EU Víz Keretirányelve előírásaihoz illeszkedve, a hatékony vízvédelem érdekében a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII.21.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően, a vízgyűjtőkön az integrált gazdálkodás követelményét érvényesíteni szükséges. A vízrendezési feladatokat a Víz Keretirányelv hármass feltételrendszerét szem előtt tartva, a műszaki, ökológiai és társadalmi feltételek együttes figyelembevételével és a vizek műszakilag lehetséges legjobb ökológiai állapotának megtartásával javasolt megvalósítani, az alábbiak szerint.

1. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben megfogalmazott célkitűzéseket, intézkedéseket figyelembe kell venni a településrendezési tervek készítésénél. A megyét érintő vízgyűjtő alegységek a következők:
 - 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna,
 - 1-16 Felső-Bácska,
 - 2-12 Nagykőrösi-homokhát,
 - 2-20 Alsó Tisza Jobb Part tervezési alegység.
2. A vízfolyások és állóvizek vízminőségének védelme érdekében az érintett vizek mentén szabályozott sávban mindennemű építési és egyéb tevékenység folytatásához az illetékes vízügyi hatóság hozzájárulása szükséges.
3. A vízfolyások külterületi szakaszait a településrendezési tervekben legalább 50-50 m széles sávban beépítésre nem szánt területként, korlátozott területhasználattal javasolt szabályozni, a meglévő természetes medervonalakat, holtágakat és a vizeket kísérő természetes növényzetet pedig meg kell őrizni.
4. A vízfolyások diffúz terhelésének csökkentését, megszüntetését el kell érni a mezőgazdasági ágazat együttműködésével, amely a szükséges lépéseket az EU-KAP keretében ösztönzött gazdálkodási gyakorlatokkal összehangolja.
5. A vízfolyások, vizes élőhelyek egyben ökofolyosók is, az ökofunkciót erősíti az emberi beavatkozások nyomán eltűnt, vagy meggyérült parti vegetáció helyreállítása, a vízfolyások menti, az adott területre jellemző, őshonos fafajokkal történő fásítás.
6. A kis kiterjedésű időszakos, illetve állandó vizű tavak felszámolását el kell kerülni, mivel jelentős természeti értéket képviselnek.
7. Az intézkedések tervezése során különös hangsúlyt kell helyezni a vízgyűjtőkön található, ex lege védett lápok és szikes tavak megóvására. Ezeknek az érzékeny élőhelyeknek jellemző problémája a vízhiány, ami elsősorban a környezetükben történő gazdálkodás módosításával enyhülhet. Ilyen intézkedés a művelési ág váltás és a területi vízviszatarlás. Ezeket az intézkedéseket elengedhetetlennek tartjuk minden olyan vízgyűjtő víztesten, amelyen szikes tó vagy láp fekszik.
8. A természetesnek tekintett víztesteken a hidromorfológiai terhelések megszüntetése, de legalább mérséklése alapvető feladat. Az erősen módosított víztestek esetében legalább a védett területekkel érintett szakaszokon szükséges a terhelések csökkentése. A mesterséges víztesteken a legcsekélyebbek az ökológiai elvárások, miközben ezek mégis jelentős terheléseket okozhatnak a védett területeken, ahol nem ritkán a csatorna megszüntetése/áthelyezése a hatékony beavatkozás. A másik lehetőség a védett

területekkel érintett szakaszokon kiöblösödések és rövid „természetes” csatornaszakaszok kialakítása.

9. A vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait - a vizes élőhelyek védelme érdekében - meg kell őrizni. A vízepítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni.
10. Természeti területen – a jogszerűen beépített területek, valamint vízjogi engedéllyel rendelkező építmények kivételével – tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren, tavak partjától számított 100 méteren belül, valamint a vízfolyások hullámterében új építmények elhelyezése. Ezen kívüli elhelyezések esetén is figyelemmel kell lenni az extrém esős időjárás által okozott várható hatásokra.
11. A vízrendezési, vízkár-elhárítási feladatok megoldása egy-egy vízrendszeren belül csak koordináltan végezhető, belterületi vízrendezést csak rendezett (felújított) befogadó esetén lehet elvégezni.
12. A mederrendezés elsőrendű szempont, mert ezek a vizek a végbefogadói a beépített területekről érkező csapadékvíz-hálózat által szállított nagy mennyiségű, hirtelen jelentkező csapadékvíznek. A vízfolyások felújítása, alaprendezése során figyelmet kell fordítani a mederrendezések környezetbe illő megvalósítására, a természeti környezetben természetes anyagok felhasználásával, művi környezetben (belterület), az épített környezetbe illesztve.
13. 20 személygépkocsi befogadóképességűnél nagyobb gépkocsi-parkolók felületéről az összegyűjtött csapadékvizeket csak olajfogón átvezetve lehet a csapadékvíz-csatornába bekötni, továbbá a parkolóban összefolyó csapadékvíz zöldfelületre nem vezethető.
14. A „zöld csapadékvíz szabályozás” módszereit előnyben kell részesíteni, hogy az erősen urbanizálódott városrészekben elősegítse a beszivárgás és párolgás természetes folyamatainak legalább részbeni visszaállítását.
15. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 2015. július 16-tól hatályos módosításával a csapadékvíz-gazdálkodás a törvény által telepített kötelezően ellátandó feladat. A feladatellátáshoz szükséges - gazdasági - feltételeket jogszabálynak kell meghatározni.
16. A belterületi csapadékvíz-gazdálkodást a TOP a „Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés” intézkedések közé sorolja. A prioritástengelyhez tartozó indikátor pedig a „Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza”. A vízrendezési beavatkozások esetében szükséges, hogy ezeket átfogó, az adott vízgyűjtő egészére kitekintő módon tervezzék meg. Ellenkező esetben a települési csapadékvíz-elvezetési projektek a külterületi rendszerek további leromlását, eróziót, illetve a környező térségek vízháztartásának megváltozását, a vizes élőhelyek károsodását okozhatják.

Árvízvédelmi rendszerek és építmények

1. A Kormány 2005/2000 (I.18.) sz. határozatának megfelelően az állam kizárólagos tulajdonában lévő elsőrendű árvízvédelmi műveket az átlagosan 100 éves visszatérési idejű jégmentes árvíz elleni védelemre kell kiépíteni. A határozat nyomán elvégzendő feladatok teljes körű megvalósítása hosszabb időtávot igényel, melyen belül a konkrét ütemezés az árvízvédelmi tapasztalatok, a talajmechanikai és más műszeres tapasztalatok során szerzett ismeretek szerint alakítható ki, a veszélyeztetett lakosság lélekszámának és a várható károsodás költséghaszon elemzésének figyelembevételével.

2. Árvízvédelem, folyószabályozás tekintetében prioritása van
 - az árvízvédelmi fővonalak biztonsága és állékonysága megőrzésének, lehetőség szerint növelésének (nem kellő biztonságú töltésszakaszok, ősmeder kereszteződések),
 - a hordalék és a jég levezetésének, illetve a meder egyensúlya megtartásának.
3. Az árvédelmi töltés hullámtéri és mentett oldalán az előírt védőtávolságokat be kell tartani, ott csak a jogszabályban meghatározott tevékenység folytatható a 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet és a 30/2008 (XII. 23.) KvVM rendelet szerint. A folyók mindenkor középvízi parti éle mentén a parti sávot szabadon kell tartani és ott csak a jogszabályban (a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet) meghatározott tevékenység folytatható.
4. Fakadó (szivárgó) vizek által veszélyeztetett területeket a településszerkezeti tervben, illetve a helyi építési szabályzatban fel kell tüntetni, és meg kell állapítani a vonatkozó korlátozásokat, tilalmakat.
5. A lakott területek árvízi biztonságának megteremtése céljából szükségessé válhat a vízviszatartások különböző módszereinek alkalmazása (művelési ágváltoztatások, záportározók, árvízcsúcs-csökkentő tározók stb. létesítése)
6. A mentesített ártéri öblözetek területén, a mélyfekvésű, „vízjárta területen” a településrendezési tervekben új beépítésre szánt területek csak korlátozó feltételekkel, vagy egyáltalán nem jelölhetők ki.
7. Az övezet hullámterei és általában a hullámterek, mint az ökológiai hálózat szerves és meghatározó részei – amennyiben nem minősülnek védett természeti területnek – természeti területként kezelendők, ahol az árvíz biztonságos levezetésének elsődlegességét figyelembe kell venni.

Belvízvédelmi rendszerek

1. A főművek és a közcélú (másodlagos) művek vonatkozásában folytatni kell a belvízrendszerek rekonstrukcióját (csatorna, illetve szivattyútelep).
2. A vízkár-elhárítási (belvízvédelmi) tevékenység szervezett és koordinált végzéséhez meg kell teremteni az állami, a társulati és az önkormányzati művek, valamint az üzemi csatornák szabályozott üzemeltetésének szinkronját.
3. Fokozott figyelmet kell fordítani a belvízi csatornák karbantartása, hogy alkalmasak legyenek az egyre rapszodikusabb időjárás körülmények között az egyszerre nagy mennyiségben lezúduló és az összegyűlő belvizek levezetésében.
4. A vízrendezés távlati feladatainak megfogalmazásánál a terület érzékenységgel, értékével, potenciálisan veszélyeztetett hozamával arányos megoldásokat indokolt szorgalmazni, kiemelve a belvíz-tározás és a vízviszatartás kérdését.
5. Az ökológiai célú vízforgalom és az öntözővíz szétosztása területén a belvízi főművek kihasználását fokozni kívánatos (kettős hasznosítás).
6. A műtárgyak átépítésére, létesítésére az egyéb fejlesztések alkalmával célszerű elsősorban sort keríteni.
7. A torkolati és a közbenső átemelő belvízi szivattyútelepek átépítésére vonatkozó programot meg kell valósítani és a rendelkezésre álló forrásoktól függően ütemezni a munkákat.

8. A belvíztározók többcélú használatát kívánatos összehangolni a vízügyi, természet- és környezetvédelmi érdekekkel, valamint biztosítani kell a feltöltés és leürítés feltételeit.
9. A véstározókkal közvetlenül határos belterületi településrészek esetében vizsgálandó a belterület műszaki védelmének indokoltsága és középtávú megoldása.
10. A vízpart menti települések belterületén összegyűjtött csapadékvizet közvetlen a vízfolyásba vezetni csak előzetes tisztítás (olajfogó, homokfogó stb.) után az illetékes vízügyi hatóság engedélyével lehet.
11. A rendszeresen belvízjárta területeken történő beépítések esetén a terület vízelvezetését meg kell oldani, esetleg építési korlátozást, vagy építési tilalmat szükséges elrendelni, ellenkező esetben gondoskodni kell a térszín feltöltéséről, illetve az építmények kiemeléséről, valamint a terület csapadékvíz elvezető rendszerének kiépítéséről és folyamatos működtetésének, üzemeltetésének biztosításáról.
12. A települések területrendezési terveinek készítése során célszerű figyelembe venni az elmúlt időszak belvíz helyzetéből szerzett tapasztalatokat. A lehullott rendkívüli csapadék mennyiségek hatására kialakult vízborítások könnyen lehatárolhatóvá teszik az egyes települések mély fekvésű, lefolyástalan, belvízi elöntéssel veszélyeztetett területeit, amelyek hasznosítását adottságaihoz célszerű igazítani
13. A belvíz által veszélyeztetett mezőgazdasági területeken figyelembe kell venni a természet kultúrák belvízérzékenységét, a hullámtereken pedig biztosítani kell az árvizek akadálytalan levezetését. Ennek megfelelően célszerű a művelési ágat, valamint a művelési módot megválasztani, illetve megváltoztatni (ehhez azonban országos léptékű koncepcióváltás és a támogatási rendszerek jelentős finomítása szükséges).

Térségi jelentőségű öntözőrendszerek

1. Az Alföld belterjes mezőgazdasági térségeinek strukturális fejlesztését az öntözésfejlesztéssel együtt javasolt kezelni.
2. Az öntözés elterjesztéséhez szükséges a birtokkoncentráció elősegítése.
3. A megye hátsági területein lévő és prognosztizálható vízhasználók számára a Duna- és a Tisza-völgyi vízkészlet-gazdálkodás keretén belül biztosítani kell a szükséges vízmennyiséget.
4. A vízkészlet-gazdálkodásban fokozott szerepet indokolt kapnia a vízvisszatartásnak.
5. A vízfelhasználás időbeli és területi összhangja biztosítása érdekében megfelelő szinten javasolt fenntartani, illetve fejleszteni a vízkészlet-gazdálkodási nagyműtárgyakat, tározási lehetőségeket és öntözőcsatornákat.
6. Olyan területen, ahol a felszíni vízhálózat (öntöző vagy kettős működésű csatornák), vagy arra települő öntözőrendszerek találhatóak, minden öntözésfejlesztési beruházás esetében már a tervezés során vizsgálni kell a felszíni vízből való öntözés lehetőségét.
7. Nem lehet ott felszín alatti vízből öntözést engedélyezni, ahol a védett terület vagy NATURA2000 terület elfogadott kezelési terve ezt tiltja.
8. A felszín alatti vízkészletek megőrzése érdekében javasolt elkerülni a felszín alatti vizek (FAV) öntözővízként történő hasznosítását azokon a területeken, ahol az Országos Vízügyi-gazdálkodási Terv alapján a FAV mennyiségi állapota „gyenge” minősítésű.

Térségi övezetek

Vízminőség védelmi terület övezete

A. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

1. Általában indokolt felszámolni, vagy biztonságos műszaki védelemmel ellátni, minden olyan tevékenységet, amely az ivóvízbázist bármilyen formában veszélyezteti.
2. Az övezet által érintett településeken szorgalmazni kell a teljes szennyvízcsatornahálózat kiépítését, korszerű szennyvíztisztítók létesítését.
3. A települések belterületén lévő használaton kívüli, szikkasztó aknaként használt ásott kutakat meg kell szüntetni.
4. A kisebb településeken, külterületi lakott helyeken és üzemi telepeken, ahol a csatornahálózat kiépítése nem lehetséges, szakszerű egyedi szennyvízelhelyezést (zárt rendszerű szennyvíztárolók, szikkasztók), vagy természetközeli szennyvíztisztítási módszert kell alkalmazni.
5. A fokozottan érzékeny területeken a tisztított szennyvizek befogadóba vezetésekor figyelemmel kell lenni a befogadó vízfolyás kis vízhozama miatt esetlegesen bekövetkező szennyezés megakadályozására. Mérsékelni szükséges az élővízbe bevezetett tisztított szennyvizek által okozott szervesanyag-terhelést.
6. A sérülékeny környezetben lévő felszín alatti vízkészletek védelme kiterjed az üzemelő, a tartalék és a távlati hasznosításra kijelölt vízbázisokra egyaránt.
7. Az övezetben lévő használaton kívüli mélyfúrású kutakat indokolt megszüntetni, a többi kút vízjogi engedélyét pedig rendezni. A feladatok elvégzéséhez az önkormányzatoknak állami forrásból kellene fedezetet biztosítani.
8. Az önkormányzatok kezelésében lévő szabadkifolyású közutak felújítását, karbantartását szükséges elvégezni.
9. Az övezetbe tartozó településeken támogatni kell a térségi kommunális hulladékgyűjtő rendszerekhez való csatlakozást, a felhagyott hulladéklerakók rekultivációját, illetve az illegális hulladéklerakások felszámolását.
10. Az övezet területén csak olyan mezőgazdasági tevékenység folytatható, amely megfelel az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvénynek, illetve a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet előírásainak.
11. Az övezetbe tartozó települések szabályozási tervének készítése, ill. felülvizsgálata során – még a védőzóna kijelölése előtt – figyelemmel kell lenni az érintett terület és a vízbázis esetleges felszín alatti kapcsolatára.
12. A vízrendezés, művelési ág változás, bányászati tevékenység, valamint a bányászati tevékenység által megváltozott területhasználatoknál (pl. bányatavak) biztosítani szükséges a felszín alatti víz utánpótlódásának mennyiségi és minőségi fenntartását, védelmét.
13. Az ivóvízbázis-védelmi területeken különös figyelmet kell fordítani a szennyvízkezelés mielőbbi megoldására, valamint az állattartó telepek rekonstrukciójára.
14. A felszín alatti vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme érdekében a használt vizek kezelése, tisztítást követő hasznosításának elősegítése szükséges.

15. Nitrátérzékeny területeken a helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályainak betartása szükséges.

B. Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete

1. Az övezet területén új beépítésre szánt terület kijelölése csak a keletkező szennyvizek megfelelő kezelése – területről elvezetése, vagy területen belüli megfelelő tisztítása – esetén javasolható.
2. A felszíni vízkészletek vízminőségének hatékony védelmét elsősorban a holtágak, tavak, víztározók esetében szükséges biztosítani, különös figyelmet fordítva az ivóvíztározókra. Ezekben a területeken alapvető fontosságú a szennyvízcsatornázás.
3. A szennyeződésre érzékeny befogadóknál az állóvizek, valamint vízfolyások terhelhetőségét egyedileg kell meghatározni.
4. A természetes vízfolyások mentén biztosítani kívánatos a védőterületek természet közeli kialakításának, a vízfolyások revitalizációjának lehetőségét.
5. Fontos szem előtt tartani a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek azt az alapelvét, hogy az ország összes felszíni vize számára legalább „általános” védettséget kell biztosítani, így Bács-Kiskun megye nem kiemelt folyói, patakjai, tavai esetében is.
6. A településrendezési tervekben indokolt a be nem épített lehatárolt területeket beépítésre nem szánt területfelhasználási egységekként szabályozni.
7. Az építésügyi előírások körültekintő szabályozása szükséges a területek „elépítésének” megakadályozása és a környezetszennyezés mérséklése érdekében.

Nagyvízi meder övezete

1. A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletnek megfelelően a hullámtéri területeken csak a meder és a hullámtér használatával, a vízfolyás fenntartásával közvetlenül összefüggő építmény helyezhető el.
2. A hullámtéren – amely a folyó nagyvízi medrének része – elsődlegességet biztosítva az árvíz biztonságos levezetésének, minden használatot az árvízvédelmi szempontoknak kell alárendelni.
3. A turizmust és a vízi sportokat kiszolgáló létesítményeket a mentett oldalon javasolt kialakítani.
4. Nyílt ártéri területen bármely létesítmény elhelyezéséhez az illetékes vízügyi hatóság engedélye szükséges.

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

1. A belvízkárok elleni védekezésben fokozottan ki kell használni az adott terület adottságaihoz igazodó területhasználatban rejlő lehetőségeket.
2. A mély fekvésű, belvíz által gyakran veszélyeztetett területeket fokozatosan javasolt kivonni a szántóföldi művelésből és más művelési ágban hasznosítani (pl. erdősítés). A művelési ág váltást komplex kategóriaként indokolt kezelni, ahol figyelembe kell venni a domborzati, talajtani, vízgazdálkodási, illetve mezőgazdasági, természetvédelmi és környezetvédelmi szempontokat egyaránt.

3. A belvízzel veszélyeztetett és mély fekvésű, rossz termőképességű területek vízrendszerét és használatát célszerű az adottságokhoz igazodva állandó vagy időszakos vízfelületként, vízvisszatartási területként, halastóként, vizes élőhelyként, gyep, nád, erdő művelési ágban hasznosítani, illetve az újszerű ártéri tájgazdálkodás célterületeként tervezni.
4. A megyében az új területhasznosítási elképzelések, a földhasználat és birtokkoncentráció kialakítása során ajánlott figyelembe venni a terület melioráltságát és vízháztartási állapotát.
5. A bel- és külterületi vízrendezést komplexen javasolt kezelni.
6. Az övezetben a természetvédelmi törvény alapján javasolt kijelölni a természet közeli területeket és vizes élőhelyeket (ökológiai vízellátás megoldása céljából).
7. A többcélú hasznosítás összehangolása javasolt a természet- és környezetvédelmi szempontokkal (vízi és vizes élőhelyek növelése). Elő kell segíteni, hogy a gazdák csatlakozzanak az agrár-környezetgazdálkodási célrendszerekhez.
8. A természetvédelmi értékeket jelentő vizes élőhelyeket és nedves réteket érintő csatornák üzemeltetését az alapvető funkció biztosításának figyelembevételével, a természetvédelmi szempontokat figyelembe véve szabályozni javasolt.

A megye területére érvényes tervek

Kvassay Jenő Terv–Nemzeti Vízstratégia

A Kvassay Jenő Terv (KJT) a vízgazdálkodás 2030-ig terjedő keretstratégiája és 2020-ig terjedő középtávú intézkedési terve. A kormány 2013-ban határozott az elkészítéséről, majd az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízásából 2015-ben elkészült a stratégia tervezete. A KJT szorosan kapcsolódik a Víz Keretirányelv céljaihoz, továbbá a felülvizsgált Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervhez. A Stratégia bemutatja a klímaváltozás negatív hatásait a vizeinkre és a hazai vízgazdálkodásra. A KJT az éghajlatváltozást kiemelt veszélyforrásként kezeli, mert a környezeti változás negatív hatásainak nagy része a vízhez, és annak légkörben történő körforgásához köthető. A jövőbeli időjárási szélsőségek az elérhető víz mennyiségének csökkenését eredményezhetik, miközben a társadalom és gazdaság részéről a vízigények várhatóan növekedni fognak. Ez jelentős kihívást ró a vízkészlet-gazdálkodásra és vízminőség-szabályozásra. A KJT az MTA által kiadott dokumentumra hivatkozva kiemeli, hogy a vízproblémák jelentős részének kiváltó oka a hagyományos vízgazdálkodáson kívül esik. Megoldásukhoz nem elegendők a hidrotechnikai eszközök, hanem ágazatközi együttműködésekre és a társadalmi értékrend megváltoz(tat)ására is szükség van. A vízgazdálkodás meghatározó kihívásai közé kell sorolni a területhasználati módok változását is (pl. a birtokszerkezet megváltozása; művelésre alkalmatlan, vízjárta területek művelésbe vonása; a városiasodás stb.).

A KJT rögzíti, hogy a jelenlegi vízügyi szabályozás esetenként nem megfelelő az alkalmazkodás támasztotta új kihívások kezeléséhez. A területi vízgazdálkodás (árvízmentesítés és -védekezés, síkvidéki vízrendezés, belvízvédekezés, dombvidéki vízrendezés; mezőgazdasági vízgazdálkodás; térségi vízszétosztás, folyógazdálkodás, vízi utak, vízenergia-hasznosítás) kulcsfontosságú. Ennek alapinfrastrukturái azonban nem hasznosítás-orientáltak, defenzívek és rugalmatlanok. A jövő vízgazdálkodás legnagyobb kihívásának a KJT azt tartja, hogy miként legyen megelőző, és hogyan tegyen szert rugalmas eszközökre. Az évszázados hagyományú „létesítmény-központú” (hard) vízepítéssel szemben a vízigényt és -kibocsátást befolyásoló, integrált (soft) vízgazdálkodás bevezetését szorgalmazza a Terv.

Vizes területek létesítése

A megyében fekvő települések többségének belterületén jelenleg nem található nyílt vízfelület, annak létesítése ugyanakkor kedvezőnek minősülne a várható éghajlati feltételekhez való alkalmazkodás szempontjából, hiszen érdemi kiegyenlítő hatást lenne képes kifejteni szűkebb környezetének mikroklímájára. Bár Bács-Kiskun megye természeti adottságai csak mérsékelten, és egyes kisebb kiterjedésű, foltszerűen elhelyezkedő területeken alkalmasak állandó vízfelületű tavak létesítésére és fenntartására, a települési csapadékvíz elvezetéséhez kapcsolódóan azonban számos helyen nyílik lehetőség záportározók kialakítására, amelyek vízutánpótlását a települések területén összegyűjtött csapadékvíz, valamint az időszakosan jelen lévő belvíz biztosíthatja. A záportározó – jellegéből fakadóan – nem képezne egész évben nyílt vízfelületet, ugyanakkor a csapadék- illetve belvíz beszivárgását követően is vizes-nedves térszínek maradnának fenn a helyén, amely önmagában kedvező hatást gyakorolna a szűkebb környezet mikroklímájára. Az intézkedés záportározók létrehozásának ösztönzését, az azokhoz szükséges feltételek, adottságok feltárását szorgalmazza, amelyek között kiemelt szerepet kap a megyében megvalósult ez irányú mintaprojektek (pl. Bátya) eredményeinek széleskörű ismertetése is.

Homokhátság „keleti mintaterület” komplex vízgazdálkodásának fejlesztése

A keleti mintaterületen cél a használt vizek helyben tartásos hasznosítási gyakorlatának kialakítása, alkalmazása mellett a területi vízhiány mérséklésével, vízpótlással az élővilág, a természeti értékek megőrzése, a természetes élőhelyek degradálódásának megállítása, élőhelyek területi növelése.

A mintaterület vízpótlásának lényegi elemei és helyszínei:

I. Folyami vízkészletre alapozott vízpótló rendszer:

- Tiszaalpári vízpótló rendszer rekonstrukciója és továbbfejlesztése a hatásterület kiterjesztésével;
- A szivattyútelepek energiaellátására megújuló energiahasznosító telep létesítése
- Baloghalmi csatorna rekonstrukciója;
- Új csatorna építése a Csongrád-Bokrosi Sóstó tározó elkerülése érdekében a Nyárlőrinc-pusztai tározótól, a Kőrösi-csatorna meglévő medrének felhasználásával a Csukáséri-főcsatornáig;
- Nyárlőrinc pusztai tározó létesítése.

II. Használtvizekből származó vízkészletekre és felszíni összegyűlekezésből származó vízkészletekre alapozott tározó fejlesztések:

- Kecskeméti tározó fejlesztése,
- Városföldi tározó létesítése,
- Móczár tanyai tározó létesítése.

III. A felszíni összegyűlekezésből származó vízkészletekre alapozott tározó fejlesztések:

- Csongrád-Bokrosi Sóstónál új beruházás nem tervezett, vízgazdálkodásának javítása extrém szárazság (havária) esetén a vízpótlási lehetőség biztosításával történik;
- Gátéri Fehértó vízgazdálkodásának javítása szintén extrém szárazság (havária) esetére vízpótlási lehetőség biztosításával történik;

- Indikátorok: a visszatartható felszíni vízkészlet legalább 50%-ának visszatartása;
- A természetvédelmi területek ökológiai vízigényének legalább 80%-os biztosítása.

Közvetlenül érintett települések: Kecskemét, Nyárlőrinc, Városföld, Tiszaalpár, Kunszállás, Kiskunfélegyháza, Gátér, Pálmonostora

Homokhátság „nyugati mintaterület” komplex vízgazdálkodásának fejlesztése

A mintaprojekt a Homokhátságnak a Kecskeméttől nyugatra a Dunavölgyi-főcsatornáig húzódó területére esik. Az érintett települések a következők: Ágasegyháza, Ballószög, Csengőd, Fülöpháza, Fülöpszállás, Helvécia, Izsák, Jakabszállás, Kerekegyháza, Kunadacs, Orgovány, Páhi, Soltszentimre, Szabadszállás. A tervezett mintaprojekt első sorban a természetvédelmi oltalom alatt álló területek vízpótlását célozza, mintegy 17 millió m³ víz tározásával. Ezen felül 18 millió m³ belvíz tározási kapacitás is rendelkezésre állna a tervezett fejlesztéseknek köszönhetően, tehát a természetvédelmi, klímavédelmi víztározás nem rontaná a térség belvízvédekezési képességét. A csapadékosabb időszakokban a Dunavölgyi főcsatorna vízkészletéből lenne lehetőség feltölteni a tározókat. Belvízi védekezés esetén, szintén a Duna-völgyi főcsatorna tudná befogadni a felesleges vízkészletet.

A rendszer üzemeléséhez mélyfekvésű, egykori vízállásos területek végtöltéssel történő lezárásával lennének tározóterek kialakítva. Számos csatorna kerülne átalakítása, jelentős hosszban lenne szükséges kikotorni a csatornákat, illetve több műtárgy rekonstrukciója is indokolt lenne.

Települési csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése

A települések belterületére lehulló csapadék jelentős hányada elvezetésre kerül árkokban, csatornában. A több évtizeddel ezelőtt tervezett elvezető rendszerek nem tudnak megbirkózni a rövid idő alatt lehulló nagyobb mennyiségű csapadékkal. Ezért intenzív csapadékhullás után a megye településeinek mélyebben fekvő részein időszakos elöntések keletkeznek. Ugyanakkor a hátsági területeken jelentős vízhiányos időszakok is jellemzők, ezért a lehulló csapadék területen tartása is kiemelt fontosságú.

E problémahalmaz rendszerszintű kezelésének elősegítése érdekében – elsősorban nagyvárosok esetében – ösztönözni kell a vízgazdálkodási, ezen belül a csapadékvíz-gazdálkodási és hasznosítási koncepciók elkészítését. Ezen felül minden települési típus esetében vízvisszatartási, vízpótlási és vízgazdálkodási pilot programok indítására van szükség, amelynek tapasztalatai megoszthatók és terjeszthetők a megye településein a lakosság, a döntéshozók, intézmények és gazdálkodó szervezetek körében. A legjobb megoldások érdekében javasolható a Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervének 8-6 mellékletét képező Települési csapadékvíz-gazdálkodási útmutatóban foglalt, település szintű megoldások figyelembe vétele és gyakorlati hasznosítása.

A nagyobb települések esetében, ahol már jellemzően korábban kiépült az elvezető rendszer, nagyobb kapacitással rendelkező záportározók kialakítása javasolt. A belterülethez közel lévő tóval rendelkező települések esetében célszerű a csapadékvíz-gazdálkodást integrálni egy komplex települési vízgazdálkodási rendszerbe pl. csapadékvizek hasznosítása tavak vízpótlására, vizes élőhelyek kialakítására stb. A belterületről származó csapadékvizeket célszerű szűrőmezős tisztítással hasznosítani.

A belvízzel veszélyeztetett településeken olyan csapadékvíz-gazdálkodási rendszer kialakítása javasolt, ami olyan jelentős puffer-kapacitással rendelkező tározókba vezeti a vizet,

ami nem terheli tovább a belvizes időszakban jelentősen túlterhelt külterületi csatornahálózatot.

A jelentősebb műszaki beavatkozásokon túl, célszerű az egyes ingatlanokon belüli víz visszatartási lehetőségekre (burkolt felületek csökkentése, csapadékvíz visszatartása és kerti locsolóvízként történő hasznosítása, víztakarékos gyep- és kertgondozási gyakorlat alkalmazása) is felhívni a tulajdonosok figyelmét, lakossági szemléletformálási akciók keretein belül.

A fentiek alapján víz visszatartáson és csapadékvíz- vízhasznosításon alapuló rendszer kiépítése javasolt az alábbi települések egészén vagy egyes településrészeken:

- Kecskemét,
- Kiskunfélegyháza,
- Kiskunmajsa,
- Soltvadkert
- Kiskőrös,
- Kiskunhalas,
- Jánoshalma.

A belvízzel veszélyeztetett területek települései közül, az alábbiak esetében, a csatornahálózatot és a külterületet tehermentesítő puffer-tározók kialakítása javasolt:

- Tass,
- Kunszentmiklós,
- Kalocsa.

„Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója II.” projekt

A megye területén található vízfolyások, csatornák elsődleges rendeltetése a víz elvezetése volt. A klímaváltozás hatásainak enyhítése érdekében, az alföldi belvízgazdálkodás teljes szemléletváltása kezdődött meg. A korábban a belvizek elvezetésére használt csatornák többsége a terület víz visszatartó képességének növelésére is hasznosítható. A mélyfekvésű, víztározásra is alkalmas területek, illetve az egykori tómedrek, mint természetes víztározók feltöltése a csatornahálózat segítségével lehetséges.

Továbbá magukban a csatornában is jelentős mennyiségű vízkészlet tározható, amennyiben nincs szükség az elvezető kapacitásukra. Ahhoz, hogy a csatornák el tudják látni a fenti kettős feladatot, több esetben a meder keresztmetszvényének átalakítására van szükség, illetve a víz visszatartást és vízkormányzást biztosító műtárgyak (tiltók, zsilipek stb.) kialakítása indokolt.

Az ATIVIZIG működési területén az ún. „belvíz II.” projekt keretein belül, a Dong-ér (29 műtárgy fejlesztése és rekonstrukciója), a Pecsora csatorna (18 műtárgy fejlesztése és rekonstrukciója), a Csukáséri főcsatorna (14 műtárgy fejlesztése és rekonstrukciója), Kővágó-ér, a Félegyházi vízfolyás (1 műtárgy fejlesztése és rekonstrukciója) a Galambos-éri-csatorna, a Gátéri-csatorna, a Gátér-Fehértói összekötő csatorna és a Szentkút-éri csatorna víz visszatartást biztosító beruházása tervezett.

Tavak, vízállásos területek vízkészletének biztosítása

Bács-Kiskun megye déli felében több olyan tó található, amely egykor nagy vízfelülettel és vízkészlettel rendelkezett. Ezek hidrológiai és biológiai állapota mára jelentősen leromlott.

Számos esetben csak felszín alatti vízből származó folyamatos pótlással lehetséges az egykori vízfelület töredékének is a fenntartása. A tavak vízkészletének kutakból történő folyamatos pótlása hosszú távon nem tartható fenn. A tómedrek kotrása tovább rontott a helyzeten, mert több esetben a vízzáró rétegek is sérültek, így a tavak vízkészletének elvesztése fokozódott.

A tavak vízvisszatartását, vízpótlását minden esetben az adott víztest hidrológiai tulajdonságaira, vízmérlegére, mikroklimatikus adottságaira lehet alapozni. Minden esetben fel kell mérni az adott tó ökológiai állapotát, hidrogeológiai sajátosságait, fizikai-morfológiai jellemzőit (iszapvastagság, medermélység stb.), illetve meg kell határozni az ökológiai vízigényét, a rekreációs hasznosításhoz szükséges vízszintet. Az ökológiai és vízvédelmi szempontok figyelembevételével, a klímavédelmi szempontok (minél nagyobb vízfelület, annál nagyobb párolgási potenciál, annál kedvezőbb mikroklimatikus hatás) is szerepet kell kapjanak a tavak vízpótlásának és revitalizációjának tervezése során. Az intézkedés keretein belül meg kell határozni a tavak optimális vízszintjét, majd fel kell mérni, hogy az ehhez szükséges vízkészletet milyen forrásokból lehetséges biztosítani (pl. csapadékvíz, tisztított szennyvíz stb.), illetve milyen műszaki beavatkozás (pl. résfalazás, vízkormányzó művek kialakítása) szükséges annak érdekében, hogy az állóvíz vízkészlete helyben maradjon.

A tavak hasznosítása, üzemeltetési rendje (fürdőzés, horgászat stb.) is felülvizsgálatra szorul annak érdekében, hogy a tavak vízkészlete megfelelő minőségű és mennyiségű legyen a jövőben.

Az intézkedésben megfogalmazott vizsgálatokat, tervezési feladatokat, illetve az esetleges kivitelezési feladatokat minimálisan az alábbi helyszíneken szükséges elvégezni:

- Kiskunhalas Sós-tó,
- Kunfehértó,
- Vadkerti-tó (Soltvadkert).

Takarékos vízhasználat és használt vizek hasznosításának ösztönzése szemléletformálással

A rendelkezésre álló vízkészletek szűkös volta felhívja a figyelmet a víztakarékos szemlélet, illetve a használt vizek felhasználásának szükségességére és fontosságára. A víztakarékos szemlélet erősítése különösen a gazdálkodók, a lakosság és a szolgáltatások körében bír kiemelt jelentőséggel. A takarékos vízhasználat ösztönzése magában foglalja a felszín alatti vízkészletekből származó engedély nélküli vízkivételek visszaszorításának ösztönzését is. A használt vizek hasznosítása Bács-Kiskun megyében szintén szerepet kell, hogy kapjon a mindenkori vízigények kielégítésében. A tágran értelmezett használt víz körébe jelen intézkedés keretében beleértendő mind a háztartásokban keletkező ún. szürkevíz, amely a háztartási ivóvíz-felhasználás egy részének kiváltását szolgálhatja, mind a szennyvíztisztítókból kikerülő tisztított szennyvíz, amely megfelelő feltételek fennállása esetén lokális vízpótló-rendszerekben is hasznosítható. Törekedni kell továbbá a termálvizek esetében is azok víz- és hőtartalmának minél teljesebb körű hasznosítására.

Tisztított szennyvizek, használtvizek hasznosításának támogatása

A megye hátsági területén, a jelenlegi gyakorlat szerint, a nagyobb szennyvíztisztítókból származó tisztított szennyvíz befogadója a legközelebbi állandó vagy időszakos vízfolyás. A felszín alatti vízkészletek megőrzése érdekében a hátsági területeken a tisztított szennyvizet célszerű helyben, szikkasztással elhelyezni. Az érintett szennyvíztisztítók átalakítása érdekében, indokolt egy céltámogatási rendszer létrehozása. A még csatornázatlan

területeken, a 2000 LE alatti területeken, szintén a szennyvizek tisztítás utáni elszikkasztása támogatandó.

3. Tervezői nyilatkozat

Alulírott Ongjerth Richárd területrendező tervező (tervezői jogosultság száma: TR 01-3032.) Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve módosításának vezető tervezője kijelentem, hogy én, és az általam vezetett tervező munkacsoport Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve módosítása során legjobb tudomása szerint mindenben eleget tett a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet és más hatályos vonatkozó jogszabályok előírásainak.

Budapest, 2020. június 10.

Ongjerth Richárd

területrendező tervező

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve
módosításának vezető tervezője

4. A tervező igazoló számítása

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMTrT 2. melléklete szerint					
	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Összesen	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Sajátos napelempark	Összesen
ÁGASEGYHÁZA	2108	2585	697	197	5587	2108	2585	697	197		5587
AKASZTÓ	260	5197	545	487	6489	258	5073	545	612		6488
APOSTAG	412	2155	143	484	3194	411	2148	143	492		3194
BÁCSALMÁS	1120	8922	163	627	10832	1102	8723	163	844		10832
BÁCSBOKOD	118	5874	41	360	6393	118	5832	41	402		6393
BÁCSBORSÓD	1357	6170	70	156	7753	1357	6170	70	156		7753
BÁCSSZENTGYÖRGY	5	1365	25	80	1475	5	1365	25	80		1475
BÁCSSZŐLŐS	1842	2000	2	37	3881	1814	1871	2	194		3881
BAJA	6823	7081	1037	2823	17764	6823	7081	1037	2823		17764
BALLÓSZÖG	692	2511	1	288	3492	692	2512	1	288		3493
BALOTASZÁLLÁS	6128	4236	4	125	10493	6128	4235	4	125		10492
BÁTMONOSTOR	1055	2486	56	198	3795	980	2296	56	463		3795
BÁTYA	258	2758	179	195	3390	257	2723	179	232		3391
BÓCSA	4744	4647	96	217	9704	4726	4541	96	341		9704
BOROTA	4107	3920	4	147	8178	4107	3920	4	147		8178
BUGAC	5584	7140	47	258	13029	5582	7130	47	271		13030
BUGACPUZTAHÁZA	2415	1831	60	54	4360	2411	1823	60	66		4360
CSÁSZÁRTÖLTÉS	4105	3306	323	466	8200	4098	3280	323	499		8200

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMTrT 2. melléklete szerint					
	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Összesen	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Sajátos napelempark	Összesen
CSÁTALJA	1145	2472	2	287	3906	1143	2449	2	312		3906
CSÁVOLY	1161	3408	10	163	4742	1161	3338	10	234		4743
CSENGŐD	809	3646	177	257	4889	809	3646	177	257		4889
CSIKÉRIA	833	1593	2	153	2581	831	1580	2	167		2580
CSÓLYOSPÁLOS	1249	5155	8	96	6508	1249	5130	8	120		6507
DÁVOD	972	5496	122	329	6919	972	5496	122	329		6919
DRÁGSZÉL	4	1162	4	97	1267	4	1154	4	105		1267
DUNAEGYHÁZA	104	645	109	155	1013	103	594	109	206		1012
DUNAFALVA	1244	3998	304	247	5793	1244	3997	304	247		5792
DUNAPATAJ	424	7787	312	522	9045	424	7750	312	558		9044
DUNASZENTBENEDEK	290	1643	198	179	2310	290	1641	198	181		2310
DUNATETÉTLÉN	53	2979	1191	96	4319	53	2961	1191	115		4320
DUNAVECSE	136	5905	147	475	6663	136	5904	147	475		6662
DUSNOK	863	4487	49	347	5746	863	4487	49	347		5746
ÉRSEKCSANÁD	3135	2159	265	269	5828	3067	2086	265	410		5828
ÉRSEKHALMA	2059	524	25	145	2753	2059	525	25	145		2754
FAJSZ	657	1992	360	189	3198	657	1992	360	189		3198
FELSŐLAJOS	396	566	18	161	1141	396	566	18	161		1141
FELSŐSZENTIVÁN	11	5084	52	208	5355	11	5083	52	208		5354
FOKTÓ	214	2465	225	242	3146	214	2464	225	243		3146
FÜLÖPHÁZA	603	3892	152	57	4704	603	3892	152	57		4704
FÜLÖPJAKAB	938	1245	41	89	2313	936	1232	41	105		2314
FÜLÖPSZÁLLÁS	394	8078	389	271	9132	394	8078	389	271		9132
GARA	612	4880	238	267	5997	612	4879	238	267		5996

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMT rT 2. melléklete szerint					
	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Összesen	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Sajátos naplempark	Összesen
GÁTÉR	83	2667	212	125	3087	83	2668	212	125		3088
GÉDERLAK	284	1465	3	122	1874	280	1456	3	135		1874
HAJÓS	2881	5733	38	341	8993	2881	5727	38	347		8993
HARKAKÖTÖNY	2243	2793	154	81	5271	2243	2791	154	81		5269
HARTA	256	11465	926	344	12991	256	11464	926	344		12990
HELVÉCIA	2165	3264	15	203	5647	2239	3158	15	235		5647
HERCEGSZÁNTÓ	1376	5001	165	313	6855	1370	4956	165	364		6855
HOMOKMÉGY	132	6196	446	276	7050	132	6196	446	276		7050
IMREHEGY	3547	3398	3	76	7024	3535	3345	3	141		7024
IZSÁK	2294	7021	945	1117	11377	2190	6870	945	1371		11376
JAKABSZÁLLÁS	2974	3361	84	666	7085	2962	3315	84	725		7086
JÁNOSHALMA	4688	7663	11	856	13218	4688	7664	11	856		13219
JÁSZSZENTLÁSZLÓ	1852	3801	68	307	6028	1852	3768	68	341		6029
KALOCSA	52	3919	30	1316	5317	52	3919	30	1316		5317
KASKANTYÚ	3364	2274	42	147	5827	3364	2260	42	163		5829
KATYMÁR	1617	5083	117	290	7107	1617	5083	117	290		7107
KECEL	1977	8675	41	760	11453	1969	8517	41	926		11453
KECSKEMÉT	8686	17186	117	6269	32258	8674	16690	278	6616		32258
KELEBIA	4275	1407	226	761	6669	4261	1346	226	836		6669
KÉLESHALOM	3893	2232	1	37	6163	3893	2191	1	78		6163
KEREKEGYHÁZA	1921	5055	70	1085	8131	1921	5056	70	1085		8132
KISKŐRÖS	791	8144	205	1084	10224	791	8143	205	1084		10223
KISKUNFÉLEGYHÁZA	3464	20323	149	1691	25627	3460	20102	149	1916		25627
KISKUNHALAS	10958	8579	135	3087	22759	10598	8720	135	3205	101	22759

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMTTrT 2. melléklete szerint					
	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Összesen	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Sajátos napelempark	Összesen
KISKUNMAJSA	8042	13046	72	1038	22198	8042	13046	72	1038		22198
KISSZÁLLÁS	3499	5325	14	368	9206	3499	5324	14	368		9205
KÖMPÖC	997	1930	5	65	2997	997	1930	5	65		2997
KUNADACS	3528	5271	55	134	8988	3525	5238	55	171		8989
KUNBAJA	806	2354	2	211	3373	804	2320	2	247		3373
KUNBARACS	3551	1895	6	57	5509	3551	1896	6	57		5510
KUNFEHÉRTÓ	3727	3867	18	225	7837	3718	3767	18	334		7837
KUNPEZSÉR	1911	5671	22	148	7752	1911	5672	22	148		7753
KUNSZÁLLÁS	131	1814	2	138	2085	131	1813	2	138		2084
KUNSZENTMIKLÓS	600	15816	70	718	17204	600	15796	70	738		17204
LADÁNYBENE	2151	1809	1	111	4072	2151	1809	1	111		4072
LAJOSMIZSE	5866	9623	61	913	16463	5839	9425	61	1138		16463
LAKITELEK	2103	2648	56	659	5466	2103	2648	56	659		5466
MADARAS	947	3560	22	402	4931	947	3560	22	402		4931
MÁTÉTELKE	23	2653	3	112	2791	23	2654	3	112		2792
MÉLYKÚT	2797	8161	9	1380	12347	2775	8132	9	1431		12347
MISKE	139	3850	9	206	4204	129	3821	9	246		4205
MÓRICGÁT	1167	2041	2	80	3290	1167	2040	2	80		3289
NAGYBARACSKA	1389	1802	357	247	3795	1389	1802	357	247		3795
NEMESNÁDUDVAR	987	4553	40	297	5877	987	4534	40	317		5878
NYÁRLŐRINC	2316	4135	9	176	6636	2293	4063	9	271		6636
ORDAS	192	1079	309	72	1652	188	1060	309	95		1652
ÖREGCSERTŐ	84	4000	15	203	4302	84	4000	15	203		4302
ORGOVÁNY	2104	7117	405	290	9916	2099	7076	405	336		9916

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMTrT 2. melléklete szerint					
	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Összesen	Erdőgazdálkodási	Mezőgazdasági	Vízgazdálkodási	Települési	Sajátos napelempark	Összesen
PÁHI	698	2893	120	185	3896	698	2871	120	207		3896
PÁLMONOSTORA	789	4099	217	223	5328	789	4099	217	223		5328
PETŐFISZÁLLÁS	1694	4919	90	76	6779	1684	4840	90	165		6779
PIRTÓ	1875	1316	31	222	3444	1872	1311	31	230		3444
RÉM	1745	2018	1	229	3993	1745	2018	1	229		3993
SOLT	1216	9983	623	1391	13213	1212	9944	623	1435		13214
SOLTSZENTIMRE	120	4133	19	177	4449	120	4126	19	184		4449
SOLTVADKERT	3132	6735	99	918	10884	3122	6687	99	977		10885
SÜKÖSD	2821	6018	215	363	9417	2812	5803	215	588		9418
SZABADSZÁLLÁS	2546	12219	1059	638	16462	2546	12174	1059	683		16462
SZAKMÁR	57	6862	312	231	7462	57	6796	312	297		7462
SZALKSZENTMÁRTON	831	6608	330	434	8203	829	6387	330	657		8203
SZANK	3378	3816	59	229	7482	3378	3815	59	229		7481
SZENTKIRÁLY	4615	5379	11	185	10190	4608	5366	11	204		10189
SZEREMLE	580	2558	150	110	3398	580	2557	150	110		3397
TABDI	421	1526	38	154	2139	420	1497	38	184		2139
TASS	185	6603	316	368	7472	185	6603	316	368		7472
TATAHÁZA	86	2351	5	169	2611	85	2320	5	200		2610
TÁZLÁR	2661	4000	120	555	7336	2661	4000	120	555		7336
TISZAALPÁR	1304	6794	408	598	9104	1304	6793	408	598		9103
TISZAKÉCSKE	2841	8745	271	1470	13327	2841	8745	271	1470		13327
TISZAUG	751	1393	179	182	2505	749	1370	179	206		2504
TOMPA	3594	3696	5	867	8162	3568	3667	5	921		8161
ÚJSOLT	121	3096	13	68	3298	121	3082	13	82		3298

Település	Térségek területe településenként a 2018. évi CXXXIX. tv. (OTrT) 2. melléklete szerint					Térségek területe településenként a BMTrT 2. melléklete szerint					
	Erdőgaz- dálkodási	Mező- gazdasági	Vízgazdál- kodási	Települési	Összesen	Erdőgaz- dálkodási	Mező- gazdasági	Vízgazdál- kodási	Települési	Sajátos napelempark	Összesen
ÚJTELEK	0	828	0	129	957	0	821	0	136		957
USZÓD	59	2151	100	136	2446	59	2151	100	136		2446
VÁROSFÖLD	175	5641	7	343	6166	175	5642	7	343		6167
VASKÚT	1788	4723	11	627	7149	1788	4717	11	633		7149
ZSANA	4321	4375	3	94	8793	4321	4375	3	94		8793
Mindösszesen	220673	551648	18472	53475	844268	219800	547640	18633	58093	101	844267
BTMTrT az OTrT százalékában						97%	99%	101%	109%	0%	100%

Budapest-Kecskemét, 2020. június 18.

Ongjerth Richárd
területrendező tervező

5. Területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat

5.1. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat a területrendezési tervek készítésének az a része, amikor a hatásvizsgálat készítői – jelen esetben a tervezők maguk – a tervezés folyamatában értékelik a jogszabályban előírt szempontok szerint saját addigi munkájukat, azért, hogy az abban foglaltakat a véleményező szervezetek maguk is elbírálhassák, az értékelési szempontokat, vagy azok tartalmát bővíthessék, korrigálhassák, vagy éppen szűkíthessék. Ennek megfelelően a hatásvizsgálat a tervezés során folyamatos volt, akkor is, ha annak írásbeli összefoglalása csak a tervezés egyes állomásain – összesen három alkalommal – történik meg.

Az első ilyen alkalom a tervezés első lépéseként egy módszertani terv összeállítása volt, ami a tervi tartalom során előállítandó munkarészek között a többenél alaposabban foglalkozott a területi hatásvizsgálat és az ezzel párhuzamosan készülő stratégiai környezeti vizsgálat felépítésével, várható tartalmával.

A második alkalom a jelen hatásvizsgálati fejezet – és ezzel párhuzamosan a stratégiai környezeti vizsgálat – egyeztetési anyagának elkészítése, és egyeztetésre bocsátása, a terv egyeztetési javaslatának elkészítése során, az ex-ante értékelés módszertani filozófiáját követve, a 218/2009 (X. 6.) Kormányrendelet 9/A mellékletének megfelelően.

Ezt követően a harmadik alkalom az egyeztetést követően a területi hatásvizsgálat módosítása – és egyben véglegesítése – lesz, az egyeztetés során beérkező vélemények, javaslatok figyelembe vételével, szükség szerint.

5.2. A területi terv céljainak ismertetése: túl a jelszavakon!

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terv (BKMTTrT) készítésének célrendszere több szintű:

1. A tervezés elsődleges – jogszabályban is foglalt célja – a közvetítés az országos területrendezési terv, valamint a települési szintű fejlesztési és rendezési tervek között, ezzel a törvényhozói és kormányzati célok valóra váltásának elősegítése a megyék, azok egyes térségei, kistájai és a települések szintjén egyaránt.
2. A tervezés további – megyei jelentőségű – szintű célja az, hogy a tervezés során az országos tervekben megfogalmazottak a megye és a települések szintjén megszületett javaslatokkal ötvözve segítsék a megyei önkormányzat területfejlesztési és koordinációs munkáját.
3. A tervezés céljának harmadik területi szintje a települési önkormányzatokat segíti abban, hogy a megyei önkormányzat koordinációjának a segítségével hatékonyabban, fenntarthatóbban végezhessek saját településfejlesztési tevékenységüket, és annak tervezését.
4. Ezekon túlmenően a BKMTTrT tervezési folyamatának deklarált tervezői célja az is, hogy a terv ne álljon meg a sokszor hangsúlyozott, jelszószerű célok, követelmények hangoztatásánál, hanem próbálja meg – a jól hangzó, de üres szövegek csapdáit elkerülve – a törvényben szorosan előírt munkarészeket olyan, a helyi társadalom és

annak vezetői, szakértői számára vonzó és megvalósítható tartalommal megtölteni, amelyek előkészíthetik a megye területfejlesztési koncepciójának és fejlesztési stratégiájának újragondolását, és így már középtávon tényleges és érzékelhető változást hoznak a megye életébe, fejlesztési aktivitásaiba.

A BKMTTrT tartalmi célrendszere ezért – a fentiekkel összhangban – szintén több szintű:

1. A megyei terv a kialakult viszonyokhoz alkalmazva, a léptékbeli különbségeket is tekintetbe véve adaptálja az országnak a 2018. évi CXXXIX. törvényben foglalt területrendezési terve szerinti területfelhasználási egységeket, illetve térségi övezeteket, valamint vonalas és pontszerű infrastrukturális elemeket.
2. A BKMTTrT emellett célul tűzi a megye lakossága életkörülményeinek javítása érdekében azoknak a területi beavatkozásoknak és infrastrukturális fejlesztéseknek az elősegítését, amelyek a jelenleg meglehetősen kiegyensúlyozatlan fejlettségű, sok kihasználatlan potenciállal rendelkező megye fenntartható – azaz a társadalmi igényeket a gazdaságnak a természeti erőforrásokkal bölcsen gazdálkodó módon való fejlesztésével kielégítő – kibontakozásának az útját valósítják meg.
3. Mindez – a tervezési célkitűzések szerint – segíti a településeket olyan, szintén fenntartható, de dinamikus gazdasági fejlődés elősegítésében, ami lelassíthatja a megyéből hosszabb ideje folyó elvándorlást, főként a magasabb képzettségű, illetve a máshol is jól értékesíthető szaktudással rendelkező, aktív és mobilis társadalmi rétegek helyben tartását, vagy visszaáramlását.
4. A demográfiai célok teljesítéséhez olyan gazdasági fejlesztések szükségesek, amelyek a jelenleg meglehetősen – és prognosztizálhatóan a továbbiakban is – erősen Kecskeméti-túlsúlyú megyének
 - a. a megyeszékhelyet körülvevő városaiban elsődlegesen a szabad foglalkozású szellemi munkavállalók, illetve a Kecskemétre ingázók számára lakóhelyükön színvonalas szolgáltatást nyújtó kereskedők és szolgáltatók, valamint kiszolgáló létesítményeik számára tudnak optimális feltételeket kínálni, és ezzel a helyben élők, valamint az önkormányzat bevételeit növelni;
 - b. a megyeszékhelytől távolabb fekvő városok és térségük számára az önálló, természeti, táji adottságokat, fekvés- és tradícióbeli előnyöket kihasználó gazdaság fejlesztése a cél, tekintettel a környezetkímélő, körforgásos ipari termelés és az azokat körülvevő szolgáltatások követelményeire.
5. A magas igényeket is kielégítő életszínvonal biztosítása érdekében a jövedelemszerzés lehetőségei mellett olyan kulturális, intézményi és műszaki infrastrukturális, további természeti és táji környezet biztosítása szükséges, amely a megszerzett jövedelem szintjével összhangban biztosíthatja a korszerű, vonzó életmód kialakítását és gyakorlását a magas képzettségű, jól eladható tudással, felkészültséggel és ehhez tartozó igényekkel bíró fiatalok, és azok családjai számára.

5.3. A terv célrendszerében foglaltak hatásai, különös tekintettel a környezeti, gazdasági, társadalmi fenntarthatóság szempontjaira

A terv célrendszerében foglaltak integrált, azaz a társadalmi, gazdasági és fizikai környezeti követelményeknek összehangoltan és egyidejűleg eleget tevő megközelítésmóddal készültek, ezért várható hatásai leginkább azon múlnak, hogy mennyire sikerül azokat valóra váltani. Az elmúlt két évtized területi tervezési és megvalósítási folyamatainak tükrében – ahol jól látszik, hogy a beavatkozásokat túlnyomó részben nem a szerves, tervszerű folyamatok, a

fenntartható előnyök, hanem a megyén és településein kívülről érkező források generálják – ilyen téren jogosnak mondható a szakértői szkepticizmus.

Ha azonban nem a terv célrendszerét, hanem a tervben foglalt tartalmakat tesszük mérlegre, akkor – a célrendszer logikájának megfelelően – indokolt azok eltérő sorrendben, a társadalom, gazdaság, környezet sorrendjét követve – összegezni, és ezt követően kibontani az egyes tervrészek tartalmának várható hatásait.

Társadalmi szempontú összegzés

Az értékelés szempontjából legfontosabb társadalmi tényezőt, azaz azt, hogy hogyan válhat Bács-Kiskun megye lakossága a jelenleginél képzetesebbé, fiatalabbá, családosabbá, az országos területrendezési terv nem tárgyalja, és útmutatást sem ad ilyen vonatkozásokban. Az abban foglalt tervi elemek – a különféle területhasználati egységek, magisztrális infrastruktúra-létesítmények – sokkal inkább az ország gazdaságának, illetve a regionális környezet értékvédelmének a szolgálatában állnak, mint a térségi társadalomének. A megyei hatáskörben megfogalmazott jóváhagyandó tervi elemek is csak közvetetten képesek a társadalomra hatást gyakorolni, olyan módon, hogy kedvező lehetőségekkel igyekeznek a munkahelyteremtő gazdasági, szabadidős, vagy éppen turisztikai beruházásokat elősegíteni, bízva abban, hogy ezek – a határozati pontokban szereplő megyei önkormányzati aktivitásokkal együtt – kellő vonzerőt gyakorolnak majd a fejlesztés különféle szereplői számára ahhoz, hogy kedvezőbbé tegyék Bács-Kiskun megye viszonyait az itt maradás, vagy az ide település számára.

Gazdasági szempontú összegzés

A gazdasági fejlődés számára a terv szintén csak áttételesen tartalmaz hatáselemeket, de ezek a hatások egy fokkal kevésbé áttételesek, mint a társadalmi viszonyoknál, hiszen ott éppen a gazdasági tényezőkön keresztül lehetett megcélozni a hatást.

Ebben az esetben mind a területkínálat, mind pedig a műszaki infrastruktúra a legfontosabb telepítési tényezők közé tartozik, akkor is, ha a legfontosabbra – a rendelkezésre álló, szakképzett munkaerőre – a terv csak nagyon áttételesen gyakorolhat hatást. Ennek nyomán megállapítható, hogy a terv területfelhasználási kategóriái az észszerűség határain belül szabnak határt – a környezeti fenntarthatóság, a táj vonzerőfejlesztése érdekében – a területi fejlődésnek. Némileg célszerűtlenek a tervi korlátok azokban az esetekben, amikor a tervben foglaltak – főként a teoretikus megfontolásokra alapozva tervezett területhasználatoknál – helyi szinten kérdésesnek mondható előírásokat tesznek, pl. az övezeti tervben csak javasoltan nevezett erdőtelepítést a szerkezeti tervben – korlátok között – kötelezővé téve.

Ugyanakkor a települési területnek a településszerkezeti tervekben elfogadottak alapján való növelése, illetve az egyes megyei utakkal kapcsolatos települési észrevételek, javaslatok figyelembe vétele kifejezetten segítheti a gazdaság ösztönzését, a jobb telepítési viszonyok előállítását.

Sajátos viszonyokat tükröznek a gazdaságon belül a turizmus serkentésére irányuló tervi elhatározások, amelyek főként a meglévő attrakciók, vonzerőelemek jobb kihasználásához nélkülözhetetlen kereskedelmi szálláshelyek – szállodák –, illetve vendéglők, továbbá fürdők létesítményeire adnak kedvezményes területbiztosítási lehetőségeket, ahelyett, hogy a falusi turizmust preferálnák valamilyen módon. Ennek indoka kettős: egyrészt az, hogy a törvények értelmében egyedül adható kedvezmény kizárólag a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területekre adható, a falusi vendéglátóhelyek pedig nem ilyenek. A másik indok az, hogy a hivatalos statisztikák szerint az elmúlt években a falusi szállásadók és a turisták száma,

valamint a falusi turizmus jövedelmezősége is erősen – tíz százalék körül – visszaesett. Úgy tűnik, hogy ettől az egyébként rendkívül rokonszenves és környezetbarát turisztikai ágazattól az elkövetkező évtizedben nem lehet érdemi gazdasági fellendülést remélni. Szárnyalnak azonban a wellnessel, fürdéssel, gyógyászattal összefüggő turizmus-ágazatok, ami indokolja a tervben foglalt szuprastruktúra-létesítési kedvezményeket a fürdőikkel, vagy egyéb természetes gyógytényezőkkel rendelkező települések számára. Hasonlóan indokolt a gazdaságosság szemszögéből a korábban feltárt, majd ledugózott melegvízfűrésok termálvizének, mint megújuló energiaforrásnak az ésszerű mértékű hasznosítása, akár turisztikai, akár fűtési, vagy mezőgazdasági célra, amire a terv bátorítja a településeket.

Környezeti szempontú összegzés

A BKMTTrT megközelítési módjának legközvetlenebb szakterületét a fizikai környezettel kapcsolatos szempontok, beavatkozások jelentik. Ezekben belül a terv jól tartalmazza a terület különféle épített és természeti értékeinek feltárását, és lehetőség szerint mindent megtesz azok megóvásáért, és ezen túl is a környezeti állapot minél teljesebb megőrzéséért.

Mivel a társadalmi és gazdasági fejlődés folyamatai és összetevői rendszerint nem kedvezők a fizikai környezet érintetlensége szempontjából, hiszen mindig valamilyen beavatkozást jelentenek azokba, és az előbbieket elsőbbsége miatt általában nincs mód az utóbbi – környezeti – szempontok általános prioritizálására, a helyes megközelítésmód az lehet, amit a terv is alkalmaz: szigorúan őrzi a környezet kiemelkedő, ezért minél teljesebb mértékben megóvandó értékeit, lehetőség szerint vonzerőelemként fenntartható módon kiaknázva azok attraktivitását, egyúttal a dinamikus egyensúly viszonyai között folyamatosan fenntartja, és a lehetőségek szerint kedvezőbb állapotba hozza azokat a környezeti tényezőket, amelyek nem tartoznak a védettek közé.

Ilyen elemnek mondható például a kerékpárút-hálózat bővítése, amelytől a személyautó-használat csökkenése – vagy legalább gyarapodásának lassulása – remélhető, vagy a településeket elkerülő útszakaszok építése, amely a településközpontokat mentesíti az átmenő gépkocsiforgalomtól, így egészségesebbé téve azok levegőjét, csökkentve zajterhelésüket.

A hatáselemzés következő szakaszai ezeket a tényezőket veszik alaposabban is górcső alá.

5.4. A szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

Tekintettel arra, hogy

- a területrendezési terv célja nem pusztán a természeti, táji környezeti viszonyok megőrzése, hanem elsődlegesen a társadalmi és gazdasági viszonyok javítása, továbbá arra is, hogy
- a tervnek törvényszerűen számos már megszületett, vagy tervezett országos beavatkozást is kötelezően magában kell foglalnia,

a térségi szerkezeti terv értékelését integrált, az egyes elemek egymásra hatását szem előtt tartó megközelítésmóddal indokolt összegezni.

A területfelhasználási kategóriák lehatárolásainak változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

Környezeti szempontú hatáselemzés

A térségi szerkezeti terv elemeinek a természetre gyakorolt hatása minimálisnak mondható. A természetvédelem a teljes tervben – mind területi rendszerében, mind szabályozási alapleveiben – a differenciált, jelentős részben a gazdálkodási tevékenységekbe integrált, területi alapú, komplex, megvalósítás-orientált szemléletet helyezi előtérbe. Rendkívül lényeges és hangsúlyos szerepet kap a különböző célú és területi kiterjedésű védelmi eszközök alkalmazása mellett azok céljainak és módszereinek megismertetése és a területi tájegyeségi szintű együttműködések megértése, alkalmazása.

A tájra gyakorolt hatás két, egymással szemben álló hatás egyensúlyából jön létre: ezek egyike az, hogy a tervezett beavatkozások közül több is kedvezőtlen hatást gyakorol a tájra (pl. pontszerű, vagy vonalas magisztrális infrastrukúraelemek, autópályák, távvezetékek, napelemparkok, vagy éppen hidak, kikötők), ugyanakkor a terv javaslatot tesz a térségi megközelítésű tájrehabilitáció helyszíneire, amelyek egyrészt a bányászat okozta kisebb-nagyobb anyagnyerőhelyek, tájsebek rekultivációjából, másrészt a szántóföldek széléről, alsóbbrendű utak mellől kivágott erdősávok, fasorok, cserjesávok, facsoportok visszatelepítéséből, harmadrészt a települések szegélyében a felszíni talaj és homokviharok által okozott károk megelőzése, illetve a települési mikroklíma javítása érdekében javasolható fásítások, fasorok, facsoportok, erdők, parkok, esetenként gyümölcsösök kialakításából tevődik össze.

A szerkezeti terv területhasználati és infrastrukúraelhelyezési javaslatai úgy kerültek kialakításra – mind az országos tervből átvett, mind pedig a megyei szinten megfogalmazott tervi elemek tekintetében –, hogy azok minimális kedvezőtlen hatást fejtsenek ki a termőföldre és a talajra. A kedvezőtlen hatások ellensúlyozására a klímaváltozással fokozottan érintett területeken javasolt víztakarékos mezőgazdasági technológiai és kommunális vízviszatarítási beavatkozások ugyanakkor segítik a művelhető mezőgazdasági területek fennmaradását, vagy bővülését, illetve a települési környezet kedvezőbb kondíciókkal való fenntartását.

A térségi szerkezeti tervnek a vízgazdálkodással összefüggő elemei az országos, illetve a nagytérségi tervek nyomán kerültek be a tervbe, így környezeti hatásuk a nagyobb térségek szemszögéből eleve kedvezőnek, vagy legalábbis optimalizáltan kedvezőtlennek mondható. Ügyelni kell azonban arra, hogy az ilyen beruházások igen gyakran a részletes továbbtervezés során térnek el a megcélzott környezeti optimumtól, így a továbbtervezés során törekedni kell az eddig elkért eredmények megőrzésére, sőt, lehetőség szerinti kiteljesítésére.

A terv az előírásoknak maradéktalanul megfelelően, jelentős egyedi gondoskodással tartalmazza – más fejezetekben is – az épített környezeti és a kulturális örökségi értékekre, az örökséggazdálkodásra vonatkozó javaslatokat. Ezen belül igen fontos szempont az épített örökség értékeinek megóvásához nélkülözhetetlen fenntartható hasznosítás és gazdálkodás megalapozása, különösen a turizmus számára kifejtendő vonzerő feltárása, és megfelelő bemutatási módjának megtalálása. Ebben az elemzések szerint kiemelkedő szerepet játszhatnak azok a történeti értékek, amelyek a hozzájuk kapcsolódó történetekkel együtt a mai emberre is vonzó hatást gyakorolhatnak. Az adatok alapján egyre inkább úgy tűnik, hogy a hagyományos, a természetbe való kirándulásokat felváltják a természeti, táji értékeket háttérként, helyszíneként felhasználó, az aktív turizmus körébe tartozó teljesítménytúrák, ezzel párhuzamosan azonban kifejezetten erősödik a városlátogató turizmus is, amelynek keretei között – megfelelő útvonallá, csomaggá formálva az attrakciókat – a városok épített értékeinek kimagasló szerepük lehet, segítve azok fenntarthatóságát is.

A szerkezeti terv az előírásoknak megfelelően tünteti fel a világörökségi listára felvett, illetve a várományosi listán szereplő értékeket. Sajnálatos azonban az, hogy az elfogadott kezelési terv hiánya mindkét típusú esetben jelentősen gátolja az ide tartozó objektumok megfelelő fenntartását és bemutatását. Ez azonban természetesen nem a területrendezési terv hiányossága, hiszen a kezelési tervek elkészítése kormányzati feladat.

A honvédelem területigénye az elmúlt évtizedben lényegében nem változott, és arra való tekintettel, hogy a jogi előírások – és az ezt követő adatszolgáltatás – egyre kevesebb információt követelnek meg, illetve nyújtanak az életnek erről a területről, a honvédelem területi viszonyainak környezeti szempontjai a terv alapján megalapozottan nem ítélték meg.

A térségi szerkezeti terv a megye ásványvagyonára csak közvetett hatásokkal bír, amennyiben a további jelentős út- és vasútépítési beruházások várhatóan szükségessé teszik majd a térség homok- és kavicsbányáinak, esetleg más, a mélyépítéshez használatos bányáknak a korábbinál fokozottabb igénybe vételét. Ez a tevékenység várhatóan a bányatelkek fektetésének, és megnyitásának az eddiginél nagyobb volumenét fogja magával hozni, ezért a környezet szempontjából nagyon fontos ezek rekultivációs feltételeinek helyes meghatározása, és annak – a bányaművelés befejezését követő – szigorú ellenőrzése.

A terv helyesen tárja fel a megye hulladékgazdálkodásának helyzetét, és ezen belül a lerakásos hulladékéelhelyezés kedvezőtlenül magas arányát. Ennek alapján mielőbb indokolt lesz a megyében a korszerű hulladékgazdálkodás elveinek megfelelő középtávú stratégiát kidolgozni, és annak megvalósításához hozzáfogni, hogy a hulladék minél előbb és minél nagyobb mértékben váljon másodlagos nyersanyaggá, komposztá, vagy termikus energiahordozóvá.

A megye területén – részben a geográfiai viszonyok miatt – a szokásosnál jelentősebb, említésre méltó természeti, vagy ember által előidézett kockázati tényezőkkel az illetékes Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatközlése szerint 10 településen kell számolni, elsődlegesen a löszös talajú területeken, amelyek felszíni formái több helyen is magukban hordozzák a felszínmozgás veszélyét.

Társadalmi szempontból várható hatások, különös tekintettel a településrendszerre

A spontán folyamatok következtében Magyarországon az figyelhető meg, hogy a lakosság kismértékű fogyása a különböző településtípusok között nem egyenletesen oszlik el, hanem úgy, hogy a rendszerint kedvezőtlenebbnek tartott életkörülményeket kínáló kistelepüléseken a lakosság a természetes fogyás és az elvándorlás következtében fogy a leginkább, míg – bár a természetes szaporodás rendszerint ott is negatív – a nagyobb városokban a beköltözések következtében a vándorlási egyenleg, és nemegyszer a teljes demográfiai mérleg is pozitív. Ez törvényszerűen a népességnek a városokban történő további koncentrációját hozza magával. Ez a folyamat figyelhető meg a KSH adatai alapján Bács-Kiskun megyében is: bár a megye lakosszáma mérsékelten fogy, az elmúlt évtizedekben Kecskemét lakossága kissé növekedett, majd hosszabb ideje lényegében stagnál. A járásközpontok között található stagnáló, és csökkenő lakosságú városok is, utóbbiak különösen a megye észak-bácskai térségeiben. A lakoságnak a járásközpontokénál kissé nagyobb mértékű fogyása figyelhető meg ugyanakkor a községekben, a járásközpontokhoz hasonló térbeli megoszlással. A térségi egyeztetéseken a résztvevők ennél magasabb arányú tényleges lakosságfogyásról számoltak be, főként a hosszabb ideje külföldön élő, de bejelentett lakóhelyét a megyében megtartó lakossági csoportok miatt.

A terv társadalom- és munkahelycentrikus megközelítésmódja a várakozások szerint lehetőséget teremt arra, hogy a megfelelő munkahelyek létrejötte és a kiváló környezet együttese kellően vonzó lehessen a fiatal, magasan képzett családok számára, hogy hosszú

távon is Bács-Kiskun megyét tekintsék életterüknek, és különösen fontos ez a megye kiváló táji adottságokkal, de gyenge gazdasággal bíró déli területrészein. A terv ilyen szempontból a városokat tekinti a fejlődés gócpontjainak, hiszen azok elsődleges küldetése a vonzó munkahelyek mellett a középfokú intézményhálózat biztosítása is térségük számára. Újszerű, hogy a terv élve a lehetőséggel az együttműködést írja elő a városok számára saját Településfejlesztési Konceptiójuk és Integrált Településfejlesztési Stratégiájuk készítése során a saját környékük településeivel, annak érdekében, hogy minél inkább eleget tehessenek saját szolgáltató küldetésüknek.

Remélhető, hogy mindezek eredményeként a tervben foglaltak alkalmasak lesznek a demográfiai hullámvölgy elkerülésére, és ilyen módon a kiegyensúlyozott társadalmi folyamatok a prosperáló, magas felkészültséget igénylő gazdasággal és a kiváló természeti és épített környezettel együttesen veszteség nélkül megőrzik a településhálózat szerkezetének sajátosságait.

Gazdasági szempontból prognosztizálható hatások

A terv filozófiája az, hogy az alapanyagtermelő primer szektor kiváló adottságainak megőrzése mellett a szekunder, terciér és kvaterner szektor – azaz a feldolgozóipar, a kereskedelem, szolgáltatások, valamint a kutatás, fejlesztés – dinamikus növelésében látja a sikeres jövő alapját.

Ezen belül a mezőgazdaság továbbra is fontos részese lesz a megye gazdaságának, ami a jó minőségű földek egyre javuló kihasználását, ugyanakkor a kedvezőtlen, a klímaváltozásnak kitett, aszályosabb területrészekben a vízszegény technológiák feltárását és elterjesztését tűzi célul. Ennek megfelelően a szerkezeti tervben a mezőgazdasági területek – kisebb mértékben – az országos területrendezési terv előirányzataitól csak annyival csökkennek, amennyivel a települési területek területe a korábbi településszerkezeti tervi települési önkormányzati döntések nyomán gyarapodik.

Az erdőgazdálkodás Bács-Kiskun megyében nem számít jelentősebb gazdasági ágazatnak, az elmúlt évtizedek igen jelentős erdősítésének sokkal inkább földvédelmi, és klimatikus, valamint táji okai voltak, mintsem erdőgazdaságiak. Ennek megfelelően, bár a terv csak ott csökkenti az erdőterületek országos előirányzatait, ahol azok kifejezetten kárt okoznának az érintett településnek, az erdők telepítésével továbbra is csak az állami erdősítési program keretében számol, bár kísérletet tesz a települési tervek orientálására, főként a településeket szegélyező, valamint az útkísérő erdősávok telepítésére, főként talajvédelmi, táji és klimatikus okokból.

A terv a vízgazdálkodásra – tekintettel az állami vízgazdálkodási szervezetrendszerében készített országos és térségi vízgazdálkodási tervekre – szintén kettős hatást gyakorol. Ezek közül az egyik – a különféle beavatkozásokat, védőműveket, tározókat stb. tartalmazó – projektsomag hatása a tervezői elvárások szerint a megye és kisebb nagyobb térségeinek biztonságos, árvízmentes működése lehet, ugyanakkor – és ez a másik hatás – mindezek a beavatkozások értelemszerűen együtt járnak a természetes viszonyok megváltoztatásával, ami szerencsétlen esetben jelentős, előre egyelőre nem látott károkat okozhat a megye egyes településein. Az ellentétpár feloldására az vezethet, ha az egyes tervezett beavatkozások továbbtervezése továbbra is a környezeti viszonyokba való lehető legkisebb beavatkozás elvét figyelembe véve történik, a környezeti hatásvizsgálatoknak a folyamatos, az adott tervezési szakasznak megfelelő folytatásával, és azoknak az érintett települések, valamint a megyei önkormányzat hivatala szakembereivel való egyeztetésekkel, hogy a kedvezőtlen hatások minél inkább minimalizálhatók lehessenek.

Az energetikai fejlesztések környezeti hatásainak elemzése során le kell szögezni azt, hogy a megye rendelkezik egy az előírások és útmutatások szerint elkészített, a környezeti szempontokat maximálisan és progresszív módon tiszteletben tartó klímastratégiával, amelynek számos intézkedése, javaslata a korszerű, a megújuló energiaforrások felhasználásának lényeges növelését célozza. Emellett elkészült a megye SECAP-ja is, ami kifejezetten a környezetbarát energiapolitika konkrét feladatainak nevesítésére irányul. Mindemellett a terv magában foglalja azokat a hagyományosnak mondható hálózatfejlesztési beavatkozásokat is, amelyek a szolgáltató cégek fejlesztési terveiből származnak. Sajátos ellentmondás ugyanakkor, hogy a viszonylag jó tervellátottság mellett mindeddig kevés szó esett a napjainkban számos helyen – így Bács-Kiskun megyében is – spontán módon felbukkanó napelempark-beruházások belső ellentmondásairól. A klíma szemszögéből helyeselhető, de jelentős területet elfoglaló, és a tájban is markáns beavatkozást okozó napenergia-hasznosító létesítmények helyszínét gyakran a legolcsóbban igénybe vehető területeken választják ki, tekintet nélkül az elfoglalt termőföld minőségére éppúgy, mint a táji hatásokra. A terv ezen a helyzeten úgy kíván változtatni, hogy a kisebb, egyszerűbben létesíthető napelemparkokat kizárólag a gyengébb minőségű földeken, táji szempontból érdektelen környezetben engedi meg, nagyobb beruházásokat pedig külön térségi területfelhasználási engedély elkészítéséhez köti. Mindez remélhetően segít a megyében megfelelő keretek között tartani az országszerte rendezetlenül induló folyamatokat, anélkül, hogy indokolatlan terhet róna az érintett önkormányzatokra, vagy a befektetőkre, fejlesztőkre.

A területrendezési tervek szokásosan legfontosabb, ugyanakkor a környezettel leggyakrabban konfliktusban álló részei a közlekedési hálózat meglévő és tervezett elemei. Az előbbiek a leggyakrabban a légszennyezéssel és zajterheléssel, míg az utóbbiak a különféle élőhelyek veszélyeztetésével is gyakran okoznak nehezen jóvá tehető károkat az élővilágban, a tájban, vagy éppen az emberi környezetben. A BKMTTrT két új autópálya nyomvonalát, több főútvonal megépítését és kiegészítését, számos mellékútvonal és elkerülő útszakasz építését, továbbá két gyorsvasúti pálya létesítését is magában foglalja. Ilyenkor gyakori nehézség az, hogy a megye meglehetősen gazdag természetvédelmi értékei rendszerint megnehezítik a megfelelő nyomvonalak megtalálását, ami nemegyszer elhúzódo tervezési és engedélyezési folyamatokat eredményez. A legnagyobb tervezett elemek az országos tervekben származnak, mint pl. az M8 és az M9 autópálya megyei szakaszainak, vagy éppen a Budapest-Kelebia között középtávon, illetve Budapest-Kecskemét-Röszke között távlatban tervezett nagysebességű vasútvonalnak a Bács-Kiskun megyei szakasza. A szerkezeti terv a motorizált járműforgalom számára néhány alacsonyabb rendű összekötő út létesítését is tervezi, továbbá főként településközpontokat elkerülő útszakaszokat javasol, részben szintén az országos tervek alapján, de több esetben saját kezdeményezésként. Tartalmazza továbbá a korábbi TrT-ből átvett Bácsalmás-Csikéria vasúti törzshálózati szakasz megépítését is. Környezeti szempontból öröndetes tény, hogy a terv nagyszabású elképzeléseket irányoz elő a kerékpárúthálózat jelentős bővítésére, ezeken belül öt országos jelentőségű kerékpárút, és további 17 megyei első és másodosztályú kerékpárút-szakasz megépítésével számol. A kerékpárutak Bács-Kiskun megyében nem csak a kirándulás, a turizmus fejlesztése szempontjából jelentősek, hanem azért is, mert a sík felszínű megyében az ilyen közlekedés hagyományosan a munkába járás, az ingázás egyik közkedvelt és olcsó módja, és ezeknek a hagyományoknak a modernizált fenntartásához a megnövekedett autóforgalom, az ezzel együtt növekvő balesetveszély miatt nélkülözhetetlenek a külön pályán vezetett, ezért biztonságos kerékpárutak.

A műszaki infrastruktúra elemeinek változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

Környezeti hatások

A műszaki infrastruktúra elemeinek változásai között megkülönböztethetők a közlekedési, vízgazdálkodási és energiagazdálkodási objektumok.

A közlekedési útvonalak esetén a területrendezési terv csak jelentős rugalmassággal közelítheti meg a ténylegesen megvalósuló nyomvonalat. Ennek oka a területrendezési és a közlekedésfejlesztési tervezés eltérő módszertana, ahol a nagyjából rögzített rendezési tervi nyomvonalaktól eltérően a közlekedési megvalósítási tervezési szokások szerint minden esetben többváltozatos tanulmánytervekből választják ki a környezeti és települési szempontból legkedvezőbbnek ítélt változatot, ami gyakran nem esik egybe a rendezési tervben feltüntetett változattal. Ennek megfelelően a rendezési terv készítési előírásai önmagukban is jelentős – az útszakasz hálózati szerepétől függően 10-20 km-es – eltéréseket tesznek lehetővé a tervi változatoktól, ami viszont lehetetlenné teszi a szerkezeti tervben szereplő útszakasz tényleges környezeti hatásának prognózisát.

Általánosságban kijelenthető, hogy a megyei önkormányzatnak minden esetben, a lehető legkorábbi tervezési szakaszban be kell kerülnie a többváltozatos tanulmánytervek egyeztető partnerei közé, hogy a közlekedéstervezők a természeti környezet értékei mellett a térségi és települési szempontokat is megismerhessék és figyelembe vehessék munkájuk során, és így a sokféle szempontból összességében legkedvezőbb változat épülhessen meg.

Ennek megfelelően a közlekedési infrastruktúra elemei közül a településektől távolabb vezetett magisztrális létesítmények (M8 és M9 autópálya, Budapest-Kecskemét-Röszke gyorsvasút) esetében az várható, hogy azok összpontosítják magukban a forgalom vonzásából adódó közlekedési hatásokat, és azokat elvonják az emberlakta települések, természeti értékek közeléből, ilyen módon némileg kedvezőbb helyzetbe hozzák a megye környezeti állapotát. Ha a továbbtervezés során nem következnek be súlyos eljárási, vagy tartalmi szakszerűtlenségek, egyértelműen pozitív hatások prognosztizálhatók a tervezett kerékpárúthálózat esetében is. Az alacsonyabb rendű utak felújítása, az azokon tervezett elkerülő szakaszok összességükben akkor fejtenek majd ki valóban kedvező környezeti hatást, ha az elkerülő szakaszok mellett megtiltják majd a gazdasági területek bővítését, utóbbi híján ugyanis az elkerülő út várhatóan a település terjeszkedésének, a gépjárműforgalom növekedésének a kiváltója lenne, amit mindenképpen el kell kerülni.

Környezeti szempontból a konfliktusszegény nyomvonalak megtalálása és megtervezése a feladat az alacsonyabb rendű közutak és vasúti vonal, sőt, a kerékpárutak tervezésénél is.

A közúti hálózaton tervezett hidak és határátkelők – megfelelő tervezés esetén – szintén lényegesen javíthatják a környezeti helyzetet, hiszen azok általában a közlekedési kerülők megtakarítása érdekében készülnek, így az összes megtett út – és az ezzel arányos terhelések – csökkenése várható tőlük.

A vízi és légi forgalom területén a terv nem tartalmaz érzékelhető beavatkozásokat, bár a kecskeméti repülőtér forgalma a következő évtizedben – az elmúlt évtized fejlődését, a Mercedes forgalmával kiegészített közös forgalmú katonai és polgári repülőtérre válását követően – a jelenleginél várhatóan nagyobb lesz. Ez mind a közúti, mind a légi közlekedésből származó levegőszennyezést és a zajterhelést is növeli majd.

A környezetbarát energiaszolgáltatást, a decentralizált, megújuló energiatermelést szolgálják a megyében ma működő kiserőművek, és ez lesz a célja a jövőben épülő napelemparkoknak is. Ezek esetében a terv feltételrendszere a kedvező környezeti hatások mellett a tájra és a termőföldre gyakorolt kedvezőtlen hatások minimalizálására tesz kísérletet. Felvethető a

napelemparkok majdani felszámolásával összefüggő hulladékgazdálkodási követelmények megoldása is, ez azonban – tekintettel arra, hogy globálisan megoldandó kérdésről, és még legalább 20 éves időtávlatról van szó – a terv időtávlatában nem reális elvárás.

Az ezen kívül tervezett elektromos és szénhidrogén szállítóvezetékek, víztározók, árvízvédelmi létesítmények tervezése a magisztrális közlekedéshez hasonlóan állami-kormányzati feladat, amelynek előkészítésébe – a közlekedési tervek készítéséhez hasonlóan – a megyei önkormányzat hivatalának szakértőit is be kell majd vonni.

Bár információk és döntések hiányában a terv nem foglalkozik a kérdéssel, néhány éven belül szükség lesz a jelenleg meglehetősen alacsony színvonalú megyei hulladékgazdálkodás koncepciózus, környezetbarát továbbfejlesztésére. Ezért indokolt egy megyei helyzetfeltárás, majd pedig egy megalapozott megyei hulladékgazdálkodási koncepció mielőbbi elkészítése.

Társadalmi hatások

A tervben megfogalmazott közlekedési és közmű fejlesztések, hálózatbővítések, új elemek összességében a korábbinál kényelmesebb, egészségesebb életmód folytatását célozzák, és érik el a megye lakosságának túlnyomó többsége számára, így társadalmi hatásuk – megfelelő továbbtervezés esetén egyértelműen pozitívnak mondható. További pozitív hatás lehet, hogy a magisztrális infrastruktúra elemek létesítése és karbantartása új, alacsony képzettséget igénylő munkahelyeket teremt majd, ami a megye hátrányos helyzetű lakossága egy részének segíthet kitörni a közmunka végzéséből, és bekerülni a munkaerőpiacra, ami viszont segítheti a hátrányos helyzetű települések, településrészek szociális rehabilitációjának megvalósítását is.

Prognosztizálható ugyanakkor az is, hogy az új közlekedési és közmű infrastruktúra elemek – javítva a megye többirányú elérhetőségét és átjárhatóságát – segítik a beruházásokat a megye déli várostérségeiben is, olyan módon, hogy az magasabb felkészültségű munkavállalók számára is ottmaradási, vagy odaköltözési lehetőségeket teremtsen, ami – párosulva a természeti táji, és települési környezet attraktivitásával – segítheti a megye lakosságának stabilizálódását, és társadalmi emelkedését is.

Gazdasági hatások

A műszaki infrastruktúra fejlődése rendszerint magával hozza a gazdasági fejlődést is, ami azonban nem automatikus. Bár a jó megközelíthetőség rendszerint a legfontosabb ipartelepítési, vagy kereskedelemfejlesztési, logisztikai feltételek közé tartozik, az is szükséges, hogy a kedvező adottságok megfelelő promóciót kapjanak a potenciális befektetők piacán. Emellett – és manapság ez a nehezebben teljesíthető feltétel – a megfelelő humán erőforrások nélkül egyelőre – és még jó ideig – nem lehet valóban működő gazdaságot fejleszteni. Mindez rendszerint a kevés felkészültséget igénylő munkahelyek megszűnését, elvándorlását hozza magával, míg a magasabb tudásszintet igénylő munkahelyek rendszerint stabilabbak, és természetesen jobban is fizetnek.

Ebből fakadóan a megye gazdaságfejlesztésének a műszaki infrastruktúra fejlettsége alapvető elemét jelenti, és ez vezethet a nagyobb jövedelemteremtésen belül a demográfiai-társadalmi helyzet stabilizálásához, javításához is.

5.5. A térségi övezetek módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

A térségi övezetek jelentős része az OTRT-ből ered, és a területhasználat korlátozásával kísérli meg a fejlesztési folyamatok érdemi befolyásolását. Mivel ezek a területek az illetékes állami szervezetek adatszolgáltatásából származnak, azokat a terv – az esetek legnagyobb részében

– változtatás nélkül veszi át, így biztonsággal állítható, hogy az ilyen tényezők a maguk korlátaival hátrányosak lehetnek társadalmi, vagy gazdasági szempontból, de környezeti elkötelezettségük vitathatatlan.

Az értékelés így inkább azokra a megyei övezetekre fókuszál, amelyeknél a miniszteri rendeletben szabályozott tartalom mellett a megyei önkormányzat illetékességébe tartozik azok területi hatályának megállapítása, illetve azokra, amelyeknek tartalmát és területi hatályát is a megyei önkormányzat határozza meg. Az értékelés során figyelembe kell venni azt a tényét is, hogy a rendeletben megfogalmazott övezetek mellett, azok valóra váltása érdekében a megyei önkormányzat számos vállalást fogadott el önmaga számára, határozatként. Így – bár az értékelés formálisan az övezetek hatását vizsgálja – azok tartalmának megállapításához a határozati pontok együttes figyelembe vétele is indokolt.

Környezeti szempontú hatáselemzés

A rendelet 3/1., 3/2., 3/3., 3/4., mellékletén szereplő térségi övezetek a vonatkozó jogszabályi előírások szerint, az OTTrT alapján készültek, az illetékes állami szervezetek adatszolgáltatásait felhasználva, ezek célja kifejezetten és közvetlenül a természeti viszonyok védelme. Ugyanilyen alapon kerültek a tervbe a 3/5., 3/9. melléklet tervlapjának övezetei is, ezek azonban különféle okokból nem a konkrét területeket, hanem az azokat tartalmazó településeket tüntetik fel, figyelemfelkeltő jelleggel a települési tervek készítői számára. Konkrét területeket és objektumokat tartalmaznak a vízüggyel kapcsolatos 3/6., 3/7. és 3/10. mellékletek – az előzőkhöz hasonlóan állami adatok alapján –, elsődlegesen nem természetmegőrzési, hanem sokkal inkább funkcionális, kárelhárítási, mérnöki szempontok mellett, így ezek továbbtervezésénél a természet- és környezet- és tájvédelmi szempontokat továbbra is figyelembe kell venni, és azokat érvényesíteni kell.

Az ezeket követő megyei övezetek csak részben szerepelnek tervlapokon. Ezek tartalmát szintén a jogszabályok határozzák meg, alkalmazási területüket azonban a megyei terv tartalmazza. Ezek közül az ásványi nyersanyagvagyon övezetével érintett települések a 3/9. mellékleten szintén országos adatok alapján kerültek a tervbe, hasonlóan a rendszeresen belvízjárta terület 3/10. mellékleten szereplő övezetéhez. A terv nem tartalmaz térképi ábrázolást a tanyás területek övezetéhez, mivel abba a vonatkozó kormányhatározat szerint a megye összes települése beletartozik. A földtani veszélyforrásokot tartalmazó településeket a 3/11. melléklet tünteti fel.

Az egyedileg meghatározott megyei övezeteknek a tartalmát és a kiterjedését is a megyei önkormányzat határozza meg. Ezeknek az övezeteknek jelentős része a megyének, vagy egyes területeinek, településcsoportjainak a fejlődését szolgálja, és nem pusztán a természetmegővés a céljuk. A jogszabály lehetővé teszi a megyei önkormányzatok számára, hogy a települések terveiben olyan kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területeket állapítsanak meg, amelyekben a telkek legnagyobb beépítettsége 10 %-kal meghaladja, a legkisebb zöldfelületi aránya pedig 5 %-kal alulmúlja az országos jogszabályokban megengedett értéket. Ez a törvényi rendelkezés előnytelen természeti és környezeti szempontból is, mivel azonban a törvény ezt megengedi, indokolt és mértéktartó alkalmazása nem kifogásolható.

Ezen túlmenően a városkörnyéki településeggyüttesek övezetének kijelölése elsődlegesen a városok térségi szerepvállalásának, szolgáltatásainak erősítését célozza, ami várhatóan közvetve – pl. a rövidebb elérési utakkal – szolgálja a környezet vagy a természet, a táj megővésének szempontjait.

A gazdasági, innovációs fejlesztési területek közül a különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete, a gépjárműgyártási beszállítói övezet és a híd gazdaságfejlesztési körzet

övezete, továbbá az együtt élő négy város térségének övezete indifferensek környezeti, valamint természeti és táji szempontból, míg a kötött pályás logisztikai övezet és a felhagyott külterületi beépített területek övezete kifejezetten kedvező, mivel az első a vasúti közlekedés, áruszállítás, az utóbbi pedig a takarékos területhasználat szempontjait kíséri meg előnyben részesíteni a fejlesztések során.

A turisztikai fejlesztési övezetek közül az általános turisztikai fejlesztés övezete környezeti, táji szempontból közömbösnek mondható, bár a sűrűbb beépíthetőség által esetlegesen generált turisztikai beruházások a belvárosokban segíthetik a leromlott települési környezet megújítását. A pusztai turizmusfejlesztés övezete, a pincefalvak övezete, a gyógyhely és gyógyfürdő települések övezete és a Duna menti térség övezete viszont kifejezetten a környezeti és természeti, táji fenntarthatóság jegyében született meg, a turizmus decentralizált, a meglévő, bár jelenleg nem eléggé kihasznált elemeinek, adottságainak környezetbarát kihasználásával.

A napelemparkok létesítésének szabályozása kifejezetten a kedvező földminőségű és értékes táji adottságokkal rendelkező területek megtartását szolgálva, biztosítva emellett a környezetkímélő, megújuló energiatermelést, a geotermikus energia igénybevételének bátorítása pedig szintén a jelenleg kihasználatlan megújuló források hasznosítását célozza, csökkentve ezzel a levegőszennyezést, és az ÜHG kibocsátást.

A Homokhátság klímaváltozással fokozottan érintett területeinek szabályozása kifejezetten az élhetőbb környezet fenntartása érdekében született, míg a korábbi zártkerteken az újabb funkciók megengedésének szigorú feltételekhez kötése a települési terjeszkedés csökkentését szolgálja.

Társadalmi szempontból várható hatások, különös tekintettel a településrendszerre

Az övezeti tervlapok társadalmi hatása a tervezői szándékok szerint ugyanazokat a társadalmi jellegű célkitűzéseket hivatottak szolgálni, mint a térségi szerkezeti tervnél már bemutatottak. Ezen belül a térségi és a megyei övezetek társadalmi hatása – lévén elsődlegesen a területhasználatról szó – inkább áttételesen, a területhasználaton túlmutató egyedi meghatározottságú megyei övezetek hatásai pedig közvetlenebbek lehetnek.

Gazdasági szempontból prognosztizálható hatások

A tervben alkalmazott övezetekről általában elmondható, hogy azok inkább a természeti adottságok megóvására, mintsem a gazdaság hatékonyságának növelése érdekében születtek, ezért gazdasági szempontú értékelésük is némileg ellentmondásos. A kiváló mezőgazdasági területek megtartása általában fontosnak mondható, de a jól prosperáló gazdasági területek fajlagos – egy m²-re, vagy egy hektárra jutó – hozama, értékteremtő képessége általában meghaladja a mezőgazdasági termelésből származó fajlagos jövedelmet. Ezt a szempontot tehát a terv övezetein nem érdemes számon kérni, azt azonban igen, hogy a környezeti szempontok megfelelő figyelembevételével mellett hogyan segítheti a terv a megye gazdaságának, hozzáadott értékének, lakossági jólétének a gyarapodását, hogyan teheti az anyagi jólétet kiegyensúlyozottabbá, és emellett a társadalmi összetételt is kedvezőbbé úgy, hogy amellett a környezeti viszonyok is javuljanak.

Ennek megfelelően a terv az alapvetően környezetmegóvási célzatú térségi és megyei övezetek mellett egyrészt olyan egyedi meghatározottságú megyei övezetek sorozatát vezeti be, amelyek segítik a települési önkormányzatokat településfejlesztési, befektetésösztönzési munkájukban, másrészt viszont olyanokat is, amelyek a szükséges gazdaságfejlesztési tevékenységet további, a helyi sajátosságok kihasználását elősegítő környezetfejlesztési

szabályokat, korlátokat tartalmaznak. Sajátos megoldása a tervnek, hogy a települési önkormányzatok tervezése számára előírásokat tartalmazó egyedi meghatározású megyei övezeteket rendszerint azok megvalósításával összefüggő megyei közgyűlési határozatok egészítik ki, amelyek az adott témakörökben a megyei önkormányzat saját vállalásait tartalmazzák, a kormányzattal és a településekkel közös területi célok elérésében.

A további szempontok tekintetében leszögezhető, hogy a terv továbbra is számol a jó minőségű termőterületek maximális megőrzésével, ugyanakkor arra számít, hogy az erdőfejlesztéseket és a vízgazdálkodási beavatkozásokat nagyobb arányban az eddigiekhez hasonlóan állami programok keretében, és nem gazdasági fókuszú tevékenységként fogják megvalósítani.

Más a helyzet az energetikában, ahol a megújuló energiatermelés számos helyen lehetőséget teremt a privát befektetések számára, és ezt a terv – a megfelelően szabályozott formában – támogatja is. Mivel itt a kiserőművek terén a következő években számos, spontán jelentkező, helyileg előre nem prognosztizálható beruházás várható, a terv kritériumok felállításával segíti azt, hogy a települések képesek legyenek egyszerűen kiválasztani azokat a helyszíneket, ahol az ilyen kezdeményezések zöld utat kaphatnak, és persze azokat is, ahol nem.

Gazdasági szempontból feltétlenül előnyösnek mondható a tervben a közlekedési hálózatok fejlesztése, ahol az állami fejlesztési javaslatok mellett a terv több helyen megyei jelentőségű mellékutak és kerékpárutak létesítésére tesz javaslatot. Az utóbbi gazdasági szempontból nem csak a turizmus fejlesztését szolgálja, hanem a mindennapi munkába járás céljait is, különösen akkor, ha a térben diverzifikált gazdaságfejlesztésnek sikerül oldania a munkahelyek Kecskemét-központúságát, és azok nagy mennyiségben kerülnek a megyeközponttól távolabb, a községekhez azonban közelebb – biciklis távolságra - fekvő kis- és középvárosokba, így közelebb a községekben élők lakóhelyéhez.

5.6. Összegzés: a terv jelentősebb hatásainak ismertetése, a feltárt konfliktusok értékelése

A társadalmi, és főként gazdasági szempontból jelenleg meglehetősen monocentrikus Bács-Kiskun megye fejlesztésének a BKMTTrT szempontjából négy egymással összefüggő kulcskérdése van

1. Hogyan lehet a megye negatív társadalmi folyamatait fenntartható módon kedvezőbbé tenni?
2. Hogyan lehet az előző kérdésben foglalt kedvező társadalmi folyamatok érdekében a területi tervezés, irányítás eszközeivel a megye jelenleg átlag alatti gazdasági potenciáljának erősítését, és ezáltal a munkahelyek és a jövedelmek térben kiegyensúlyozott lényeges gyarapítását segíteni?
3. Hogyan lehet az első kérdésben szereplő folyamatokat a kiváló minőségű, vonzó környezet megóvásával, illetve szükség szerinti megteremtésével, a megfelelően magas színvonalú intézményi és kommunális, magisztrális infrastruktúra segítségével tartósan kedvező irányban befolyásolni?
4. Hogyan lehet az előző három folyamatot a megyei önkormányzat meglehetősen Hogyan lehet az előző három kérdést a megyei önkormányzat meglehetősen általánosan megfogalmazott feladatkörei és szűkre szabott anyagi lehetőségei mellett, a jogszabályi eszközökkel erősen körülbástyázott tartalmú és eljárású megyei területrendezési terv segítségével érdemben megválaszolni?

Szakmai szempontból nyilvánvaló az, hogy a kedvezőtlen demográfiai folyamatok úgy fordíthatók meg, ha a megyében – nem csak Kecskeméten és szomszédságában – a jól jövedelmező munkahelyek, és a komfortos, színvonalas életkörülmények – lakhatási feltételek, kulturális élet, intézményi és kommunális szolgáltatások, rekreációs lehetőségek, elérhetőség, stb. – biztosítottak, és így a kellemes, családi hangulatú kisebb városok, községek is vonzó lakóhelyet nyújtanak a magasan képzett, fiatal, gyermekeket vállaló családok számára.

A BKMTTrT ezért alkalmazza az integrált megoldások olyan módszerét, ahol a törvényeknek, jogszabályoknak megfelelően, az azokban meghatározott lehetőségek messzemenő kihasználásával a terület- és településrendezési valamint a terület- és településfejlesztési megoldások együttes, összehangolt alkalmazásával, széles körű partnerség keretében kerülnek összefoglalásra és alátámasztásra a települések tervezése számára fontos, megyei rendeletbe foglalt szabályok, és az azok megvalósítását elősegítő, a megyei önkormányzat saját vállalásait tartalmazó önkormányzati határozati pontok.

Mindazonáltal megállapítható az is, hogy a jelenlegi hatáskörök és anyagi viszonyok mellett a negyedik kérdés megválaszolása meglehetősen bizonytalan. A társadalmi és gazdasági folyamatok érdemi befolyásolása ugyanis a térségi koordinációnak a jelenleginél szélesebb tevékenységi körét igényli, amelyhez a megyei önkormányzatnak bővítenie kellene a szakmai aktivitásait. Az ehhez szükséges források fenntartható megteremtése azonban nem mondható egyszerűnek.

Éppen ezért – bár természetesen összegyűjthetők és listába szedhetők azok a kisebb-nagyobb konfliktusok, amelyek például az infrastruktúra vagy a munkahelyi fejlesztések és a természeti adottságok között jelentkeznek – mindaddig, ameddig az átfogó, a megye kapacitásait és kompetenciáit illető konfliktus meg nem oldódik, a feladatok és a lehetőségek közelítésére kell összpontosítani a rendelkezésre álló erőforrásokat. Ezt támogatja az a tény is, hogy a megyei területrendezési terv műfaja és léptéke általában kevésbé alkalmas az esetleges konfliktusok tényleges feltárására, mert – eltekintve a legdurvább, alapvető konfliktusoktól – ebben a szakaszban az egyes tervezett beavatkozások olyan részletei, amelyek a konfliktusok okozásában és lehetséges megoldásában is lényeges szerepet játszanak, még nem ismertek. Ezeket a konfliktusokat tehát rendszerint – és a BKMTTrT esetében is – a továbbtervezés során lehet megalapozottan feltárni és megoldani, ehhez viszont ismét csak a megyei önkormányzatnak a tervezési folyamatokban való érdemi részvétele szükséges, amit szintén a szakmai kapacitások bővítésével tud elérni.

5.7. A feltárt konfliktusok feloldására, a káros hatások ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések meghatározása

A megyei szerepvállalást illető – a területrendezési terv hatáskörén messze túlnyúló – kérdések, konfliktusok mellett tartalmi szempontból a legfontosabb közeljövőbeli konfliktus az, hogy bár Bács-Kiskun megye gazdasága, munkahelyei a megyeszékhelyen koncentrálódnak, ezért a kiegyensúlyozott területi fejlődés azok decentralizációját, a fejlesztéseknek a megye más térségeire való dekoncentrációját igényelné, a továbbiakban várható spontán beruházások – a Mercedes gyár bővítése, a beszállítói kör gyarapodása – ismét csak Kecskeméten és közvetlen környezetében valósulnak meg, tovább koncentrálnak a megye eddig is túlkonzentrált térgazdaságát.

A beruházások azonban ilyen formában is kedvezők a megye gazdasága és társadalma számára, és térbeli viszonyainak megváltoztatása nem tűnik reálisnak. A gazdasági egyensúlytalanságok csökkentése érdekében így a Kecskeméttől távolabbi területek – a

Duna-mente és Észak-Bácska – és az azok életét szervező központok – Kalocsa, Baja, Bácsalmás, Jánoshalma – munkahelyteremtő ipari, feldolgozóipari és turisztikai beruházásösztönzése, illetve a Kecskemét vonzáskörzetében fekvő városokban a Kecskeméten megszerzett jövedelmek helyi elköltése, a lakóhelyi életkörülmények színvonalá érdekében szükséges szolgáltatásokra, rekreációra koncentráció fejlesztéspolitika indokolt.

A harmadik fontos fejlesztéspolitikai területként a főként a déli térségben található többszörösen hátrányos települések szociális rehabilitációja szükséges, ami erőteljes helyszíni szociális munkával, az oktatási, képzési, kulturális, infrastrukturális és lakásviszonyok, a munkavállalás összehangolt támogatásával segítheti az ott élők életviszonyainak lényeges és tartós javulását.

A kiegyensúlyozott térgazdasági szerkezet érdekében indokolt a megye középső térségében fekvő városok – Kiskőrös, Soltvadkert, Kiskunhalas és Kecel – és térségük gazdaságfejlesztésének megyei önkormányzati támogatása is.

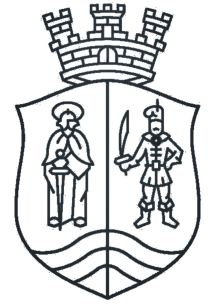
A fentiek megvalósítása érdekében a legkedvezőbb megoldás a megyei önkormányzatok illetékességi körének törvényi kiszélesítése és pontosítása, ezzel párhuzamosan a megfelelő szakmai kapacitásokat, azok hatékony működését biztosító központi normatív finanszírozás lenne. Ennek hiányában a járható út az lehet, ha a megye projektszinten szerzi meg a hatékony működéshez szükséges forrásokat, akár külső finanszírozásból – pl. EU-s projektekből, vagy privát céges támogatásokból –, vagy egyes, a településeknek nyújtott szolgáltatásszerű támogatások – mint pl. a pályázatírás, befektetésösztönzés, vagy turizmusfejlesztés – a települések önként átadott forrásaiból összerakva.

5.8. **Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni**

A megyei településrendezési terv széles körben tartalmaz olyan előírásokat, feltételeket, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél – a települések tervezésénél, vagy az országos, vagy térségi ágazati tervezés során – figyelembe kell venni. Ezek megtalálhatók a területrendezési terv szabályzatának jóváhagyandó és alátámasztó munkarészeiben, így külön felsorolásuk ebben a fejezetben nem szükséges.

Lényeges azonban, hogy az így készülő további tervek minél teljesebben tegyék magukévá a fejlesztési és rendezési, tervezés integrációját, azaz a társadalmi igények gazdaságosan kielégíthető módjára törekedjenek, a természeti, környezeti adottságokkal való bölcs gazdálkodás elve mellett.

A MUNKA RÉSZTVEVŐI

Bács-Kiskun Megyei Területrendezési Tervet a

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat megbízásából a

DRO Studio Bt. által szervezett **DRO Szakértői Munkacsoport** készítette.

A munkát irányította

Rideg László, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke

Megbízói koordinátor

Szabó Monika megyei főépítész

Megbízói konzulensek

Moiskó Csilla Elnöki kabinetvezető, Papp Viktor Fejlesztési irodavezető, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzatának Hivatala, Kicsiny László ügyvezető igazgató és Mess Gabriella Terület- és vidékfejlesztési csoportvezető, Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft., Csáki Béla ügyvezető igazgató, Bács-Kiskun Megyei Turizmusfejlesztési és Marketing Nonprofit Kft., dr. Temesvári Péter megyei jegyző

Vezető tervező

Ongjerth Richárd, területrendező tervező, TR 01-3032

Tervezők

Balogh Zsombor okl. tájépítész mérnök, MÉK TK 11-0281

Barna Zsolt okl. építőmérnök, MMK 13-11611

Béres Orsolya okl. építőmérnök

Farkas László, okl. településmérnök, MÉK TT 01-6199

Gertheis Antal okl. közigazdász

Hazai András földmérő mérnök MMK 01-2447

Kósa Emőke okl. közigazdász, városgazdálkodási üzemmérnök

Körmöndi Barnabás okl. geográfus

Ongjerth Richárd okl. építészmérnök, MÉK TR 01 3032, TT-1 01 3032

Orosz György okl. mérnök MMK TE-T 05-1585, TH-T 05-1585

Román Péter Attila okl. mérnök, MMK 01-13717, TV, VZ-TEL, VZ-TER, VZ-VKG

Szkordilis Flóra okl. építészmérnök

Térinformatika

Hárs János

Timár Gábor

Szerkesztette

Ongjerth Richárd

A munka készítői köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik munkájukat információkkal, tanácsokkal segítették.

2020 **DRO Studio**